

An todhchaí iomaíochas na hEorpa

Cuid A ?? Straitéis iomaíochais don Eoraip

Meán Fómhair 2024

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Doiciméad a d'ullmhaigh Pierre Dieumegard d'Eoraip-Daonlathas-Espe [ranto](#)

Is é is cuspóir don doiciméad "sealadach" seo cur ar chumas níos mó daoine san Aontas Eorpach a bheith ar an eolas faoi dhoiciméid a tháirgeann an tAontas Eorpach (agus a mhaoinítear as a gcánacha).

Mura bhfuil aon aistriúchán ann, eisiatarsaoránaighón díospóireacht.

Is i [mBéarlaamháin abhí andoiciméad seoar fáil](#), i gcomhad pdf. Ón gcéad chomhad, chruthaíomar comhad odt, arna ullmhú ag bogearraí Oifig Libre, le haghaidh meaisínáistriúcháin go teangacha eile. Tá na torthaí [ar fáil anoisí ngach teanga oifigiúil](#).

Tá sé inmhianaithe go nglacfaidh riarachán AE chuige féin aistriúchán ar dhoiciméid thábhachtacha. Ní hamháin gur dlíthe agus rialacháin iad 'doiciméid thábhachtacha', ach is faisnéis thábhachtach iad freisin a theastaíonn chun cinní eolasacha a dhéanamh le chéile.

Chun ár dtodhchaí choiteann a phlé le chéile, agus chun aistriúcháin iontaofa a chumasú, bheadh an teanga idirnáisiúnta Esperanto an-úsáideach mar gheall ar a simplíocht, a rialtacht agus a cruinneas.

Déan teagmháil linn:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Réamhrá

Tá inní ar an Eoraip faoi mhoilliú an fháis ó thús an chéid seo. Tá straitéisí éagsúla tagtha chun rátaí fáis a ardú, ach níor tháinig aon athrú ar an treocht.

Ar fud na méadrachtaí éagsúla, tá bearna leathan in OTI tar éis oscailt idir an tAontas agus na Stáit Aontaithe, arna spreagadh go príomha ag moilliú níos suntasaí ar fhás táirgiúlachta san Eoraip. Tá an praghas ar chaighdeán mhaireachtála ligthe thar ceal íoctha ag teaghlaigh na hEorpa. Ar bhonn per capita, tá fás beagnach dhá oiread tagtha ar an bhfíorioncam indiúscartha sna Stáit Aontaithe agus atá san Aontas ó 2000 i leith.

Don chuid is mó den tréimhse seo, feictear fás moillithe mar mhíchaoithiúlacht ach ní tubaiste é. D'éirigh le honnmhaireoirí na hEorpa sciartha den mhargadh a ghabháil i gcodanna den domhan atá ag fás níos tapúla, go háirithe san Áise. Chuaigh i bhfad níos mó ban isteach sa lucht saothair, rud a chuir deireadh leis an rannchuidiú saothair leis an bhfás. Agus, tar éis géarchéimeanna 2008 go 2012, thit dífhostaíocht go seasta ar fud na hEorpa, ag cabhrú le neamhionannas a laghdú agus leas sóisialta a choinneáil.

Bhain an tAontas tairbhe freisin as timpeallacht fhabhrach dhomhanda. Tháinig borradh faoin trádáil dhomhanda faoi rialacha iltaobhacha. Chuir sábháilteacht scáth slándála na Stát Aontaithe buiséid chosanta ar fáil chun iad a chaitheamh ar thosaíochtaí eile. I ndomhan ina bhfuil an gheopholaitíocht cobhsaí, ní raibh aon chúis againn a bheith buartha faoi spleáchais mhéadaitheacha ar thíortha a raibh súil againn go bhfanfaimis inár gcairde.

Ach tá na bunsraitheanna ar a bhfuil muid tógtha á gcroitheadh anois.

Tá an paradím dhomhanda roimhe seo ag dul i léig. Is cosúil go bhfuil ré an fháis thapa ar thrádáil an domhain thart, agus iomaíocht níos mó ó thar lear agus rochtain níos ísle ar mhargaí thar lear os comhair chuideachtaí an Aontais. Chaill an Eoraip a soláthróir fuinnimh is tábhachtaí go tobann, an Rúis. Agus an t-am ar fad, tá an chobhsaíocht gheopholaitiúil ag dul i léig, agus tá leochaileachtaí ag baint lenár spleáchais.

Tá an teicneolaíocht ag athrú go tapa. Chaill an Eoraip amach den chuid is mó ar an réabhlóid dhigiteach a bhí mar thoradh ar an idirlíon agus ar na gnóthachain táirgiúlachta a tháinig as: go deimhin, is í earnáil na teicneolaíochta is mó a mhíníonn an bhearna táirgiúlachta idir an tAontas agus na Stáit Aontaithe. Tá an tAontas lag maidir leis na teicneolaíochtaí atá ag teacht chun cinn a spreagfaidh fás amach anseo. Níl ach ceithre cinn de na 50 cuideachta teicneolaíochta is fearr ar domhan ina gcuideachtaí Eorpacha.

Mar sin féin, tá méadú ag teacht ar an ngá atá ag an Eoraip le fás.

Tá an AE ag dul isteach sa chéad tréimhse le déanaí nach dtacóidh daonraí atá ag dul i méid leis an bhfás. Faoi 2040, meastar go dtiocfaidh laghdú beagnach 2 mhilliún oibrí ar an lucht saothair gach bliain. Beidh orainn díriú níos mó ar tháirgiúlacht chun fás a spreagadh. Dá gcoinneodh an tAontas a mheánráta fáis táirgiúlachta ó 2015 i leith, níor leor OTI a choinneáil seasmhach go dtí 2050 – tráth a bhfuil an tAontas ag tabhairt aghaidh ar shraith riachtanas nua infheistíochta a chaithefear a mhaoiniú trí fhás níos airde.

Chun an geilleagar a dhigitiú agus a dhícharbónú agus chun ár n-acmhainneacht cosanta a mhéadú, beidh ar an sciar infheistíochta san Eoraip méadú thart ar 5 phointe céatadáin de OTI go dtí na leibhéil a chonacthas go deireanach sna 1960idí agus sna 70idí. Ní fhacthas a leithéid riamh roimhe seo: chun comparáid a dhéanamh, b'ionann na hinfeistíochtaí breise a soláthraíodh le Plean Marshall idir 1948-51 agus thart ar 1-2 % de OTI in aghaidh na bliana.

Mura féidir leis an Eoraip a bheith níos táirgiúla, beidh orainn rogha a dhéanamh. Ní bheidh muid in ann a bheith, ag an am céanna, ina cheannaire i dteicneolaíochtaí nua, ina rabharta freagrachta aeráide agus ina ghníomhaí neamhspleách ar stáitse an domhain. Ní bheimid in ann ár múnla sóisialta a mhaoiniú. Beidh orainn cuid dár n-uaimhianta, nó ár n-uaimhianta go léir, a laghdú.

Is dúshlán eiseach é seo.

Is iad luachanna bunúsacha na hEorpa an rathúnas, an cothromas, an tsaoirse, an tsíocháin agus an daonlathas i dtimpeallacht inbhuanaithe. Tá an tAontas Eorpach ann chun a chinntiú gur féidir le muintir na hEorpa leas a bhaint as na cearta bunúsacha sin i gcónaí. Murar féidir leis an Eoraip iad a chur ar fáil dá muintir a thuilleadh – nó mura mór di trádáil i gcoinne a chéile – beidh a cúis a bheith cailte aici.

Is é an t-aon bhealach chun dul i ngleic leis an dúshlán seo ná fás agus éirí níos táirgiúla, ag caomhnú ár luachanna cothromais agus cuimsithe shóisialta. Agus is é an t-aon bhealach le bheith níos táirgiúla ná an Eoraip a athrú ó bhonn.

Trí réimse gníomhaíochta chun fás a athbhunú

Saináithnítear sa tuarascáil sin trí phríomhréimse gníomhaíochta chun fás inbhuanaithe a athbhunú.

I ngach réimse, nílimid ag tosú ó nialas. Tá láidreachtaí ginearálta fós ag an Aontas – amhail córais láidre oideachais agus sláinte agus stáit láidre leasa – agus láidreachtaí sonracha ar féidir tógáil orthu. Ach tá ag teip orainn i dteannta a chéile na láidreachtaí sin a thiontú ina dtionscail tháirgiúla agus iomaíocha ar an leibhéal domhanda.

Ar an gcéad dul síos – agus níos tábhachtaí fós – ní mór don Eoraip a hiarrachtaí comhchoiteanna a athdhíriú go mór ar an mbearna nuálaíochta leis na Stáit Aontaithe agus leis an tSín a dhúnadh, go háirithe maidir le hardteicneolaíochtaí.

Tá an Eoraip sáinnithe i struchtúr tionsclaíoch statach agus is beag cuideachta nua atá ag méadú chun cur isteach ar thionscail atá ann cheana nó chun innill nua fáis a fhorbairt. Go deimhin, níl aon cuideachta de chuid an Aontais ann ag a bhfuil caipitliú margaidh os cionn EUR 100 billiún a bunaíodh ón tús le caoga bliain anuas, agus cruthaíodh gach ceann de na sé cuideachta de chuid na Stát Aontaithe ag a bhfuil luacháil os cionn EUR 1 trilliún sa tréimhse sin.

Tá an easpa fuinnimh seo féin-chomhlíonta.

Ós rud é go bhfuil cuideachtaí an Aontais speisialaithe i dteicneolaíochtaí aibí ina bhfuil an acmhainneacht le haghaidh fionnachtana teoranta, caitheann siad níos lú ar thaighde agus nuálaíocht (T&N;I) – EUR 270 billiún níos lú ná a gcontrapháirtithe sna Stáit Aontaithe in 2021. Na 3 infheisteoir is fearr i T&F; Tá cuideachtaí gluaisteán i gceannas ar I san Eoraip le fiche bliain anuas. Bhí sé mar an gcéanna sna Stáit Aontaithe go luath sna 2000idí, le autos agus pharma chun tosaigh, ach anois tá na 3 cinn is fearr ar fad ardteicneolaíochta.

Ní hé an fhadhb atá ann nach bhfuil smaointe ná uaimhian ag an Eoraip. Tá go leor taighdeoirí agus fiontraithe cumasacha ag comhdú paitinní. Ach tá bac ar an nuálaíocht ag an gcéad chéim eile: tá ag teip orainn tráchtálú a dhéanamh den nuálaíocht, agus cuireann rialacháin neamhréireacha shriantacha bac ag gach céim ar cuideachtaí nuálacha ar mian leo méadú san Eoraip.

Mar thoradh air sin, is fearr le go leor fiontraithe Eorpacha maoiniú a lorg ó chaipitlithe fiontair SAM agus méadú i margadh na Stát Aontaithe. Idir 2008 agus 2021, d'athlonnadh beagnach 30 % de na 'haonbheannaigh' a bunaíodh san Eoraip – gnólachtaí nuathionscanta a raibh luach os cionn USD 1 bhilliún orthu – a gceanncheathrú thar lear, agus bhog a bhformhór mór go dtí na Stáit Aontaithe.

Agus réabhlóid na hintleachta saorga ar tí tarlú ar fud an domhain, níl sé d'acmhainn ag an Eoraip fanacht sáinnithe i 'dteicneolaíochtaí meánacha agus tionscail' an chéid roimhe seo. Ní mór dúinn leas a bhaint as ár n-acmhainneacht nuálach. Beidh sé sin ríthábhachtach ní hamháin chun bheith ar thús cadhnaíochta i dteicneolaíochtaí nua, ach freisin chun an intleacht shaorga a chomhtháthú sna tionscail atá againn cheana ionas gur féidir leo fanacht chun tosaigh.

Cuid lárnach den chlár oibre sin is ea na scileanna a thabhairt do mhuintir na hEorpa a theastaíonn uathu chun tairbhe a bhaint as teicneolaíochtaí nua, ionas go mbeidh an teicneolaíocht agus an cuimsiú sóisialta ag teacht le chéile. Cé gur cheart go mbeadh sé mar aidhm ag an Eoraip na Stáit Aontaithe a mheaitseáil i dtéarmaí nuálaíochta, ba cheart go mbeadh sé mar aidhm againn na Stáit Aontaithe a shárú maidir le deiseanna a sholáthar don oideachas agus don fhoghlaim aosach agus poist mhaithe do chách ar feadh a saoil.

Is é an dara réimse gníomhaíochta plean comhpháirteach don dícharbónú agus don iomaíochas.

Má dhéantar spriocanna uaimhianacha aeráide na hEorpa a mheaitseáil le plean comhleanúnach chun iad a bhaint amach, beidh an dícharbónú ina dheis don Eoraip. Ach má theipeann orainn ár mbeartais a chomhordú, tá baol ann go bhféadfadh an dícharbónú a bheith contrártha don iomaíochas agus don fhás.

Cé go bhfuil laghdú mór tagtha ar phraghsanna fuinnimh óna mbuaicphointí, tá praghsanna leictreachais fós le hóc ag cuideachtaí an Aontais atá 2-3 oiread níos airde ná na praghsanna sna Stáit Aontaithe. Tá praghsanna gáis nádúrtha a íoctar 4-5 huairde níos airde. Is é easpa acmhainní nádúrtha na hEorpa is cúis leis an mbearna praghsanna sin go príomha, ach is é is cúis léi freisin saincheisteanna bunúsacha a bhaineann lenár gcómhargadh fuinnimh. Cuireann rialacha margaidh cosc ar thionscail agus ar theaghligh na tairbhí iomlána a bhaineann le fuinneamh glan a ghabháil ina mbillí. Ardaíonn cánacha agus cíosanna arda arna ngabháil ag trádálaithe airgeadais costais fuinnimh dár ngeilleagar.

Sa mheántearma, cuideoidh an dícharbónú le giniúint cumhachta a aistriú i dtreo foinsí fuinnimh ghlain slána ar chostas íseal. Ach beidh ról lárnach i gcónaí ag breoslaí iontaise i bpraghsáil fuinnimh don chuid eile den deich

mbliana seo ar a laghad. Gan plean chun tairbhí an dícharbónaithe a aistriú chuig úsáideoirí deiridh, leanfaidh praghsanna fuinnimh de bheith ag cur isteach ar an bhfás.

Is deis fáis do thionscal an Aontais é an feachtas dícharbónaithe domhanda freisin. Tá an tAontas ar thús cadhnaíochta ar fud an domhain maidir le teicneolaíochtaí glana amhail tuirbíní gaoithe, leictrealóirí agus breoslaí ísealcharbóin, agus déantar níos mó ná an cúigiú cuid de theicneolaíochtaí glana inbhuanaithe a fhorbairt anseo.

Mar sin féin, ní ráthaítear go dtapóidh an Eoraip an deis sin. Tá iomaíocht na Síne ag éirí níos géire i dtionscail amhail an teicneolaíocht ghlan agus feithiclí leictreacha, arna spreagadh ag meascán cumhachtach de bheartas tionsclaíoch ollmhór agus fóirdheonaíonn sí, nuálaíocht thapa, rialú amhábhair agus an cumas chun táirgeadh ar scála na mór-roinne.

Tá comhbhabhtáil fhéideartha os comhair an Aontais. D'fhéadfadh sé gurb é spleáchas méadaithe ar an tSín an bealach is saoire agus is éifeachtúla chun ár spriocanna dícharbónaithe a bhaint amach. Ach is bagairt í iomaíocht státurraithe na Síne freisin dár dtionscail tháirgiúla teicneolaíochta glaine agus gluaisteáin.

Ní mór an dícharbónú a dhéanamh ar mhaithe lenár bpláinéad. Ach chun go mbeidh sé ina fhoinsé fáis don Eoraip freisin, beidh plean comhphárteach ag teastáil uainn a chuimseoidh tionscail a tháirgeann fuinneamh agus na tionscail sin a chumasaíonn dícharbónú amhail an teicneolaíocht ghlan agus gluaisteáin.

Is é an tríú réimse gníomhaíochta an tslándáil a mhéadú agus spleáchais a laghdú.

Is réamhchoinníoll í an tslándáil chun fás inbhuanaithe a bhaint amach. D'fhéadfadh rioscaí geopholaitiúla atá ag dul i méid éiginnteacht a mhéadú agus infheistíocht a mhaolú, agus d'fhéadfadh suaití móra geopholaitiúla nó stadanna tobanna sa trádáil a bheith thar a bheith suaiteach. De réir mar a théann ré na cobhsaíochta geopholaitiúla i léig, tá méadú ag teacht ar an mbaol go mbeidh an neamhshlándáil ag dul i méid ina bagairt don fhás agus don tsaoirse.

Tá an Eoraip neamhchosanta go háirithe. Táimid ag brath ar dhornán soláthróirí le haghaidh amhábhair chriticiúla, go háirithe an tSín, fiú agus borradh ag teacht faoin éileamh domhanda ar na hábhair sin mar gheall ar an aistriú chuig fuinneamh glan. Táimid ag brath go mór freisin ar iompórtálacha teicneolaíochta digití. Maidir le táirgeadh sliseanna, is san Áise atá 75-90 % den acmhainneacht dhomhanda monaraithe sliseog.

Is minic a bhíonn na spleáchais sin dhá threo – mar shampla, braitheann an tSín ar an Aontas chun a ró-acmhainneacht thionsclaíoch a ionsú – ach tá geilleagair mhóra eile amhail na Stáit Aontaithe ag iarraidh iad féin a scaradh óna chéile go gníomhach. Mura ngníomhaíonn an tAontas, tá an baol ann go mbeimid i mbaol comhéigin.

Sa chomhthéacs sin, beidh 'fiorbheartas eacnamaíoch eachtrach' de dhíth orainn chun ár saoirse a choinneáil – státárthach mar a thugtar air. Beidh ar an Aontas comhaontuithe fabhracha trádála agus infheistíocht dhíreach a chomhordú le náisiúin atá ar mhórán acmhainní, stoc-chairn a fhorbairt i réimsí criticiúla roghnaithe, agus comhpháirtíochtaí tionsclaíocha a chruthú chun slabhra soláthair na bpríomhtheicneolaíochtaí a dhaingniú. Is i dteannta a chéile amháin is féidir linn an ghíaráil mhargaidh is gá a chruthú chun é sin ar fad a dhéanamh.

Is í an tsíocháin príomhchuspóir na hEorpa. Ach tá bagairtí slándála fisiciúla ag dul i méid agus ní mór dúinn ullmhú. Is é an tAontas le chéile an dara caiteoir míleata is mó ar domhan, ach ní léirítear é i neart ár n-acmhainneachta tionsclaíche cosanta.

Tá an tionscal cosanta ró-ilroinnte, rud a chuireann bac ar a chumas táirgeadh ar scála, agus tá easpa caighdeánaithe agus idir-inoibritheachta trealaimh ag cur isteach air, rud a lagaíonn cumas na hEorpa gníomhú mar chumhacht chomhtháite. Mar shampla, tá dhá chineál déag d'umair chatha á n-oibriú san Eoraip, ach ní tháirgeann na Stáit Aontaithe ach ceann amháin.

Cad atá ag tarlú ar an mbealach?

I roinnt mhaith de na réimsí sin, tá na Ballstáit ag gníomhú ina n-aonar cheana féin agus tá méadú ag teacht ar bheartais thionsclaíocha. Ach is léir nach bhfuil ag éirí leis an Eoraip an méid a d'fhéadfaimis a bhaint amach dá ngníomhóimis mar chomhphobal. Tá trí bhacainn ag seasamh ar ár mbealach.

Ar an gcéad dul síos, tá easpa fócais san Eoraip. Cuirimid cuspóirí coiteanna in iúl, ach ní thacaímid leo trí thosaíochtaí soiléire a leagan síos ná trí obair leantach a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí beartais comhleanúnacha.

Mar shampla, maímid go bhfuilimid i bhfabhar na nuálaíochta, ach leanaimid de bheith ag cur ualaí rialála ar chuideachtaí Eorpacha, atá an-chostasach do FBManna agus atá féinchosantach dóibh siúd sna hearnálacha digiteacha. Cuireann níos mó ná leath de FBManna san Eoraip in iúl gurb iad bacainní rialála agus an t-ualach riaracháin an dúshlán is mó atá rompu.

D'fhágamar ár Margadh Aonair ilroinnte leis na blianta, rud a bhfuil tionchar cascáideach aige ar ár n-iomaíochas. Spreagann sé cuideachtaí ardfháis thar lear, rud a laghdaíonn an líon tionscadal atá le maoiniú agus a chuireann bac ar fhorbairt mhargaí caipitil na hEorpa. Agus gan tionscadail ardfháis chun infheistíocht a dhéanamh iontu agus margaí caipitil chun iad a mhaoiniú, cailleann muintir na hEorpa deiseanna chun a bheith níos saibhre. Cé go sábhálann teaghlaigh an Aontais níos mó ná a gcomhghleacaithe sna Stáit Aontaithe, níor tháinig ach aon trian de mhéadú ar a rachmas ó 2009 i leith.

Ar an dara dul síos, tá an Eoraip ag cur a comhacmhainní amú. Tá cumhacht mhór chomhchaiteachais againn, ach déanaimid í a chaolú thar iliomad ionstraimí éagsúla náisiúnta agus AE.

Mar shampla, nílimid fós ag teacht le chéile sa tionscal cosanta chun cabhrú lenár gcuideachtaí comhtháthú agus scála a bhaint amach. B'ionann soláthar comhoibríoch Eorpach agus níos lú ná an cúigiú cuid den chaiteachas ar sholáthar trealaimh cosanta in 2022. Nílimid i bhfabhar cuideachtaí cosanta Eorpacha atá iomaíoch ach oiread. Idir lár 2022 agus lár 2023, chuaigh 78 % den chaiteachas iomlán ar sholáthar chuig soláthróirí neamh-AE, agus chuaigh 63 % de sin chuig na Stáit Aontaithe.

Ar an gcaoi chéanna, ní chomhoibrímid go leor maidir leis an nuálaíocht, cé go n-éilíonn infheistíochtaí poiblí i dteicneolaíochtaí ceannródaíocha comhthiomsuite móra caipitil agus go bhfuil iarmhairtí suntasacha ann do chách. Caitheann an earnáil phoiblí san Aontas an oiread céanna airgid ar thaighde agus ar thaighde agus ar thaighde agus ar thaighde agus ar nuálaíocht agus a chaitheann na Stáit Aontaithe mar sciar den OTI, ach ní chaitear ach an deichiú cuid den chaiteachas sin ar leibhéal an Aontais.

Ar an tríú dul síos, ní chomhordaíonn an Eoraip na réimsí ina bhfuil tábhacht léi.

Le straitéisí tionsclaíocha sa lá atá inniu ann – mar a fheictear sna Stáit Aontaithe agus sa tSín – comhcheanglaítear beartais iomadúla, idir bheartais fhioscacha chun táirgeadh intíre a spreagadh, bheartais trádála chun iompar frithiomaíoch a phionósú, agus bheartais eacnamaíocha eachtracha chun slabhraí soláthair a dhaingniú.

I gcomhthéacs an Aontais, tá gá le hardleibhéal comhordaithe idir iarrachtaí náisiúnta agus iarrachtaí an Aontais chun beartais a nascadh ar an mbealach sin. Ach mar gheall ar a phróiseas ceaptha beartas mall agus imdhealaithe, is lú atá an tAontas in ann freagairt den sórt sin a thabhairt.

Níor tháinig athrú suntasach ar rialacha cinnteoireachta na hEorpa de réir mar a mhéadaigh an tAontas agus de réir mar a d'éirigh an timpeallacht dhomhanda atá romhainn níos naimhdí agus níos casta. De ghnáth déantar cinntí eisiúint-ar-eisiúint le himreoirí crosta iolracha ar an mbealach.

Is é an toradh a bhíonn air sin próiseas reachtach ina mbíonn 19 mí ar an meán ann chun dlíthe nua a chomhaontú, ón togra ón gCoimisiún go dtí síniú an ghnímh a glacadh – agus sula gcuirtear dlíthe nua chun feidhme ar fud na mBallstát fiú.

Is é cuspóir na tuarascála seo straitéis thionsclaíoch nua a leagan amach don Eoraip chun na bacainní sin a shárú.

Sainaitnímid na bunchúiseanna atá le seasamh lagaithe an Aontais i bpríomhearnálacha straitéiseacha agus leagaimid amach sraith tograí chun neart iomaíoch an Aontais a athbhunú. I gcás gach earnála a ndéanaimid anailís uirthi, sainaitnímid tograí tosaíochta sa ghearrthéarma agus sa mheántéarma. Is é sin le rá, níl na tograí seo ceaptha a bheith ina mianta: tá an chuid is mó dóibh ceaptha lena gcur chun feidhme go tapa agus chun difríocht inbhraite a dhéanamh d'ionchais an Aontais.

I roinnt mhaith réimsí, is féidir leis an Aontas go leor a bhaint amach trí líon mór céimeanna níos lú a ghlacadh, ach é sin a dhéanamh ar bhealach comhordaithe lena n-ailíntear na beartais uile taobh thiar den sprioc choiteann. I réimsí eile, tá gá le líon beag céimeanna níos mó – cúraimí a tharmligean chuig leibhéal an Aontais nach féidir a dhéanamh ach amháin ansin. I réimsí eile fós, ba cheart don Aontas céim siar, prionsabal na coimhdeachta a chur i bhfeidhm ar bhealach níos déine agus an t-ualach rialála a chuireann sé ar chuideachtaí an Aontais a laghdú.

Príomhcheist a thagann chun cinn is ea an chaoi ar cheart don Aontas na riachtanais ollmhóra infheistíochta a bheidh i gceist le hathrú ó bhonn a dhéanamh ar an ngeilleagar a mhaoiniú. Cuirimid ionsamhlúcháin i láthair sa tuarascáil seo chun aghaidh a thabhairt ar an gceist sin. Is féidir teacht ar dhá phríomhchonclúid don Aontas Eorpach.

Ar an gcéad dul síos, cé nach mór don Eoraip dul chun cinn a dhéanamh lena hAontas Margarái Caipitil, ní bheidh an earnáil phríobháideach in ann an sciar is mó den infheistíocht mhaoiniúcháin a sheasamh gan tacaíocht ón earnáil phoiblí. Ar an dara dul síos, dá thoilteanaí atá an tAontas é féin a athchóiriú chun méadú ar tháirgiúlacht a ghiniúint, is ea is mó spás fioscach a bheidh ann, agus is fusa a bheidh sé don earnáil phoiblí an tacaíocht sin a chur ar fáil.

Léiríonn an nasc sin an fáth a bhfuil sé ríthábhachtach táirgiúlacht a ardú. Tá impleachtaí aige freisin maidir le sócmhainní comhchoiteanna sábháilte a eisiúint. Chun táirgiúlacht a uasmhéadú, beidh gá le roinnt comhchistithe le haghaidh infheistíocht i bpríomhearraí poiblí Eorpacha, amhail nuálaíocht cheannródaíoch.

Ag an am céanna, saináithnítear earraí poiblí eile sa tuarascáil seo – amhail soláthar cosanta nó eangacha trasteorann – nach soláthrófar a ndóthain gan comhghníomhaíocht. Má chomhlíontar na coinníollacha polaitiúla agus institiúideacha, d'éileodh na tionscadail seo comhchistiú freisin.

Tá an tuarascáil seo ag teacht amach ag am deacair dár mór-roinn.

Ba cheart dúinn droim láimhe a thabhairt leis an mbraistint nach féidir ach leis an bhfulaingt an chomhthoil a chaomhnú. Déanta na fírinne, níl ach fás níos moille mar thoradh ar fhorógra, agus is cinnte nach bhfuil comhdhearcaidh níos mó bainte amach aige. Tá an pointe bainte amach againn ina mbeidh orainn, gan ghníomhú, ár leas, ár gcomhshaol nó ár saoirse a chur i mbaol.

Chun go n-éireoidh leis an straitéis a leagtar amach sa tuarascáil seo, ní mór dúinn tús a chur le measúnú comhchoiteann ar an staid ina bhfuilimid, ar na spriocanna ar mian linn tosaíocht a thabhairt dóibh, ar na rioscaí is mian linn a sheachaint agus ar na comhbhabhtálacha atáimid sásta a dhéanamh.

Ní mór dúinn a áirithiú go mbeidh ár n-institiúidí a thoghtar go daonlathach i gcroílár na ndíospóireachtaí sin. Ní féidir le hathchóirithe a bheith fíor-uaillmhianach agus inbhuanaithe ach amháin má tá tacaíocht dhaonlathach acu.

Agus ní mór dúinn seasamh nua a ghlacadh i leith an chomhair: deireadh a chur le bacainní, rialacha agus dlíthe a chomhchuibhiú, agus beartais a chomhordú. Tá réaltbhuíonta éagsúla ann inar féidir linn dul chun cinn a dhéanamh. Ach is é an rud nach féidir linn a dhéanamh ná dul chun cinn a dhéanamh ar chor ar bith.

Ba cheart go mbeadh muinín láidir againn go n-éireoidh linn dul chun cinn a dhéanamh. Ní raibh scála ár dtíortha chomh beag agus chomh neamhleor riamh roimhe seo i gcomparáid le méid na ndúshlán. Agus is fada ó bhí féinchaomhnú ina ábhar imní chomh coitianta sin. Ní raibh na cúiseanna le freagairt aontaithe chomh láidir riamh – agus inár n-aontacht gheobhaidh muid an neart chun athchóiriú a dhéanamh.

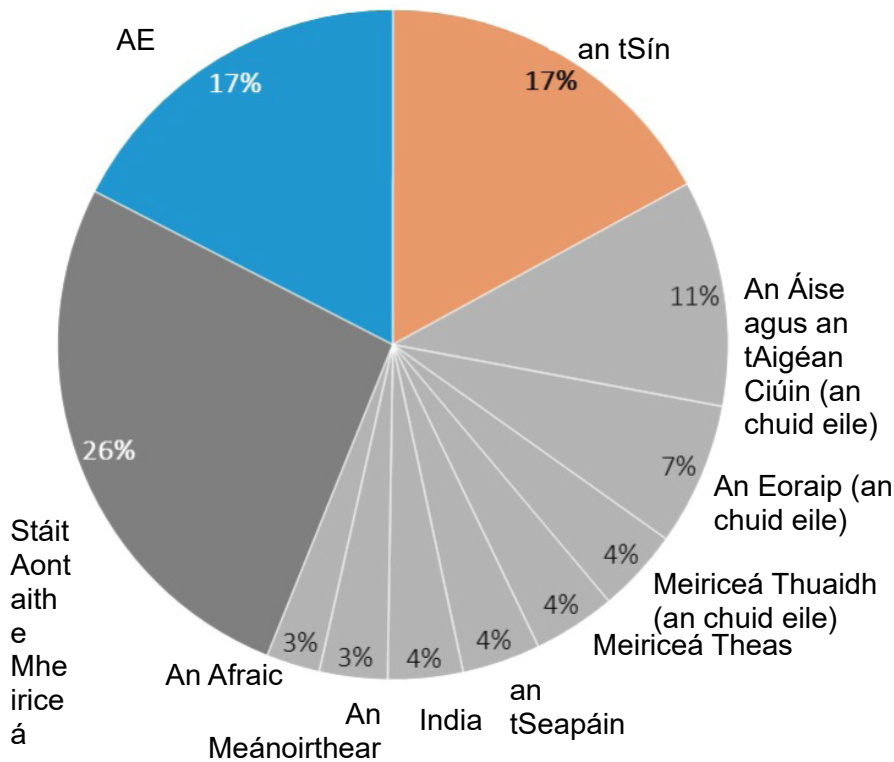

Clár Ábhair

Réamhrá.....	1
Trí réimse gníomhaíochta chun fás a athbhunú.....	3
Cad atá ag tarlú ar an mbealach?.....	5
1. An pointe tosaigh: tírdhreach nua don Eoraip.....	8
Trí chlaohlú amach anseo don Eoraip.....	12
I dtreo freagairt Eorpach.....	16
Cuimsiú sóisialta a chaomhnú.....	18
2. An bhearna nuálaíochta a dhúnadh.....	23
Dúshlán táirgiúlachta na hEorpa.....	23
Príomhbhacainní ar an nuálaíocht san Eoraip.....	30
Clár chun dul i ngleic leis an easnamh nuálaíochta.....	37
Bearnaí scileanna a dhúnadh.....	40
3. Plean comhpháirteach dícharbónaithe agus iomaíochais.....	44
Bunchúis na bpraghsanna arda fuinnimh.....	48
An bhagairt ar earnáil teicneolaíochta glaine na hEorpa.....	52
Na dúshláin a bhaineann le dícharbónú neamhshiméadrach.....	55
Plean comhpháirteach don dícharbónú agus don iomaíochas.....	58
4. Slándáil a mhéadú agus spleáchais a laghdú.....	63
Leochaileachtaí seachtracha a laghdú.....	66
Acmhainneacht thionsclaíoch don chosaint agus don spás a neartú.....	70
5. Infheistíochtaí a mhaoiniú.....	75
6. Rialachas a neartú.....	79
Barúlacha.....	83

1. An pointe tosaigh: tírdhreach nua don Eoraip

Tá an bhunchloch ag an Eoraip le bheith ina geilleagar an-iomaíoch. Leis an tsamhail Eorpach, tugtar le chéile geilleagar oscailte, ardleibhéal iomaíochta sa mhargadh agus creat dlíthiúil láidir agus beartais ghníomhacha chun an bhochtaineacht a chomhrac agus an rachmas a athdháileadh. Leis an tsamhail sin, bhí an tAontas in ann ardleibhéal lánpháirtíochta eacnamaíche agus forbartha daonna a phósadh le leibhéal ísle neamhionannais. Tá Margadh Aonair de 440 milliún tomhaltóir agus 23 mhilliún cuideachta tógtha ag an Eoraip, arb ionann é agus thart ar 17 % de OTI domhanda [féach Fíor 1], agus rátaí neamhionannais ioncain á mbaint amach aici atá thart ar 10 bpointe céatadáin faoi bhun na rátaí a fheictear sna Stáit Aontaithe (SAM) agus sa tSín, de réir roinnt beart [féach Fíor 2]. Ag an am céanna, tá torthaí den scoth bainte amach ag cur chuige an Aontais ó thaobh rialachais, sláinte, oideachais agus chosaint an chomhshaoil de. As na deich dtír ar domhan a fuair an scór is airde maidir le cur i bhfeidhm an smachta reachta, is Ballstáit den Aontas iad ocht gcinn acuⁱ. Tá an Eoraip ar thús cadhnaíochta sna Stáit Aontaitheagussa tSín ó thaobh ionchas saoil tráth breithe agus mortlaíocht íseal naíonánⁱⁱ. Cuireann córais oideachais agus oiliúna na hEorpa leibhéal láidir oideachais ar fáil, agus tá ardoideachas curtha i gcrích ag trian de dhaoine fástaⁱⁱⁱ. Tá an tAontas ar thús cadhnaíochta ar fud an domhain freisin maidir le caighdeáin inbhuanaitheachta agus chomhshaoil agus maidir le dul chun cinn i dtreo an gheilleagair chiorclaigh, le tacaíocht ó na spriocanna domhanda is uaillmhianaí maidir le dícharbónú, agus is féidir leis tairbhe a bhaint as an limistéar eacnamaíoch eisiach is mó ar domhan, lena gcumhdaítear 17 milliún ciliméadar cearnach, 4 oiread dhromchla talún an Aontais.¹

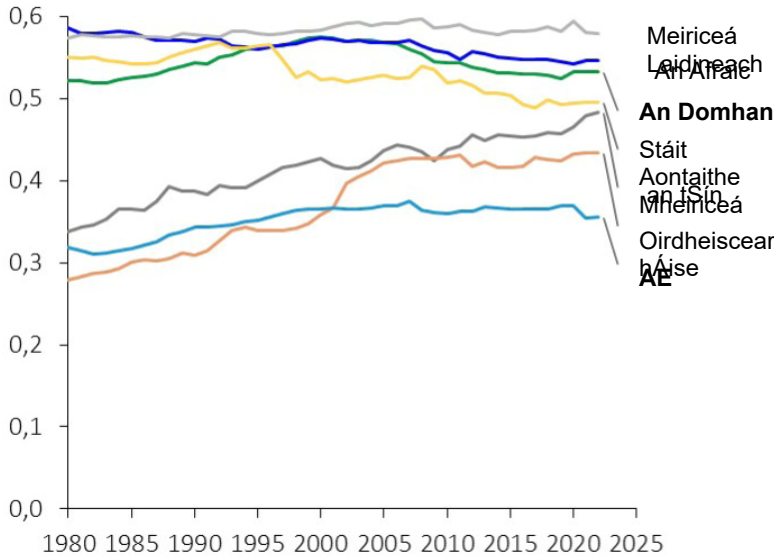

Foinse: CAI, 2024

Fíor 1: **Sciar de OTI an domhain ag praghsanna reatha, 2023**

¹ Is criosanna farraige iad na Limistéir Eacnamaíoch Eisiacha (EEZanna) a fhorordaítear le Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe maidir le Díl na Farraige, a shíneann suas le 200 muirmhíle ó chósta tíre, ina bhfuil sé de cheart ag an stát acmhainní muirí a thaiscéaladh agus a shaothrú. Má dhéantar an limistéar muirí ollmhór sin a ghíaráil, cuirfear leis an iomaíochas, leis an tslándáil agus leis an inbhuanaitheacht.

Sciar den ioncam a fhabhraíonn chuig an duine is saibhre 10 %

Comhéifeacht ioncaim Gini, 2022

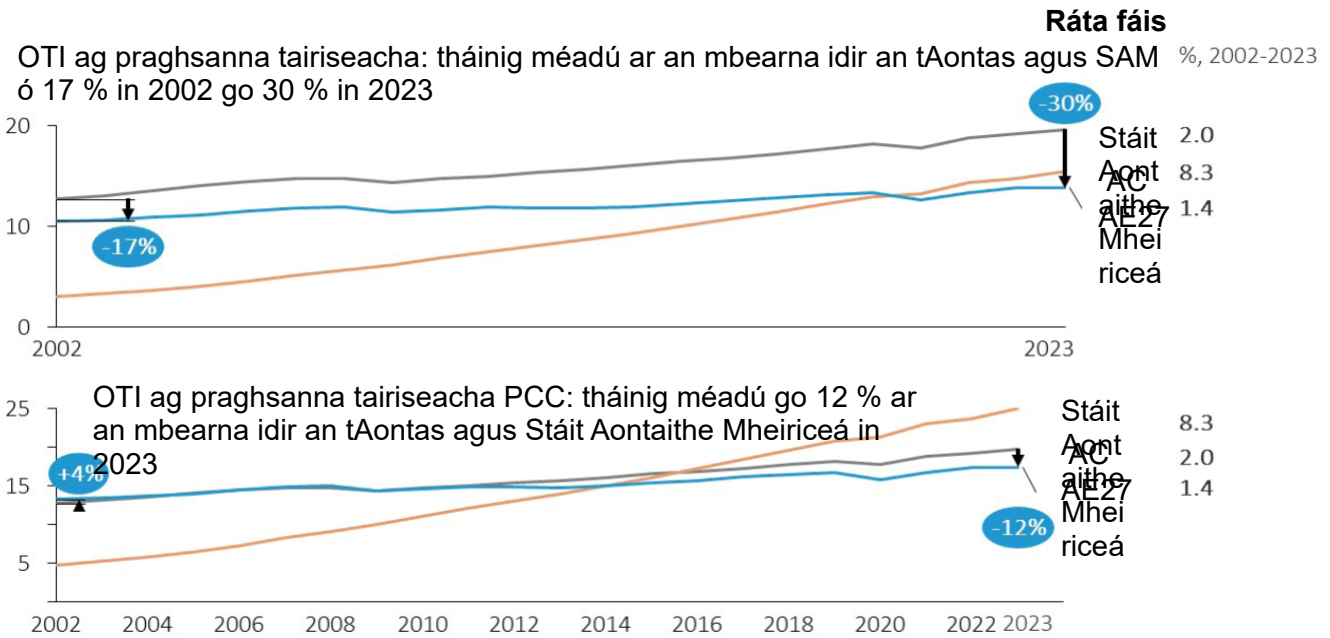

Foinse: Bunachar Sonraí Neamhionannais Domhanda (WID), 2024

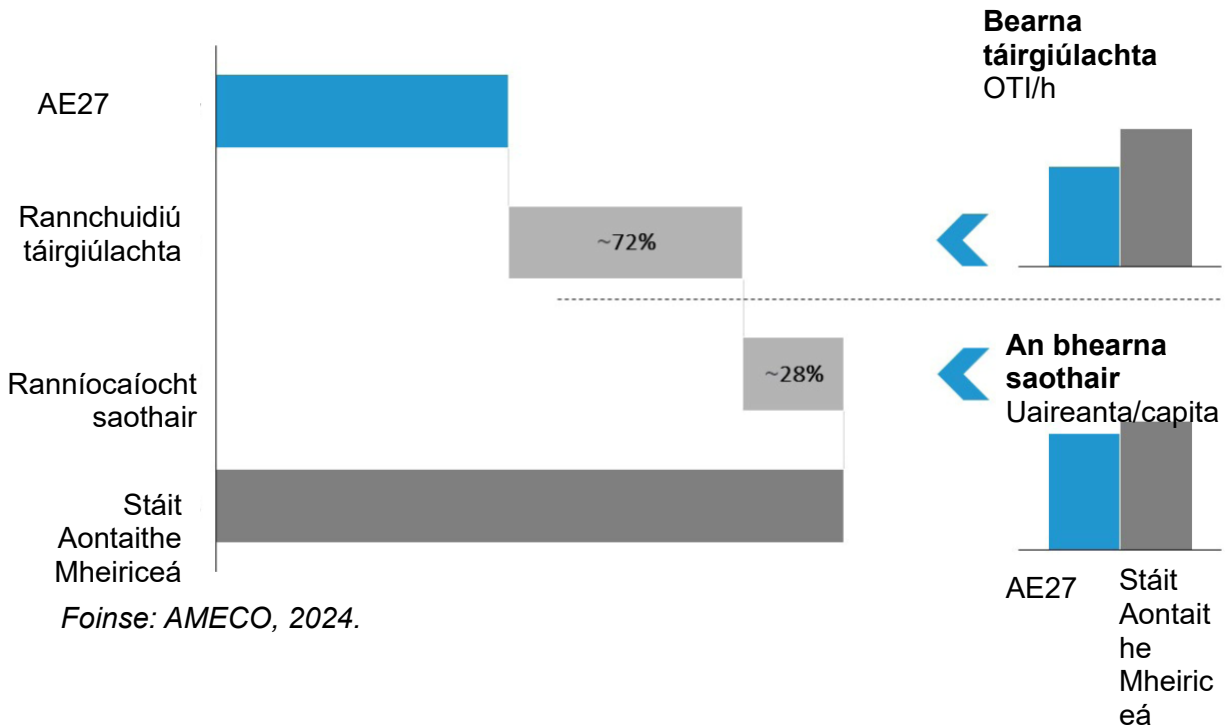
Fíor 2: **Neamhionannas ioncaim agus pá i réigiúin an domhain**

Mar sin féin, tá moill ag teacht ar an bhfás san Aontas, rud atá á spreagadh ag an laghdú ar fhás na táirgiúlachta, rud a chaitheann amhras ar chumas na hEorpa a huailmhianta a bhaint amach. Tá raon uailmhianta leagtha amach ag an Aontas – amhail ardleibhéal cuimsithe shóisialta a bhaint amach, neodracht carbóin a bhaint amach agus ábharthacht gheopholaitiúil a mhéadú – atá ag brath ar rátaí láidre fáis eacnamaíoch a choinneáil. Mar sin féin, tá fás eacnamaíoch an Aontais níos moille i gcónaí ná mar atá sna Stáit Aontaithe le fiche bliain anuas, agus tá an tSín ag breith suas go tapa. Tá an bhearna idir an tAontas agus na Stáit Aontaithe i leibhéal OTI ag praghsanna 2015² tar éis leathnú de réir a chéile ó bheagán níos mó ná 15 % in 2002 go 30 % in 2023, agus tá bearna 12 % tagtha chun cinn ar bhonn paireachta cumhachta ceannaigh (CCC) [féach Fíor 3]. Tá an bhearna tar éis leathnú níos lú ar bhonn per capita toisc go bhfuil fás daonra níos tapúla sna Stáit Aontaithe, ach tá sé fós suntasach: I dtéarmaí comhpháirtíochta príobháidí poiblí, d'ardaigh sé ó 31% i 2002 go 34% inniu. Ba í an táirgiúlacht an phríomhchúis leis na forbairtí éagsúla sin. Is í an táirgiúlacht níos ísle san Aontas is cúis le thart ar 70 % den bhearna in OTI per capita le SAM ag PCC [féach Fíor 4]. Dá réir sin, tá fás níos moille ar tháirgiúlacht bainteach le fás ioncaim níos moille agus éileamh intíre níos laige san Eoraip: ar bhonn per capita, tá fás beagnach dhá oiread tagtha ar an bhfíorioncam indiúscartha sna Stáit Aontaithe agus atá san Aontas ó 2000 i leith.

2 Níl i luach na bearna in OTI in aon bhliain ar leith ach luach táscaigh. Níor cheart breathnú air mar mheastachán cruinn toisc go bhfuil díbhóiscóirí praghsanna agus coigeartuithe cumhachta ceannaigh neamhhoirfe. Nuair a chuirtear forbairtí OTI ar fud tíortha i gcomparáid le chéile, bíonn tionchar tábhachtach ag an díbhóiscóir praghsanna agus ag an ráta malairte ar thorthaí. Ag brath ar chuspóir na comparáide, d'fhéadfadh táscaire amháin nó an táscaire eile a bheith níos ábhartha. Tugann OTI ag praghsanna reatha léargas ar luach margaidh, OTI ag praghsanna tairiseacha ar fhás méideanna, agus fágann coigeartú cumhachta ceannaigh gur féidir comparáid a dhéanamh ó thaobh an tomhaltóra de.

Fíor 3: Leibhéal tagartha éabhlóide OTI 2015, i dtrilliún EUR

LÉIGH 4: Bearna OTI per capita, 2023, praghsanna tairiseacha PCC (EUR)

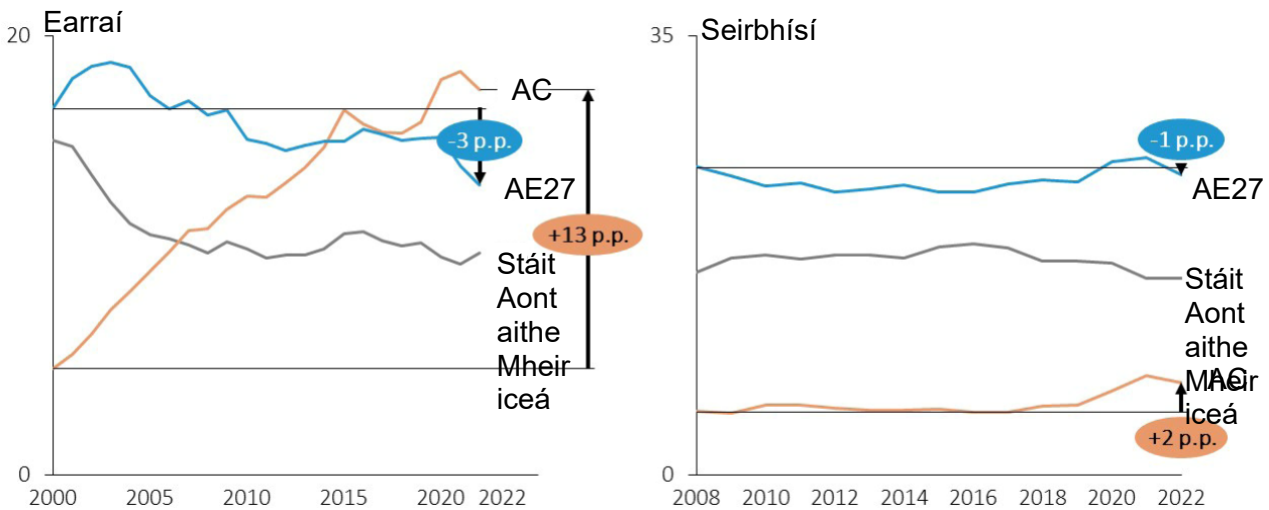
Ag an am céanna, tá meath ag teacht ar thrí choinníoll sheachtracha – sa trádáil, san fhuinneamh agus sa chosaint – a thacaigh leis an bhfás san Eoraip tar éis dheireadh an Chogaidh Fhuair. Ar an gcéad dul síos, fiú de réir mar a mhoilligh an fás intíre, bhain an tAontas tairbhe shuntasach as an trádáil dhomhanda a bhí ag dul i méid faoi rialacha iltaobhacha. Idir 2000 agus 2019, tháinig méadú ar an trádáil idirnáisiúnta mar sciar de OTI ó 30 % go 43 % in AE, ach sna Stáit Aontaithe tháinig méadú uirthi ó 25 % go 26 %. Áirithíodh le hoscailteacht trádála go bhféadfadh an Eoraip earraí agus seirbhísí a bhí in easnamh uirthi a allmhairiú gan bhac, idir amhábhair agus ardeicneolaíochtaí, agus earraí monaraithe ina raibh saineolas aici á n-onnmhairiú,

go háirithe chuig margáí na hÁise atá ag fás. Mar sin féin, tá an t-ord iltaobhach trádála i ngéarchéim dhomhain anois agus tá an chuma ar an scéal go bhfuil ré an fháis thapa ar thrádáil an domhain thart: tá sé tuartha ag CAI go dtiocfaidh fás 3.2 % ar an trádáil dhomhanda sa mheántearma, ar luas é atá go mór faoi bhun an mheáin bhliantúil ó 2000-19 de 4.9 %^{iv}. Ar an dara dul síos, de réir mar a normalaíodh an caidreamh leis an Rúis, bhí an Eoraip in ann a héileamh ar fhuinneamh allmhairithe a shásamh trí neart gáis phíblíne a sholáthar, arbh ionann é agus thart ar 45 % d'allmhairí gáis nádúrtha an Aontais in 2021. Ach tá an fhoinsé fuinnimh réasúnta saor seo imithe anois ar chostas ollmhór don Eoraip. Chaill an tAontas breis agus bliain d'fhás OTI agus, ag an am céanna, bhí air acmhainní fíoscacha ollmhóra a atreorú chuig fóirdheontais fuinnimh agus bonneagar nua a thógáil chun gás nádúrtha leachtaithe a allmhairiú. Ar an tríú dul síos, le ré na cobhsaíochta geopholaitiúla faoi cheannas na Stát Aontaithe, bhí an tAontas in ann den chuid is mó an beartas eacnamaíoch a scaradh ó bhreithnithe slándála, chomh maith leis an 'díbhinn síochána' a úsáid ó chaiteachas cosanta níos ísle chun tacú lena spriocanna intíre. Tá an timpeallacht gheopholaitiúil ag athrú anois, áfach, mar gheall ar ionsaí gan údar na Rúise i gcoinne na hÚcráine, an caidreamh idir na Stáit Aontaithe agus an tSín atá ag dul in olcas agus éagobhsaíocht atá ag dul i méid san Afraic, rud atá ina fhoinsé go leor tráchtearraí atá ríthábhachtach do gheilleagar an domhain.

Is gá iomaíochas an Aontais a mhéadú chun táirgiúlacht a athbhunú agus chun fás a chothú sa domhan athraitheach seo. Ba cheart go mbeadh sé mar phríomhfhócas ag clár oibre iomaíochais fás táirgiúlachta a ardú, arb é an rud is tábhachtaí a spreagann fás fadtéarmach agus as a n-eascraíonn ardú ar chaighdeáin mhaireachtála le himeacht ama. Níor cheart féachaint ar iomaíochas a chur chun cinn i gciall chúng de chluiche suime nialais atá dírithe ar scaireanna sa mhargadh domhanda a shárú agus ar bharrachais trádála a ardú. Níor cheart ach oiread go mbeadh beartais maidir le 'seaimpíní náisiúnta' a chosaint mar thoradh air, ar beartais iad a d'fhéadfadh srian a chur ar an iomaíocht agus ar an nuálaíocht, nó cur faoi chois pá a úsáid chun costais choibhneasta a íslíú. Sa lá atá inniu ann, ní bhaineann an t-iomaíochas níos lú le costais choibhneasta saothair ná le heolas agus scileanna a chuimsítear sa lucht saothair. Lasmuigh den chuspóir leathan sin, d'fhéadfadh fócas ar iomaíochas eamála nó tionsclaíoch a bheith an-úsáideach i gcásanna ina mbeadh cuideachtaí táirgiúla faoi mhíbhuntáiste mar gheall ar mhíchothrom iomaíochta domhanda, bíodh neamhshiméadrachtaí rialála nó fóirdheontais mhóra thar lear i gceist. I gcásanna den sórt sin, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le cothrom na Féinne a bhaint amach ar mhaithe le fás leanúnach ar tháirgiúlacht. Ar deireadh, ní mór an tslándáil a chuimsiú i gclár oibre nua-aimseartha iomaíochais. Is réamhchoinníoll í an tslándáil don fhás inbhuanaithe, ós rud é gur féidir le rioscaí geopholaitiúla atá ag dul i méid éiginnteacht a mhéadú agus infheistíocht a mhaolú, agus d'fhéadfadh suaití móra geopholaitiúla nó stadanna tobanna sa trádáil a bheith thar a bheith suaiteach.

Trí chlaochlú amach anseo don Eoraip

Tá trí mhórchlaochlú os comhair na hEorpa anois, agus is é an chéad cheann acu an gá le dlús a chur leis na nuálaíocht agus innill nua fáis a aimsiú. Tá iomaíochas an Aontais á bhrú ó dhá thaobh faoi láthair. Ar thaobh amháin, tá cuideachtaí an Aontais ag dul i ngleic le héileamh eachtrach níos laige – go háirithe ón tSín – agus leis an méadú atá ag teacht ar an mbrú iomaíochta ó chuideachtaí Síneacha. Measann BCE go bhfuil sciar na n-earnálacha ina bhfuil an tSín in iomaíocht dhíreach le honnmhaireoirí an limistéir euro gar do 40 %³ anois, suas ó 25 % in 2002⁴. Tá sciar an Aontais den trádáil dhomhanda ag laghdú, le titim shuntasach ó thús na paidéime⁴ [féach Fíor 5]. Ar an taobh eile, tá meath ag teacht ar sheasamh na hEorpa maidir leis na hardteicneolaíochtaí a spreagfaidh fás amach anseo. Níl ach ceithre cinn de na 50 cuideachta teicneolaíochta is fearr ar domhan ina gcuideachtaí Eorpacha agus tá seasamh domhanda an Aontais sa teicneolaíocht ag dul in olcas: ó 2013 go 2023, thit a sciar d'ioncam teicneolaíochta domhanda ó 22 % go 18 %, agus d'ardaigh sciar na Stáit Aontaithe ó 30 % go 38 %. Ní mór don Eoraip dlús a chur go práinneach lena ráta nuálaíochta chun a ceannaireacht mhonaraíochta a choinneáil agus chun teicneolaíochtaí ceannródaíocha nua a fhorbairt. Cuideoidh nuálaíocht níos tapúla, dá réir sin, le fás táirgiúlachta an Aontais a mhéadú, rud a fhágfaidh go mbeidh fás níos láidre ar ioncain teaghlaigh agus go mbeidh éileamh intíre níos láidre ann. Tá deis fós ag an Eoraip an bealach chun cinn a athrú. Agus an domhan anois ar tí réabhlóid dhigiteach eile, a spreag scaipeadh na hintleachta saorga (IS), tá deis ann don Eoraip a teipeanna sa nuálaíocht agus sa táirgiúlacht a cheartú agus a hacmhainneacht monaraíochta a athbhunú.

Tabhair faoi deara: Tagraíonn na sonraí do thrádáil earraí (lhs) agus do thrádáil seirbhísí (rhs), gan trádáil laistigh den Aontas a áireamh. Is é an t-iomlán domhanda glanmhéid na trádála laistigh den Aontas.

Foinse: An Coimisiún Eorpach (JRC). Bunaithe ar an Eagraíocht Dhomhanda Trádála.

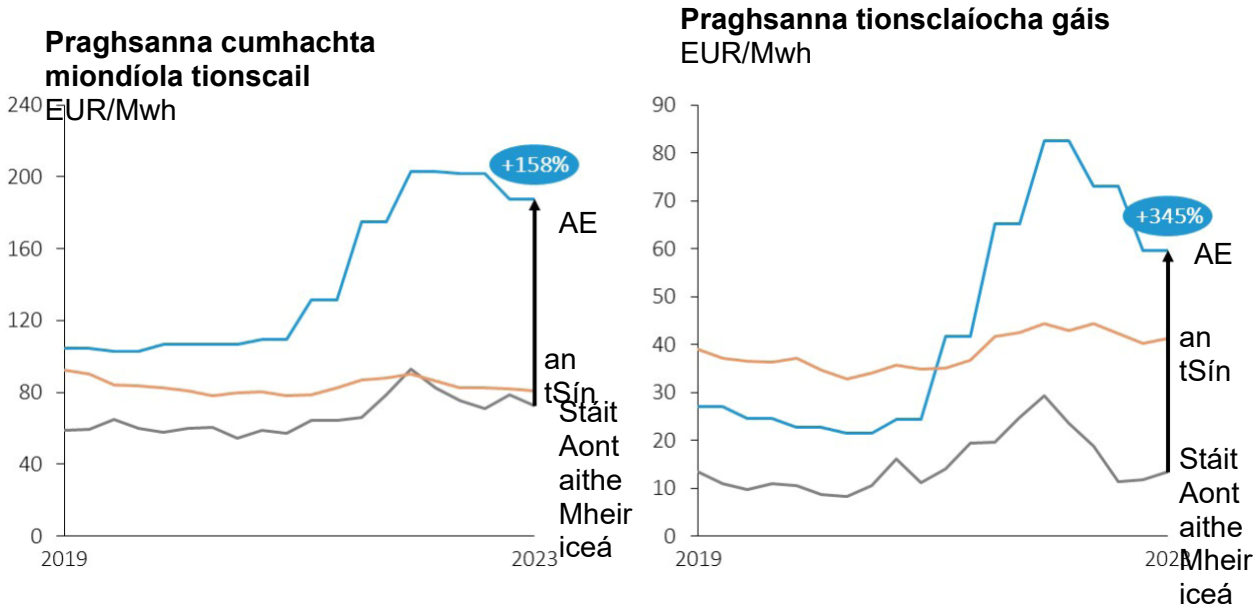
Fíor 5: **Sciar den trádáil dhomhanda in earraí agus seirbhísí % den trádáil dhomhanda, gan trádáil laistigh den Aontas a áireamh**

Ar an dara dul síos, ní mór don Eoraip praghsanna arda fuinnimh a laghdú agus leanúint de dhícharbónú agus d'aistriú chuig geilleagar ciorclach ag an am céanna. Tá athrú do-aisiompaithe tagtha ar thírdhreach an fhuinnimh de dheasca ionradh na Rúise ar an Úcráin agus an chailiteanais gáis nádúrtha píblíne a d'eascair as sin. Cé go bhfuil laghdú mór tagtha ar phraghsanna fuinnimh óna mbuaicphointí, tá praghsanna leictreachais fós os comhair chuideachtaí an Aontais atá 2-3 huairde níos airde ná praghsanna sna Stáit Aontaithe agus tá praghsanna gáis nádúrtha a íoctar 4-5 huairde níos airde [féach Fíor 6]. D'fhéadfadh an dícharbónú a bheith ina dheis don Eoraip, chun a bheith ar thús cadhnaíochta maidir le teicneolaíochtaí glana nua agus réitigh chiorclaíochta, agus chun giniúint cumhachta a aistriú i dtreo foinsí fuinnimh ghlain slána ar chostas íseal ina bhfuil dearlaicí nádúrtha flaithiúla ag an Aontas. Braithfidh cibé acu an féidir leis an Eoraip an deis seo a thapú, áfach, ar gach beartas a bheith i gcomhréir le cuspóirí dícharbónaithe an Aontais. De réir a chéile a dhéanfar an

3 Bunaithe ar anailís ar buntáiste comparáideach léirithe.

4 Tá cailiteanais iomaíochais ag gnólachtaí an Aontais freisin mar gheall ar chostais ionchuir mhéadaithe, rud atá níos measa mar gheall ar phraghsanna ardaíthe fuinnimh san Eoraip i gcomparáid le réigiúin eile.

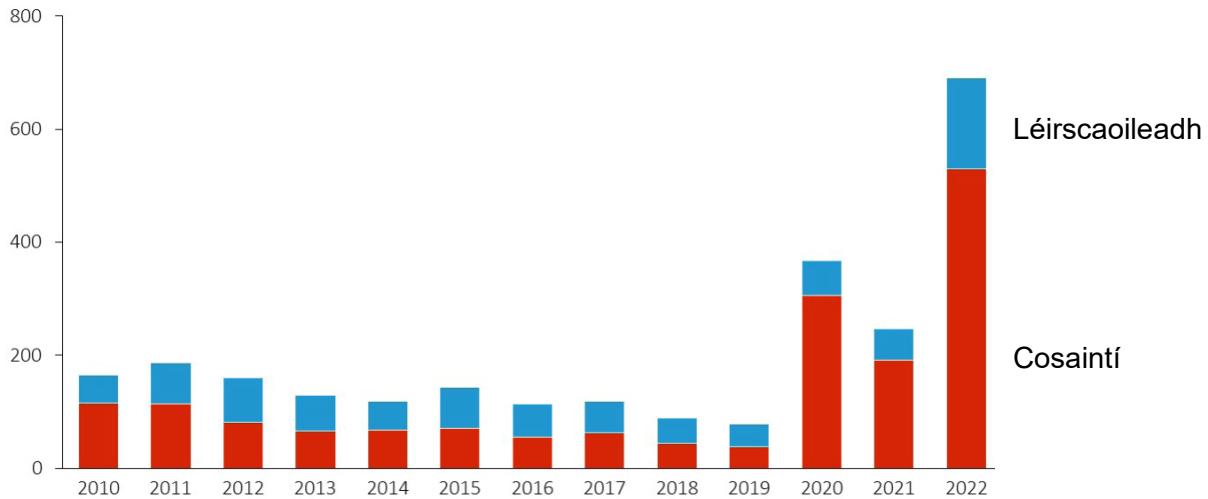
t-aistriú fuinnimh agus leanfaidh breoslaí iontaise de ról lárnach a bheith acu i bpraghsáil fuinnimh don chuid eile den deacáid seo, rud a chuirfidh luaineacht leanúnach praghsanna i mbaol d'úsáideoirí deiridh. Bíonn costais infheistíochta níos airde ar thionscail an Aontais a úsáideann fuinneamh go dian ná mar a bhíonn ar a n-iomaitheoirí chun spriocanna dícharbónaithe a bhaint amach. Ag an am céanna, tá iomaíocht na Síne ag éirí anghéar sna príomhthionscail a spreagfaidh dícharbónú – amhail teicneolaíocht ghlan agus feithiclí leictreacha – arna spreagadh ag meascán cumhachtach de bheartas tionsclaíoch ollmhór, nuálaíocht thapa, rialú amhábhbar agus an cumas táirgeadh ar scála na mór-roinne. Chun go n-éireoidh leis an Aontas, beidh air, dá bhrí sin, straitéis chomhleanúnach a cheapadh maidir le gach gné den dícharbónú, ón bhfuinneamh go dtí an tionsclaíocht.

Foinse: An Coimisiún Eorpach, 2024. Bunaithe ar Eurostat (AE), EIA (SAM) agus CEIC (an tSín), 2024.

Méid 6 : An bhearna sa phraghas gáis agus miondíola don tionscal

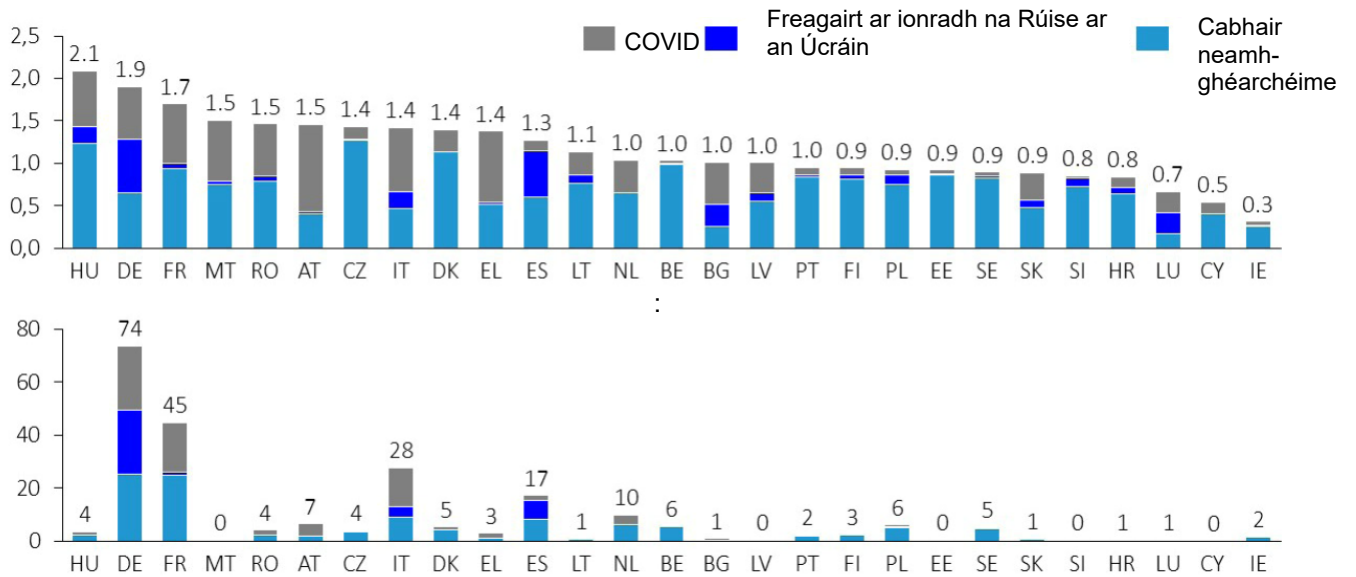
Ar an tríú dul síos, ní mór don Eoraip freagairt do dhomhan geopholaitíochta nach bhfuil chomh cobhsaí céanna, ina bhfuil leochaileachtaí ag teacht chun cinn de bharr spleáchais agus nach féidir léi brath a thuilleadh ar dhaoine eile dá slándáil. Tá ardleibhéal 'idirthuilleamaíochta straitéisí' idir mórgheilleagair mar thoradh ar bhlianta fada an domhandaithe, rud a ardaíonn na costais a bhaineann le haon dícheangal tapa^{vi}. Mar shampla, cé go mbraitheann an tAontas den chuid is mó ar an tSín le haghaidh mianraí criticiúla, braitheann an tSín ar an Aontas a ró-acmhainneacht thionsclaíoch a ionsú. Ach tá an chothromaíocht dhomhanda sin ag athrú: tá gach mórgheilleagar ag féachaint go gníomhach lena spleáchas a laghdú agus lena raon feidhme le haghaidh gníomhaíocht neamhspleách a mhéadú. Tá infheistíocht á déanamh ag na Stáit Aontaithe in acmhainneacht intíre le haghaidh táirgeadh leathsheoltóirí agus teicneolaíochta glaine, agus é mar aidhm acu slabhraí soláthair criticiúla a atreorú trína gcomhghuaillithe. Tá an tSín ag iarraidh uathlathas teicneolaíochta agus comhtháthú ingearach sa slabhra soláthair a bhaint amach, ó mhianadóireacht amhábhbar go próiseáil agus ó mhonarú go loingseoireacht. Cé nach bhfuil mórán fianaise ann go fóill go bhfuil dídhomhandú mar thoradh ar na bearta sin^{vii}, tá méadú ag teacht ar idirghabhálacha beartais trádála [féach Fíor 7]. Mar gheall ar a oscailteacht ard trádála, tá an Eoraip neamhchosanta go háirithe má thagann dlús leis na treochtaí sin. Ní mór don Aontas freagairt freisin do thimpeallacht slándála atá athraithe ó bhonn ag a theorainneacha. Faoi láthair, is ionann caiteachas cosanta comhiomlán an Aontais agus aon trian de leibhéal na Stát Aontaithe agus tá tionscal cosanta na hEorpa thíos le blianta fada de stoic thearcinfheistíochta agus stoic ídithe. Chun fíor-neamhspleáchas straitéiseach a bhaint amach agus chun a tionchar geopholaitiúil domhanda a mhéadú, tá plean de dhíth ar an Eoraip chun na spleáchais sin a bhainistiú agus infheistíocht sa chosaint a neartú.

*Tabhair faoi deara: Áirítear ar na bearta taraifí, bearta a bhaineann le honnmhairiú, fóirdheontais, bearta teagmhasacha cosanta trádála, agus bearta infheistíochta a bhaineann le trádáil.
Foinse: Foláireamh Trádála Domhanda, 2024.*

Méid 7: Idirghabhálacha beartais trádála

Tá tíortha an Aontais ag freagairt don timpeallacht nua sin cheana féin le beartais níos teanntásaí, ach tá siad ag déanamh amhlaidh ar bhealach ilroinnte a bhaineann an bonn den éifeachtacht chomhchoiteann. Tá méadú ag teacht ar úsáid idirghabhálacha beartais thionsclaíoch ar fud na ngeilleagar sárffhorbartha^{viii}. Ach cuireann trí phríomhfhadhb comhordúcháin bac ar éifeachtacht na mbeartas sin san Eoraip. Ar an gcéad dul síos, tá easpa comhordaithe idir na Ballstáit. Is minic a bhíonn dúbailt shuntasach, caighdeáin neamh-chomhoiriúnacha agus mainneachtain seachtrachtaí a chur san áireamh mar thoradh ar bheartais náisiúnta neamh-chomhordaithe. Seachtracht amháin atá thar a bheith díobhálach i gcomhthéacs an Aontais is ea an drochthionchar atá aige ar an Margadh Aonair nuair is féidir leis na tíortha is mó a bhfuil an spás fioscach is mó acu tacaíocht i bhfad níos flaithiúla a sholáthar ná tíortha eile [féach Fíor 8]. Ar an dara dul síos, tá easpa comhordaithe idir ionstraimí maoiniúcháin. Cé go gcaitheann an tAontas cuid mhór ar bhonn comhchoiteann ar a spriocanna tionsclaíocha, roinntear ionstraimí maoinithe ar bhonn náisiúnta agus idir na Ballstáit agus an tAontas. Cuireann an ilroinnt sin bac ar scála, rud a choisceann cruthú comhthiomsuithe móra caipitil, go háirithe le haghaidh infheistíochtaí sa nuálaíocht cheannródaíoch. Cuireann sé bac ar an nuálaíocht freisin trí chastacht agus maorlathas nach bhfuil gá leo a chruthú don earnáil phríobháideach. Ar an tríú dul síos, tá easpa comhordaithe ar fud na mbeartas. Cuimsíonn beartais thionsclaíocha sa lá atá inniu ann – mar a fheictear sna Stáit Aontaithe agus sa tSín – straitéisí ilbheartais, lena gcomhcheanglaítear beartais fhioscacha chun táirgeadh intíre a dhreasú, beartais trádála chun iompar frithiomaíoch thar lear a phionósú agus beartais eacnamaíocha eachtracha chun slabhraí soláthair a dhaingniú. I gcomhthéacs an Aontais, tá gá le hardleibhéal comhordaithe idir beartais náisiúnta agus beartais an Aontais chun beartais a nascadh ar an mbealach sin. Mar sin féin, mar gheall ar a struchtúr casta rialachais agus a phróiseas ceaptha beartas atá mall agus imdhealaithe, is lú atá an tAontas in ann freagairt den sórt sin a thabhairt.

Foinse: An Coimisiún Eorpach, 2024

Fíor 8: **Caiteachas iomlán Stáitchabhrach de réir Ballstáit 2022**, mar % de OTI (barr) agus EUR billiún (bun) Miondealú idir COVID-19, Stáitchabhair mar fhreagairt ar ionradh na Rúise ar an Úcráin, agus bearta Stáitchabhrach eile

I dtreo freagairt Eorpach

Táirgí áirithe

Chun na claochluithe sin a bhainistiú, moltar straitéis thionsclaíoch nua don Eoraip sa tuarascáil.

Freagraíonn na trí phríomhréimse gníomhaíochta a leagtar amach sa tuarascáil do na trí phríomhchlaochlú nach mór don Eoraip dul i ngleic leo. Ar an gcéad dul síos, ní mór don Eoraip a fás táirgiúlachta atá ag moilliú a cheartú tríd an mbearna nuálaíochta a dhúnadh. Is éard a bheidh i gceist leis an gcuspóir sin dlús suntasach a chur leis an nuálaíocht theicneolaíoch agus eolaíoch, feabhas a chur ar an bpíblíne ón nuálaíocht go dtí an tráchtálú, deireadh a chur le bacainní lena gcuirtear cosc ar chuideachtaí nuálacha fás agus maoiniú a mhealladh, agus iarrachtaí comhbheartaithe a dhéanamh chun bearnaí scileanna a dhúnadh. Ar an dara dul síos, chun praghsanna fuinnimh a ísliú agus chun deiseanna tionsclaíocha an dícharbónaithe a thapú, tá plean comhpháirteach don dícharbónú agus don iomaíochas de dhíth ar an Eoraip. Beidh ar an bplean sin a chinntiú gur féidir éileamh uailmhianach na hEorpa ar dhícharbónú a mheaitseáil le ceannaireacht ar na teicneolaíochtaí a sholáthróidh é. Beidh air aghaidh a thabhairt ar thionscail a tháirgeann fuinneamh, ar thionscail a chumasaíonn dícharbónú, amhail teicneolaíocht ghlan agus gluaisteáin, agus ar thionscail a úsáideann fuinneamh go dian agus atá 'deacair a mhaolú'. Ar an tríú dul síos, ní mór don Eoraip an tslándáil a mhéadú agus spleáchais a laghdú. I bhfianaise a oscailte agus a spleáchais mhóir trádála ar allmhairí ó amhábhair go hardteicneolaíocht, beidh ar an Aontas fíor-'bheartas eacnamaíoch eachtrach' a fhorbairt lena gcomhordófar comhaontuithe trádála fabhracha agus infheistíocht dhíreach le náisiúin atá ar mhórán acmhainní, stoc-chairn a thógáil i réimsí criticiúla roghnaithe, agus comhpháirtíochtaí tionsclaíocha a chruthú chun slabhra soláthair na bpríomhtheicneolaíochtaí a dhaingniú. Beidh ar an Eoraip freisin acmhainneacht thionsclaíoch cosanta láidir neamhspleách a fhorbairt a chuirfidh ar a cumas freastal ar an éileamh méadaitheach ar shócmhainní míleata agus ar threalamh míleata agus fanacht ar thús cadhnaíochta i dteicneolaíocht na cosanta.

BLOCanna Foirgníochta

Tá straitéis thionsclaíoch nua an Aontais bunaithe ar shraith de bhloic thógála, arb é cur chun feidhme iomlán an Mhargaidh Aonair an chéad cheann díobh. Tá an Margadh Aonair ríthábhachtach do gach gné den straitéis: chun scála a chumasú do chuideachtaí óga nuálacha agus do thionscail mhóra a bhíonn san iomaíocht ar mhargaí domhanda; chun cómhargadh fuinnimh domhain agus éagsúlaithe, margadh iompair ilmhódach comhtháite agus éileamh láidir ar réitigh dhícharbónaithe a chruthú; chun comhaontuithe fabhracha trádála a chaibidliú agus slabhraí soláthair níos athléimní a thógáil; chun níos mó maoinithe phríobháidigh a shlógadh; agus mar thoradh air sin, chun éileamh agus infheistíocht intíre níos airde a dhíghlasáil. Fágann na heasaontais trádála atá fós ann san Aontas go bhfuil thart ar 10 % de OTI féideartha á fhágáil ar an mbord ag an Eoraip, de réir meastachán amháin^x. Tá tograí chun an Margadh Aonair a chur i gcrích d'earnálacha éagsúla le feiceáil i roinnt mhaith caibidlí den tuarascáil seo. Mar sin féin, ós rud é go bhfuil anailís chórasach déanta i dtuarascáil Letta ar na príomhdhúshláin atá roimh an Margadh Aonair agus go bhfuil moltaí curtha ar fáil inti, níl aon chaibidil sa tuarascáil seo atá tiomnaithe don Mhargadh Aonair amháin.^x

Is iad na chéad bhloic thógála eile beartais thionsclaíocha, iomaíochta agus trádála, a idirghníomhaíonn go dlúth agus nach mór a ailiniú mar chuid de straitéis fhoriomlán. Tá méadú ag teacht ar an bhfianaise gur féidir le beartais thionsclaíocha a bheith éifeachtach in imthosca áirithe^{xi}. Ach chun gaistí an ama a chuaigh thart a sheachaint – amhail cuideachtaí atá ann cheana a chosaint nó buaiteoirí a roghnú – ní mór na beartais sin a eagrú de réir sraith príomhphrionsabal lena neadaítear an dea-chleachtas. I measc nithe eile, ba cheart na beartais sin a dhíriú ar earnálacha seachas ar chuideachtaí; ba cheart meastóireacht leanúnach a dhéanamh ar thacaíocht phoiblí, agus dianchleachtadh faireacháin mar bhonn taca léi; agus ba cheart clistí margaidh a shonrú go soiléir agus ba cheart d'údaráis phoiblí dúbláil ar an méid a dhéanfadh an earnáil phríobháideach cheana féin a sheachaint.^{xii} Tá an idirghníomhaíocht leis na húdaráis iomaíochta ríthábhachtach freisin chun go n-éireoidh leis^{xiii}. I gcás earnálacha tosaíochta, ba cheart é a bheith d'aidhm ag an Aontas a bheith neodrach ó thaobh iomaíochta de a mhéid is féidir agus ba cheart rialáil a cheapadh chun iontráil sa mhargadh a éascú. Tá an fhianaise thar a bheith mór go spreagann an iomaíocht táirgiúlacht, infheistíocht agus nuálaíocht^{xiv}. Ag an am céanna, ba cheart leanúint den bheartas iomaíochta a chur in oiriúint d'athruithe sa gheilleagar ionas nach mbeidh sé ina bhac ar spriocanna na hEorpa [féach an chaibidil ar an mbeartas iomaíochta]. Mar shampla, ós rud é go bhfuil an nuálaíocht in earnáil na teicneolaíochta tapa agus go bhfuil buiséid mhóra ag teastáil ina leith, ba cheart measúnú a dhéanamh i meastóireachtaí cumaisc ar an tionchar a bheidh ag an gcomhchruinniú atá beartaithe ar acmhainneacht nuálaíochta amach anseo i réimsí criticiúla nuálaíochta. Ba cheart Tionscadail Thábhachtacha Leasa Choitinn (IPCEInna) a leathnú chuig gach cineál nuálaíochta a d'fhéadfadh an Eoraip a bhrú go héifeachtach chuig an teorainn in earnálacha a bhfuil tábhacht straitéiseach ag baint leo agus leas a bhaint as maoiniú ón Aontas. Tá earnálacha ann freisin, amhail earnáil na cosanta, inar cheart go mbeadh níos

mó tábhachta ag baint le critéir slándála agus athléimneachta i bhfianaise athruithe geopholaitiúla ar an mbeartas trádála. Ba cheart cur chuige pragmatach, faichilleach agus comhsheasmhach a chur i bhfeidhm de réir riachtanais na n-earnálacha éagsúla [féach Bosca 1].

Is é an tríú bloc na príomhréimsí gníomhaíochta a mhaoiniú, lena mbaineann infheistíocht ollmhór nach bhfacthas le leathchéad bliain san Eoraip. Chun an geilleagar a dhigitiú agus a dhíchárbónú agus chun acmhainneacht cosanta an Aontais a mhéadú, beidh ar an ráta iomlán infheistíochta de réir OTI ardú thart ar 5 pointe céatadáin de OTI an Aontais in aghaidh na bliana go dtí na leibhéil a chonacthas le déanaí sna 1960idí agus sna 70idí. Ar mhaithe le comparáid a dhéanamh, b'ionann na hinfheistíochtaí breise a soláthraíodh le Plean Marshall in 1948-51 agus thart ar 1-2 % de OTI sna tíortha glactha gach bliain. Sa tuarascáil seo, tá ionsamhlúcháin ón gCoimisiún Eorpach agus ón gCiste Airgeadaíochta Idirnáisiúnta ina ndéantar measúnú ar cé acu atá nó nach bhfuil méadú ollmhór den sórt sin ar an infheistíocht inbhuanaithe ó thaobh na maicreacnamaíochta de, agus má tá, conas is féidir leis an Eoraip infheistíochtaí den mhéid sin a scaoileadh. Tugann na torthaí le fios gur féidir an brú ar infheistíocht a dhéanamh gan srianta soláthair a bheith ar an ngeilleagar, agus go mbeidh sé ríthábhachtach maoiniú príobháideach a shlógadh i ndáil leis sin. Mar sin féin, ní dócha go mbeidh an earnáil phríobháideach in ann an sciar is mó den infheistíocht sin a mhaoiniú⁵ gan tacaíocht ón earnáil phoiblí. Beidh sé ríthábhachtach táirgiúlacht a mhéadú chun srianta ar spás fíoscach do rialtais a mhaolú agus chun an tacaíocht sin a chumasú. Mar shampla, d'fhéadfadh méadú 2 % ar leibhéal táirgiúlachta na bhfactóirí iomlána laistigh de dheich mbliana a bheith leordhóthanach cheana féin chun suas le haon trian den chaiteachas fíoscach is gá a chumhdach. Tá dhá phríomhthosaíocht ag an Aontas Eorpach. Ar an gcéad dul síos, beidh sé ríthábhachtach margaí caipitil na hEorpa a chomhtháthú chun coigilteas ard teaghlaigh a dhíriú níos fearr ar infheistíochtaí táirgiúla san Aontas. Ar an dara dul síos, dá thoilteanaí atá an tAontas é féin a athchóiriú chun méadú ar táirgiúlacht a ghiniúint, is ea is éasca a bheidh sé don earnáil phoiblí tacú leis an iarracht infheistíochta. Léiríonn an nasc sin an fáth a bhfuil sé ríthábhachtach táirgiúlacht a ardú. Tá impleachtaí aige freisin maidir le sócmhainní comhchoiteanna sábháilte a eisiúint. Chun táirgiúlacht a uasmhéadú, beidh gá le roinnt comhchistithe le haghaidh infheistíocht i bpríomhearraí poiblí Eorpacha, amhail nuálaíocht cheannródaíoch. Ag an am céanna, sainnithnítear earraí poiblí eile sa tuarascáil seo – amhail caiteachas cosanta nó eangacha trasteorann – nach soláthrófar a ndóthain gan comhghníomhaíocht. Má chomhlíontar na coinníollacha polaitiúla agus institiúideacha, d'éileodh na tionscadail seo comhchistiú freisin.

Is é an bloc tógála deiridh an toil chun rialachas an Aontais a athchóiriú, rud a mhéadóidh doimhneacht an chomhordaithe agus a laghdóidh an t-ualach rialála. Ba fhoinsé ratha don Aontas é 'Modh an Chomhphobail', ach bunaíodh é i ré eile, nuair a bhí an tAontas níos lú agus nuair a bhí sraith éagsúil dúshlán os a chomhair. Don chuid is mó de stair an Aontais, is é an fócas is tábhachtaí ná comhtháthú agus comhtháthú inmheánach a ghiniúint, rud a raibh sé d'acmhainn ag na Ballstáit aghaidh a thabhairt air ar a luas féin. Mar sin féin, tá an tAontas i bhfad níos mó anois, rud a chruthaíonn níos mó gníomhaithe crosta, agus is minic a fhorchuirtear na dúshláin atá roimhe ar an Aontas ón thaobh amuigh. Chun dul chun cinn a dhéanamh, ní mór don Eoraip gníomhú mar Aontas ar bhealach nach raibh aici riamh roimhe seo, bunaithe ar chomhpháirtíocht athnuaite Eorpach idir na Ballstáit. Chuige sin, beidh gá le hobair an Aontais a athdhíriú ar na saincheisteanna is práinní, comhordú éifeachtúil beartais a áirithiú taobh thiar de chomhspríocanna, agus úsáid a bhaint as nósanna imeachta rialachais atá ann cheana ar bhealach nua a chuirfidh ar chumas na mBallstát ar mian leo bogadh níos tapúla é sin a dhéanamh. I roinnt mhaith réimsí, is féidir leis an Aontas cuid mhór a bhaint amach trí líon mór céimeanna níos lú a ghlacadh, ach é sin a dhéanamh ar bhealach comhleanúnach lena n-ailínítear na beartais uile taobh thiar den sprioc choiteann. Tá réimsí eile ann, áfach, ina bhfuil líon beag céimeanna níos mó ag teastáil – cúraimí nach féidir a dhéanamh ach amháin ansin a tharmligean chuig leibhéal an Aontais. Baineann an cás tarmligin den chuid is mó leis an gcineál earraí poiblí Eorpacha a bhfuil cur síos orthu thuas. D'fhéadfadh sé nach mbeadh iarmhairtí díreacha ag earraí den sórt sin ar gach tír a n-iarrtar orthu rannchuidiú, ach tá iarmhairtí indíreacha móra acu don Aontas ar fad. Tá réimsí eile ann fós inar cheart don Aontas níos lú a dhéanamh, prionsabal na coimhdeachta a chur i bhfeidhm ar bhealach níos déine agus níos mó 'féinsmachta' a léiriú. Beidh sé ríthábhachtach freisin an t-ualach rialála ar chuideachtaí a laghdú. Measann níos mó ná 60 % de chuideachtaí an Aontais gur bacainn ar infheistíocht é an rialáil, agus cuireann 55 % de FBManna bacainní rialála agus an t-ualach riaracháin in iúl mar an dúshlán is mó atá rompu^{xv}. Ní gá go gciallódh tús a chur leis an gcomhpháirtíocht seo gach intinn agus fuinneamh a dhíriú ar an bpróiseas fada troma a bhaineann le hathrú ar an gConradh ón gcéad lá. Ar an gcéad dul síos, ba cheart líon beag athruithe institiúideacha uileghabhálacha spriocdhírthe a dhéanamh – gan aon ghá le hathrú ar an gConradh.

5 Is ionann an deighilt stairiúil phríobháideach-phoiblí le haghaidh infheistíochta san Aontas agus thart ar 4/5 go 1/5.

Cuimsiú sóisialta a chaomhnú

Cé gur cheart go mbeadh sé d’aidhm ag an Aontas bogadh níos gaire do shampla na Stát Aontaithe ó thaobh fás táirgiúlachta agus nuálaíochta de, ba cheart dó é sin a dhéanamh gan na míbhuntáistí a bhaineann le samhail shóisialta na Stát Aontaithe. Mar a leagtar amach thuas, tá na Stáit Aontaithe chun tosaigh ar an Aontas mar gheall ar a seasamh níos láidre i dteicneolaíochtaí ceannródaíochta, ach léiríonn sé rátaí níos airde neamhionannais. Ní mór a áirithiú le cur chuige Eorpach go mbeidh fás táirgiúlachta agus cuimsiú sóisialta fite fuaite le chéile. Tá an Eoraip ag dul isteach i dtréimhse nach bhfacthas a leithéid riamh roimhe seo, ina mbeidh athrú tapa teicneolaíoch agus aistrithe earnála ag teacht le daonra in aois oibre atá ag laghdú. Sa suíomh sin, beidh ar an Eoraip a chinntiú go mbainfear an úsáid is fearr as na scileanna atá ar fáil di agus, ag an am céanna, an creatlach shóisialta a choinneáil slán. Is féidir le hathrú teicneolaíoch cur isteach suntasach a thabhairt le tuiscint d’oibríthe i dtionscail a bhí ceannasach roimhe seo nach bhfuil amhlaidh a thuilleadh, chomh maith le neamhionannas atá ag dul i méid: idir 1980 agus 2016, fuarthas amach gurbh ionann uathoibriú agus 50-70 % den mhéadú ar neamhionannas pá sna Stáit Aontaithe idir oibríthe a bhfuil níos mó oideachais orthu agus oibríthe nach bhfuil chomh hoilte sin^{xvi}. Dá bhrí sin, beidh stát leasa na hEorpa ríthábhachtach chun seirbhísí poiblí láidre, cosaint shóisialta, tithíocht, iompar agus cúram leanaí a sholáthar le linn an aistríthe sin. Ag an am céanna, beidh cur chuige bunúsach nua i leith scileanna de dhíth ar an Eoraip. Ní mór don Aontas a áirithiú go bhfuil an ceart chun oideachais agus athoiliúna ag gach oibrí, rud a chuirfidh ar a gcumas dul i mbun róil nua de réir mar a ghlacann a gcuideachtaí teicneolaíocht, nó dul i mbun poist mhaithe in earnálacha nua.

Beidh ar an Aontas a áirithiú freisin go leanfaidh a bheartas comhtháthaithe de bheith comhsheasmhach le hiarracht i dtreo nuálaíocht a mhéadú agus an Margadh Aonair a thabhairt chun críche. D’fhéadfadh éifeachtaí éagsúla a bheith ag dlús a chur leis an nuálaíocht agus ag comhtháthú an Mhargaidh Aonair ar chóineasú laistigh den Aontas ná mar a bhí roimhe seo. Go traidisiúnta, ghníomhaigh méadú ar thrádáil earraí laistigh den Aontas mar ‘inneall cóineasaithe’, ag scaipeadh rathúnais chuig réigiúin níos boichte de réir mar a athlonnaíonn slabhraí soláthair áit a bhfuil tosca táirgeachta níos saoire^{xvii}. Mar sin féin, is i seirbhísí a bheidh cuid mhór den fhás sa trádáil laistigh den Aontas amach anseo, agus is i gcathracha móra saibhre a bhraislítear de ghnáth. Is iondúil go mbíonn an nuálaíocht agus na tairbhí a bhaineann léi ag ceirtleáil i gcúpla ceantar cathrach freisin. Sna Stáit Aontaithe, mar shampla, tá sraith bheag de chathracha superstar rathúil le blianta beaga anuas agus ag tarraingt ar shiúl ón gcuid eile den tír. Sa bhliain 1980, bhí meántuilleamh sna trí chathair is fearr sna Stáit Aontaithe 8% níos airde ná an meántuilleamh sa chuid eile de na 10 gcathair is fearr. Faoi 2016, bhí an meántuilleamh sna trí chathair is fearr chéanna 25% níos airde^{xviii}. Cé go bhfuil traidisiún seanbhunaithe ag an Aontas maidir le cláir lena gcothaítear cóineasú ar fud na réigiún, ba cheart na cláir sin a thabhairt cothrom le dáta chun dinimic athraitheach na trádála agus na nuálaíochta a léiriú. Ní mór don Aontas a áirithiú gur féidir le níos mó cathracha agus réigiún páirt a ghlacadh sna hearnálacha a spreagfaidh an fás amach anseo, ag tógáil ar thionscnaimh atá ann cheana amhail Innovation Valleys Net, Zero Acceleration Valleys agus Hydrogen Valleys. Chuige sin, beidh gá le cineálacha nua infheistíochtaí sa chomhtháthú agus in athchóirithe ar an leibhéal fonáisiúnta i roinnt mhaith Ballstát. Go sonrach, ní mór beartais chomhtháthaithe a athdhírú ar réimsí amhail an t-oideachas, an t-iompar, an tithíocht, an nascacht dhigiteach agus an phleanáil, rud a d’fhéadfadh cur le tarraingteacht réimse cathracha agus réigiún éagsúil.

Ba cheart don Eoraip foghlaim ó na botúin a rinneadh i gcéim an “hipeardhomhandaithe” agus ullmhú do thodhchaí a bheidh ag athrú go tapa. Bhí go leor buntáistí ag baint leis an domhandú do gheilleagar na hEorpa chomh maith leis na céadta milliún a bhaint as an mbochtaineacht ar fud an domhain. Ach d’fhéadfaí a rá go raibh lucht ceaptha beartas ró-neamhíogair i leith na n-iarmhairtí sóisialta a mheastar a bheith aige, go háirithe an éifeacht dhealraitheach a bhí aige ar ioncam saothair. I ngeilleagair G7, tháinig méadú thart ar 9 bpointe céatadáin ar onnmhairí agus allmhairí iomlána earraí mar sciar de OTI ó thús na 1980idí go dtí an mhórghéarchéim airgeadais, agus tháinig laghdú thart ar 6 phointe céatadáin ar an sciar saothair den ioncam ag an am sin – an titim is géire ó cuireadh sonraí maidir leis na geilleagair sin ar fáil in 1950. Cé go bhféadfadh sé gur mhó an t-uathoibriú a bhí dlíthe don chaidreamh sin ná mar a bhí dlíthe dó chun an trádáil a oscailt^{xix} chuir an coincheap go raibh an domhandú tar éis cur leis an neamhionannas insíothlaithe i mbraistintí an phobail, agus measadh go raibh rialtais neamhshuimiúil. Ba cheart do lucht déanta beartas foghlaim ón eispéireas seo chun machnamh a dhéanamh ar an gcaoi a n-athróidh an tsochaí amach anseo, agus conas is féidir leo a chinntiú go bhfeicfeadh an stát ar thaobh na saoránach agus go mbeidh sé airdeallach ar a n-ímní. Cuid lárnach den phróiseas sin is ea cumhacht a thabhairt do dhaoine. Ba cheart do cheannairí agus do lucht ceaptha beartas dul i dteagmháil leis na gníomhaithe uile laistigh dá sochaithe faoi seach chun cuspóirí agus gníomhaíochtaí a shainiú chun geilleagar na hEorpa a chlaochlú. Beidh ról lárnach ag rannpháirtíocht agus idirphlé sóisialta níos éifeachtaí agus níos réamhghníomhaí na saoránach, lena dtabharfar ceardchumann, fostóirí agus gníomhaithe na sochaí sibhialta le chéile, chun an comhdhearadh is gá a fhorbairt chun na hathruithe a chur chun cinn. Is é

TORTHAÍ NA gCOIMISIÚN EORPACH – Cuid A - ?? 1. An pointe tosaigh: tírdhreach nua don Eoraip

an toradh is fearr is féidir a bheith ar an gclaochlú rathúnas do chách nuair a bhíonn conradh sóisialta láidir ag gabháil leis.

BOX 1

Príomhphrionsabail don bheartas trádála i straitéis thionsclaíoch Eorpach

Is cosúil go bhfuil ré na trádála oscailte domhanda faoi rialú institiúidí iltaobhacha ag dul thart, agus tá beartas trádála an Aontais á chur in oiriúint cheana féin don réaltacht nua sin. Tá an t-ord domhanda trádála atá bunaithe ar institiúidí iltaobhacha i ngéarchéim dhomhain, agus níl sé cinnte fós an féidir é a thabhairt ar ais ar an mbóthar ceart. Cé gur cheart don Aontas leanúint de na hiarrachtaí chun EDT a athchóiriú – agus go háirithe chun leas a bhaint as an sásra um réiteach díospóidí – ní mór don Aontas a bheartas trádála a oiriúnú do réaltacht nua. Tá an próiseas seo ar siúl cheana féin. I mí an Mheithimh 2023, ghlac an tAontas Straitéis nua Slándála Eacnamaíche lena gcuirtear réimse ionstraimí ar fáil dó féin chun déileáil leis an dumpáil, chun freagairt don chomhéigean agus chun aghaidh a thabhairt ar shaobhadh atá mar thoradh ar fhóirdheontais eachtracha laistigh den Aontas, chomh maith le huirlisí a ghlacadh chun aghaidh a thabhairt ar sceitheadh teicneolaíochta agus chun smachtbhannaí a fhorfheidhmiú. Lean an tAontas dá líonra trádála déthaobhach a leathnú chun caibidlíocht a dhéanamh ar bhreis agus 40 comhaontú trádála aonair le tíortha agus réigiúin éagsúla.

Ní mór an beartastrádála a ailíniú go hiomlán le straitéis thionsclaíochta na hEorpa. Ba cheart an beartastrádála a bheith bunaithe ar anailís chúramach de réir an cháis seachas ar sheasamh cineálach i dtreo na trádála. I gcásanna áirithe, ba cheart don Aontas a armlann beartais trádála a úsáid chun bacainní a choinneáil íseal, i gcásanna eile chun cothrom iomaíochta a bhaint amach agus i gcásanna eile chun slabhraí soláthair criticiúla a dhaingniú. Chun dlús a chur leis an nuálaíocht agus leis an dul chun cinn teicneolaíoch san Eoraip, beidh gá le hardleibhéal oscailteachta trádála i leith tíortha a sholáthraíonn príomhtheicneolaíochtaí ina bhfuil an tAontas easnamhach faoi láthair. Mar shampla, beidh sé ríthábhachtach bacainní trádála ísle a choinneáil ar bun leis na Stáit Aontaithe maidir le hearraí, seirbhísí agus bonneagair dhigiteacha chun rochtain ar na samhlacha agus próiseálaithe IS is déanaí a ráthú. Os a choinne sin, d'fhéadfadh bearta cosanta trádála a bheith i gceist le plean comhpháirteach don dícharbónú agus don iomaíochas, in imthosca sonracha, chun cothrom iomaíochta a bhaint amach ar fud an domhain agus chun iomaíocht státurraithe thar lear a fhritháireamh, i gcomhréir le Straitéis nua Slándála Eacnamaíche an Aontais. Maidir leis an tslandáil a mhéadú agus spleáchais a laghdú, ní mór don Aontas rochtain ar acmhainní criticiúla a áirithiú agus príomhshlabhraí luacha a chosaint. D'fhéadfadh sé go mbeadh gá le comhaontuithe fabhracha trádála a dhaingniú le príomh-chomhpháirteithe agus soláthairtí criticiúla a ráthú, lena n-áirítear trí chomhaontuithe ceannaigh agus infheistíocht dhíreach i saoráidí táirgthe ar an gcoigríoch.

Chun gaistí na caomhnaitheachta a sheachaint, ba cheart an beartas trádála a rialú le sraith shoiléir prionsabal. Ar an gcéad dul síos, ba cheart úsáid na mbeart trádála a bheith pragmatach agus ailínithe leis an sprioc uileghabhálach fás táirgiúlachta an Aontais a mhéadú. Mura bhfuil riachtanas geopholaitiúil sáraitheach ann, níor cheart, dá bhrí sin, bearta cosanta a chur i bhfeidhm go córasach. Ba cheart é a bheith d'aidhm ag bearta idirdhealú a dhéanamh idir fóirfeabhsuithe nuálaíochta agus táirgiúlachta thar lear, a théann chun tairbhe don Eoraip, agus iomaíocht státurraithe agus brú ar éileamh, as a n-eascraíonn fostaíocht níos ísle do mhuintir na hEorpa. Ar an dara dul síos, ba cheart beartas trádála an Aontais a bheith comhsheasmhach. Níor cheart do tharaifí dreasachtaí saobha a chruthú a bhainfeadh an bonn de thionscal na hEorpa, agus is gá, dá bhrí sin, measúnú comhsheasmhach a dhéanamh orthu ag gach céim den táirgeadh. Mar shampla, d'fhéadfadh dí-logánú a bheith mar thoradh ar tharaifí a fhorchur ar allmhairí amhábhhar nó earraí idirmheánacha, ach ní ar earraí deiridh a úsáideann na hábhair sin go dian. Ar deireadh, ní mór cothromaíocht a bhaint amach idir bearta trádála agus leasanna tomhaltóirí. Fiú i gcásanna ina bhfuil fóirdheontais eachtracha thíos leis an Aontas, d'fhéadfadh roinnt tionscal a bheith ann ina bhfuil táirgeoirí intíre tite ar gcúl go dtí seo, rud a d'fhágfadh go mbeadh allmhairí níos costasaí agus nach bhforchuirfí ach costais mharbhualaiigh iomarcacha ar an ngeilleagar. Sna himthosca sin, b'fhearr leis an Aontas infheistíochtaí níos airde a chistiú i dteicneolaíochtaí níos forbartha agus ag an am céanna ligean do cháinócóirí eachtracha rannchuidiú le tomhaltas níos airde ag tomhaltóirí Eorpacha.

Ba cheart comhordú feabhsaithe a bheith ann i gcinntí an Aontais maidir le hinfeistíocht dhíreach choigríche (IDC). D'fhorchuir rialtas na Stáit Aontaithe taraifí fadréimseacha le déanaí ar allmhairí Síneacha, mar aon le bearta forchéimnitheacha lena ngéaraítear rialacha IDC isteach, chun eamálacha straitéiseacha a chosaint. Mar thoradh air sin, thosaigh geilleagair na Stáit Aontaithe agus na Síne ag díchúpláil⁶. Go dtí seo, tá straitéis dhifriúil á saothrú ag an Aontas, agus na Ballstáit ag spreagadh IDC isteach ó chuideachtaí Síneacha. Tá méadú suntasach tagtha ar infheistíocht úrnua na Síne san Aontas le blianta beaga anuas, go háirithe i Lár agus in Oirthear na hEorpa. Is féidir leis an straitéis sin dul chun cinn teicneolaíoch thar lear a ghíaráil agus

6 Léiríonn sonraí ón mBiúró um Anailís Eacnamaíoch go bhfuil laghdú tagtha ar onnmhairí ón tSín chuig na Stáit Aontaithe ó 2018 i leith, agus go bhfuil laghdú tagtha ar ghlan-IDC isteach ón tSín ó bhuaic-insreabhadh USD 18 mbilliún in 2016 go heis-sreabhadh thart ar USD 2 bhilliún in 2023.

forbairt theicneolaíoch a chur chun cinn san Eoraip, chomh maith le poist ardcháilíochta a chruthú, ach ní dhéanfar sin ach amháin má chuirtear i gcrích ar bhealach comhordaithe í. D'fhéadfadh sé go ndéanfadh tíortha eachtracha lamháltais nach bhfuil fáilte rompu a bhaint as neamhshiméadrachtaí a eascraíonn as Ballstáit bheaga atá i mbun caibidlíochta le hinfeisteoirí eachtracha móra, rud atá ina ábhar imní go háirithe nuair a bhíonn bagairt slándála fhéideartha agus iomaitheoir geopholaitiúil de chuid an Aontais i gceist. Chun cur i gcoinne na rioscaí sin, ba cheart don Aontas a Shásra um Scagadh Infheistíochta a neartú. Faoi láthair, is inniúlacht náisiúnta é scagadh IDC, agus ní cheanglaítear ar na Ballstáit ach fógraí agus faisnéis a mhalartú. Cuireann an ilroinnt sin cosc ar an Aontas leas a bhaint as a chumhacht chomhchoiteann i gcaibidlíochtaí IDC agus déanann sí ceapadh comhbheartais IDC níos casta. Mar a leagtar amach i gcaibidil 3, tá comhordú tábhachtach le haghaidh teacht chun cinn comhfhiontar in earnálacha straitéiseacha agus chun a áirithiú go gcoinneoidh cuideachtaí an Aontais fios gnó ábhartha agus gur féidir leo an chéad rabharta nuálaíochta eile a spreagadh.

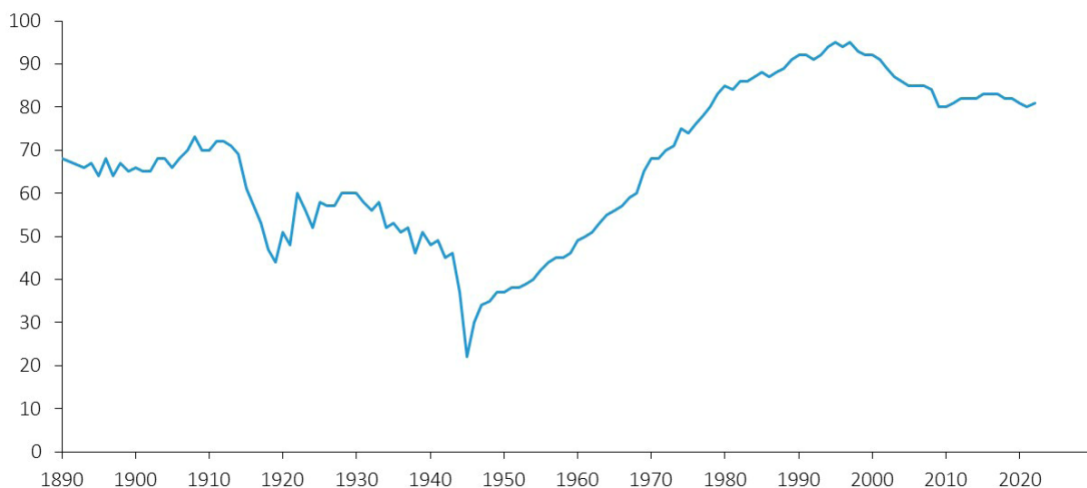
Fabhtanna

- i Tionscadal Ceartais Dhomhanda, [Innéacs maidir leis an Smacht Reachta 2023](#), 2023.
- ii An Banc Domhanda, [Táscairí Forbartha Domhanda 2023](#), 2024.
- iii Eurostat, [Staidreamh gnóthachtála oideachais 2023](#), 2024.
- iv CAI, Ionchas Eacnamaíoch Domhanda, Aibreán 2024.
- v BCE, ‘Cén fáth a bhfuil an iomaíocht leis an tSín ag éirí níos déine ná riamh’, Blag BCE, an 3 Meán Fómhair 2024.
- vi McCaffrey, C., & Poitiers, N., Ionstraimí slándála eacnamaíche, Páipéar Oibre 12/2024, Bruegel, 2024, https://www.bruegel.org/system/files/2024-05/WP%2012%202024_0.pdf.
- vii BCE, ‘Dídhomhandú: [risk or reality?](#)’, Blag BCE, 12 Iúil 2023.
- viii Juhász, r., Lane N. agus Rodrik, D., [The new economics of industrial policy](#), 2023.
- ix in ‘t Veld, J., Quantifying the Economic Effects of the Single Market in a Structural Macromodel’ [[Éifeachtaí Eacnamaíocha an Mhargaidh Aonair a chainníochtú i Macrashamhail Struchtúrach](#)], Sraith Plépháipéir, Uimh. 94, an Coimisiún Eorpach, Feabhra 2019.
- x Letta, E., ‘I bhfad níos mó ná margadh – Luas, Slándáil, Dlúthpháirtíocht. An Margadh Aonair a chumhachtú chun todhchaí inbhuanaithe agus rathúnas inbhuanaithe a bhaint amach do shaoránaigh uile an Aontais’, Tuarascáil chuig an gComhairle Eorpach, 2024.
- xi Le haghaidh athbhreithniú Rodrik, D., [The new economics of industrial policy \[Eacnamaíocht nua an bheartais thionsclaíoch\]](#), 2023.
- xii Tirole, J., ‘Economics for the Common Good’ [Eacnamaíocht ar mhaithe leis an leas coiteann], Princeton University Press, 2017.
- xiii ECFE, ‘Beartas [tionsclaíoch atá ar son na hiomaíochta](#)’, Cruinnithe Comhchéime ECFE maidir le Páipéir Bheartais Iomaíochta, Uimh. 309, Foilsitheoireacht ECFE, 2024.
- xiv An Coimisiún Eorpach, ‘An Iomaíocht a [Chosaint i nDomhan atá ag Athrú: Fianaise ar éabhlóid na hiomaíochta san Aontas le 25 bliana anuas](#)’, 2024.
- xv An Banc Eorpach Infheistíochta (BEI), Tuarascáil BEI chuig an gCoimisiún Eorpach maidir le Bacainní Infheistíochta 2023, 2023, https://www.eib.org/attachments/lucalli/20230330_investment_barriers_in_the_eu_2023_en.pdf.
- xvi Acemoglu, D. agus Restrepo, P., ‘[Cúraimí, uathobriú agus an méadú ar neamhionannas pá na Stát Aontaithe](#)’, *Econometrica*, Iml. 90, Uimh. 5, Meán Fómhair, 2022.
- xvii Springford, J., Tordoir, S. agus Resende Carvalho, L. [Why cities must drive growth in the EU's Single Market \[An fáth nach mór do chathracha borradh a chur faoin bhfás i Margadh Aonair an Aontais\]](#), an Lárionad um Athchóiriú Eorpach, Achoimre ar Bheartas, Meitheamh 2024.
- xviii Gruber, J., agus Johnson, S., *Jump-starting America: Conas is Féidir le hEolaíocht Briseadh Fás Eacnamaíoch agus Aisling Mheiriceá a Athbheochan*, 2019.
- xix Autor, D., agus Salomons, A., ‘[An bhfuil Uathobriú Saothar-Díláithriú? Productivity Growth, Employment, and the Labor Share](#)’ [Fás Táirgiúlachta, Fostaíocht, agus Sciar an tSaothair], Páipéar Oibre Uimh. 24871 ón mBiúró Náisiúnta um Thaighde Eacnamaíoch, 2018.

2. An bhearna nuálaíochta a dhúnadh

Dúshlán táirgiúlachta na hEorpa

Tá fás táirgiúlachta níos tapúla de dhíth ar an Eoraip chun rátaí fáis inbhuanaithe a choinneáil ar bun i bhfianaise grafaicí taispeána díobhálacha. Tar éis an dara cogadh domhanda, tháinig fás tapa láidir ar an Aontas de bharr táirgiúlachta a bheith ag ardú agus daonra a bheith ag dul i méid. Mar sin féin, tá an dá fhachtóir fáis ag moilliú anois. Tháinig táirgiúlacht saothair an Aontais le⁷ chéile ó 22 % de leibhéal na Stát Aontaithe in 1945 go 95 % in 1995 ach tháinig moill níos mó ná sna Stáit Aontaithe ar fhás táirgiúlachta saothair ina dhiaidh sin agus thit sé ar ais faoi bhun 80 % de leibhéal na Stát Aontaithe [féach Fíor 1].ⁱ Ag an am céanna, tá an Eoraip ag dul isteach sa chéad tréimhse sa stair nua-aimseartha nach dtacóidh glanfhás marthanach an lucht saothair le fás OTI [féach Bosca 1]. Faoi 2040, meastar go dtiocfaidh laghdú beagnach 2 mhilliún oibrí ar lucht saothair an Aontais gach bliain, agus meastar go dtitfidh an cóimheas oibre le daoine atá ar scor ó thart ar 3:1 go 2:1. Ar an gconair sin, tiocfaidh stad leis an bhfás san Eoraip. Dá gcoinneadh an tAontas a mheánráta fáis táirgiúlachta saothair 0.7 % ó 2015 i leith, níor leor é ach OTI a choinneáil seasmhach go dtí 2050. I dtimpeallacht ina bhfuil cóimheasa fiachais phoiblí le OTI níos airde ná mar a bhí riamh, fíorrátaí úis a d'fhéadfadh a bheith níos airde ná mar a chonacthas le deich mbliana anuas agus riachtanais chaiteachais atá ag dul i méid maidir leis an dícharbónú, an digitíú agus an chosaint, d'fhéadfadh sé go mbeadh leibhéil fiachais phoiblí neamh-inbhuanaithe mar thoradh ar fhás marbhánta OTI agus go gcuirfí iallach ar an Eoraip ceann amháin nó níos mó de na spriocanna sin a thabhairt suas.

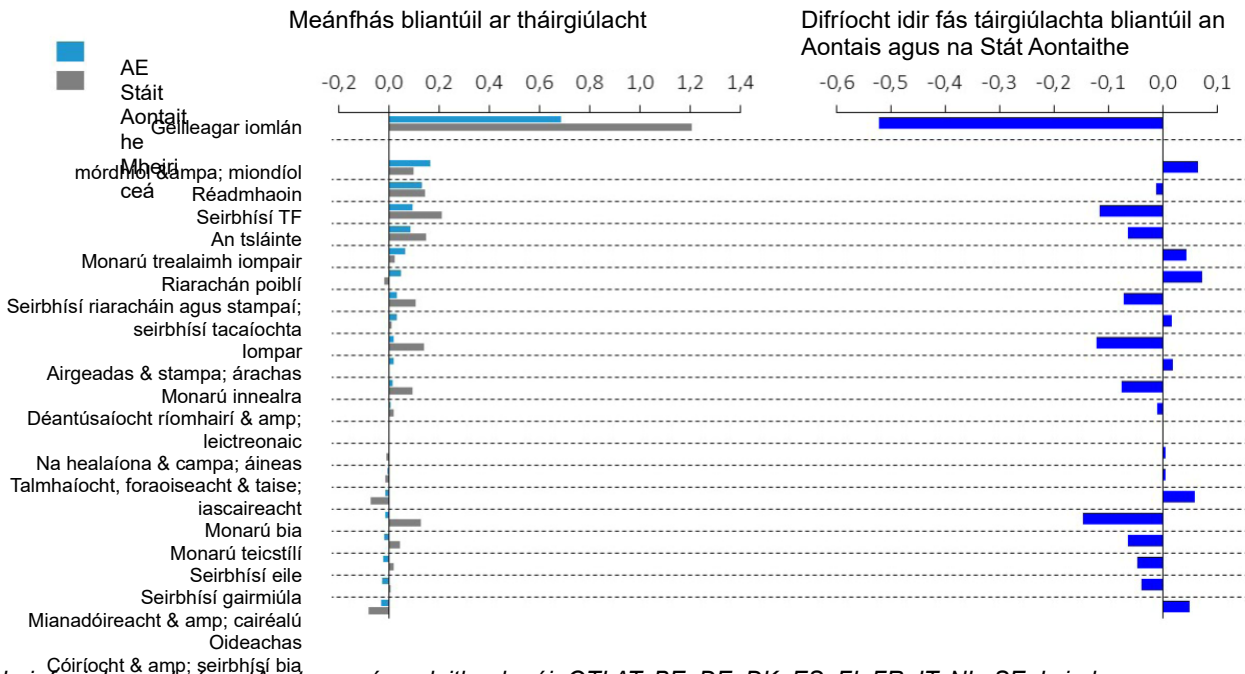

Tabhair faoi deara: Tá an tAontas Eorpach ag tacú le sonraí cuntasaíochta náisiúnta ón nGearmáin, ón bhFrainc, ón Iodáil, ón Spáinn, ón Ísiltír, ón mBeilg, ó Éirinn, ón Ostair, ón bPortaingéil, ón bhFionlainn agus ón nGréig. Chun na sonraí maidir le táirgiúlacht saothair a thógáil, úsáideadh cúig shraith éagsúla: OTI, stoc caipitil, fostaíocht, meánuaireanta an chloig oibríthe, agus daonra. Tógtar stoc caipitil trí úsáid a bhaint as dhá shraith infheistíochta – tógáil agus trealamh. Glactar infheistíocht agus OTI i méid agus in airgeadra náisiúnta 2010, déantar iad a iompú ina \$ 2010 ansin ag baint úsáide as ráta comhshó ppp. Foinse: Bergeaud, A., Cetto, G., & Lecat, R., Treochtaí Táirgiúlachta i dTíortha Arda idir 1890 agus 2012, Athbhreithniú ar Ioncam agus Saibhreas, Iml. 62, Uimh. 3, 2016, Igh. 420-444

Méid 1 : Táirgiúlacht saothair an Aontais i gcomparáid le táirgiúlacht saothair na Stát Aontaithe 1890-2022; Innéacs (US=100)

⁷ Arna thomhas i bpraghsanna tairiseacha CPP in 2010.

Is í an teicneolaíocht dhigiteach ('teicneolaíocht') an príomhspreagadh don bharna táirgiúlachta atá ag dul i méid idir an tAontas agus na Stáit Aontaithe – agus tá an chuma ar an scéal go dtitfidh an Eoraip níos faide ar gcúl faoi láthair. Ba é an phríomhchúis gur imigh táirgiúlacht an Aontais ó na Stáit Aontaithe i lár na 1990idí ná gur theip ar an Eoraip leas a bhaint as an gcéad réabhlóid dhigiteach a bhí faoi stiúir an idirlín – ó thaobh cuideachtaí teicneolaíochta nua a ghiniúint agus an teicneolaíocht dhigiteach a scaipeadh sa gheilleagar. Go deimhin, dá n-eisiafaí an earnáil teicneolaíochta, bheadh fás táirgiúlachta an Aontais le fiche bliain anuas ar aon dul, a bheag nó a mhór, leis na Stáit Aontaithe [féach Fíor 2 agus Bosca 2]. Tá an Eoraip ag titim chun deiridh sna teicneolaíochtaí digiteacha ceannródaíocha a spreagfaidh fás amach anseo. Forbraíodh thart ar 70 % de shamhlacha bunúsacha IS sna Stáit Aontaithe ó 2017 i leith agus níl ach trí 'hyperscalers' de chuid na Stát Aontaithe freagrach as os cionn 65 % den mhargadh domhanda agus de mhargadh néalríomhaireachta na hEorpa. Níl san oibreoir néalríomhaireachta Eorpach is mó ach 2 % de mhargadh an Aontais. Tá an ríomhaireacht chandamach ar tí a bheith ar an gcéad nuálaíocht mhór eile, ach tá cúig cinn de na deich gcuideachta teicneolaíochta is fearr ar domhan i dtéarmaí infheistíochta chandamach lonnaithe sna Stáit Aontaithe agus ceithre cinn sa tSín. Níl aon cheann acu lonnaithe san Aontas Eorpach.

Tabhair faoi deara: Is é an tAontas meán ualaithe de réir OTI AT, BE, DE, DK, ES, FI, FR, IT, NL, SE. Is iad na luachanna na ranníocaíochtaí fáis maidir le meántáirgiúlacht saothair bhliantúil (OBL in aghaidh na huairé a oibríodh) le linn na tréimhse 2000-2019. Foinse: Nikolov, P., Simons, W., Turrini, A. Voigt, P., atá le teacht.

Fíor 2: Dí-chomhdhéanamh an fháis bhliantúil ar mheántáirgiúlacht saothair Earnálacha roghnaithe, SAM agus an tAontas (Igh, 2000-2019)

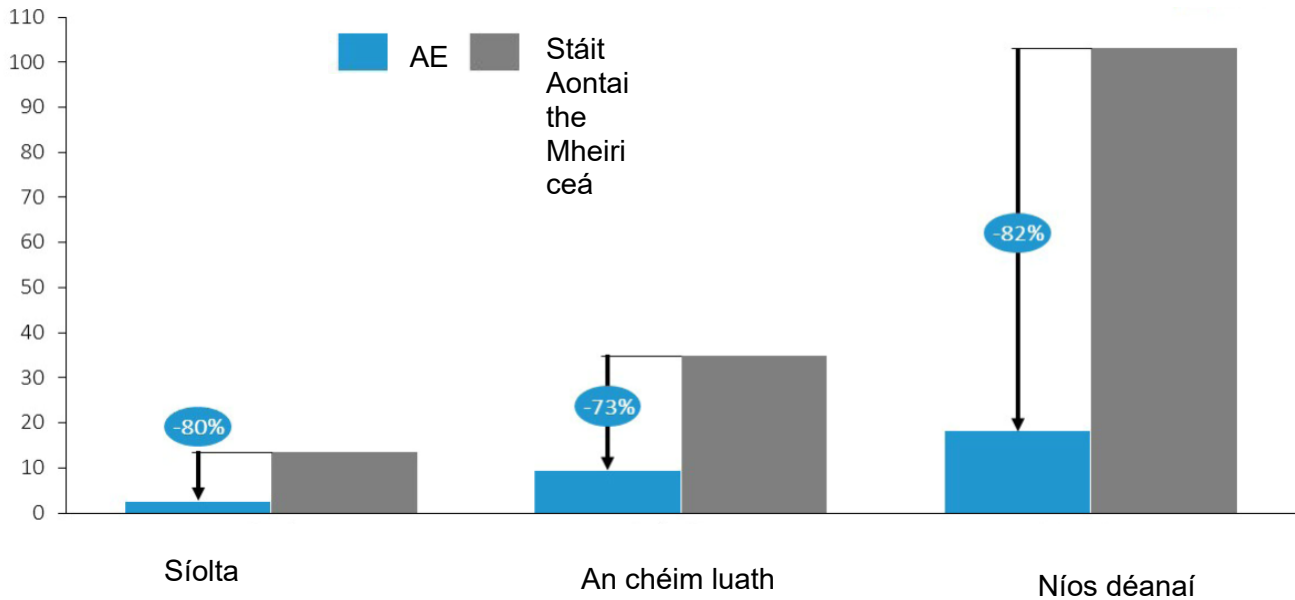
Cé gur dócha go bhfuil roinnt earnálacha digiteacha 'cailte' cheana féin, tá deis fós ag an Eoraip leas a bhaint as rabhartaí nuálaíochta digití amach anseo. Is dócha go leathnófar míbhuntáiste iomaíoch an Aontais sa néalríomhaireacht, ós rud é go bhfuil infheistíochtaí ollmhóra leanúnacha, barainneachtaí scála agus an iliomad seirbhísí a thairgeann soláthraí aonair mar shaintréith den mhargadh. Mar sin féin, tá go leor cúiseanna ann nár cheart don Eoraip éirí as a hearnáil teicneolaíochta intíre a fhorbairt. Ar an gcéad dul síos, tá sé tábhachtach go gcoinneodh cuideachtaí an Aontais bonn i réimsí ina bhfuil ceannasacht theicneolaíoch ag teastáil, amhail slándáil agus criptiú (réitigh 'néalríomhaireachta ceannasaí'). Ar an dara dul síos, cuirfidh earnáil lag teicneolaíochta bac ar fheidhmíocht nuálaíochta i raon leathan réimsí cóngaracha, amhail cógaisíocht, fuinneamh, ábhair agus cosaint. Ar an tríú dul síos, is teicneolaíocht atá ag teacht chun cinn í an intleacht shaorga – agus go háirithe an intleacht shaorga ghiniúnach – ina bhfuil deis fós ag cuideachtaí an Aontais seasamh ceannasach a bhaint amach i ndeighleoga roghnaithe. Tá seasamh láidir ag an Eoraip sa róбатаic uathrialaitheach, ina n-óstáiltear thart ar 22 % den ghníomhaíocht dhomhanda, agus i seirbhísí IS, ina n-óstáiltear thart ar 17 % den ghníomhaíocht⁸. Ach tá ag teip go ginearálta ar chuideachtaí digiteacha nuálacha

8 JRC, [Samplaí de sheirbhísí intleachta saorga](#). Achoimre ar Bheartas, 2024. I measc samplaí de sheirbhísí IS tá úsáid aon teicneolaíochta IS, amhail meaisínfhoghlaim, fis ríomhaireachta, próiseáil teanga nádúrtha, chun feidhmchláir

uas-scálú a dhéanamh san Eoraip agus maoiniú a mhealladh, rud a léirítear i mbearna ollmhór i maoiniú ag céim níos déanaí idir an tAontas agus na Stáit Aontaithe [féach Fíor 3]. Go deimhin, níl aon chuideachta de chuid an Aontais ann ag a bhfuil caipitliú margaidh os cionn EUR 100 billiún a bunaíodh ón tús le caoga bliain anuas, agus sna Stáit Aontaithe cruthaíodh gach ceann de na sé chuideachta ag a bhfuil luacháil os cionn EUR 1 trilliún le linn na tréimhse sin⁹.

ardleibhéil a dhéanamh amhail faisnéis ghnó, anailísíocht thuarthach, réamhaisnéisiú, barrfheabhsú, brath teipeanna, a chuirtear i bhfeidhm ar fheidhmeanna éagsúla gnó.

9 Tagraíonn 'ón tús' do chuideachta a thosú ó bunaíodh í mar eintiteas nua, seachas trí chumaisc, éadálacha nó seach-chuideachtaí ó ghnólachtaí bunaithe.

Foinse: *Sonraí Pitchbook. Arna rochtain an 20 Samhain 2023.*

CAIGHDEÁN 3: Infheistíocht chaipitil fiontair de réir céim forbartha, USD billiún, 202

Beidh sé ríthábhachtach IS a chomhtháthú ‘go hingearach’ i dtionscal na hEorpa chun táirgiúlacht níos airde a scaoileadh [féach na Boscaí maidir le cásanna úsáide IS sna caibidlí téamacha]. Tá meastacháin chainníochtúla ar éifeachtaí IS ar tháirgiúlacht chomhiomlán fós éiginnteⁱⁱ. Mar sin féin, tá comharthaí soiléire ann cheana féin go ndéanfaidh an intleacht shaorga athrú ó bhonn ar roinnt tionscal ina bhfuil an Eoraip speisialaithe agus go mbeidh sí ríthábhachtach do chumas chuideachtaí an Aontais leanúint de bheith ina gceannairí ina n-earnáil. Mar shampla, déanfaidh IS athrú ó bhonn ar earnáil na cógaisíochta trí ‘tháirgí teaglama’ mar a thugtar orthu – táirgí teiripeacha agus diagnóiseacha ina gcomhcheanglaítear drugaí, feistí agus comhpháirteanna bitheolaíochta – lena gcomhtháthaítear córais seachadta cógas le halgartaim IS agus lena bpróiseáiltear sonraí aiseolais i bhfíor-am. Meastar gnóthachain USD 60-110 billiún in aghaidh na bliana ó chásanna úsáide IS i dtionscail na cógaisíochta agus na bhfeistí leighis. Ar an gcaoi chéanna, athróidh an intleacht shaorga earnáil na ngluaisteán ó bhonn, ós rud é go gcuireann algartaim (ghiniúnacha) atá cumhachtaithe ag an intleacht shaorga feabhas ar dhearadh feithiclí trí struchtúir agus comhpháirteanna a bharrfheabhsú, feidhmíocht a fheabhsú agus úsáid ábhair a laghdú, agus slabhraí soláthair a bharrfheabhsú tríd an éileamh a thuar agus oibríochtaí lóistíochta a chuíchóiriú. Táthar ag súil go laghdóidh IS fardail san earnáil mótarfeithiclí, go gcuirfidh sé dlús leis an am chun margaíocht a dhéanamh ó T&F;I agus go méadóidh sé táirgiúlacht saothair. Le glacadh IS in iompar lastais agus paisinéirí, beifear in ann feidhmeanna atá ag éirí níos uathoibríthe a chur ar fáil chun sábháilteacht agus cáilíocht, loingseoireacht agus optamú bealaí, cothabháil thuarthach agus laghdú breosla nó cumhachta a sholáthar. Tá an earnáil fuinnimh ag úsáid IS go mór cheana féin, agus tá níos mó ná 50 cás úsáide sa lá atá inniu ann ag dul ó chothabháil eangaí go réamhaisnéis ualaigh. Tá gnóthachain mhóra fós ar fáil, áfach: is fiú USD 13 bhilliún na meastacháin ar an margadhluach d’fheidhmchláir intleachta saorga a bheidh ann amach anseo san earnáil.

Cé go bhfuil an teicneolaíocht ríthábhachtach chun samhail shóisialta na hEorpa a chosaint, d’fhéadfadh IS an bonn a bhaint di freisin gan béim láidir a leagan ar scileanna. Is cúis inní d’oibríthe na hEorpa í an intleacht shaorga cheana féin: bhí beagnach 70 % de na freagróirí i suirbhé a rinneadh le déanaí i bhfabhar srianta rialtais ar IS chun poist a chosaintⁱⁱⁱ. Go dtí seo, tá tionchar na hintleachta saorga san Eoraip ag cur leis an saothar seachas ag cur leis an saothar: tá baint dhearfach idir nochtadh don intleacht shaorga agus sciar na fostaíochta san earnáil.^{iv} Mar sin féin, d’fhéadfadh an comhlachas seo a bheith neamhbhuan toisc go bhfuil gnólachtaí fós ag céim luath den tuiscint ar conas na teicneolaíochtaí seo a úsáid. De réir taighde ó na Stáit Aontaithe, d’fhéadfadh 10 % ar a laghad dá gcúraimí oibre a bheith ag thart ar 80 % den lucht saothair a mbeadh tionchar ag tabhairt isteach na modúl mór teanga orthu, agus d’fhéadfadh sé go mbeadh tionchar ag 50 % ar a laghad dá gcúraimí ar bheagnach 20 % d’oibríthe^v. Murab ionann agus na rabhartaí ríomhairiú a bhí ann roimhe seo, is dócha go mbeidh poist oibríthe ardoilte níos nochta. Mar sin féin, trí scileanna agus oiliúint leordhóthanach a chur ar fáil d’oibríthe chun úsáid a bhaint as an intleacht shaorga, is féidir tairbhí na hintleachta saorga a dhéanamh níos cuimsithí. I staidéar amháin a rinneadh le déanaí, fuarthas amach go méadaíonn rochtain ar chúnamh IS táirgiúlacht do gach oibrí, ach is iad na baill foirne nach bhfuil chomh taithí sin nó atá ar

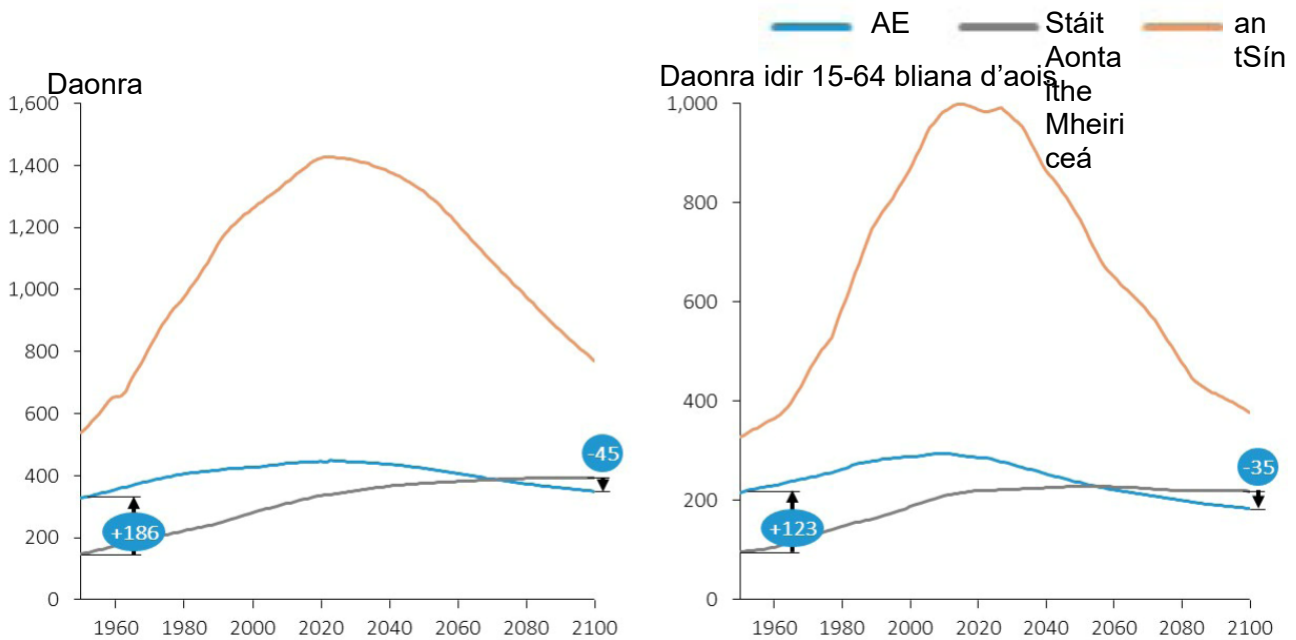
bheagán oiliúna is mó a chuaigh chun tairbhe^{vi}. Cé gur cheart don Eoraip a dícheall a dhéanamh acmhainneacht nuálach na Stát Aontaithe a mheaitseáil, ba cheart é a bheith d'aidhm aici an acmhainneacht sin a shárú maidir le deiseanna oideachais agus foghlama ar feadh an tsaoil a chur ar fáil – lena n-áiríteofar go roinnfear tairbhí na hintleachta saorga go forleathan agus go n-íoslaghdófar aon tionchar diúltach ar an gcuimsiú sóisialta.

BOX 1

Forbairtí déimeagrafacha agus an lucht saothair

Go stairiúil, spreag fás an lucht saothair fás OTI ar fud na mórgheilleagar go léir de réir mar a tháinig méadú seasta ar an daonra in aois oibre. San Aontas Eorpach, áfach, tá moill tagtha ar fhás an daonra in aois oibre ó na 1990idí i leith agus tá laghdú tagtha ar a chomhiomlán le deich mbliana anuas, go príomha mar gheall ar laghdú ar rátaí breithe. Ní chéitíonn glanmirce dhearfach isteach an laghdú ar dhaonra an Aontais.

Tugtar le fios i réamh-mheastacháin fhadtéarmacha daonra go bhfuil laghdú leanúnach breise tagtha ar dhaonra an Aontais. Tá an titim seo i gcodarsnacht leis na Stáit Aontaithe, a bhfuiltear ag súil go leanfaidh a ndaonra ag fás sna blianta amach romhainn, cé go bhfuil sé ag moilliú.

Tabhair faoi deara: Tá na réamh-mheastacháin daonra bunaithe ar na réamh-mheastacháin dhóchúláíochta ar thorthúlacht iomlán agus ar ionchas saoil tráth breithe. Rinneadh na réamh-mheastacháin sin trí úsáid a bhaint as Múnla Ordlaíoch Bayesian. Taispeánann na figiúirí na réamh-mheastacháin airmheánacha. Léiríonn na réamh-mheastacháin rannchuidiú na bpatrún imirce stairiúil. Páipéar ar mhodheolaíocht. Foinse: Ionchais Daonra Dhomhanda na Náisiún Aontaithe, 2022.

LÉIGH 4: Forbairtí agus tionscadail fhadtéarmacha daonra Daonra, milliún

Léirítear dinimic fhoriomlán réamh-mheasta an daonra freisin i bhfás dhaonra na hEorpa atá in aois oibre, a thosaigh ag laghdú thart ar 2010. Is mó an laghdú réamh-mheasta i ndaonra na Síne in aois oibre ná daonra an Aontais. Meastar go dtitfidh sé ó thart ar 1 billiún duine idir 15-64 bliana d'aois go dtí thart ar 600 milliún sna 40 bliain amach romhainn.

BOX 2

Breathnú níos géire ar ról na hearnála TFC sa bhearna táirgiúlachta saothair idir an tAontas agus na Stáit Aontaithe

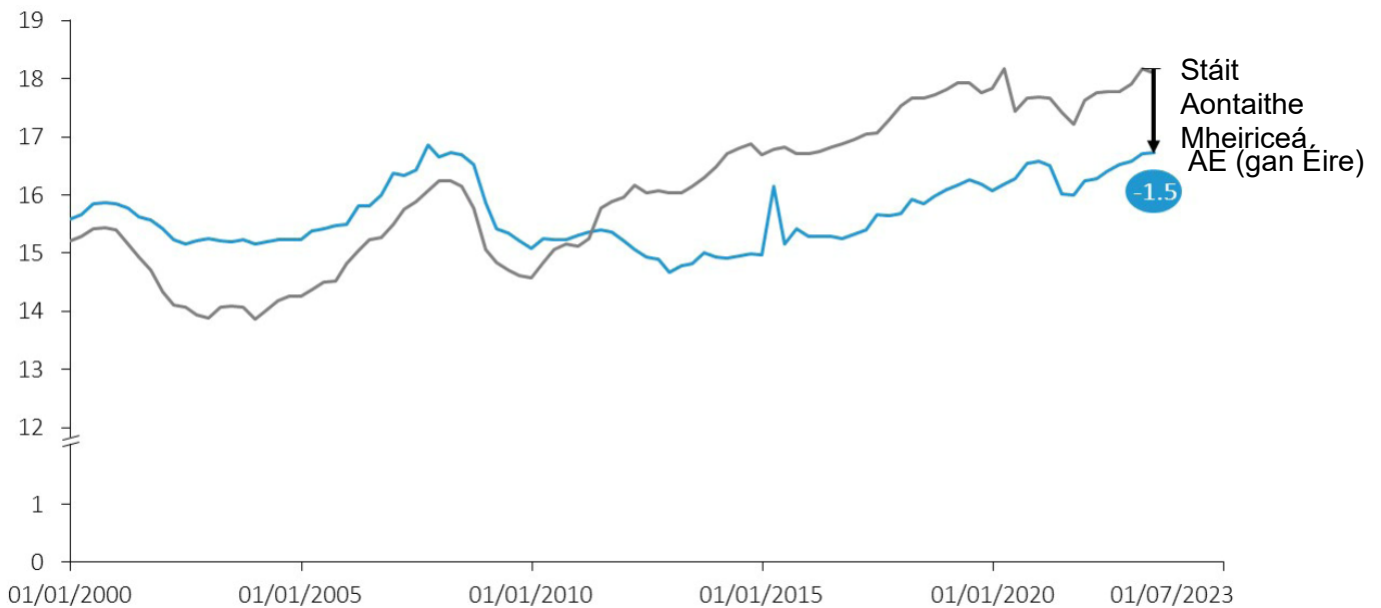
Léiríonn bearna chomhiomlán an Aontais i bhfás táirgiúlachta saothair i gcomparáid leis na Stáit Aontaithe difríochtaí i gcomhdhéanamh tionscail, nuálaíocht earnála agus scaipeadh teicneolaíochta. Go traidisiúnta, bhí gheilleagar an Aontais láidir i ngach earnáil mheánteicneolaíochta nach bhfuil i gcroílár dul chun cinn teicneolaíoch radacach. Tá níos lú gníomhaíochta ag an Aontas in earnálacha inar tháinig cuid mhór den fhás ar tháirgiúlacht le blianta beaga anuas, go háirithe earnáil TFC agus saothrú seirbhísí digiteacha ar mhórscaála. Mar gheall ar scaipeadh mall teicneolaíochta laistigh de thionscail, bhí bearna fáis táirgiúlachta an Aontais i gcomparáid leis na Stáit Aontaithe thar a bheith suntasach sna tionscail sin ina raibh fás táirgiúlachta an-ard.

Cé is moite de na príomhearnálacha TFC (monarú ríomhairí agus leictreonaice agus gníomhaíochtaí faisnéise agus cumarsáide) ón anailís, bhí táirgiúlacht an Aontais ar aon dul, a bheag nó a mhór, leis na Stáit Aontaithe sa tréimhse 2000-2019. Tá an míbhuntáiste atá fágtha maidir le fás táirgiúlachta i gcomparáid leis na Stáit Aontaithe laghdaithe go suntasach go 0.2 pointe céatadáin (fás táirgiúlachta 0.8 % do na Stáit Aontaithe i gcomparáid le 0.6 % don Aontas). Is féidir a mheas go bhfuil an bhearna iarbhír idir an tAontas agus na Stáit Aontaithe gar do nialas toisc go bhfuil fás táirgiúlachta AE 27 idir 0.2 agus 0.3 faoin gcéad níos airde ná roghnúchán AE10 (a bhfuil sonraí KLEMS AE ar fáil ina leith). Le haghaidh 2013-2019, tá ról TFC níos suntasaí fós, ós rud é gur sháraigh fás táirgiúlachta AE, gan na príomhearnálacha TFC san áireamh, fás na Stát Aontaithe beagán.

D'fhéadfadh an anailís sin gannmheastachán a dhéanamh ar thionchar iomlán na bhforbairtí TFC ar an mbearna táirgiúlachta. Chomh maith le hearnálacha TFC, tá fás ard táirgiúlachta sna Stáit Aontaithe freisin i seirbhísí gairmiúla agus in airgeadas agus árachas, rud a léiríonn éifeachtaí láidre idirleata teicneolaíochta TFC. Tá na hearnálacha sin ar na hearnálacha is mó a chuireann le hinfheistíocht dholáimhsithe sa gheilleagar iomlán sna Stáit Aontaithe. Chomh maith leis sin, tá cuid den finteach san earnáil Airgeadais agus Árachais. Ar an taobh eile, is fearr feidhmíocht an Aontais ná feidhmíocht na Stát Aontaithe in earnálacha meánteicneolaíochta amhail monarú trealaimh iompair, talmhaíocht agus sna hearnálacha mórthíola agus miondíola. Léiríonn an dara ceann éifeachtaí teacht suas le príomh-nuálaíochtaí a tugadh isteach sna Stáit Aontaithe le deich mbliana anuas mar ríomhthráchtáil agus miondíol ar líne ag sroicheadh boinn chustaiméirí níos mó, cur i bhfeidhm ardchóras bainistíochta fardail, córais íocaíochta digítí, anailísíocht sonraí agus róbataic, agus uathobriú.

Príomhbhacainní ar an nuálaíocht san Eoraip

I gcoillár staid lag na hEorpa sa teicneolaíocht dhigiteach tá struchtúr tionsclaíoch statach a chruthaíonn fáinne fí d’infheistíocht íseal agus nuálaíocht íseal [féach an chaibidil ar an nuálaíocht]. Le dhá fhiche bliain anuas, tá na trí chuideachta SAM is fearr le caitheamh ar Thaighde agus Nuálaíocht (R&I) tar éis aistriú ó na tionscail ngluaisteán agus cógaisíochta sna 2000idí, go cuideachtaí bogearraí agus cruá-earraí sna 2010idí, agus ansin go dtí an earnáil dhigiteach sna 2020idí. Os a choinne sin, níl aon athrú tagtha ar struchtúr tionsclaíoch na hEorpa, agus is iad cuideachtaí mótarfheithiclí is mó a chaitheann airgead ar T&F; I. Is é sin le rá, tá geilleagar na Stát Aontaithe tar éis teicneolaíochtaí agus infheistíocht nua agus nuálach a chothú ina dhiaidh sin, agus acmhainní á n-atreorú i dtreo earnálacha a bhfuil ardachmhainneacht acu maidir le fás táirgiúlachta; san Eoraip, lean an infheistíocht de bheith dírithe ar theicneolaíochtaí aibí agus in earnálacha ina bhfuil moill ag teacht ar rátaí fás táirgiúlachta na gcuideachtaí teorann. In 2021, chaith cuideachtaí an Aontais thart ar leath an mhéid ar T&F;I mar sciar de OTI mar chuideachtaí SAM – thart ar EUR 270 billiún – bearna arna spreagadh ag rátaí infheistíochta i bhfad níos airde in earnáil teicneolaíochta na Stát Aontaithe. Is ionann an bhearna nuálaíochta sin agus bearna san infheistíocht tháirgiúil fhoriomlán idir an dá gheilleagar, arb í infheistíocht níos ísle i sócmhainní TFC inlámhsithe agus i mbogearraí, i mbunachair sonraí agus i maoin intleachtúil is mó is cúis^{viii} [féach Fíor 5]. Tugtar “sáinn na meánteicneolaíochta” ar an timthriall a eascraíonn as sin ina bhfuil dinimiceas tionsclaíoch íseal, nuálaíocht íseal, infheistíocht íseal agus fás íseal táirgiúlachta san Eoraip.^{viii}

Foinse: BEI, 2024.

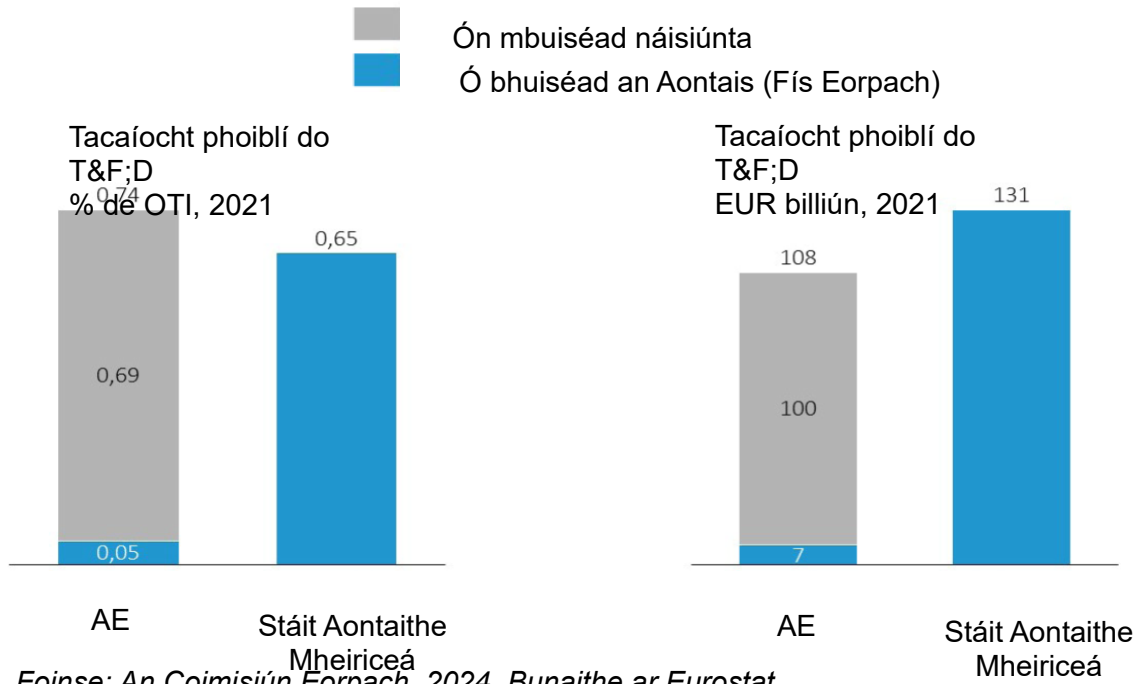
Fíor 5: **Infheistíocht tháirgiúil**; Fíor-ollfhoirmiú caipitil sheasta gan infheistíocht chónaithe san áireamh, % de OTI

Is é is cúis, den chuid is mó, le heaspa fuinnimh thionsclaíoch na hEorpa laigí feadh ‘saolré na nuálaíochta’ a chuireann cosc ar earnálacha nua agus ar dhúshláin nua teacht chun cinn. Tosaíonn na laigí sin le bacainní atá ar na bacáin ón nuálaíocht go dtí an tráchtálú. Tá tacaíocht na hearnála poiblí do T&F neamhéifeachtúil mar gheall ar easpa fócais ar nuálaíocht shuaiteach agus ar mhaoiniú ilroinnte, rud a chuireann teorainn le hacmhainneacht an Aontais scála a bhaint amach i dteicneolaíochtaí ceannródaíocha ardriosca. Nuair a shroicheann cuideachtaí céim an fháis, tagann siad ar chonstaicí rialála agus dlínsiúla a chuireann cosc orthu uas-scálú go cuideachtaí aibí brabúsacha san Eoraip. Mar thoradh air sin, bíonn go leor cuideachtaí nuálacha ag lorg maoiniú ó chaipitlithe fiontair (VCanna) na Stát Aontaithe agus measann siad gur rogha níos sásúla é leathnú i margadh mór na Stát Aontaithe ná dul i ngleic le margaí ilroinnte an Aontais. Ar deireadh, tá an tAontas ag titim chun deiridh maidir le bonneagair úrscothacha a chur ar fáil a bhfuil gá leo chun digitiú an gheilleagair a chumasú.

Níl go leor institiúidí acadúla ann a bhfuil barr feabhais bainte amach acu agus tá an phíblíne ón nuálaíocht go dtí an tráchtálú lag [féach an chaibidil maidir leis an nuálaíocht]. Is gníomhaithe lárnacha iad

ollscoileanna agus institiúidí taighde eile sa nuálaíocht luathchéime, lena ngintear taighde ceannródaíoch agus lena dtáirgtear próifílí nua scileanna don lucht saothair. Tá seasamh láidir ag an Eoraip i dtaighde bunúsach agus i bpaitinní: in 2021, b'ionann é agus 17 % d'iarrais ar phaitinní domhanda i gcomparáid le 21 % i gcás na Stát Aontaithe agus 25 % i gcás na Síne. Mar sin féin, cé go bhfuil córas láidir ollscoile ag an Aontas ar an meán, níl dóthain ollscoileanna agus institiúidí taighde ar an mbarr. Agus úsáid á baint as líon na bhfoirseachán sna hirisleabhair eolaíochta acadúla is fearr mar mhéadracht tháscach, níl ach trí institiúid taighde san Aontas atá rangaithe i measc na 50 institiúid is fearr ar domhan, cé go bhfuil 21 institiúid sna Stáit Aontaithe agus an tSín 15. Tá an phíblíne nuálaíochta san Aontas níos laige freisin ag an gcéad chéim eile de thráchtálú an taighde bhunúsach. Tá go leor den eolas a ghineann taighdeoirí Eorpacha fós gan saothrú ó thaobh na tráchtála de. De réir Oifig Eorpach na bPaitinní, ní dhéantar ach thart ar aon trian de na haireagáin phaitinnithe atá cláraithe ag ollscoileanna nó institiúidí taighde Eorpacha a shaothrú ar bhonn tráchtála. Príomhchúis leis an teip sin is ea nach bhfuil taighdeoirí san Eoraip comhtháite chomh maith céanna i "mbrailí" nuálaíochta – líonraí ollscoileanna, gnólachtaí nuathionscanta, cuideachtaí móra agus caipitlithe fiontair (VCanna) – arb ionann iad agus sciar mór de thráchtálú rathúil in earnálacha ardteicneolaíochta. Bhí brailí den sórt sin ríthábhachtach don struchtúr tionsclaíoch níos dinimiciúla atá le feiceáil sna Stáit Aontaithe. Níl aon 'bhrailí' nuálaíochta ag an Eoraip sna 10 gcinn is fearr ar domhan, agus tá 4 cinn ag na Stáit Aontaithe agus tá 3 cinn ag an tSín.

Tá easpa scála ag baint leis an gcaiteachas poiblí ar thaighde agus ar thaighde san Eoraip agus níl sé dírithe go leordhóthanach ar an nuálaíocht cheannródaíoch. Sna Stáit Aontaithe, déantar formhór mór an chaiteachais phoiblí T & F; I ar an leibhéal cónaidhme. San Aontas, caitheann rialtais méid atá cosúil leis an méid a chaitheann na Stáit Aontaithe ar T&F ar an iomlán; I mar sciar de OTI, ach ní tharlaíonn ach an deichiú cuid den chaiteachas ar leibhéal an Aontais, d'ainneoin na n-iarmhairtí móra ó T&F poiblí; Infheistíocht I leis an earnáil phríobháideach^{ix} [féach Fíor 6]. Tá clár tábhachtach ag an Aontas le haghaidh T&F; I – Fís Eorpach – le buiséad de bheagnach EUR 100 billiún. Ach tá sé scaipthe ar fud an iomarca réimsí agus tá an rochtain róchasta agus rómhaorlathach. Ina theannta sin, níl sé dírithe go leordhóthanach ar an nuálaíocht shuaiteach. Tá buiséad EUR 256 mhilliún do 2024 ag príomhionstraim an Aontais chun tacú le teicneolaíochtaí úrnua ar leibhéal ísle ullmhachta – ionstraim Treo-Aimsitheora na Comhairle Nuálaíochta Eorpaí (CNE) – i gcomparáid le USD 4.1 billiún do Ghníomhaireacht Ardtionscadal Taighde Cosanta na Stát Aontaithe (DARPA) agus USD 2 bhilliún do ghníomhaireachtaí eile 'ARPA'. Is iad oifigigh an Aontais den chuid is mó atá i gceannas air freisin, seachas na heolaithe is fearr agus na saineolaithe nuálaíochta. Bíonn tionchar ag easpa comhordaithe laistigh den Aontas ar an éiceachóras nuálaíochta níos leithne freisin. Ní féidir le formhór na mBallstát an scála is gá a bhaint amach chun bonneagair taighde agus theicneolaíochta atá ar thús cadhnaíochta ar fud an domhain a chur ar fáil, rud a chuireann srian dá réir sin ar acmhainneacht T&F; N. Os a choinne sin, léiríonn na samplaí de CERN agus den Chomhghnóthas Ríomhaireachta Ardfheidhmíochta Eorpach (EuroHPC) an tábhacht a bhaineann le comhordú agus tionscadail mhóra bonneagair T&F á bhforbairt.

Foinse: An Coimisiún Eorpach, 2024. Bunaithe ar Eurostat agus ECFE.

Fíor 6: Foinse taighde agus taighde an stáit i gcomparáid le foinse chónaidhme; Maoiniú forbartha san Aontas agus sna Stáit Aontaithe

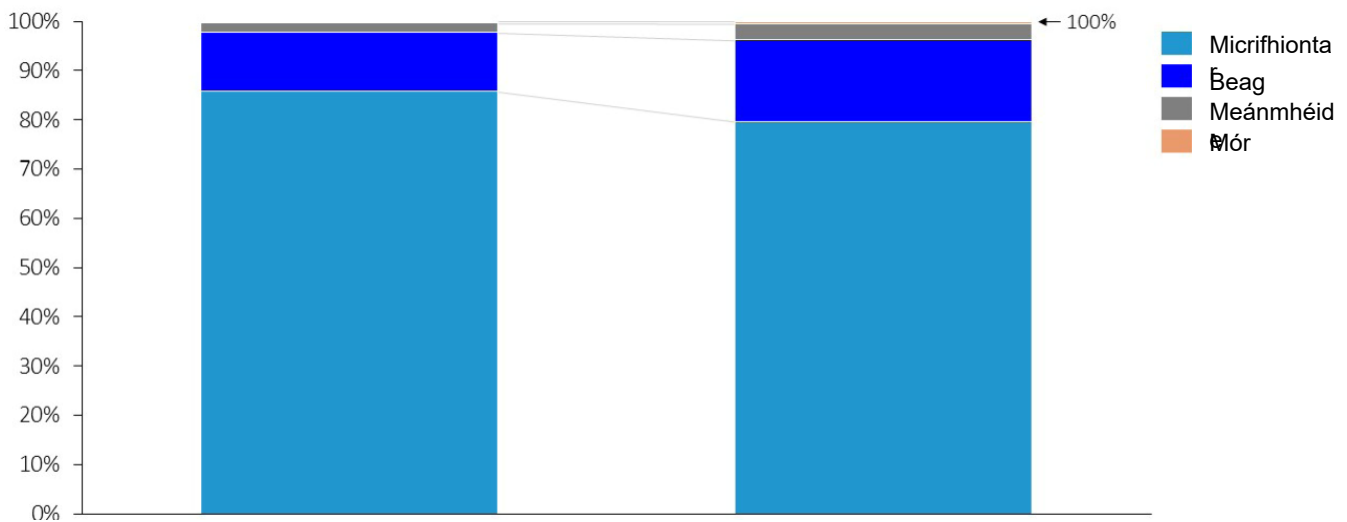
Cuireann ilroinnt an Mhargaidh Aonair bac ar chuideachtaí nuálacha a shroicheann céim an fháis uas-scálú a dhéanamh san Aontas, rud a laghdaíonn an t-éileamh ar mhaoiniú. Is minic a chuirtear an bhearna ollmhór i maoiniú méadaithe san Aontas i gcomparáid leis na Stáit Aontaithe [féach Fíor 3] i leith margadh caipitil níos lú san Eoraip agus earnáil caipitil fiontair bheagfhorbartha. Níl i sciar na gcistí caipitil fiontair domhanda a chruinnítear san Aontas ach 5 %, i gcomparáid le 52 % sna Stáit Aontaithe agus 40 % sa tSín. Mar sin féin, is dócha go bhfuil an chúisíocht níos casta: léiríonn leibhéil níos ísle maoinithe caipitil fiontair san Eoraip leibhéil níos ísle éilimh. Ós rud é go bhfuil an Margadh Aonair ilroinnte agus neamhiomlán sna réimsí a bhfuil tábhacht ag baint leo do chuideachtaí nuálacha, tá ionchais fáis níos laige ag baint le méadú san Aontas agus tá maoiniú níos ísle ag teastáil ina leith. Is fearr le go leor cuideachtaí de chuid an Aontais a bhfuil ardacmhainneacht fáis acu maoiniú a lorg ó VCanna SAM agus méadú i margadh na Stát Aontaithe áit ar féidir leo sroicheadh leathan margaidh a ghiniúint ar bhealach níos éasca agus brabúsacht a bhaint amach níos tapúla. Idir 2008 agus 2021, bunaíodh 147 ‘aonbheannach’ san Eoraip – gnólachtaí nuathionscanta a chuaigh ar luach os cionn USD 1 bhilliún. Tá 40 acu sin tar éis a gceanncheathrú a athlonnú thar lear, agus a bhformhór mór ag bogadh go dtí SA.^x Tá an easpa acmhainneachta fáis san Eoraip ábhartha go háirithe d’fhiontair nuálacha atá bunaithe ar an teicneolaíocht, agus níos ábhartha fós d’fhiontair domhainteicneolaíochta. Mar shampla, téann 61 % den chistiú domhanda iomlán le haghaidh gnólachtaí nuathionscanta IS chuig cuideachtaí SAM, 17 % chuig cuideachtaí sa tSín agus díreach 6 % chuig cuideachtaí san Aontas. Maidir leis an ríomhaireacht chandamach, ní mheallann cuideachtaí an Aontais ach 5 % den chistiú príobháideach domhanda i gcomparáid le sciar 50 % a mheall cuideachtaí na Stát Aontaithe.

Tá bacainní rialála ar uas-scálú an-deacair in earnáil na teicneolaíochta, go háirithe do chuideachtaí óga [féach na caibidlí maidir le nuálaíocht, agus digitiú agus ardteicneolaíochtaí]. Cuireann bacainní rialála srian ar fhás ar bhealaí éagsúla. Ar an gcéad dul síos, déanann nósanna imeachta casta costasacha ar fud córais náisiúnta ilroinnte ceapadóirí a dhíspreagadh ó Chearta Maoine Intleachtúla (CMIInna) a chomhdú, rud a chuireann bac ar chuideachtaí óga an Margadh Aonair a ghíaráil. Ar an dara dul síos, cuireann seasamh rialála an Aontais i leith cuideachtaí teicneolaíochta bac ar an nuálaíocht: tá tuairim is 100 dlí ag an Aontas anois atá dírithe ar an teicneolaíocht^{xi} agus tá os cionn 270 rialtóir gníomhach i líonraí digiteacha ar fud na mBallstát uile. Glacann a lán dlíthe de chuid an Aontais cur chuige réamhchúraim, lena leagtar síos cleachtais ghnó shonracha ex ante chun rioscaí a d’fhéadfadh a bheith ann a sheachaint ex post. Mar shampla, leis an nGníomh um an Intleacht Shaorga forchuirtear ceanglais rialála bhreise ar shamhlacha intleachta saorga ilchuspóireacha a sháraíonn tairseach réamhshainithe na cumhachta ríomhaireachtúla – tairseach a sháraíonn roinnt samhlacha úrscothacha cheana féin. Ar an tríú dul síos, cuirtear bac ar chuideachtaí digiteacha gnó a dhéanamh ar fud an

Aontais trí fhochuideachtaí, ós rud é go mbíonn orthu aghaidh a thabhairt ar cheanglais ilchineálacha, ar iomadú gníomhaireachtaí rialála agus¹⁰ ar ‘rórialáil’ reachtaíocht an Aontais ag údaráis náisiúnta. Ar an gceathrú dul síos, cruthaíonn teorainneacha ar stóráil agus ar phróiseáil sonraí costais arda chomhlíonta agus cuireann siad bac ar thacair mhóra chomhtháite sonraí a chruthú chun samhlacha intleachta saorga a oiliúint. Fágann an ilroinnt sin go bhfuil cuideachtaí an Aontais faoi mhíbhuntáiste i gcomparáid leis na Stáit Aontaithe, atá ag brath ar an earnáil phróibháideach chun tacair ollmhóra sonraí a thógáil, agus leis an tSín, ar féidir léi a hinstiúidí lánacha a ghairáil le haghaidh comhiomlánú sonraí. Is measa fós an fhadhb sin mar gheall ar fhorfheidhmiú iomaíochta an Aontais, rud a d’fhéadfadh bac a chur ar chomhar laistigh den tionscal. Ar deireadh, gineann an iliomad rialacha náisiúnta éagsúla sa soláthar poiblí costais arda leanúnacha do néalsoláthraithe. Is é glanéifeacht an ualaigh rialála sin nach bhfuil an cumas agus an dreasacht airgeadais ach ag cuideachtaí móra – ar cuideachtaí iad nach bhfuil bunaithe san Aontas go minic – na costais a bhaineann le comhlíonadh a sheasamh. D’fhéadfadh sé go roghnódh cuideachtaí teicneolaíochta nuálacha óga gan oibriú san Aontas ar chor ar bith.

Mar gheall ar an easpa fíor-Mhargadh Aonair, cuirtear cosc freisin ar go leor cuideachtaí sa gheilleagar i gcoitinne méid leordhóthanach a bhaint amach chun dlús a chur le glacadh ardteicneolaíochtaí. Tá go leor bacainní ann a fhágann go bhfanann cuideachtaí san Eoraip ‘beag’ agus go ndéanann siad faillí ar dheiseanna an Mhargaidh Aonair. Áirítear orthu sin an costas ard a bhaineann le cloí le rialacháin náisiúnta ilchineálacha, an costas ard a bhaineann le comhlíonadh cánach, agus an costas ard a bhaineann le rialacháin a chomhlíonadh a mbeidh feidhm acu a luaithe a bhainfidh cuideachtaí méid ar leith amach. Mar thoradh air sin, tá níos lú cuideachtaí beaga agus meánmhéide ag an Aontas go comhréireach ná mar atá ag na Stáit Aontaithe agus tá níos mó micreachuideachtaí aige go comhréireach [féach Fíor 7]. Mar sin féin, tá nasc dlúth idir méid na gcuideachtaí agus glacadh na teicneolaíochta. Léiríonn fianaise ó na Stáit Aontaithe go n-ardaíonn an uchtáil le méid daingean i gcás na n-ardteicneolaíochtaí uile^{xii}. Ar an gcaoi chéanna, cé gur ghlac 30 % de ghnólachtaí móra san Aontas an intleacht shaorga in 2023, ní dhearna ach 7 % de FBManna an rud céanna^{xiii}. Is féidir glacadh le méid toisc gur féidir le cuideachtaí móra na costais sheasta arda a bhaineann le hinfheistíocht IS a scaipeadh ar ioncam níos mó, is féidir leo brath ar bhainistíocht níos oilte chun na hathruithe eagraíochtúla is gá a dhéanamh, agus is féidir leo IS a úsáid ar bhealach níos táirgiúla mar gheall ar thacair sonraí níos mó. Is é sin le rá, cuireann Margadh Aonair ilroinnte cuideachtaí an Aontais faoi mhíbhuntáiste ó thaobh luas glacadh agus scaipeadh na bhfeidhmchlár intleachta saorga nua.

10 Tagraíonn rórialáil rialála don chleachtas ina dtéann rialtais nó údaráis náisiúnta thar na híoscheanglais a leagtar síos le reachtaíocht an Aontais Eorpaigh agus í á cur chun feidhme sa dlí náisiúnta.

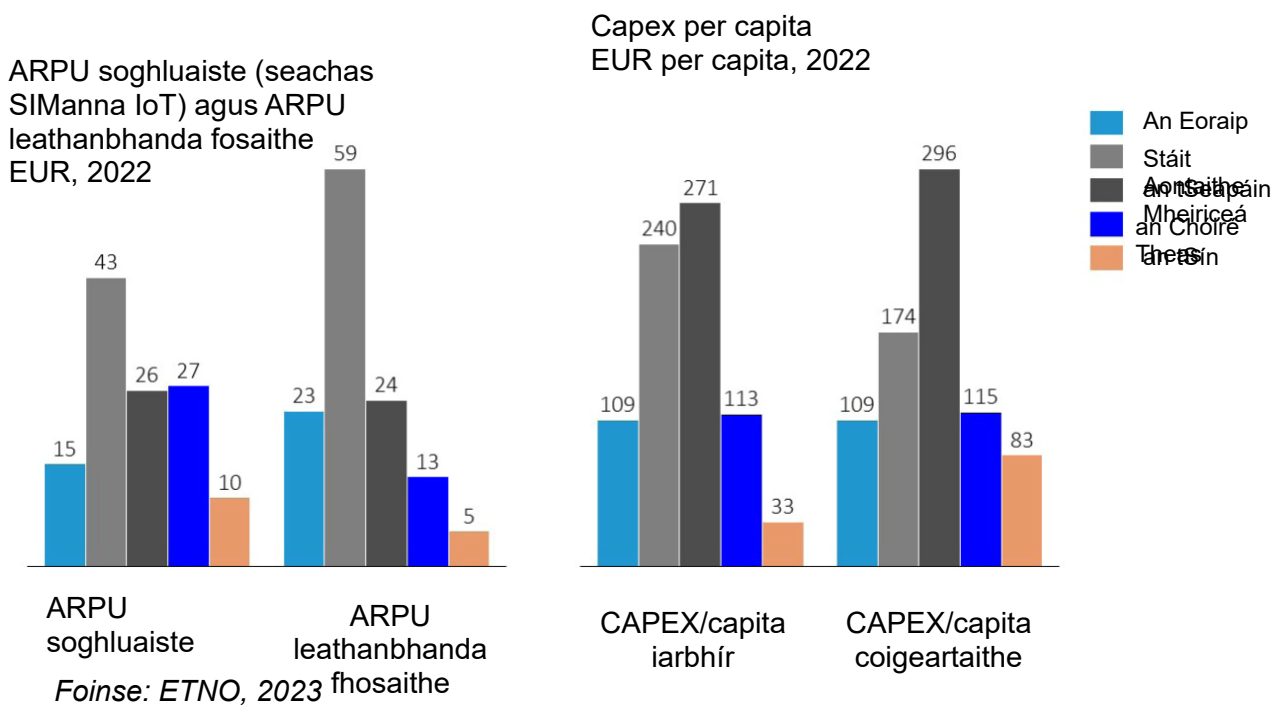

Tabhair faoi deara: Ní chuimsíonn sé seo daoine féinfhostaithe. Tagraíonn sonraí AE do na hearnálacha seo a leanas: seirbhísí tionscail, tógála agus margaidh (seachas riarachán poiblí agus cosaint; slándáil shóisialta éigeantach; (Athsheolta ó Eagraíochtaí Ballraíochta) Maidir leis an Aontas, chun daoine féinfhostaithe a fhágáil as an áireamh, baineadh úsáid as sonraí faoi ghnólachtaí a bhfuil 0 fostaí acu mar shonraí ionadacha. Tagraíonn sonraí SAM don earnáil phríobháideach, lena n-áirítear talmhaíocht ach arb ionann í agus thart ar 1 % de na gnólachtaí iomlána. Tá sonraí do na Stáit Aontaithe bunaithe ar an gcéad ráithe den bhliain.

Foinse: Ríomhanna BCE bunaithe ar shonraí Eurostat agus Bhiúró an Staidrimh Saothair

D'fhéadfadh scrogaill dhigiteacha a bheith mar thoradh ariomaíocht le haghaidh cumhacht ríomhaireachta agus easpa infheistíochta i nascacht [féach an chaibidil maidir le digitiú agus ardeicneolaíochtaí]. Chun oiliúint a chur ar bhunsamhlacha nua agus feidhmchláir IS atá comhtháite go hingearach a thógáil, tá gá le méaduithe ollmhóra ar an gcumhacht ríomhaireachta, rud a spreagann 'rás sliseanna IS' domhanda leanúnach ar chostas ollmhór. Is rás é seo ina bhféadfadh deacrachtaí a bheith ag cuideachtaí níos lú agus ag cuideachtaí nach bhfuil chomh maoinithe sin dul san iomaíocht. Mar gheall ar an gcumhacht ríomhaireachtúil is gá den chuid is mó, meastar gur tháinig méadú 2 go 3 in aghaidh na bliana ar an gcostas a bhaineann le hoiliúint a chur ar shamhlacha intleachta saorga teorann le hocht mbliana anuas, rud a thugann le fios go bhféadfadh oiliúint a chur ar chórais intleachta saorga den chéad ghlúin eile a bheith chomh costasach le USD 1 bhilliún agus USD 10 mbilliún a bhaint amach faoi dheireadh na ndéic mbliana^{xiv} seo. Ag an am céanna, beidh gá le naisc níos tapúla, aga folaigh níos ísle agus níos sláine chun IS a imscaradh. Mar sin féin, tá an tAontas taobh thiar dá spriocanna 2030 don Deacáid Dhigiteach maidir le snáithín agus 5G a chur in úsáid. Meastar gurb ionann na leibhéil infheistíochta is gá chun tacú le líonraí an Aontais agus thart ar EUR 200 billiún chun cumhdach iomlán gigighiotáin agus 5G a áirithiú ar fud an Aontais. Ach tá infheistíocht per capita na hEorpa i bhfad níos ísle ná mórgheilleagair eile [féach Fíor 9]. Príomhchúis le rátaí infheistíochta níos ísle is ea margadh ilroinnte na hEorpa. Mar shampla, tá 34 ghrúpa oibreoirí líonra mhóibíleach san Aontas agus níl ach dornán acu sna Stáit Aontaithe nó sa tSín, i bpáirt toisc go mbíonn claonadh ag an Aontas agus ag na Ballstáit féachaint go diúltach ar chumaisc san earnáil. Fágann an ilroinnt sin go bhfuil na costais sheasta a bhaineann le hinfeistíocht a dhéanamh i líonraí níos dochraidí d'oibreoirí an Aontais ná do chuideachtaí ar scála mór-roinne sna Stáit Aontaithe nó sa tSín. Fágann ilroinnt freisin go bhfuil sé níos deacra leas a bhaint as teicneolaíochtaí nua. Is ar éigean atá aon láithreach ag an Eoraip sa imeall-ríomhaireacht faoi láthair,¹¹ agus cuirtear bac ar sheirbhísí líonra a oscailt d'fhorbróirí agus do nuálaithe tríú páirtí a úsáideann Comhéadain Prótaicail Feidhmchláir (APIInna) mar gheall ar easpa comhordaithe caighdeán.

¹¹ Tagraíonn ríomhaireacht Edge do dháileadh tascanna ríomhaireachta ar fud nóid níos lú níos gaire do chustaiméirí, ag laghdú iompar sonraí go hachair níos lú. De réir mar a thógann an tAontas gléasraí monaraíochta ard-uathobrithe a éilíonn aga folaigh íseal agus méideanna suntasacha sonraí arna stiúradh ag an intleacht shaorga, d'fhéadfadh imeall-ríomhaireacht le haghaidh feidhmeanna tionsclaíocha feidhmíocht a chumasú ar bhealach níos fearr agus aga folaigh a laghdú le haghaidh róbaic thionsclaíoch nasctha, rud a choinneodh aistriúcháin sonraí níos sláine. Cé go leagtar síos mar sprioc sa Deacáid Dhigiteach 10,000 imeallnód aeráidneodrach slán ar a laghad a chur in úsáid faoi 2030, níl ach trí imeallnód ríomhaireachta a chuirtear in úsáid ar bhonn tráchtála san Aontas sa lá atá inniu ann.

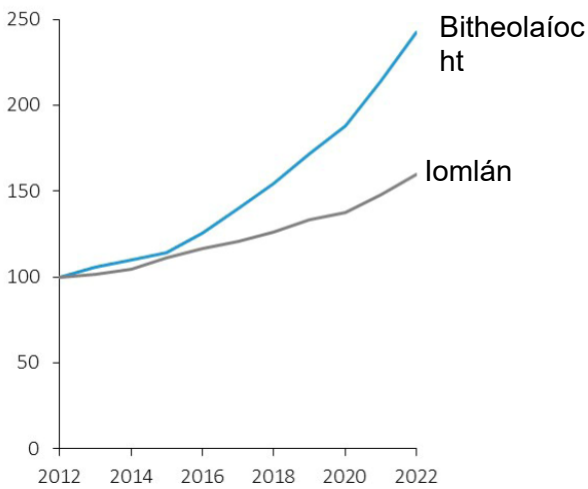
Fíor 8: Meánioncam míosúil in aghaidh an aonaid agus CAPEX per capita

Tá meath ag teacht ar sheasamh an Aontais in earnálacha nuálacha eile amhail an chógaisíocht mar gheall ar na dúshláin chéanna a bhaineann le hinfheistíocht (seal in T&F;I agus ilroinnt rialála [féach an chaibidil maidir le cógaisíocht]). Cé go bhfuil earnáil chógaisíochta an Aontais fós ar thús cadhnaíochta ar fud an domhain sa trádáil ama tomhas de réir luacha, tá sí ag titim ar gcúl sna deighleoga margaidh is dinimiciúla agus ag cailleadh sciar den mhargadh do chuideachtaí atá bunaithe sna Stáit Aontaithe. As na deich gcógas bhitheolaíochta is mó díol san Eoraip in 2022, ní raibh ach dhá cheann acu á margú ag cuideachtaí de chuid an Aontais agus bhí sé cinn acu á margú ag cuideachtaí atá lonnaithe sna Stáit Aontaithe [féach Fíor 9]. Tá an tAontas ag streachailt go háirithe chun a sheasamh a bhunú maidir le táirgí a bhfuil eisiachas margaidh acu mar chógais dhílleachta¹² agus mar tháirgí íocshláinte ardteiripe¹³. Is é is bunchúis leis an mbearna sin atá ag teacht chun cinn caiteachas níos ísle ar an nuálaíocht. Seasann caiteachas iomlán T&F earnáil phoiblí an AE ar chógaslann ag níos lú ná leath leibhéal na SA, agus tá infheistíocht iomlán phríobháideach T&F an AE thart ar an gceathrú cuid chomh mór leis na SA. Cuirtear bac ar an nuálaíocht san Aontas freisin le creat rialála atá mall agus casta, a bhfuil athbhreithniú á dhéanamh air faoi láthair. In 2022, ba é 430 lá an t-am formheasa airmheánach a bhí ag gníomhaireachtaí rialála san Eoraip le haghaidh cógais leighis nua i gcomparáid le 334 lá sna Stáit Aontaithe. Thairis sin, tá rochtain ar shonraí sláinte ar cheann de na réamhchoinníollacha chun IS a fhorbairt i dtionscal na cógaisíochta ach tá sí srianta ag ilroinnt. Go háirithe, cé go bhfuil roghanna in RGCS chun sonraí othar a úsáid le haghaidh taighde sláinte, bhí glacadh na sonraí sin míchothrom ar fud na mBallstát, rud a chuir cosc ar an tionscal leas a bhaint as an raidhse sonraí leictreonacha atá ar fáil.

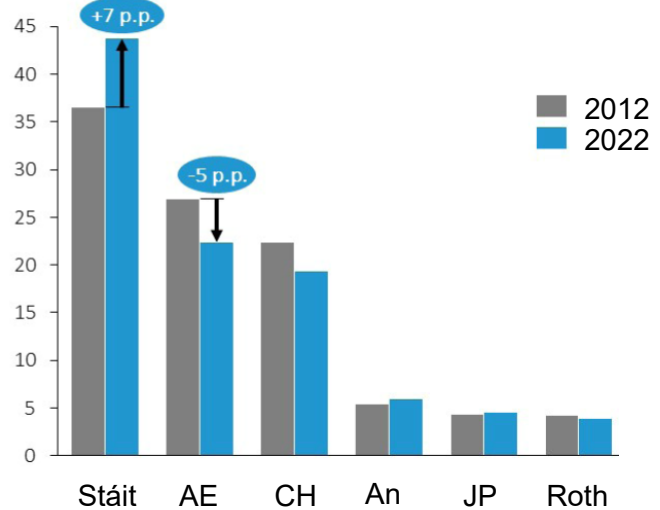
12 Is táirgí cógaisíochta iad cógais dhílleachtacha a fhorbraítear go sonrach chun galair nó riochtaí neamhchoitianta a chóireáil, a chosc nó a dhiagnóisiú. Tugtar ‘dílleachta’ ar na cógais sin toisc, faoi ghnáthdhálaí an mhargaidh, nach bhfuil mórán dreasachta airgeadais ag cuideachtaí cógaisíochta táirgí a fhorbairt agus a mhargú nach bhfuil beartaithe ach do líon beag othar. Faoi láthair, is cógais bhitheolaíochta iad 55 % de chógais dhílleachtacha.

13 Is cógais nuálacha iad Táirgí Íocshláinte Ardteiripe (ATMPanna) lena n-úsáid ag an duine atá bunaithe ar ghéinte, ar fhíocháin nó ar chealla. Is cógais dhílleachtacha iad go leor ATMPanna.

Éabhlóid díolacháin sa LEE le haghaidh táirgí cógaisíochta 2012 innéacsaithe go 100

An sciar den mhargadh atá ag táirgí bitheolaíochta a dhíoltar in LEE de réir thionscnamh na cuideachta díolacháin

Tabhair faoi deara: Bunaithe ar shonraí ráithiúla díolacháin méideanna IQVIA MIDAS® don tréimhse 2012 – 2022 lena léirítear meastacháin ar ghlomhaíocht san fhíorshaol. IQVIA Cóipchirt. Gach ceart ar cosaint.

Sonraí le haghaidh mhargaí LEE (gan aon sonraí le haghaidh CY, MT, IS agus LI; sonraí miondíola le haghaidh DK, EE, EL, LU, SI amháin) agus sonraí CE (JRC R&D scórchlár) le haghaidh leithdháileadh réigiúnach cuideachtaí.

Foinse: An Coimisiún Eorpach.

Fíor 9: Creimeadh ar an sciar den mhargadh i bpríomhdheighleog na bitheolaíochta

Clár chun dul i ngleic leis an easnamh nuálaíochta

Ní mór don Eoraip feabhas a chur ar na dálaí le haghaidh nuálaíocht cheannródaíoch trí aghaidh a thabhairt ar na laigí ina comhchláir le haghaidh T&F;I [féach an chaibidil ar nuálaíocht]. Moltar sa tuarascáil athchóiriú a dhéanamh ar an gcéad Chlár Réime eile de chuid an Aontais maidir le T&F;I i dtéarmaí a fhócais, a leithdháilte buiséid, a rialachais agus a chumais airgeadais. Ar an gcéad dul síos, ba cheart an clár a athdhírú ar líon níos lú tosaíochtaí comhaontaithe. Ar an dara dul síos, ba cheart sciar méadaithe den leithdháileadh buiséid a leithdháileadh chun nuálaíocht shuaiteach a mhaoiniú agus, chun úsáid éifeachtúil a bhaint as an gcistiú sin, ba cheart CNE a athchóiriú chun go mbeidh sí ina fíorghníomhaireacht de chineál ARPA, lena dtacófar le tionscadail ardriosca a d'fhéadfadh dul chun cinn teicneolaíoch ceannródaíoch a bhaint amach. Ar an tríú dul síos, ba cheart do bhainisteoirí tionscadail agus do dhaoine a bhfuil cuntas teiste cruthaithe acu ag teorainn na nuálaíochta rialachas an chlár a bhainistiú agus – chun rochtain a uasmhéadú do chuideachtaí óga nuálacha – ba cheart go mbeadh próisis iarratais níos tapúla agus níos lú maorlathais. Ba cheart eagrú an chlár a athdhearadh agus a chúchóiriú chun go mbeidh sé níos bunaithe ar thorthaí agus níos éifeachtúla. Ar deireadh, ag brath ar athchóirithe, ba cheart buiséad an Chlár Réime nua a dhúbailt go EUR 200 billiún in aghaidh gach 7 mbliana.

Ag an am céanna, tá gá le comhordú níos fearr ar T&F poiblí ar fud na mBallstát. Ba cheart Aontas Taighde agus Nuálaíochta a bhunú agus comhstraitéis agus comhbheartas Taighde agus Nuálaíochta Eorpach a cheapadh mar thoradh air. Chun comhordú a fheabhsú, d'fhéadfadh an tAontas “Plean Gníomhaíochta Eorpach um Thaighde agus Nuálaíocht” a chur chun cinn, arna cheapadh ag na Ballstáit, i gcomhar leis an gCoimisiún, leis an bpobal taighde, agus le páirtithe leasmhara ón earnáil phríobháideach.

Tá sé rithábhachtach freisin institiúidí acadúla Eorpacha a bhunú agus a chomhdhlúthú ar thús cadhnaíochta sa taighde domhanda. Bhí an Chomhairle Eorpach um Thaighde (ERC) rithábhachtach d'iomáiochas na heolaíochta Eorpaí ach tá go leor tograí a bhfuil gealladh fúthu fós gan mhaoiniú mar gheall ar easpa acmhainní airgeadais. Moltar sa tuarascáil an tacaíocht do thaighde bunúsach a dhúbailt trí ERC, rud a mhéadóidh go suntasach líon na bhfaighteoirí deontais gan an méid a fhaigheann siad a chaolú. Ag an am céanna, ba cheart don Aontas clár ‘ERC d’Institiúidí’ barr feabhais-bhunaithe, an-iomaíoch a thabhairt isteach chun na hacmhainní is gá a chur ar fáil d’institiúidí acadúla. Moltar córas nua do thaighdeoirí den chéad scoth (seasamh ‘Chathaoirigh AE’) freisin, chun na scoláirí acadúla is fearr a mhealladh agus a choinneáil trí iad a fhostú mar oifigigh Eorpacha. Ba cheart tacú leis an gcóras sin le creat nua de chuid an Aontais le haghaidh cistiú príobháideach chun é a chur ar a gcumas d’ollscoileanna poiblí agus d’ionaid taighde beartais chuitimh níos iomaíche a cheapadh do na daoine tréitheacha is fearr agus tacaíocht bhreise a chur ar fáil don taighde. Lasmuigh d’institiúidí acadúla, tá gá le cistiú méadaithe agus comhordú níos láidre chun bonneagair taighde agus theicneolaíochta cheannródaíochta a fhorbairt, nuair atá gá le scála.

Ní mór don Eoraip é a dhéanamh níos éasca do “aireagóirí a bheith ina n-infheisteoirí” agus uas-scalú fiontar rathúil a éascú. Ba cheart don Aontas a bheith chomh tarraingteach céanna d’aireagóirí agus atá réigiúin cheannródaíochta eile don nuálaíocht. Moltar sa tuarascáil roinnt beart chun tacú leis an aistriú ó aireagán go tráchtáil san Eoraip. Ar an gcéad dul síos, chun bacainní maorlathacha in ollscoileanna agus in institiúidí taighde ar chearta maoinne intleachtúla a bhainistiú lena dtaighdeoirí a shárú, moltar treoirphlean nua maidir le comhroinnt chothrom thrédhearcach ríchíosanna. Ar an dara dul síos, chun costais iarratais a ísliú do chuideachtaí óga agus chun cosaint aonfhoirmeach maoinne intleachtúla a thairiscint, tá sé beartaithe an Phaitinn Aonadach a ghlacadh i mBallstáit uile an Aontais. Ar an tríú dul síos, ba cheart don Aontas measúnú tionchair críochnúil a dhéanamh ar an éifeacht atá ag rialáil dhigiteach agus rialáil eile ar chuideachtaí beaga, agus é mar aidhm leis sin FBManna a eisiáimh ó rialacháin nach bhfuil ach cuideachtaí móra in ann iad a chomhlíonadh. Ar deireadh, ba cheart don Aontas tacú le fás tapa laistigh den mhargadh Eorpach trí dheis a thabhairt do ghnólachtaí nuathionscanta nuálacha reacht dlíthiúil nua uile-Aontais a ghlacadh (an ‘Cuideachta Eorpach Nuálach’). Leis an stádas sin, sholáthrófaí céannacht dhigiteach aonair do chuideachtaí a bheadh bailí ar fud an Aontais agus a bheadh aitheanta ag na Ballstáit uile. Bheadh rochtain ag na cuideachtaí sin ar reachtaíocht chomhchuíbhithe maidir leis an dlí corparáideach agus leis an dócmhainneacht, chomh maith le roinnt príomhghnéithe de dhlí an tsaothair agus den chánachas, a bheadh le déanamh de réir a chéile níos uailmhianaí, agus bheidís i dteideal fochuideachtaí a bhunú ar fud an Aontais gan ionchorprú ar leithligh i ngach Ballstát.

Tá gá le timpeallacht mhaoiniúcháin níos fearr le haghaidh nuálaíocht shuaiteach, gnólachtaí nuathionscanta agus gnólachtaí atá ag méadú de réir mar a bhaintear bacainní ar fhás laistigh de mhargáí na hEorpa [féach na caibidilí maidir le nuálaíocht agus infheistíocht]. Cé gur féidir le cuideachtaí ardfháis maoiniú a fháil de ghnáth ó infheisteoirí idirnáisiúnta, tá cúiseanna maithe ann chun an t-éiceachóras maoinithe laistigh den Eoraip a fhorbairt tuilleadh. Bhainfeadh nuálaíocht an-luath tairbhe as comhthiomsú níos

doimhne d'infheisteoirí aingeal. Dá n-áiritheofaí go mbeadh caipiteal áitiúil leordhóthanach ann chun gnólachtaí atá i mbun fáis a chistiú, dhíreofaí iarmhairtí na nuálaíochta laistigh den Eoraip. Dá méadófaí tarraingteacht stocmhargaí na hEorpa do TTPanna, chuirfí feabhas ar roghanna cistiúcháin do bhunaitheoirí, rud a spreagfadh níos mó gníomhaíochta nuathionscanta san Aontas. Chun méadú suntasach a ghiniúint ar mhaoiniú cothromais agus fiachais atá ar fáil do ghnólachtaí nuathionscanta agus do ghnólachtaí atá ag méadú, moltar na bearta seo a leanas sa tuarascáil. Ar an gcéad dul síos, dreasachtaí a leathnú do 'aingeal' gnó agus d'infheisteoirí síolchaipitil. Ar an dara dul síos, measúnú a dhéanamh an bhfuil údar le tuilleadh athruithe ar cheanglais chaipitil faoi Shócmhainneacht II, lena mbunaítear rialacha leordhóthanachta caipitil do chuideachtaí árachais, agus treoirlínte a eisiúint do Phleananna Pinsin an Aontais, d'fhonn infheistíocht institiúideach a spreagadh i gcuideachtaí nuálacha i bhfo-earnálacha roghnaithe. Ar an tríú dul síos, buiséad an Chiste Eorpaigh Infheistíochta (CEI), atá mar chuid de Ghrúpa BEI agus a sholáthraíonn maoiniú do FBManna, a mhéadú, comhordú idir CEI agus CNE a fheabhsú, agus ar deireadh timpeallacht chistiúcháin VC san Eoraip a chuichóiriú. Ar deireadh, sainordú Ghrúpa BEI a mhéadú chun comhinfeistíocht a chumasú i bhfiontair a éilíonn méideanna níos mó caipitil, agus ag an am céanna a chur ar a chumas dó níos mó riosca a ghlacadh chun cabhrú le hinfeisteoirí príobháideacha 'sluaite'.

Tá deis uathúil ag an Aontas an costas a bhaineann le cur in úsáid na hintleachta saorga a laghdú tríd an acmhainneacht ríomhaireachtúil a mhéadú agus trína líonra ríomhairí ardfeidhmíochta a chur ar fáil [féach an chaibidil maidir leis an digitiú agus ardeicneolaíochtaí]. Ó seoladh an Comhghnóthas Ríomhaireachta Ardfeidhmíochta Eorpach in 2018, tá bonneagar mór poiblí cruthaithe ag an Aontas le haghaidh acmhainneacht ríomhaireachta atá lonnaithe i sé Bhallstát, rud atá ceannródaíoch ar fud an domhain. Tá trí cinn dá shár-ríomhairí sna deich gcinn is fearr ar domhan agus tá sé beartaithe dhá ríomhaire eacsascálaithe a sheoladh. Cé gur úsáideadh an acmhainneacht sin den chuid is mó go dtí seo le haghaidh taighde eolaíoch, tá an acmhainneacht sin á hoscailt de réir a chéile ag an gCoimisiún do ghnólachtaí nuathionscanta intleachta saorga, do FBManna agus do phobal na hintleachta saorga i gcoitinne. Moltar sa tuarascáil cur leis an tionscnamh seo tríd an acmhainneacht ríomhaireachta atá tiomnaithe d'oiliúint agus d'fhorbairt algartamach samhlacha intleachta saorga in ionaid ríomhaireachta ardfeidhmíochta a mhéadú go suntasach. Ag an am céanna, ba cheart don Aontas leathnú Euro-HPC chuig cumais bhreise néalríomhaireachta agus stórála a mhaoiniú chun tacú le hoiliúint IS i suíomhanna éagsúla. Ba cheart 'samhail chónasctha intleachta saorga' a fhorbairt bunaithe ar chomhar idir bonneagair phoiblí agus phríobháideacha chun cumhacht oiliúna intleachta saorga agus néalseirbhísí a chur ar fáil chun scála iomaíoch an Aontais a mhéadú. Chun cuidiú leis na hacmhainní breise a infheistítear sa líonra a mhaoiniú, moltar creat-obair uile-Aontais a chruthú lena féidir 'caipiteal ríomhaireachta' ón earnáil phoiblí a sholáthar do FBManna nuálacha mar mhalairt ar thorthaí airgeadais. Mar shampla, d'fhéadfadh saoráidí HPC poiblí nó ionaid taighde acmhainneacht ríomhaireachta saor in aisce a chur ar fáil mar mhalairt ar roghanna cothromais, ríchíosanna nó díbhinní atá le hathinfheistiú ina n-acmhainneacht agus ina gcothabháil.

Ba cheart don Aontas comhordú trastionscail agus comhroinnt sonraí a chur chun cinn chun dlús a chur le comhtháthú na hintleachta saorga i dtionscal na hEorpa. Tá forbairt ingearach IS ag brath ar ghníomhaithe tionsclaíochta a bheith ag obair i gcomhar le taighdeoirí IS agus leis an earnáil phríobháideach chun sainiú fadhbanna a chumasú ar fud earnálacha éagsúla. Mar shampla, chun a fháil amach an féidir le monarcha táirge nuálach a fhorbairt trí úsáid a bhaint as leathchúpla digiteach atá cumhachtaithe ag IS, ní mór an mhonarcha, a róbaít, a próisis agus forleagan algartaim IS a mhacasamhlú. Chun an comhar sin a éascú, ba cheart cuideachtaí an Aontais a spreagadh chun páirt a ghlacadh i 'bPlean Tosaíochtaí Ingearacha IS'. Is é an aidhm a bheadh leis an bplean sin dlús a chur le forbairt na hintleachta saorga ar fud na ndeich n-earnáil straitéiseacha ina mbainfidh samhlacha gnó an Aontais an tairbhe is mó as tabhairt isteach tapa na hintleachta saorga (uathoibríthe, ardmhonaraíocht agus róbaític, fuinneamh, teileachumarsáid, talmhaíocht, aeraspás, cosaint, réamhaisnéis chomhshaoil, cógaisíocht agus cúram sláinte). Bhainfeadh cuideachtaí a ghlacann páirt sa phlean tairbhe as cistiú ón Aontas le haghaidh forbairt samhlacha agus as tacar sonrach díolúintí maidir le hiomaíocht agus tástáil IS. Go háirithe, chun easpa tacair mhóra sonraí an Aontais a shárú, ba cheart oiliúint samhla a chothú le sonraí a chuireann go leor cuideachtaí de chuid an Aontais ar fáil gan bhac laistigh d'earnáil áirithe. Ba cheart tacú leis laistigh de chreataí foinse oscailte, arna gcosaint ó fhorfheidhmiú in aghaidh trustaí ag údarais iomaíochta. Ba cheart turgnamh a spreagadh trí 'chórais bosca gainimh IS' náisiúnta a oscailt, a chomhordú agus a chomhchuihiú ar fud an Aontais do chuideachtaí atá rannpháirteach sa phlean. D'fhágfadh na "boscaí gainimh" turgnamhacha sin go bhféadfaí measúnuithe rialta a dhéanamh ar bhacainní rialála a eascraíonn as reachtaíocht an Aontais nó as reachtaíocht náisiúnta agus thabharfadh siad aiseolas do rialtóirí ó chuideachtaí príobháideacha agus ó lárionaid taighde.

I bhfianaise cheannasacht sholáthraithe na Stát Aontaithe, ní mór don Aontas teacht ar bhealach lárnach idir a thionscal néalríomhaireachta intíre a chur chun cinn agus rochtain ar na teicneolaíochtaí atá de dhíth air a áirithiú. Tá sé ródhéanach don Aontas iarracht a dhéanamh dúshláin chórasacha a fhorbairt do na

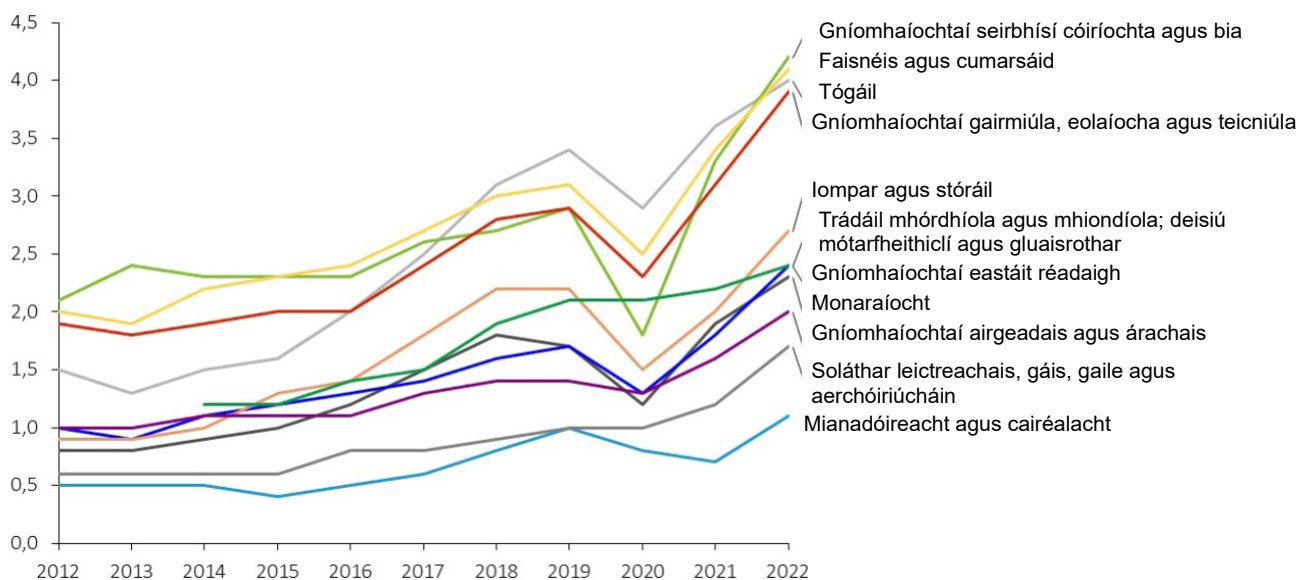
príomhsholáthraithe néalríomhaireachta sna Stáit Aontaithe: tá na riachtanais infheistíochta lena mbaineann rómhór agus dhéanfadh siad acmhainní a atreorú ó earnálacha agus ó chuideachtaí ina bhfuil ionchais nuálacha an Aontais níos fearr. Mar sin féin, ar chúiseanna a bhaineann le ceannasacht Eorpach, ba cheart don Aontas a áirithiú go bhfuil tionscal intíre iomaíoch aige atá in ann freastal ar an éileamh ar réitigh 'néalríomhaireachta cheannasaigh'. Chun an sprioc sin a bhaint amach, moltar sa tuarascáil beartais slándála sonraí uile-Aontais a ghlacadh le haghaidh comhar idir soláthraithe néalríomhaireachta an Aontais agus soláthraithe néalríomhaireachta neamh-Aontais, lena gceadófar rochtain ar na teicneolaíochtaí néalríomhaireachta is déanaí de chuid hipearscálaithe na Stát Aontaithe agus criptiú, slándáil agus seirbhísí imfhálaithe á gcaomhnú ag an am céanna do sholáthraithe iontaofa an Aontais. Ag an am céanna, ba cheart don Aontas caighdeán éigeantacha a rith maidir le soláthar san earnáil phoiblí, agus ar an gcaoi sin cothrom iomaíochta a thabhairt do chuideachtaí an Aontais i gcoinne gníomhaithe móra nach gníomhaithe de chuid an Aontais iad. Lasmuigh de dheighleoga margaidh 'ceannasacha', moltar 'margadh trasatlantach digiteach' bacainn íseal a chaibidliú, lena ráthófar slándáil an tslabhra soláthair agus deiseanna trádála do chuideachtaí teicneolaíochta an Aontais agus na Stát Aontaithe faoi choinníollacha cothroma comhionanna. Chun na deiseanna sin a dhéanamh chomh tarraingteach céanna lasmuigh de chuideachtaí móra teicneolaíochta, ba cheart go mbainfeadh FBManna ar an dá thaobh den Atlantach tairbhe as an laghdú céanna ar ualaí rialála do chuideachtaí beaga a mholtar thuas.

Tá gá le comhdhlúthú a éascú san earnáil teileachumarsáide chun rátaí infheistíochta níos airde i nascacht a sholáthar [féach na caibidlí maidir le digitíú agus ardteicneolaíochtaí, agus beartas iomaíochta]. Is é an buntionscnamh atá ann ná modhnú a dhéanamh ar sheasamh an Aontais i leith scála agus chomhdhlúthú na n-oibreoirí teileachumarsáide chun fíor-Mhargadh Aonair a chur ar fáil, gan dochar a dhéanamh do leas tomhaltóirí ná do cháilíocht na seirbhíse. Chun comhdhlúthú a spreagadh, moltar sa tuarascáil margaidh teileachumarsáide a shainiú ar leibhéal an Aontais – seachas ar leibhéal na mBallstát – agus ualach na ngealltanais nuálaíochta agus infheistíochta a mhéadú i rialacha an Aontais maidir le cumaisc a imréiteach. Ba cheart rialáil ex ante ar leibhéal na tíre a laghdú i bhfabhar forfheidhmiú iomaíochta ex post i gcásanna mí-úsáide ceannasachta. Tá sé beartaithe freisin rialacha agus próisis cheadúnúcháin speictrim ar fud an Aontais a chomhchuíú agus gnéithe deartha ceantanna ar fud an Aontais a eagrú chun cuidiú le scála a chruthú. Chun a áirithiú go bhfanfaidh gníomhaithe an Aontais ar thús cadhnaíochta i bhforbairtí teicneolaíochta nua, moltar comhlacht ar leibhéal an Aontais a bhunú a mbeidh rannpháirtíocht phríobháideach phoiblí aige chun caighdeán theicniúla aonchineálacha a fhorbairt chun API nua líonra agus imeall-ríomhaireacht a chur in úsáid, mar a bhí i gcás na fánaíochta sna 1990idí. Chun cur le hacmhainneacht oibreoirí an Aontais infheistíochta a dhéanamh sna teicneolaíochtaí sin, moltar tacú le comhroinnt infheistíochta tráchtála idir úinéirí líonraí agus Ardáin an-Mhór ar Líne a úsáideann líonraí sonraí an Aontais go mór ach nach rannchuidíonn lena maoiniú.

T&F a chothú agus a leathnú; Beidh I rithabhachtach freisin do phríomhearnálacha déantúsaíochta mar chógas [féach an chaibidil ar chógaseolaíocht]. Trí úsáid thánaisteach sonraí sláinte a oscailt chun críocha taighde, d'fhéadfaí gníomhaíochtaí taighde agus taighde cógaisíochta a dhaingniú laistigh den Aontas. Dá bhrí sin, moltar sa tuarascáil dlús a chur le digitíú na gcóras sláinte agus leis an Spás Eorpach Sonraí Sláinte (EHDS), arna bhaint amach trí thacaíocht ar leibhéal an Aontais d'infheistíochtaí náisiúnta lena n-éascaítear rochtain ar ríomhthaifid sláinte agus comhroinnt na dtaifead sin. Ina theannta sin, tá sé beartaithe acmhainneachtaí seicheamhaithe géanóim san Aontas a mhéadú a thuilleadh agus treoirphlean straitéiseach a thíolacadh tar éis 2026, ag tógáil ar an tionscnamh Eorpach 1+ Milliún Géanóm. Chun deiseanna EHDS a uasmhéadú, beidh sé tábhachtach treoir shoiléir thráthúil a thabhairt maidir le húsáid IS i saolré cógas, go háirithe anailís ar shonraí cliniciúla 'amha' arna dtarchur chuig an nGníomhaireacht Leigheasra Eorpach agus sonraí arna mbailiú chun críocha faireachais cógas. Ag an am céanna, ba cheart é a bheith d'aidhm ag rialtóirí borradh a chur faoi tharraingteacht an Aontais maidir le rialacha cliniciúla a dhéanamh agus rochtain ar mhargaí do chógas núíosacha a bhrostú. Is féidir tacú leis na spriocanna sin, i measc nithe eile, trí athbheithniú a dhéanamh ar rialacha maidir le staidéir ina gcomhcheanglaítear cógais le feistí leighis agus cur i bhfeidhm IS agus trí threoir a chuíchóiriú ar fud gníomhaireachtaí éagsúla don tionscal maidir le riachtanais leighis nach bhfuiltear ag freastal orthu, dearadh rialacha cliniciúla agus úsáid fórfhianaise. Ar deireadh, chun an bhearna mhaoinithe sa chógaisíocht a chúiteamh, ba cheart cistiú ón Aontas a athdhíriú ar líon teoranta mol nuálaíochta den chéad scoth a fhorbairt sna heolaíochtaí saoil le haghaidh táirgí íocshláinte ardteiripe. Bhainfeadh earnáil na cógaisíochta tairbhe freisin as na tograí chun nuálaíocht a mhaoiniú.

Bearnaí scileanna a dhúnadh

Tá anEoraip ag fulaingt ó bhearnaí scileanna ar fud an gheilleagair, arna dtreisiú ag lucht saothair atá ag laghdú [féach an chaibidil maidir le scileanna]. Léirítear i ngeilleagar na hEorpa go bhfuil ganntanas leanúnach scileanna ann i roinnt earnálacha agus gairmeacha, d'oibríthe ar bheagán oiliúna agus d'oibríthe ardoilte araon [féach Fíor 10]. Bhí deacrachtaí ag thart ar an gceathrú cuid de chuideachtaí na hEorpa fostaithe a bhfuil na scileanna cearta acu a aimsiú, agus thuiriscigh leath eile roinnt deacrachtaí. Tuairiscíonn 77 % de chuideachtaí an Aontais nach bhfuil na scileanna riachtanacha ag fostaithe nua-earcaithe fiú. Tá easpa scileanna ag an leibhéal bainistíochta freisin. Is dócha gurb é glacadh míchothrom na mbunchleachtas bainistíochta – go háirithe iad siúd a bhfuil gá leo chun caipiteal daonna a bhainistiú – is cúis le glacadh mallaithe TFC san Aontas ag deireadh na 1990idí agus sna 2000idí, go háirithe i measc micreachuideachtaí agus cuideachtaí beaga¹⁴. Cé go bhfuil dúshlán a bhaineann le ganntanas scileanna forleathan ar fud na ngeilleagar sárghorbartha, tá géarghá le haghaidh a thabhairt orthu san Aontas. Tugann dúshlán dhéimeagrafacha le tuiscint go bhfuil laghdú ag teacht ar an lucht saothair san Eoraip, agus meastar go dtiocfaidh méadú ar dhaonra na Stát Aontaithe sna blianta amach romhainn. Sa suíomh sin, tá straitéis Eorpach riachtanach chun aghaidh a thabhairt ar bhearnaí

Foinse: Eurostat

Méid 10: Ganntanas scileanna i ráta folúntas AE (% de na poist iomlána)

scileanna – agus í dírithe ar gach céim den oideachas. Is féidir go leor de na bearnaí scileanna a rianú siar go dtí tearcúsáid na tallainne atá ann cheana, mar a fheictear le bearnaí móra inscne i roinnt gairmeacha.

Tá ganntanais scileanna ina mbacainn ar ghlacadh na nuálaíochta agus na teicneolaíochta agus d'fhéadfadh sé bac a chur ar an dícharbónú freisin. Táirgeann an Eoraip tallann ardcháilíochta i réimsí na heolaíochta, na teicneolaíochta, na hinnealtóireachta agus na matamaitice (ETIM) ach tá a soláthar teoranta. Thart ar 850 céimí STEM in aghaidh an mhilliúin áitritheoir in aghaidh na bliana atá san Aontas Eorpach, i gcomparáid le níos mó ná 1,100 céimí sna Stáit Aontaithe. Thairis sin, ídítear díorma tallainne an Aontais mar gheall ar imirce daoine oilte thar lear mar gheall ar níos mó deiseanna fostaíochta agus deiseanna fostaíochta níos fearr in áiteanna eile. Tá easpa scileanna ann freisin chun teicneolaíochtaí digiteacha a scaipeadh níos tapúla tríd an ngeilleagar agus chun cur ar chumas oibríthe iad féin a chur in oiriúint do na hathruithe a thiocfaidh as na teicneolaíochtaí sin. Tuairiscíonn beagnach 60 % de chuideachtaí an Aontais go bhfuil easpa scileanna ina bac mór ar infheistíocht agus tuairiscíonn sciar comhchosúil deacrachtaí maidir le speisialtóirí TFC a earcú. Ag an am céanna, is iondúil nach mbíonn oibríthe Eorpacha ullamh chun leas a bhaint as digitíú forleathan na hoibre: níl bunscileanna digiteacha ag thart ar 42 % de mhuintir na hEorpa, lena n-áirítear 37 % díobh siúd atá sa lucht saothair¹⁵. Beidh tacair scileanna nua agus próifíilí poist nua ag teastáil don dícharbónú freisin. Tháinig

14 Féach, i measc nithe eile, Bloom, Sadun agus Van Reenen (2012) agus Schivardi agus Schmitz (2020) le haghaidh fianaise ar éagsúlacht trastíre i gcleachtais bhainistíochta, agus a dtionchar ar tháirgiúlacht chomhiomlán.

15 Tá sé d'aidhm ag Deacáid Dhigiteach an Aontais a chinntiú go mbeidh bunscileanna digiteacha ag 80 % de mhuintir na hEorpa atá in aois oibre faoi 2030.

méadú faoi dhó ar rátaí na bhfolúntas poist le haghaidh monaraíocht teicneolaíochta glaine san Aontas idir 2019 agus 2023, agus thuairiscigh 25 % de chuideachtaí an Aontais ganntanas lucht saothair sa tríú ráithe de 2023. Is dócha go n-éireoidh ganntanais oibrithe ardoilte níos géire le himeacht ama. Léirítear sna réamh-mheastacháin go dtí 2035 go mbeidh an ganntanas lucht saothair is suntasaí i ngairmeacha ardoilte, neamhlámhe – i.e. iad siúd a dteastaíonn ardleibhéal oideachais uathu – arna spreagadh ag riachtanais athsholáthair mar gheall ar dhul ar scor agus éilimh athraitheacha mhargadh an tsaothair.

Mar gheall ar thearcsholáthar scileanna san Eoraip, tá meath ag teacht ar chórais oideachais agus oiliúna nach bhfuil ag ullmhú an lucht saothair don athrú teicneolaíoch. Tá laghdú ag teacht ar an ngnóthachtáil oideachais san Aontas – mar a thomhaistear le scóir PISA ECFE. Is iad tíortha na hÁise is mó atá i gceannas ar na poist cheannródaíochta i dtuarascálacha PISA le déanaí, agus tá meath gan fasach tagtha ar an Eoraip. Baineann an treocht anuas sin leis na meánfhigiúirí agus leis an bhfeidhmíocht is airde araon: in 2022, níor bhain ach 8 % de mhic léinn an Aontais ardleibhéal inniúlachta amach sa mhatamaitic agus 7 % sa léitheoireacht agus san eolaíocht mar a thomhaistear le scóir chaighdeánaithe PISA. Cé go bhfuil líon na gcéimithe STEM ag ardú, ní leor an luas chun coinneáil suas leis an éileamh ar phoist STEM agus is léir go bhfuil difríochtaí móra inscne ann: Tá beagnach a dhá oiread fear ann agus atá ag mná. Baineann tearcfheidhmíocht freisin leis an bhfoghlaím aosach, rud a chuireann bac ar an bhféidearthacht athoiliúint a chur ar fáil chun an margadh saothair a chur in oiriúint d'ardteicneolaíochtaí. Tá an rannpháirtíocht san oideachas agus san oiliúint aosach sách íseal ar an iomlán agus tá éagsúlachtaí suntasacha ann ar fud an Aontais. Mar shampla, níor ghlac ach 37% de dhaoine fásta páirt in oiliúint in 2016 agus is ar éigean a tháinig méadú ar an ráta sin ó shin. Chun an sprioc maidir le 60 % ar a laghad de dhaoine fásta a bheith rannpháirteach in oiliúint gach bliain a leagtar síos i gClár Oibre Scileanna don Eoraip 2020 a bhaint amach, bheadh ar thart ar 50 milliún oibrí eile oiliúint a fháil. Bíonn tionchar ag cás den chineál céanna ar an ngairmoiliúint, atá an-éagsúil ó thaobh a cáilíochta agus a héifeachtachta de laistigh den Aontas.

Cé gur inniúlacht náisiúnta iad an t-oideachas agus an oiliúint, is beag toradh a bhí ar infheistíochtaí an Aontais. Faoi Bhuiséad reatha an Aontais, caitear thart ar EUR 64 bhilliún ar infheistíocht i scileanna ach tá na torthaí teoranta. Tá an teip seo mar gheall ar roinnt fachtóirí. Ar an gcéad dul síos, an easpa toilteanais i measc na mBallstát, atá freagrach as beartais scileanna, dul níos faide ná cineálacha boga comhordaithe. Ar an dara dul síos, rannpháirtíocht neamhleor na hearnála tionsclaíochta i bhforbairt scileanna a bhaineann go sonrach le post. Ar an tríú dul síos, tá infheistíochtaí scileanna an Aontais thíos le heaspa meastóireachtaí córasacha, rud a chuireann cosc ar fhoghlaim faoi éifeachtacht straitéisí malartacha agus scagadh idirghabhálacha. Ar an gceathrú dul síos, cuirtear bac ar iarrachtaí comhchoiteanna chun scileanna a fheabhsú mar gheall ar thearcúsáid 'faisnéis scileanna', rud a chiallaíonn faisnéis iontaofa, mhionsonraithe agus inchoimparáide maidir le riachtanais scileanna, stoic atá ann cheana agus sreafaí inmhianaithe laistigh de na Ballstáit agus ar fud na mBallstát. Tá faisnéis den sórt sin ríthábhachtach chun measúnú a dhéanamh ar bhearnaí scileanna atá ann cheana agus chun bearnaí scileanna a thuar ar fud earnálacha agus réigiún, agus chun díriú go hiomchuí ar bheartais agus ar chaiteachas. Cé go bhfuil foinsí nua faisnéise agus modheolaíochtaí ar fáil, tá an úsáid iarbhír a bhaintear as sonraí gráinneachta scileanna chun beartais a cheapadh fós íseal agus míchothrom ar fud institiúidí an Aontais agus na mBallstát aonair araon.

Ba cheart don Aontas a chur chuige i leith scileanna a ollchóiriú, rud a fhágfaidh go mbeidh sé níos straitéisí, níos dírithe ar an todhchaí agus níos dírithe ar ghanntanais scileanna atá ag teacht chun cinn. Moltar sa tuarascáil, ar an gcéad dul síos, go bhfeabhsódh an tAontas agus na Ballstáit an úsáid a bhaineann siad as faisnéis scileanna trí úsáid i bhfad níos déine a bhaint as sonraí chun bearnaí scileanna atá ann cheana a thuiscint agus chun gníomhú ina leith. Ar an dara dul síos, ní mór do chórais oideachais agus oiliúna a bheith níos freagrúla do riachtanais athraitheacha scileanna agus do bhearnaí scileanna arna sainaitheint ag an bhfaisnéis scileanna. Ní mór na curaclaim a athbhreithniú dá réir sin, agus fostóirí agus páirtithe leasmhara eile a bheith rannpháirteach iontu freisin. Ar an tríú dul síos, chun an infhostaitheacht a uasmhéadú, ba cheart comhchóras deimhniúcháin a thabhairt isteach chun go mbeidh na scileanna a shealbhaitear trí chlár oiliúna intuigthe go héasca ag fostóirí ionchasacha ar fud an Aontais. Ar an gceathrú dul síos, ba cheart clár an Aontais atá tiomnaithe don oideachas agus do scileanna a athdhearadh, ionas gur féidir leis an gcistiú a leithdháiltear tionchar i bhfad níos mó a bhaint amach. Chun éifeachtúlacht agus inscálaitheacht infheistíochtaí scileanna a fheabhsú, ba cheart eisíocaíocht chistí an Aontais a cheangal le cuntasacht agus meastóireacht tionchair níos déine. Ag an am céanna, tá sé beartaithe idirghabhálacha sonracha a ghlacadh chun aghaidh a thabhairt ar na ganntanais scileanna is géire i scileanna teicniúla agus STEM. Tá gá le fócas ar leith ar an bhfoghlaím aosach, rud a bheidh ríthábhachtach chun scileanna oibrithe a thabhairt cothrom le dáta ar feadh a saoil. Nasctha leis sin, tá athchóiriú leathan ar fud an Aontais de dhíth ar an ngairmoiliúint freisin. Beidh gá le hidirghabhálacha spriocdhírithé comhlántacha le haghaidh earnálacha sonracha (slabhraí luacha straitéiseacha) nó scileanna sonracha (cumais oibrithe agus bainistíochta araon). Mar shampla, tá sé beartaithe Clár nua um Éadail

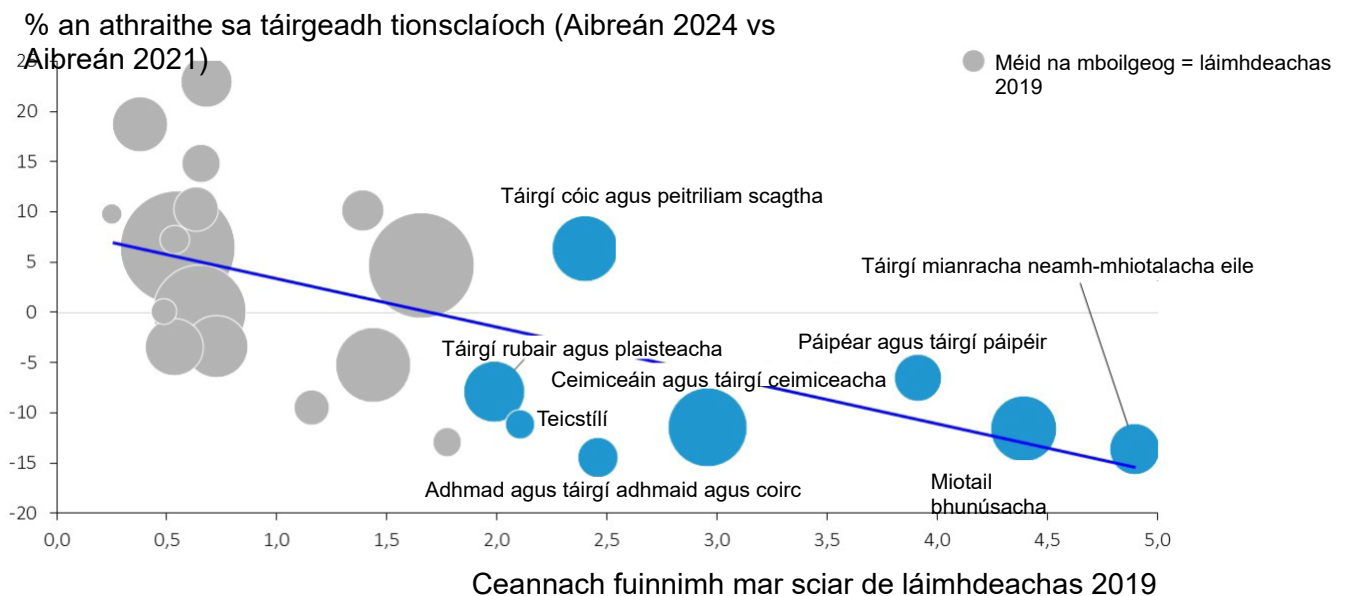
Scileanna Teicneolaíochta a sheoladh chun tallann teicneolaíochta a mhealladh ó lasmuigh den Aontas, arna ghlacadh ar fud an Aontais agus arna chómhaoiniú ag an gCoimisiún agus ag na Ballstáit. Nascfadh an clár seo clár nua víosaí ar leibhéal an Aontais do mhic léinn, do chéimithe agus do thaighdeoirí i réimsí ábhartha chun insreabhadh, líon mór scoláireachtaí acadúla de chuid an Aontais a spreagadh, go háirithe in ábhair STEM, agus intéirneachtaí mac léinn agus conarthaí do chéimithe le hionaid taighde rannphárteacha agus le hinstitiúidí poiblí ar fud an Aontais, rud a choinneodh inniúlachtaí san Eoraip sa chéad chéim de ghairmeacha taighdeoirí.

Fabhtanna

- i Bergeaud, A., agus Verluise, C. '[Tacar sonraí nua chun staidéar a dhéanamh ar chéad bliain den nuálaíocht san Eoraip agus sna Stáit Aontaithe](#)', Beartas Taighde, 53(1), 10490, 2024.
- ii Mar shampla, féach Acemoglu, D., '[The Simple Macroeconomics of AI](#)' [Mícreacnamaíocht Shimplí na hIntleachta Saorga], MIT, 5 Aibreán 2024.
- iii [European Tech Insights \[Léargas Teicneolaíochta Eorpach\]](#), 2023.
- iv Albanesi, S., Dias da Silva, A., Jimeno, J. F., Lamo, Ana., Wabitsch, A. 'Teicneolaíochtaí agus poist nua in E.
- v Eloundou, T., Manning, S., Mishkin, P., agus Rock, D., 'Is GPTanna iad GPTanna: An Early Look at the Labor Market Impact Potential of Large Language Models', Páipéar Oibre, 2023.
- vi Brynjolfsson, E., Li, D., agus Raymond, L. R., 'Generative AI at Work', Páipéar Oibre NBER Uimh. 31161, 2023.
- vii Hanzl-Weiss, D., & Stehrer, R., Dynamics of [productive investment and gaps between the United States and EU countries](#) [Dinimic na hinfheistíochta táirgiúla agus bearnaí idir na Stáit Aontaithe agus tíortha an Aontais], Páipéar Oibre maidir le hEacnamaíocht an Bhainc Eorpaigh Infheistíochta, 2024/01, 2024.
- viii Fuest, C., Gros, D., Mengel, P.-L., Presidente, G., agus Tirole, J., '[How to Escape the Middle Technology Trap: Beartas Nuálaíochta an Aontais Eorpaigh](#)', Tuarascáil Beartais EconPol, 2024.
- ix Myers, K. agus Lanahan, L., '[Estimating Spillovers from Publicly Funded R&D: Evidence from the US Department of Energy](#)', American Economic Review, lml. 112, Uimh. 7, Iúil 2022.
- x Testa, G., Compano, R., Correia, A. agus Rückert, E., '[Ar thóir aonbheannaigh AE: A bhfuil ar eolas againn fúthu](#)', EUR 30978 EN, Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh, Lucsamburg, 2022.
- xi Bruegel, [Forléargas ar Bheartas Digiteach an Aontais](#), Bileog Eolais Bruegel, 2024.
- xii Acemoglu, D., et al, 'Róbatagus uathobriú: [Léargais nua ó mhícreashonraí: Glacadh Ardteicneolaíochta: Selection or Causal Effects?](#)', Páipéir agus Imeachtaí AEA, 113: 210–214, 2023.
- xiii An Coimisiún Eorpach, Eurostat, [Digitalisation in Europe – 2024 edition \[Digiú san Eoraip – eagrán 2024\]](#), Foilseachán Idirghníomhach, 2024.
- xiv <https://epochai.org/blog/how-much-does-it-cost-to-train-frontier-ai-models>

3. Plean comhpháirteach dícharbónaithe agus iomaíochais

Is bac ar an bhfás iad costais arda fuinnimh san Eoraip, agus d'fhéadfadh easpa giniúna agus acmhainneachta eangaí bac a chur ar leathadh na teicneolaíochta digití agus an leictirthe iompair. Tugtar le fios i meastacháin an Choimisiúin go bhfuil tionchar ag praghsanna arda fuinnimh le blianta beaga anuas ar an bhfás a d'fhéadfadh a bheith ann san Eoraip.¹ Tá tionchar i bhfad níos mó fós ag praghsanna fuinnimh ar mheon na hinfheistíochta corparáidí ná mar atá i mórgheilleagair eile. Measann thart ar leath de chuideachtaí na hEorpa go bhfuil costais fuinnimh ina mbac mór ar infheistíocht – 30 pointe céatadán níos airde ná cuideachtaí SAMⁱⁱ. Is iad na tionscail dianfhuinnimh is mó atá thíos leis: tá laghdú 10-15 % tagtha ar tháirgeadh ó 2021 i leith agus tá comhdhéanamh thionscal na hEorpa ag athrú, agus tá méadú ag teacht ar allmhairí ó thíortha ina bhfuil costais fuinnimh níos ísle. Tá praghsanna fuinnimh éirithe níos luainí freisin, rud a mhéadaíonn praghas an fhálaithe agus a chuireann éiginnteacht le cinní infheistíochta. Gan méadú suntasach ar acmhainneacht giniúna agus eangaí, d'fhéadfadh srianta a bheith ar an Eoraip freisin maidir leis an táirgeadh a dhéanamh níos digití, ós rud é go bhfuil oiliúint agus samhlacha intleachta saorga a reáchtáil agus lárionaid sonraí a chothabháil an-dian ar fhuinneamh. Is iad na lárionaid sonraí is cúis le 2.7 % d'éileamh leictreachais an Aontais faoi láthair, ach meastar go dtiocfaidh méadú 28 % ar a dtomhaltas faoi 2030.

Foinse: Eurostat, breisluach trádála ECFE (bunachar sonraí TiVA) agus ríomhanna foirne BCE.

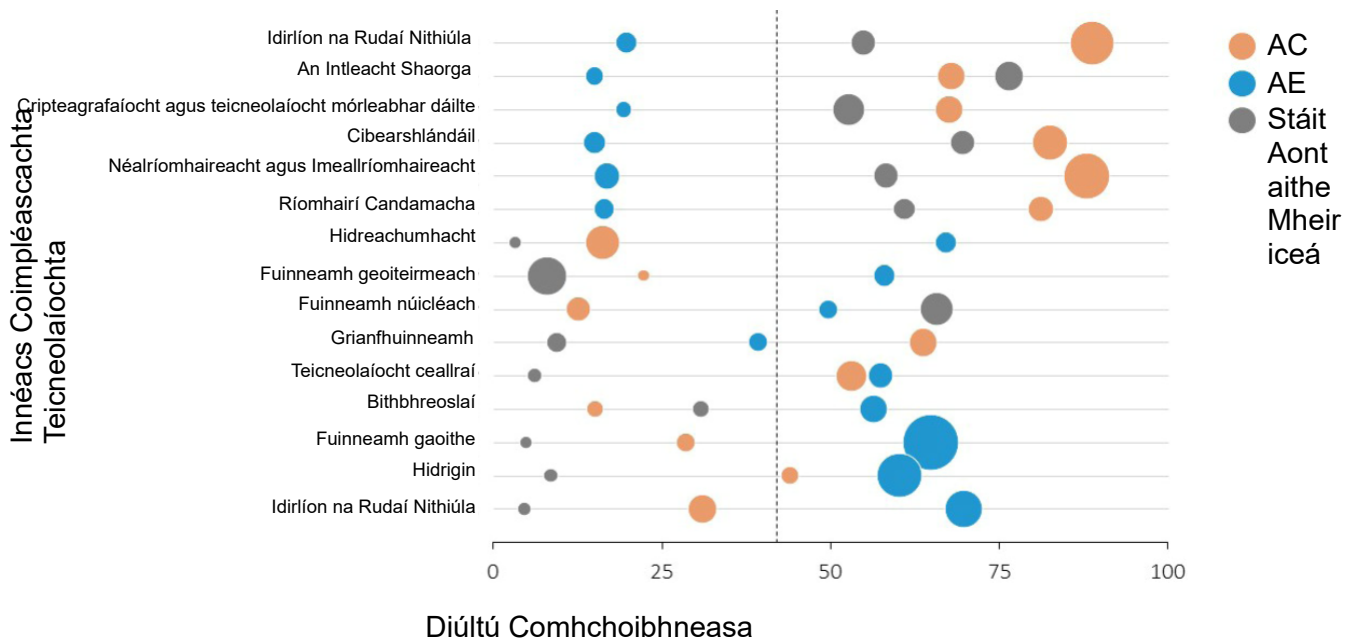
Fíor 1: Dúshlán mhonaraíochta dianfhuinnimh

Tá spriocanna dícharbónaithe an Aontais níos uailmhianáí ná spriocanna a iomaitheoirí freisin³, rud a chruthaíonn costais bhreise ghearrthéarmacha do thionscal na hEorpa. Tá reachtaíocht cheangailteach curtha i bhfeidhm ag an Aontas chun astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú 55% ar a laghad faoi 2030 i gcomparáid le leibhéal 1990. Os a choinne sin, tá sprioc neamhcheangailteach leagtha síos ag na Stáit Aontaithe maidir le laghdú 50-52 % faoi bhun leibhéal (níos airde) 2005 faoi 2030, agus níl sé mar aidhm ag an tSín ach go sroichfidh a hastaíochtaí carbóin buaicphointe faoi dheireadh na ndéic mbliana seo. Cruthaíonn na difríochtaí sin riachtanais ollmhóra infheistíochta gearrthéarmaí do chuideachtaí an Aontais nach mbíonn ar a n-iomaitheoirí aghaidh a thabhairt orthu. Maidir leis na ceithre EII is mó (ceimiceáin, miotail bhunúsacha, mianraí

neamh-mhiotalacha agus páipéar), meastar go gcosnóidh an dícharbónú EUR 500 billiún ar an iomlán sna 15 bliana amach romhainn, agus maidir leis na codanna den earnáil iompair is deacra a mhaolú (muirí agus eitíocht), tá riachtanais infheistíochta thart ar EUR 100 billiún in aghaidh na bliana ó 2031 go 2050. Ina theannta sin, is é an tAontas Eorpach an t-aon mhór-réigiún ar domhan a bhfuil praghas suntasach CO2 tugtha isteach aige. Tá tábhacht theoranta ag baint leis an bhfachtóir costais sin a mhéid a chumhdaítear táirgeadh tionsclaíoch trom den chuid is mó le lamhátais saor in aisce faoin Scéim Trádála Astaíochtaí (ETS). Mar sin féin, cuirfear deireadh de réir a chéile leis na lamhátais sin nuair a thabharfar isteach an Sásra Coigeartaithe Carbóin ar Theorainneacha (SCCT).

Tugann an dícharbónú deis don Eoraip praghsanna fuinnimh a íslíú agus a bheith ar thús cadhnaíochta i dteicneolaíochtaí glana ('teicneolaíocht ghlan'), agus ag an am céanna a bheith níos sláine ó thaobh fuinnimh de.

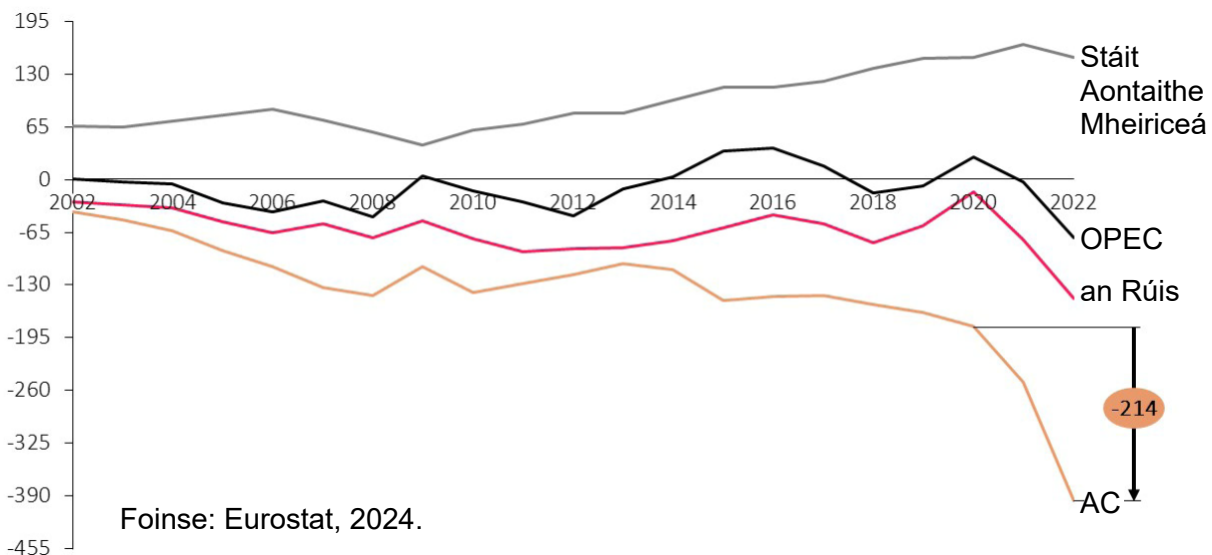
Le dícharbónú chóras fuinnimh na hEorpa, tugtar le tuiscint go mbainfeadh úsáid ollmhór as foinsí fuinnimh ghlain a bhfuil costais ísle giniúna imeallacha ag baint leo, amhail foinsí in-athnuaite agus fuinneamh núicléach. Tá acmhainneacht mhór ag réigiúin shonracha de chuid an Aontais foinsí fuinnimh in-athnuaite atá iomaíoch ó thaobh costais de a fháil: mar shampla, grianfhuinneamh i nDeisceart na hEorpa agus gaoth sa Tuaisceart agus san Oirdheisceart. Tá méadú ag teacht cheana féin ar chur in úsáid fuinnimh in-athnuaite san Eoraip, agus shroich sé thart ar 22 % d'olltomhaltas deiridh fuinnimh an Aontais in 2023, i gcomparáid le 14 % sa tSín agus 9 % sna Stáit Aontaithe. Ag an am céanna, tá acmhainneacht láidir nuálaíochta ag an Eoraip chun freastal ar an méadú atá ag teacht ar an éileamh intíre agus domhanda ar réitigh fuinnimh ghlain. Cé go bhfuil an Eoraip lag sa nuálaíocht dhigiteach, is ceannaire í sa nuálaíocht teicneolaíochta glaine [féach Fíor 2]. Cuireann sé sin deiseanna ar fáil: de réir na Gníomhaireachta Idirnáisiúnta Fuinnimh (IEA), braitheann níos mó ná aon trian de na laghduithe ar astaíochtaí CO2 is gá ar fud an domhain in 2050 ar theicneolaíochtaí atá ag céim an taispeántais nó na fréamhshamhlacha faoi láthair.ⁱⁱⁱ Beidh leictiríú chóras fuinnimh na hEorpa ina chumasóir fáis freisin d'earnáil iompair inbhuanaithe an Aontais. Is 'ceannródaithe' iad cuideachtaí an Aontais i bhfo-earnálacha eile den iompar inbhuanaithe. Mar shampla, tá 60 % de phaitinní ardluacha domhanda ag an Aontas agus tá sé ar bharr rangú domhanda na gcuideachtaí is nuálaí le haghaidh breoslaí ísealcharbóin, rud atá riachtanach chun an t-iompar eitíochta agus muirí a dhícharbónú sa mheántéarma agus, b'fhéidir, d'fheithicilí tromshaothair freisin.

Nótaí: Tá na torthaí bunaithe ar anailís ar shonraí paitinne chun tuiscint a fháil ar an gcastacht agus ar an bhféidearthacht a bhaineann le speisialtóireacht i réimsí éagsúla teicneolaíochta. Ar an y-ais, déantar teicneolaíochtaí a rangú de réir cé chomh hard nó casta atá siad, le scóir idir 0 (níos lú casta) agus 100 (níos casta). Léiríonn an x-ais (a thaispeánann an dlús gaolmhar) cé chomh héasca is féidir le tír buntáiste comparáideach a thógáil i dteicneolaíocht áirithe, ag brath ar cé chomh dlúth agus atá sí le teicneolaíochtaí eile a bhfuil an tír láidir iontu cheana féin. Léiríonn méid na mbolgán an méid speisialtóireachta atá déanta ag gach tír cheana féin i dteicneolaíocht, trí úsáid a bhaint as tomhas de 'bhuntáiste comparáideach nochtá' (RCA), rud a léiríonn a neart iomaíoch sa réimse sin. Foinse: An Coimisiún Eorpach, AS RTD.

Fíor 2: Seasamh an Aontais i dteicneolaíochtaí casta (digiteacha agus glasa) 2019-2022

Mar sin féin, ní ráthaítear go bhfreastalóidh soláthar an Aontais ar éileamh an Aontais ar theicneolaíocht ghlan i bhfianaise acmhainneacht agus scála méadaitheach na Síne. Tá sé d'aidhm ag an Aontas 42.5 % ar a laghad dá thomhaltas fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite a bhaint amach faoi 2030, rud a fhágfaidh go mbeidh air a thuilleadh suiteáilte le haghaidh fótvoltachas gréine a mhéadú faoi thrí beagnach agus níos mó ná a dhá oiread dá thuilleadh cumhachta gaoithe a mhéadú. Ina theannta sin, chuir an tAontas deireadh go héifeachtach leis an inneall dócháin inmheánaigh ó 2035 ar aghaidh, nuair nach mór astaíochtaí nialasacha sceithphíopa a bheith ag gach gluaiseán nua paisinéirí agus gach feithicil saothair éadroim a chláraítear san Eoraip. Bunaithe ar na beartais atá ann faoi láthair, d'fhéadfadh sé gurb í teicneolaíocht na Síne an bealach is ísle costas chun cuid de na spriocanna sin a bhaint amach. Mar gheall ar luas tapa nuálaíochta, costais ísle déantúsaíochta agus fóirdheontais stáit ceithre huairé níos airde ná i ngeilleagair mhóra eile,^{iv} tá an tír i gceannas anois ar onnmhairí domhanda teicneolaíochtaí glana. Táthar ag súil le ró-acmhainneacht shuntasach: faoi 2030 ar a dhéanaí, meastar go mbeidh acmhainneacht mhonaraíochta bhliantúil na Síne le haghaidh grianfhuinneamh fótvoltach dhá oiread leibhéal an éilimh dhomhanda, agus i gcás cealla ceallraí meastar go gcumhdófar leibhéal an éilimh dhomhanda ar a laghad. Tá táirgeadh feithicilí leictreacha ag leathnú ar luas comhchosúil. Tá meath mór tagtha cheana féin ar chomhardú trádála an Aontais leis an tSín, rud a léiríonn go háirithe allmhairí feithicilí leictreacha, ceallraí agus táirgí fótvoltachais gréine [féach Fíor 3]. Cé go dtugann féimheachtaí atá ag ardú sa tSín le fios go bhfuil an geilleagar ag dul isteach i gcéim comhdhlúthaithe thionsclaíoch, is dócha go leanfaidh ró-acmhainneachtaí ar aghaidh, go háirithe i bhfianaise laigí leanúnacha i dtomhaltas teaghlaigh agus rátaí arda coigiltis. Thairis sin, mar fhreagairt ar an iomaíocht éagórach a mheastar a bheith ann, tá méadú ag teacht ar líon na dtíortha atá ag ardú bacainní taraife agus neamhtharaife i gcoinne na Síne, rud a atreoróidh ró-acmhainneacht na Síne i dtreo mhargadh an Aontais. I mí na Bealtaine, d'fhógair na Stáit Aontaithe arduithe suntasacha i dtaraifí i gcoinne raon táirgí.

Fíor 3: Comhardú trádála an Aontais Eorpaigh de réir tíre comhpháirtíochta; EUR billiún

Ní mór don Eoraip aghaidh a thabhairt ar roinnt roghanna bunúsacha maidir le conas a conair dícharbónaithe a shaothrú agus seasamh iomaíoch a tionscail á chaomhnú ag an am céanna. Ní dócha go n-éireoidh le réitigh dhubha agus bhána i gcomhthéacs na hEorpa. Dá ndéanfaí aithris ar chur chuige na Stát Aontaithe maidir le teicneolaíocht na Síne a dhúnadh amach go córasach, is dócha go gcuirfí siar an t-aistriú fuinnimh agus, dá bhrí sin, go bhforchuirfí costais níos airde ar gheilleagar an Aontais. Bheadh sé níos costasaí don Eoraip freisin taraifí cómhálartacha a spreagadh: ionsúitear níos mó ná aon trian de OTI monaraíochta an Aontais lasmuigh den Aontas, i gcomparáid le thart ar an gcúigiú cuid i gcás na Stát Aontaithe.^v Mar sin féin, ní dócha go n-éireoidh le cur chuige laissez-faire san Eoraip i bhfianaise na bagartha a d'fhéadfadh a bheith ann don fhostaíocht, don táirgiúlacht agus don tslándáil eacnamaíoch. De réir ionsamhlúcháin BCE, dá leanfadh tionscal feithicilí leictreacha na Síne conair fóirdheontas atá cosúil leis an gconair a chuirtear i bhfeidhm sa tionscal grianfhuinnimh fhótavoltaigh, thiocfadh laghdú 70 % ar tháirgeadh intíre feithicilí leictreacha an Aontais agus thiocfadh laghdú 30 pointe céatadáin ar sciar tháirgeoirí an Aontais den mhargadh domhanda.^{vi} Fostaíonn tionscal na ngluaiseán amháin, go díreach agus go hindíreach, beagnach 14 mhilliún Eorpach. I bhfianaise sheasamh láidir na hEorpa i nuálaíocht na teicneolaíochta glaine, d'fhéadfadh sé freisin go gcaillfí an deis tairbhe a bhaint as na gnóthachain táirgiúlachta a thiocfaidh as an earnáil sin amach anseo. Gan roinnt cos isteach in Eilnna, d'fhéadfaí an bonn a bhaint de shlándáil eacnamaíoch na hEorpa, mar shampla trí shlándáil

bia níos ísle (easpa leasachán agus lotnaidicídí) agus níos lú neamhspleáchais d’earnáil na cosanta. Thar aon ní eile, bhí an ‘Comhaontú Glas don Eoraip’ bunaithe ar phoist ghlasa nua a chruthú, agus mar sin d’fhéadfaí a inbhuanaitheacht pholaitiúil a chur i mbaol dá mbeadh díthionsclú san Eoraip mar thoradh ar an dícharbónú – lena n-áirítear díthionsclú tionscal ar féidir leo tacú leis an aistriú glas.

Beidh ar an Eoraip straitéis mheasctha a úsáid ina gcomhcheanglaítear uirlisí beartais agus cineálacha cur chuige éagsúla do thionscail éagsúla. Is féidir idirdhealú a dhéanamh idir ceithre chás leathana éagsúla. Ar an gcéad dul síos, tá roinnt tionscal ann ina bhfuil míbhuntáiste costais na hEorpa rómhór le bheith ina iomaitheoir tromchúiseach. Fiú má tá an tAontas chun deiridh mar gheall ar fhóirdheontais eachtracha, tá ciall eacnamaíoch leis an teicneolaíocht is gá a allmhairiú agus ligean do cháiníocóirí eachtracha na costais a sheasamh, agus ag an am céanna soláthraithe a éagsúlú a mhéid is féidir chun spleáchais a theorannú. Is é an dara cás leathan tionscail ina bhfuil imní ar an Aontas faoin áit a ndéantar an táirgeadh – chun poist a chosaint ar iomaíocht éagórach – ach tá sé agnostach faoin áit as a dtagann an bhuniteicneolaíocht. Sa chás sin, is meascán éifeachtach beartais a bheadh ann IDC isteach a spreagadh agus bearta trádála á n-úsáid chun an buntáiste costais a bhaineann le fóirdheontais eachtracha a fhritháireamh. Leis an meascán de mhéaduithe ar tharaifí le déanaí agus fógraí IDC i roinnt Ballstát, tá an cur chuige sin á chur i bhfeidhm de facto san earnáil mótarfheithiclí faoi láthair. Is é an tríú cás tionscail ina bhfuil leas straitéiseach ag an Aontas a áirithiú go gcoinneoidh cuideachtaí Eorpacha fios gnó agus acmhainneacht mhonaraíochta ábhartha, rud a fhágfaidh go bhféadfar dlús a chur leis an táirgeadh i gcás teannas geopholaitiúil. Sa chás sin, ba cheart é a bheith d’aidhm ag an Aontas ‘iontaofacht ó thaobh brabúis’ fhadtéarmach na n-infheistíochtaí nua san Eoraip a mhéadú, mar shampla trí cheanglais maidir le hinneachar áitiúil a chur i bhfeidhm, agus íosleibhéal ceannasachta teicneolaíche a áirithiú. Is féidir an dara ceann a bhaint amach trí cheangal a chur ar chuideachtaí eachtracha ar mian leo táirgeadh san Eoraip dul i mbun comhfhiontar le cuideachtaí áitiúla. D’fhéadfadh athruithe le himeacht ama ar aicmiú tionscal leasa straitéisigh a bheith mar thoradh ar bhreithnithe slándála. Is é an ceathrú cás ná ‘tionscail naíonán’ ina bhfuil buntáiste nuálach ag an Aontas agus ina bhfeiceann sé ardacmhainneacht fáis amach anseo. Sa chás seo, tá leabhar súgartha seanbhunaithe ann chun raon iomlán beart saofa trádála a chur i bhfeidhm go dtí go sroichfidh an tionscal scála leordhóthanach agus gur féidir cosaintí a tharraingt siar.

Chun an straitéis sin a chur i gcrích, beidh gá le plean comhpháirteach dícharbónaithe agus iomaíochais ina mbeidh na beartais uile ailínithe le cuspóirí an Aontais. Ar na réimsí tosaíochta a dtabharfar aghaidh orthu tá, ar an gcéad dul síos, costais fuinnimh a ísliú d’úsáideoirí deiridh trí thairbhí an dícharbónaithe a aistriú agus dlús a chur le dícharbónú na hearnála fuinnimh ar bhealach costéifeachtach, agus na réitigh uile atá ar fáil á ngiaráil. Ar an dara dul síos, na deiseanna tionsclaíocha a chuirtear ar fáil leis an aistriú glas a ghabháil, ó bheith ar thús cadhnaíochta i nuálaíocht na teicneolaíochta glaine go teicneolaíocht ghlan a mhonarú ar scála agus na deiseanna ón gciocláocht a ghíaráil. Ar an tríú dul síos, cothrom iomaíochta a bhaint amach in earnálacha atá níos neamhchosanta ar iomaíocht éagórach ón gcoigríoch agus/nó a bhfuil spriocanna dícharbónaithe níos beachte rompu ná mar atá ag a n-iomaitheoirí idirnáisiúnta – lena n-áirítear taraifí agus bearta trádála eile a chur i bhfeidhm i gcás ina bhfuil údar leis sin.

Bunchúis na bpraghsanna arda fuinnimh

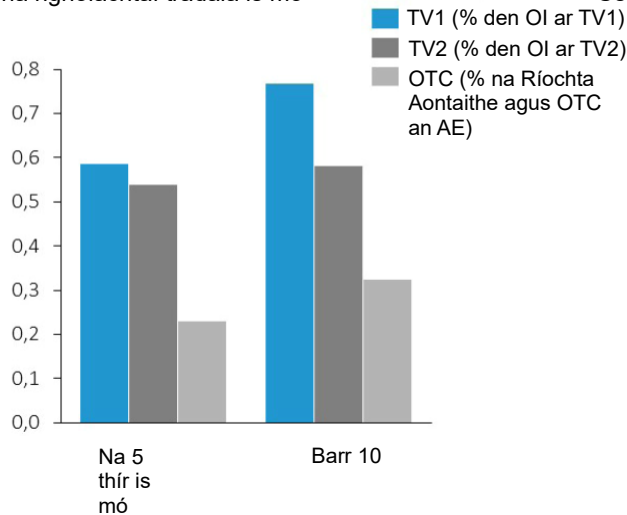
Tá cúiseanna struchtúracha i gcroílár na bearna i bpraghsanna fuinnimh agus d'fhéadfadh seandúshláin agus dúshláin nua araon cur leo [féach an chaibidil maidir le fuinneamh]. Tá an difreálach praghsanna vis-à-vis na Stáit Aontaithe bunaithe go príomha ar easpa acmhainní nádúrtha na hEorpa, chomh maith le cumhacht chómhargála teoranta na hEorpa d'ainneoin gurb í an ceannaitheoir gáis nádúrtha is mó ar domhan í. Mar sin féin, is é is cúis leis an mbearna sin freisin saincheisteanna bunúsacha a bhaineann le margadh fuinnimh an Aontais. Tá infheistíocht sa bhonneagar mall agus fo-optamach, i gcás foinsí in-athnuaite fuinnimh agus eangacha araon. Cuireann rialacha margaidh cosc ar thionscail agus ar theaghligh na tairbhí iomlána a bhaineann le fuinneamh glan a ghabháil ina mbillí. Mar gheall ar ghnéithe airgeadais agus iompraíochta na margaí díorthach, tá luaineacht praghsanna níos airde ann. Cuireann cánachas fuinnimh níos airde ná codanna eile den domhan ding chánach le praghsanna. Thairis sin, cé go bhfuil na saincheisteanna struchtúracha sin níos measa mar gheall ar an ngéarchéim fuinnimh le 2 bhliain anuas, d'fhéadfadh géarchéimeanna amach anseo iad a thabhairt chun cinn arís. Meastar go dtiocfaidh laghdú ar an teannas sna margaí gáis a bhuí le hacmhainneacht soláthair dhomhanda nua a bheith ag teacht ar líne, ach beidh ar chóras fuinnimh an Aontais déileáil le leictriú agus le riachtanais nua maidir le slándáil an tsoláthair.

Is é an tAontas an t-allmhaireoir gáis agus GNL is mó ar domhan, ach níl gearáil leordhóthanach á déanamh ar an gcumhacht chómhargála a d'fhéadfadh a bheith aige agus braitheann sé an iomarca ar spotphraghsanna, rud a chuireann praghsanna gáis nádúrtha níos luainí i mbaol don Eoraip.¹⁶ Is díol suntas an easpa gearála sin, go háirithe i gcás gás píblíne, áit a bhfuil an fhéidearthacht sreafaí gáis a athródú níos teoranta mar a léirítear sna hiarrachtaí neamhrathúla is déanaí ón Rúis. Le linn ghéarchéim 2022, mar shampla, chuir iomaíocht laistigh den Aontas le haghaidh gás nádúrtha idir gníomhaithe atá toilteanach praghsanna arda a íoc le hardú iomarcach gan ghá ar phraghsanna. Mar fhreagairt air sin, thug an tAontas sásra comhordúcháin isteach chun an t-éileamh a chomhiomlánú agus a mheaitseáil le tairiscintí iomaíochas soláthair (AggregateEU), ach níl aon oibleagáid ann maidir le ceannach comhpháirteach ar an ardán. An tráth céanna, cé gur thit praghsanna gáis nádúrtha go mór óna mbuaicphointí le linn na géarchéime fuinnimh, tá ionchas an Aontais ag éirí níos luainí. Leis an gcaillteanas rochtana ar ghás píblíne na Rúise, tháinig 42 % d'allmhairí gáis an Aontais mar GNL in 2023, méadú ó 20 % in 2021. Is iondúil go mbíonn praghsanna GNL níos airde ná gás píblíne ar spotmargaí mar gheall ar chostais leachtaithe agus iompair. Thairis sin, leis an laghdú ar sholáthar píblíne ón Rúis, tá níos mó gáis á cheannach ar spotmargaí GNL san Aontas agus ar fud an domhain, rud a fhágann go bhfuil iomaíocht níos láidre ann. Déantar fiú an gás a cheannaítear i gconarthaí fadtéarmacha a innéacsú den chuid is mó le spotmargaí, a mbíonn tionchar níos mó ag suaitheadh soláthair agus patrúin éilimh san Áise orthu.

Is féidir le gnéithe airgeadais agus iompraíochta mhargáí na ndíorthach gáis an luaineacht sin a ghéarú agus tionchar suaití a mhéadú. Tugann roinnt corparáidí neamhairgeadais faoin gcuid is mó den ghníomhaíocht trádála i margaí gáis na hEorpa. Tugann fianaise a chuir an Ghníomhaireacht Eorpach um Margaí Urrús (ESMA) i láthair le déanaí le fios go bhfuil comhchruinniú suntasach ann ar leibhéal an tsuímh agus ar leibhéal an ionaid trádála araon agus gur tháinig méadú ar an gcomhchruinniú sin in 2022 le linn an mhéadaithe is mó ar phraghsanna gáis nádúrtha. Tá thart ar 60 % de shuíomhanna ag na 5 chuideachta is mó i roinnt ionad trádála agus tháinig méadú suntasach beagnach 200 % ar a suíomhanna gearra idir mí Feabhra agus mí na Samhna 2022 [féach Fíor 4]^{vii}. D'fhéadfaí sárfhís maidir le gníomhaíochtaí na gcuideachtaí sin a fheabhsú. Cé go gcumhdaítear eintitis airgeadais rialáilte (bainc infheistíochta, cistí infheistíochta agus rannpháirtithe sa mhargadh imréitigh, mar shampla) le rialacha iompair agus stuamachta, is féidir le go leor de na cuideachtaí a thrádálann díorthaigh tráchtearraí brath ar dhíolúintí. Go háirithe, nuair nach bhfuil príomhghníomhaíochtaí cuideachta tráchtearraí ag trádáil, is féidir iad a dhíolmhú ó údarú mar chuideachta infheistíochta faoi mhaoirseacht (díolúintí 'coimhdeacha' mar a thugtar orthu). Tá cur chuige níos déine ag na Stáit Aontaithe. Tá feidhm ag díolúintí maidir le cineálacha áirithe conarthaí, ach ní dhíolmhaítear cuideachtaí tráchtearraí ó mhaoirseacht, rud a fhágann gur féidir leibhéal grinnscrúdaithe níos beaichte a bheith ann. Ina theannta sin, tá tráchtearraí fuinnimh faoi réir teorainneacha suímh, lena n-áirítear conarthaí gáis nádúrtha Henry Hub.

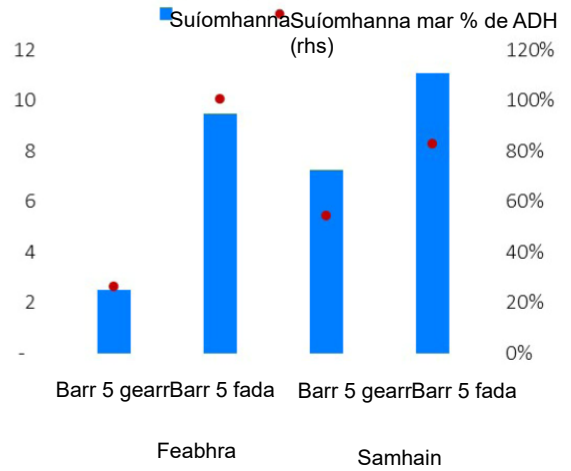
¹⁶ Is é AggregateEU an chéad chéim i gcomhiomlánú éilimh lenar féidir éileamh a chomhthiomsú, úsáid bonneagair a chomhordú agus caibidíocht a dhéanamh le comhpháirtithe idirnáisiúnta, lena gcothaítear ceannach comhpháirteach níos láraithe san Aontas chun cumhacht margaidh an Aontais a ghíaráil a thuilleadh.

Comhchruinniú ard suíomhanna ag ionad trádála Barúlacha na ngnólachtaí trádála is mó

Tabhair faoi deara: Sciar den mhargadh gáis nádúrtha de réir ionaid i % de na barúlacha a tuairiscíodh, cé is moite de chontrapháirtithe lárnacha agus comhaltai imréitigh. Léirítear san fhigiúr gurbh ionann na 5 chontrapháirtí is airde agus na 10 gcontrapháirtí is airde san Aontas (i dtéarmaí ollbharúlacha) agus níos mó ná 50 % agus 60 % faoi seach de bharúlacha a thuairiscigh eintitis an Aontais ar gach ceann den dá mhargadh a rialaíonn an tAontas maidir le gás. Sonraí ó mhí na Samhna 2022. OI: Leas Oscailte. Teilifís: Ionad Trádála. OTC: Thar an gcuntar. Foinsí: Stórtha trádála (TRanna), Banc Shasana, ESMA.

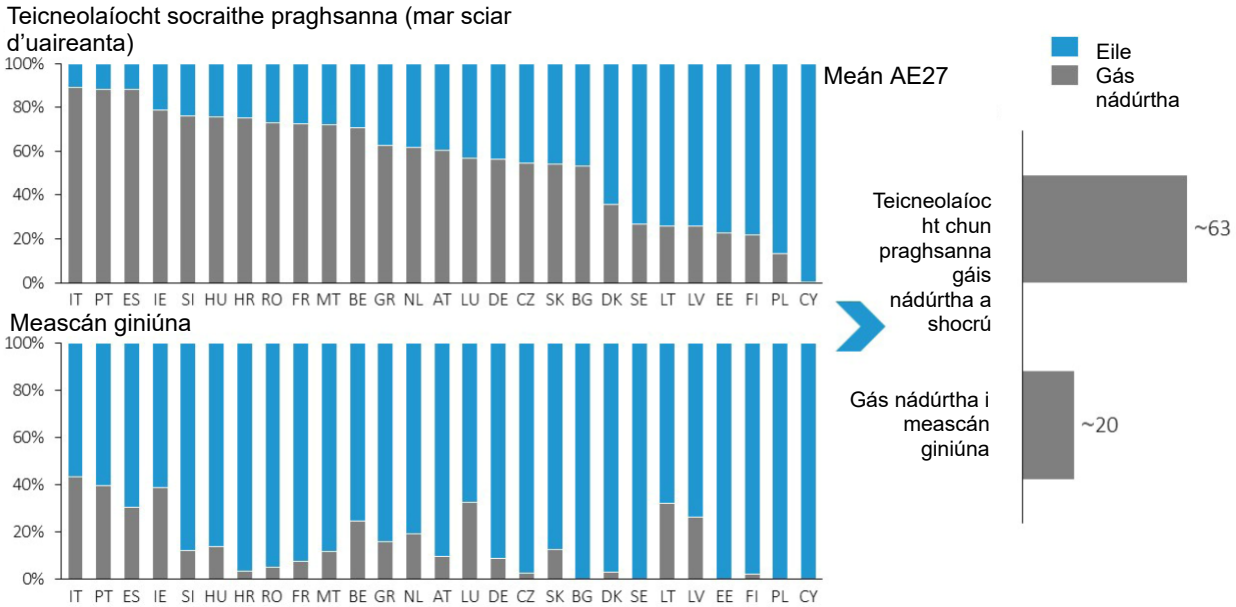
Comhchruinniú ard suíomhanna Seasaimh maidir le todhchaíochtaí TFF na hÍsiltíre

Tabhair faoi deara: Dearbhluach na nglansuíomhanna in EUR billiún do na cúig chontrapháirtí chorpáirdeacha neamhairgeadais fhada agus ghearra is mó agus do na suíomhanna in % den mheánmhéid trádála laethúil, in % rhs. Tugann comhchruinniú ard na suíomhanna le fios dá laghdódh roinnt ngnólachtaí a bhfuil suíomhanna treorach comhchosúla acu a neamhchosaintí, go bhféadfaidís gluaiseachtaí sa mhargadh a mhéadú. Foinsí: EMIR, ESMA.

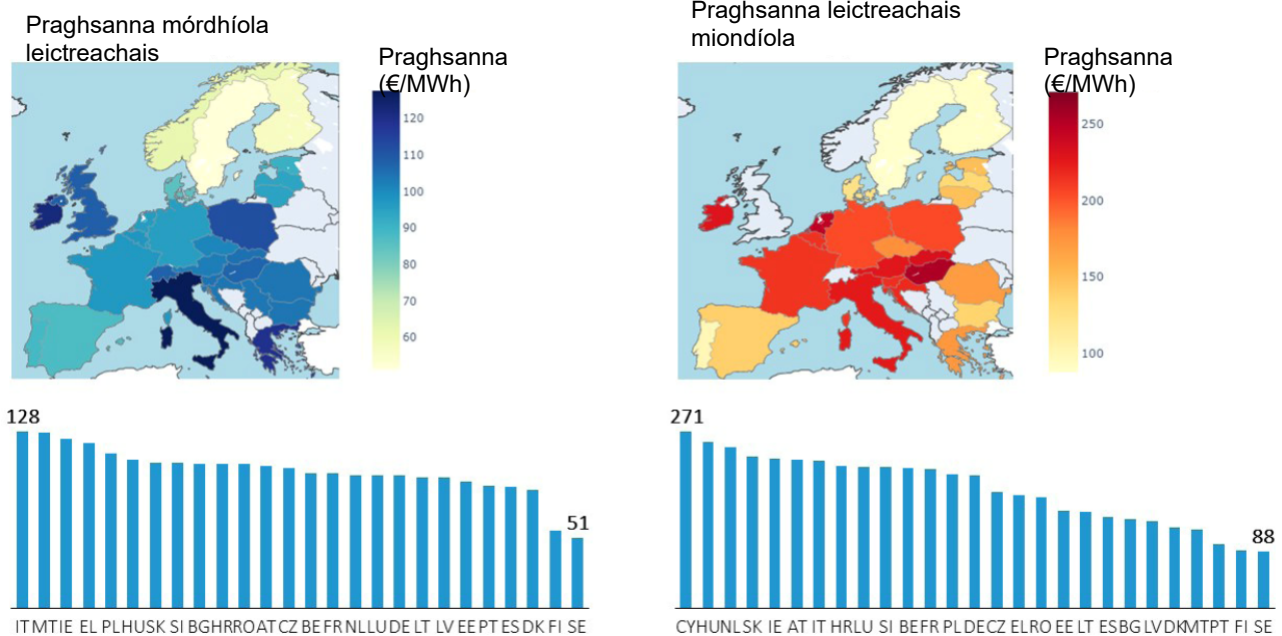
LÉIGH 4: Comhchruinniú margaidh i margaí díorthach gáis an Aontais

Cuireann rialacha margaidh na hEorpa an luaineacht sin ar aghaidh chuig úsáideoirí deiridh agus d'fhéadfadh siad cosc a chur ar na tairbhí iomlána a bhaineann le dícharbónú na giniúna cumhachta iad a bhaint amach. Fiú agus an Eoraip ag laghdú a spleáchais ar ghás nádúrtha agus ag méadú na hinfheistíochta i nginiúint fuinnimh ghlain, ní dhéanann a rialacha margaidh in earnáil na cumhachta praghas an fhuinnimh in-athnuaite agus an fhuinnimh núicléach a dhíchúpláil go hiomlán ó phraghsanna breosla iontaise níos airde agus níos luainí, rud a chuireann cosc ar úsáideoirí deiridh na tairbhí iomlána a bhaineann le fuinneamh glan a ghabháil ina mbillí [féach Fíor 5]. In 2022 ag buaic na géarchéime fuinnimh, ba é an gás nádúrtha a shocraigh praghsanna 63 % den am, in ainneoin nach raibh ann ach sciar 20 % de mheascán leictreachais an Aontais. Trí réitigh chonartha fhadtéarmacha a úsáid – amhail margaí an Chomhaontaithe Ceannaigh Cumhachta (PPA) nó Conarthaí Difríochta (CfDanna) – is féidir cuidiú leis an nasc idir an socraitheoir praghsanna imeallacha agus costas an fhuinnimh d'úsáideoirí deiridh a mhaolú, ach tá réitigh den sórt sin tearcfhorbartha san Eoraip, rud a chuireann teorainn leis na tairbhí a bhaineann le dlús a chur le leathadh amach foinsí in-athnuaite fuinnimh. In éagmais gníomhaíochta, beidh an fhadhb díchúplála seo fós gear ar feadh an chuid eile den deich mbliana seo ar a laghad. Fiú má chomhlíontar spriocanna suiteála in-athnuaite, ní thuatar go laghdóidh sé go suntasach sciar na n-uaireanta ar lena linn a shocraíonn breoslaí iontaise praghsanna fuinnimh faoi 2030.

Foinse: An Coimisiún Eorpach (JRC), 2023

Fíor 5: **Teicneolaíocht socraithe praghsanna in aghaidh an Bhallstáit agus meascán a nglúine %, 2022**

Foinse: An Coimisiún Eorpach, 2024. Bunaithe ar Eurostat, S&P Global, agus ENTSO-E, 2024.

Fíor 6: **Praghsanna mórdhíola agus miondíola leictreachais ar fud na mBallstát le haghaidh an tionscail EUR/MWh, 2023**

Is bacainn mhór ar shuiteáil níos tapúla acmhainneachta nua é próiseas ceadaithe fada éiginnte le haghaidh soláthar cumhachta agus eangacha nua. Éilíonn infheistíochtaí i nginiúint cumhachta agus in eangacha araon roinnt blianta idir staidéir indéantachta agus cur i gcrích tionscadail. Mar sin féin, tá éagsúlacht mhór sna hamanna ceadaithe idir na Ballstáit. D'fhéadfadh suas le 9 mbliana a bheith i gceist leis an bpróiseas iomlán deonaithe ceadanna d'fheirmeacha gaoithe ar talamh i roinnt Ballstát, i gcomparáid le níos lú ná 3 bliana sna Ballstáit is éifeachtúla. Is féidir le córais fhótavoltacha ghréine atá suite ar an talamh 3-4 bliana a ghlacadh

chun iad a cheadú i dtíortha áirithe ach bliain amháin a ghlacadh i dtíortha eile. Is ionann an t-am a chaitear ar anailísí ar thionchair ar an gcomhshaol agus sciar suntasach den difríocht idir na gníomhaithe is fearr agus na gníomhaithe is measa. Tá tionscnaimh forbartha ag an Aontas chun ceadú a ghiorrú (amhail tograí éigeandála Airteagal 122), ach tá constaicí suntasacha fós ann maidir le cur chun feidhme, go háirithe easpa acmhainneachta riaracháin agus digitithe. Tuairiscíonn 69 % de na bardais easpa scileanna a bhaineann le measúnuithe comhshaoil agus aeráide.

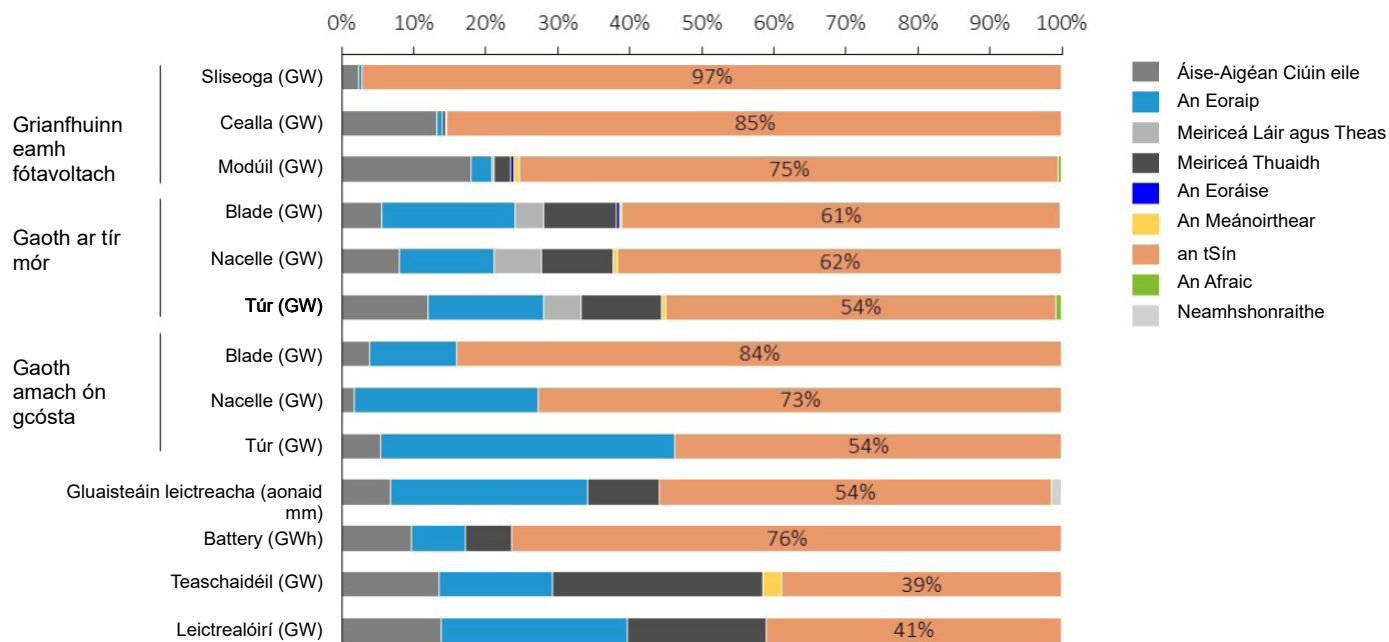
Ar deireadh, tá cánachas fuinnimh tagtha chun bheith ina fhoinse thábhachtach ioncaim bhuiséid le himeacht ama, rud a chuireann le praghsanna miondíola níos airde. Cé gur féidir le cánachas a bheith ina uirlis bheartais chun dícharbónú a spreagadh, tá éagsúlacht shuntasach ann i measc na mBallstát maidir le cánacha agus scéimeanna faoisimh praghsanna. Murab ionann agus an tAontas Eorpach, ní ghearrann na Stáit Aontaithe aon chánacha cónaidhme ar thomhaltas leictreachais ná gáis nádúrtha. Thairis sin, ós rud é go dtagann giniúint cumhachta faoi raon feidhme CTA an Aontais, déantar a déine carbóin a phraghsáil i gcostais giniúna leictreachais. Tá an costas sin ard agus luaineach san Aontas (is ionann é agus EUR 20-25/MWh do ghiniúint gásadhainte san Aontas), agus is ionann an costas céanna in California agus thart ar EUR 10-15/MWh. Cé is moite de na costais CO₂ a íocann táirgeoirí (a mheastar a bheith sa raon 15-20 % de na costais tráchtearraí in 2022), tá an costas giniúna sa raon 45 % le haghaidh teaghlach agus 65 % de na praghsanna miondíola tionsclaíocha. Roinneadh na costais iarmharacha a bheag nó a mhór go cothrom idir an líonra agus na cánacha.

An bhagairt ar earnáil teicneolaíochta glaine na hEorpa

Cé gur ceannaire domhanda í an Eoraip i nuálaíocht na teicneolaíochta glaine, tá sí ag cur deireadh le buntáistí luathchéime mar gheall ar na laigí ina héiceachóras nuálaíochta [féach an chaibidil maidir le teicneolaíochtaí glana]. Forbraítear níos mó ná an cúigiú cuid de theicneolaíochtaí glana inbhuanaithe ar fud an domhain san Aontas agus tá an phíblíne fós láidir: thart ar leath de nuálaíochtaí teicneolaíochta glaine an Aontais ag céim lainseála nó ag céim luath ioncaim, 22 % ag céim an mhéadaithe agus 10 % atá aibí cheana féin.^{viii} Mar sin féin, ó 2020 i leith, tá moill tagtha ar phaitinní sa nuálaíocht ísealcharbóin san Eoraip, agus le blianta beaga anuas tá dúshlán á thabhairt do na buntáistí luathchéime a bhaineann leis an earnáil. Mar shampla, ó 2015 go 2019, b'ionann an tAontas agus 65 % de VC luathchéime domhanda le haghaidh cealla hidrigine agus breosla, ach tháinig laghdú ar an sciar sin go 10 % ó 2020 go 2022. Tá earnáil na teicneolaíochta glaine thíos leis na bacainní céanna ar nuálaíocht, ar thráchtálú agus ar uas-scálú san Eoraip a dhéanann difear don earnáil dhigiteach: luann 43 % agus 55 % san iomlán de chuideachtaí meánmhéide agus móra, faoi seach, rialáil chomhsheasmhach laistigh den Mhargadh Aonair mar an príomhbhealach chun tráchtálú a chothú, agus sainathnionn 43 % de chuideachtaí beaga easpa airgeadais mar bhac ar an bhfás.^{ix} Mar atá san earnáil dhigiteach, mar gheall ar acmhainneacht níos ísle chuideachtaí teicneolaíochta glaine an Aontais uas-scálú a dhéanamh, tá bearna ann idir an tAontas agus na Stáit Aontaithe i gcistiú ag céim níos déanaí.

Níl acmhainneacht nuálaíochta na hEorpa ag aistriú go barr feabhais monaraíochta don teicneolaíocht ghlan, in ainneoin mhéid a margaidh intíre. Is é an tAontas an dara margadh is mó ó thaobh an éilimh ar ghrianfhuinneamh fótvoltach, ar an ngaoth agus ar fheithiclí leictreacha. I roinnt mhaith de na hearnálacha sin, tá buntáiste tionsclaíoch 'ceannródaí' ag an Aontas agus tá ceannaireacht bunaithe aige, ach ní raibh sé in ann an cheannaireacht sin a choinneáil ar bun go comhsheasmhach. In earnálacha áirithe, amhail grianfhuinneamh fótvoltach, tá a acmhainneachtaí monaraíochta cailte ag an Aontas cheana féin, agus tá an táirgeacht faoi cheannas na Síne anois [féach Fíor 7]. I dtíortha eile, amhail trealamh giniúna cumhachta gaoithe, tá seasamh láidir ag an Eoraip ach tá méadú ag teacht ar na dúshláin atá roimpi. Mar shampla, cé go bhfuil tosaíocht ag an Eoraip i gcóimeáil tuirbíní gaoithe – ag freastal ar 85 % den éileamh intíre agus ag gníomhú mar ghlan-onnmhaireoir – chaill sí sciartha suntasacha den mhargadh sa tSín le blianta beaga anuas, ag laghdú ó 58 % in 2017 go 30 % in 2022. I roinnt earnálacha, coinníonn an tAontas a bhuntáiste teicneolaíoch, amhail leictrealóirí agus gabháil agus stóráil carbóin. Ach is fearr fós le go leor gníomhaithe AE táirgeadh ar scála sa tSín mar gheall ar chostais tógála níos airde san Eoraip, rud a cheadaíonn moilleanna agus rochtain níos teoranta ar amhábhair chriticiúla. Mar shampla, teastaíonn 40 amhábhair ar a laghad chun leictrealóirí a tháirgeadh agus faoi láthair ní tháirgeann an tAontas ach 1-5 % díobh sin sa bhaile. Ar an iomlán, in ainneoin uailmhian an Aontais acmhainneacht mhonaraíochta teicneolaíochta glaine a choinneáil ar bun agus a fhorbairt, tá comharthaí iomadúla ann go bhfuil éabhlóid ag teacht sa treo eile, agus ciorruithe táirgeachta, dúnadh agus athlonnú páirteach nó iomlán á bhfógairt ag cuideachtaí an Aontais.

TORTHAÍ NA gCOIMISIÚN EORPACH – Cuid A - ?? 3. Plean comhphárteach dícharbónaithe agus iomaíochais

Foinse: An Coimisiún Eorpach, 2024. Bunaithe ar IEA, Bruegel.

Fíor 7: Acmhainneacht mhonaraíochta na teicneolaíochta glaine de réir réigiúin %, 2021

Is é is cúis go príomha leis an mbagairt ar sheasamh na hEorpa sa teicneolaíocht ghlan easpa straitéise tionsclaíche atá coibhéiseach le mór-réigiúin eile. Tá monaróirí an Aontais thíos go príomha le heaspa cobhsaíochta éilimh agus le bearnaí sa chostas táirgthe, rud a threisiú le héagothrom iomaíochta le mórgheilleagair eile a sholáthraíonn fóirdheontais shuntasacha agus a chuireann bacainní trádála suas. Measann an Coimisiún Eorpach go bhfuil fóirdheontais na Síne le haghaidh monaraíocht teicneolaíochta glaine a dhá oiread níos airde le fada ná iad siúd san Aontas mar sciar de OTI, agus go bhfuil a margadh baile cosanta ag an tír le haghaidh fótvoltachas gréine, trealamh giniúna cumhachta gaoithe agus ceallraí feithiclí leictreacha. Meastar go gcuirfidh Acht na Stát Aontaithe um Laghdú Boilscithe (IRA) USD 40 billiún go USD 250 billiún ar fáil chun tacú le monarú teicneolaíochta glaine agus meastar go gcuideoidh sé leis an mbearna chostais idir na Stáit Aontaithe agus táirgeoirí sa tSín a dhúnadh. D'fhág na beartais sin an tAontas faoi mhíbhuntáiste suntasach ó thaobh costais de: mar shampla, tá na costais mhonaraíochta fótvoltachais gréine sa tSín thart ar 35 %-65 % níos ísle ná mar atá san Eoraip agus tá na costais a bhaineann le cealla ceallraí a mhonarú 20 %-35 % níos ísle.^x D'fhógair an tAontas freagairt chuimsitheach in 2023 leis an nGníomh um an Tionscal Glan-nialasachta. Mar sin féin, tá tacaíocht airgeadais an Aontais ilroinnte i gcónaí i measc cláir éagsúla, a bhfuil castacht níos airde agus agaí tionscanta níos airde mar shaintréith acu, agus go ginearálta eisiatar costais oibriúcháin sna cásanna is mó ina bhfuil bearnaí costais. Ar an iomlán, tá an maoiniú le haghaidh monaraíochta ar leibhéal an Aontais idir cúig agus deich n-uaire níos flaitiúla ná mar atá sé faoin ABL. Ar deireadh, cé go sonraítear spriocanna monaraíochta an Aontais sa Gníomh um an Tionscal Glan-nialasachta, ní thacaítear leo le cuótaí fósta sainráite le haghaidh táirgí agus comhpháirteanna áitiúla – cuótaí a chuireann réigiúin eile i bhfeidhm go rialta – rud a chiallaíonn nach ndéantar éileamh an Aontais a threorú go hintuartha i dtreo aschur teicneolaíochta glaine an Aontais.

Léiríonn an feabhas atá ag teacht ar ionchas an Aontais maidir lena thionscal ceallraí gur féidir go n-éireoidh le hiarracht bheartais spriocdhírthe, fiú más gníomhaithe neamh-AE is mó a d'fhéadfadh tairbhe a bhaint as. Cé nach bhfuil an sciar den mhargadh atá ag an Aontas i gceallraí ian litiam ach ag 6.5 % ar fud an domhain, shroich an t-aschur monaraíochta ceallraí thart ar 65 GWh in 2023 san Aontas, agus tháinig fás thart ar 20 % air le linn na bliana roimhe sin. Chun comparáid a dhéanamh, thaifead na SA 80 GWh de tháirgeadh agus d'fhás den chineál céanna, agus ba iad na figiúirí sa tSín 670 GWh agus 50%, faoi seach. Bhí tacaíocht phoiblí d'fhorbairt ceallraí ríthábhachtach chun seasamh na hEorpa a neartú. T&F Poiblí; Tá méadú 18% tagtha ar chaiteachas ar theicneolaíocht ceallraí in aghaidh na bliana ar an meán le deich mbliana anuas, agus níl an Eoraip ach taobh thiar den tSeapáin agus den Chóiré Theas mar shuíomh d'iarraitais ar phaitinní do theicneolaíochtaí stórála ceallraí. Agus infheistíocht bheartaithe san Aontas níos mó ná méadú faoi thrí in 2023, tá sé á thuar ag IEA go bhféadfadh an tAontas freastal ar a éileamh intíre ar cheallraí faoi 2030. Cuirfidh an fás acmhainneachta sin le hathléimneacht straitéiseach na hEorpa agus rachaidh sé chun tairbhe earnálacha cóngaracha amhail mótarfeithiclí trí shlabhraí soláthair a ghiorrú. Mar sin féin, tá go leor de na tionscadail seo fós á bhfógairt ag an bpointe seo, agus beidh forbairt iarbhir ag brath ar bheartais tacaíochta ó cheadú go maoiniú. Ina theannta sin, is ó chuideachtaí neamh-AE a thagann thart ar leath den infheistíocht a fógraíodh agus, i bhformhór na gcásanna, níl tionscadail ar siúl i bhfoirm comhfiontar. Mar thoradh air sin, d'fhéadfadh sé nach mbeadh deis ag an Aontas oscailteacht do IDC isteach a chomhcheangal le saineolas criticiúil a fhorbairt i measc monaróirí Eorpacha.

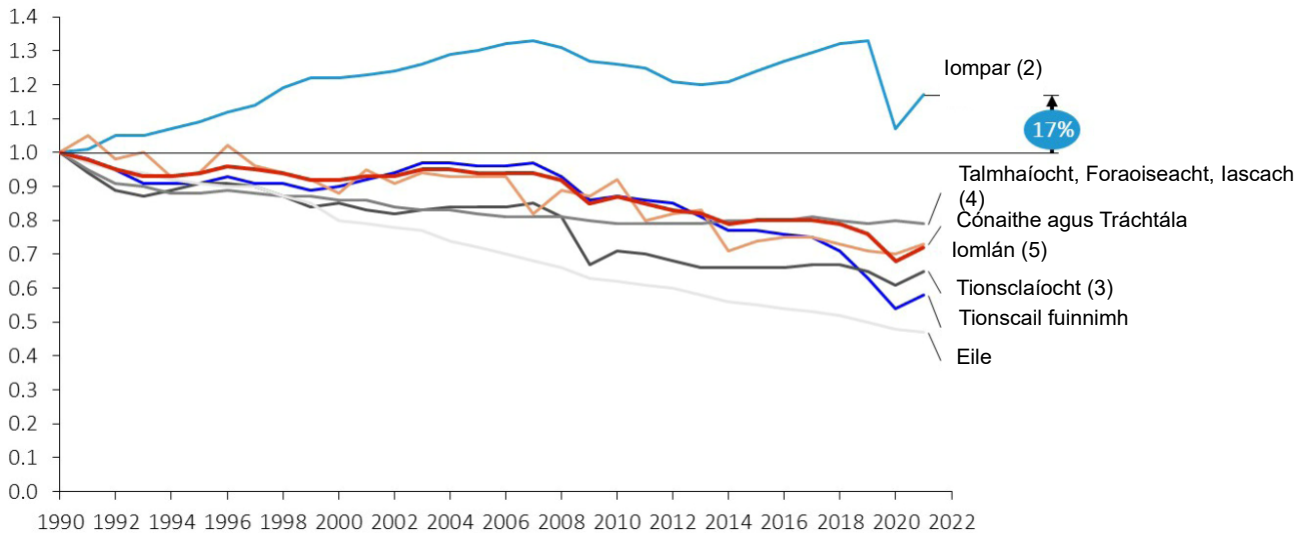
Na dúshláin a bhaineann le dícharbónú neamhshiméadrach

Ní hamháin go bhfuil tionscail ‘ar deacair iad a mhaolú’ thíos le praghsanna arda fuinnimh, ach tá siad thíos freisin le heaspa tacaíochta poiblí chun spriocanna dícharbónaithe a bhaint amach agus le hinfheistíocht i mbreoslaí inbhuanaithe [féach na caibidlí maidir le tionscail dianfhuinnimh, agus iompar]. D’ainneoin na riachtanas ollmhór infheistíochta atá os comhair na dTionscal Dianfhuinnimh (EIlInna), agus an cháis dhúshlánaigh ghnó le haghaidh infheistíocht in earnálacha ina bhfuil sé deacair astaíochtaí a mhaolú, tá tacaíocht phoiblí theoranta ann don aistriú san Eoraip. Níl ach sciar iarmharach d’acmhainní reatha CTA curtha i leataobh do EIlInna, agus tosaíocht á tabhairt d’éifeachtúlacht chónaithe, d’fhorbairt foinsí in-athnuaite fuinnimh nó, le déanaí, do bhíllí fuinnimh a ísliú. Cé nach bhfuil na spriocanna dícharbónaithe céanna ag EIlInna i réigiúin eile ná nach bhfuil infheistíochtaí comhchosúla ag teastáil uathu, baineann siad tairbhe as tacaíocht stáit níos flaitiúla. Soláthraíonn an tSín, mar shampla, os cionn 90 % de na fóirdheontais dhomhanda USD 70 billiún in earnáil an alúmanaim, chomh maith le fóirdheontais mhóra le haghaidh cruach. Tá an dícharbónú ina mhíbhuntáiste san iomaíocht freisin do na codanna sin den earnáil iompair ar deacair iad a mhaolú (eitlíocht agus muirí). Eisiatar go páirteach eitiltí agus turais ar muir lasmuigh den Aontas ó CTA, rud a chiallaíonn nach léiríonn praghsanna na dturas sin a dtionchar ar an aeráid go fóill. Dá bhrí sin, tá baol ann go dtarlódh sceitheadh carbóin agus atreorú gnó ó mhoil iompair san Aontas chuig na moil sin i gcomharsanacht an Aontais, mura n-aimsítear réitigh éifeachtacha chun cothrom iomaíochta a áirithiú ar an leibhéal idirnáisiúnta. Ag an am céanna, cé go mbeidh breoslaí ísealcharbóin ríthábhachtach chun na tionscail sin a dhícharbónú, tá sé dúshlánach an acmhainneacht táirgeachta imeallach atá ann faoi láthair a mhéadú. Go háirithe, ní mór don Aontas tús a chur le slabhra soláthair a thógáil le haghaidh breoslaí malartacha, nó beidh na costais a bhaineann lena spriocanna a bhaint amach suntasach.

Ar an iomlán, is féidir ról ríthábhachtach a bheith ag an iompar i ndícharbónú gheilleagar an Aontais, ach braithfeann cibé acu an deis don Eoraip é nó nach ea ar phleanáil. Is é an t-iompar is cúis leis an gceathrú cuid de na hastaíochtaí gás ceaptha teasa ar fad agus, murab ionann agus earnálacha eile, tá astaíochtaí CO₂ ón iompar fós níos airde ná mar a bhí in 1990 [féach Fíor 8]. Mar sin féin, tá easpa pleanála ar leibhéal an Aontais maidir le hiomaíochas iompair ag cur bac ar chumas na hEorpa leas a bhaint as na féidearthachtaí a bhaineann le hiompar ilmhódach chun astaíochtaí carbóin a laghdú. Chun soghluaisteacht inbhuanaithe a bhaint amach, tá gá le cur chuige comhtháite i leith líonraí fuinnimh, bonneagair luchtaithe, caighdeánú trealamh monaraíochta, teileachumarsáide (lena n-áirítear teicneolaíochtaí satailíte agus loingseoireachta) agus maoiniú. Mar sin féin, cé go bhfuil an t-iompar mar chuid de Phlean an Choimisiúin um Sprioc Aeráide 2040, eisiatar é ó na Pleananna Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide éigeantacha ina leagann na Ballstáit amach a straitéisí chun dícharbónú a chur i gcrích. Mar thoradh ar an easpa comhordaithe sin, mar shampla, tá creat rialála beacht ceangailteach ann do dhéantóirí gluaiseán agus don lóistíocht chorparáideach, rud a mhéadaíonn an t-éileamh ar fheithiclí leictreacha agus ar bhonneagar luchtaithe, gan oibleagáid chomhchosúil ar sholáthraithe fuinnimh rochtain chobhsaí chumhachtach ar eangach a bhfuil acmhainneacht leordhóthanach aici a sholáthar. Cuirtear bac breise ar an aistriú chuig soghluaisteacht inbhuanaithe mar gheall ar easpa idir-inoibritheachta na mbonneagar agus na gceanglas teicniúil maidir le cabhlaigh agus trealamh a imscaradh, chomh maith le glacadh teoranta leis an digitiú. Níl ach 1 % d’oibríochtaí muirí trasteorann agus 5 % d’oibríochtaí iompair iarnróid san Eoraip go hiomlán gan pháipéar¹⁷.

17 Tá difríochtaí ann ar fud modhanna aonair, agus déantar 40 % den mhalartú faisnéise go leictreonach san eitlíocht, 5 % san iarnród agus níos lú ná 1 % ar bhóithre agus ar muir. An Ghníomhaireacht Eorpach Chomhshaoil, [Transport and environment report 2022. Digitalization in the mobility system: dúshláin agus deiseanna](#), 2022.

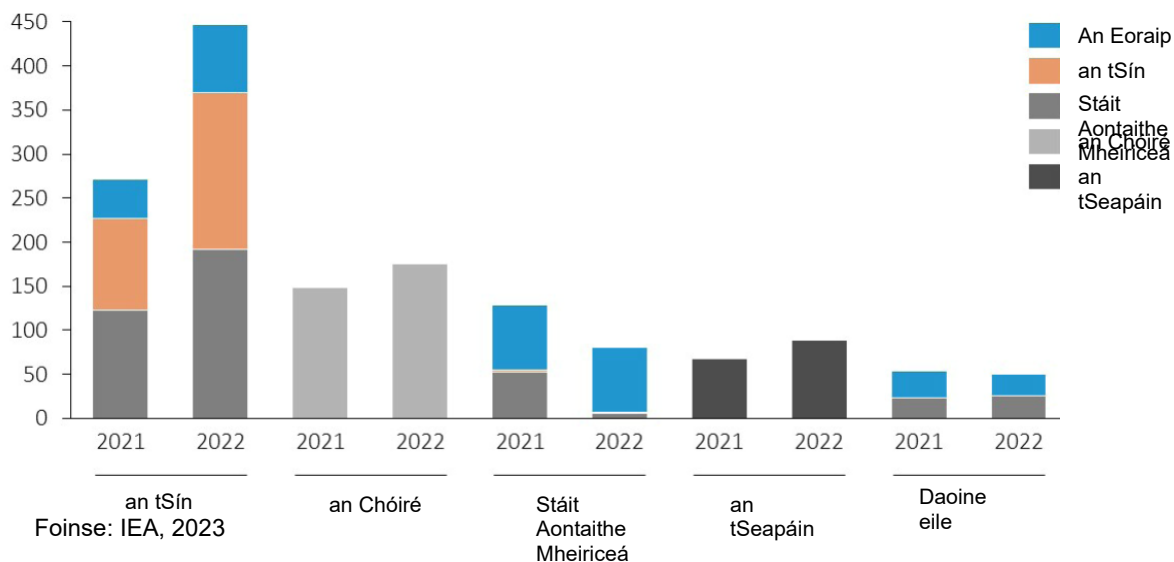
Astaíocht gás ceaptha teasa1, Innéacs 1990=1

Nótaí: 1 Gan astaíochtaí LULUCF agus muirí idirnáisiúnta a áireamh, lena n-áirítear eitlíocht idirnáisiúnta agus CO2 indíreach. 2 Gan trácht idirnáisiúnta muirí (trácht idirnáisiúnta ag imeacht ón Aontas Eorpach) a áireamh, lena n-áirítear eitlíocht idirnáisiúnta. 3 Astaíochtaí ó Dhéantúsaíocht agus Foirgníocht, Próisis Thionsclaíocha agus Úsáid Táirgí. 4 Astaíochtaí ó Dhóchán Breosla agus Astaíochtaí eile ón Talmhaíocht.
Foinse: An Coimisiún Eorpach, 2023

Fíor 8: Éabhlóid na n-astaíochtaí gás ceaptha teasa de réir earnála san Aontas

Is príomhshampla í an earnáil mótarfeithiclí d'easpa pleanála an Aontais, agus beartas aeráide á chur i bhfeidhm gan beartas tionsclaíoch [féach an chaibidil maidir le mótarfeithiclí]. Níor cuireadh prionsabal neodracht na teicneolaíochta i bhfeidhm i gcónaí in earnáil na ngluaisteán. Mar thoradh ar an sprioc uailmhianach astaíochtaí nialasacha sceithphíopa a bhaint amach faoi 2035, cuirfear deireadh de facto le clárúcháin nua feithiclí ina bhfuil innill dócháin inmheánaigh agus cuirfear feithiclí leictreacha ar an margadh go tapa. Mar sin féin, níor lean an tAontas leis na huaillmhianta sin le brú sioncrónaithe chun an slabhra soláthair a thiontú. Mar shampla, níor sheol an Coimisiún Comhghuaillíocht Ceallraí an Aontais go dtí 2017 chun luachshlabhra ceallraí a thógáil san Eoraip, agus tá an Eoraip ina hiomláine i bhfad chun deiridh ar bhonneagar luchtaithe a shuiteáil. Os a choinne sin, tá an tSín ag díriú ar shlabhra soláthair iomlán EV ó 2012 i leith agus, mar thoradh air sin, tá sí tar éis bogadh níos tapúla agus ar scála níos mó agus anois tá glúin amháin chun tosaigh uirthi i dteicneolaíocht EV i mbeagnach gach réimse, agus í ag táirgeadh ar chostas níos ísle freisin. Tá cuideachtaí Eorpacha ag cailleadh sciar den mhargadh cheana féin agus d'fhéadfadh dlús a chur leis an treocht sin de réir mar a sháraítear scrogaill loingseoireachta [féach Fíor 9]. Tháinig méadú ar sciar margaidh dhéantóirí gluaisteán na Síne le haghaidh feithiclí leictreacha san Eoraip ó 5 % in 2015 go beagnach 15 % in 2023, agus thit sciar dhéantóirí gluaisteán na hEorpa i margadh feithiclí leictreacha na hEorpa ó 80 % go 60 %.

Fíor 9: Allmhairí gluasteán leictreach chuig an Eoraip de réir na tíre táirgthe agus cheanncheathrú an mhonaróra Mile feithicil, 2021-2022

Plean comhpháirteach don dícharbónú agus don iomaíochas

Is é an chéad príomhspríoc atá ag an earnáil fuinnimh costas an fhuinnimh a ísliú d'úsáideoirí deiridh trí thairbhí an dícharbónaithe a aistriú [féach an chaibidil maidir le fuinneamh]. Beidh gás nádúrtha fós mar chuid den mheascán fuinnimh san Eoraip sa mheántéarma – tugtar le fios i gcásanna áirithe go dtiocfaidh laghdú 8 %-25 % ar éileamh gáis an Aontais faoi 2030 – agus mar sin ní mór luaineacht praghsanna gáis nádúrtha a laghdú chun an sprioc sin a bhaint amach. Moltar sa tuarascáil an soláthar comhpháirteach a threisiú – i gcás GNL ar a laghad – chun cumhacht mhargaidh na hEorpa a ghíaráil agus comhpháirtíochtaí fadtéarmacha a bhunú le comhpháirtithe trádála iontaofa agus éagsúlaithe mar chuid d'fhíorstraitéis gáis de chuid an Aontais. Ní mór don Eoraip freisin a neamhchosaint ar an spotmhargadh a laghdú trí bhogadh de réir a chéile ó fhoinsí spotnasctha a spreagadh agus luaineacht i margaí gáis an Aontais a laghdú trí theorainn a chur leis an bhféidearthacht iompraíocht amhantrach a bheith ann. De réir shampla na Stát Aontaithe, ba cheart do rialtóirí a bheith in ann teorainneacha ar an staid airgeadais a chur i bhfeidhm chomh maith le huasteorainneacha dinimiciúla i gcúinsí ina bhfuil difríochtaí suntasacha idir spotpraghsanna fuinnimh nó praghsanna díorthach an Aontais agus praghsanna fuinnimh domhanda. Ba cheart don Aontas leabhar rialacha trádála coiteann a chur i bhfeidhm freisin a mbeadh feidhm aige maidir le spotmhargaí agus margaí díorthach araon agus maoirseacht chomhtháite ar mhargaí fuinnimh agus ar mhargaí na ndíorthach fuinnimh a áirithiú. Ar deireadh, ba cheart don Aontas athbhreithniú a dhéanamh ar an 'díolúine ó ghníomhaíochtaí coimhdeacha' chun a áirithiú go mbeidh gach eintiteas trádála faoi réir na maoirseachta agus na gceanglas céanna.

Ag an am céanna, chun tairbhí an dícharbónaithe a aistriú, tá gá le beartais chun praghas an gháis nádúrtha a dhíchúpláil ar bhealach níos fearr ó fhuinneamh glan. Ba cheart don Aontas luach saothair an fhuinnimh in-athnuaite agus an fhuinnimh núicléach a dhíchúpláil ó ghiniúint breosla iontaise trí chur leis na huirlisí a tugadh isteach faoi Dhearadh nua an Mhargaidh Leictreachais – amhail PPAanna agus CfDanna dhá threo – agus PPAanna agus CFDanna a leathnú de réir a chéile chuig gach sócmhainn in-athnuaite agus núicléach ar bhealach comhchuíbhithe. Ba cheart an córas praghsála imeallaí a úsáid chun cothromaíocht éifeachtúil a áirithiú sa chóras fuinnimh. Chun glacadh PPAanna san earnáil thionsclaíoch a mhéadú, moltar sa tuarascáil ardáin mhargaidh a fhorbairt chun acmhainní a chonrú agus éileamh a chomhthiomsú idir gineadóirí agus ceannaitheoirí. Is féidir an tionscnamh seo a chomhcheangal le scéimeanna chun ráthaíochtaí a sholáthar chun na rioscaí contrapháirtí airgeadais a eascraíonn as ardáin den sórt sin a mhaolú, rud a mhéadóidh rochtain ar an margadh do FBManna. Mar shampla, d'fhéadfadh BEI agus Bainc Náisiúnta le haghaidh Spreagadh frithráthaíochtaí agus táirgí airgeadais sonracha a chur ar fáil do thomhaltóirí beaga nó do sholáthraithe beaga nach bhfuil rátáil chreidmheasa chuí acu. Ag an am céanna, gné bhunúsach d'íslí na gcostas fuinnimh d'úsáideoirí deiridh is ea cánachas fuinnimh a laghdú, rud is féidir a bhaint amach trí uasleibhéal comhchoiteann formhuirear a ghlacadh ar fud an Aontais (lena n-áirítear cánacha, tobhaigh agus muir ghréasáin). Tá athchóiriú reachtach sa réimse sin faoi réir aontoilíochta, ach is féidir comhar i measc fothacar Ballstát nó treoir maidir le cánachas fuinnimh a mheas.

Is é an dara príomhspríoc dlús a chur leis an dícharbónú ar bhealach costéifeachtach, agus na réitigh uile atá ar fáil a ngiaráil trí chur chuige atá neodrach ó thaobh na teicneolaíochta de. Ba cheart go n-áireofaí leis an gcur chuige sin foinsí in-athnuaite fuinnimh, fuinneamh núicléach, hidrigin, bithfhuinneamh agus gabháil, úsáid agus stóráil carbóin, agus ba cheart go mbeadh slógadh ollmhór maoinithe phoiblí agus phríobháidigh araon mar thaca leis (bunaithe ar na tograí a leagtar amach sa chaibidil maidir le hinfheistíocht. Mar sin féin, ní bheidh na torthaí inmhianaithe mar thoradh ar an soláthar maoinithe le haghaidh úsáid fuinnimh ghlain a mhéadú gan luas an cheadaithe maidir le suiteáil a mhéadú. Tá roghanna éagsúla ar fáil chun moilleanna ceadaithe do thionscadail fuinnimh nua a laghdú. Is féidir le cur chun feidhme córasach na reachtaíochta atá ann cheana difear mór a dhéanamh: mar shampla, tá méaduithe dédhigiteacha tagtha ar líon na gceadanna a eisíodh le haghaidh gaoth ar tír ó tháinig Airteagal 122 den Rialachán Éigeandála i bhfeidhm. Moltar sa tuarascáil bearta luasghéaraithe agus rialáil éigeandála a leathnú chuig líonraí teasa, gineadóirí teasa, agus bonneagar gabhála agus stórála hidrigine agus carbóin. Tá gá le fócas níos mó freisin ar phróisis náisiúnta cheadaithe a dhigitiú ar fud an Aontais agus ar aghaidh a thabhairt ar easpa acmhainní na n-údarás ceadaithe. Mar shampla, d'fhéadfaí táillí riaracháin le haghaidh nósanna imeachta a mhéadú chun a áirithiú go mbeidh cumais leordhóthanacha ag na húdaráis chun formheasanna prasa a chur ar fáil. Bealach eile a d'fhéadfadh a bheith ann ná go ndéanfadh an tAontas Eorpach limistéir luasghéaraithe in-athnuaite agus measúnuithe straitéiseacha comhshaoil mar riail chun foinsí in-athnuaite fuinnimh a leathnú, rud a chuirfí in ionad measúnuithe aonair in aghaidh an tionscadail. D'fhéadfaí nuashonruithe spriocdhírthe ar reachtaíocht chomhshaoil ábhartha an Aontais a úsáid chun díolúintí teoranta (in am agus imill) a sholáthar i dtreoracha comhshaoil an Aontais go dtí go mbainfear aeráidneodracht amach. Leis an reachtaíocht athbhreithnithe sin, ba

cheart údarais náisiúnta na rogha deiridh a cheapadh chun a áirithiú go gceadófar tionscadail i gcás nach bhfaighfear freagra ó na húdarais áitiúla tar éis tréimhse réamhshocraithe (e.g. 45 lá).

Gné lárnach chun dlús a chur leis an dícharbónú is ea leas a bhaint as acmhainneacht an fhuinnimh ghlainn trí fhócas comhchoiteann an Aontais ar eangacha. Má tá réimse cothrománach amháin in earnáil an fhuinnimh nach féidir áibhéil a dhéanamh faoina thábhacht, is iad eangacha fuinnimh an Aontais atá i gceist. Chun mórathrú ar chur in úsáid na n-eangach a bhaint amach, beidh gá le cur chuige nua maidir le pleanáil ar leibhéal an Aontais agus ar leibhéal na mBallstát, lena n-áirítear an cumas cinntí a dhéanamh go héifeachtach agus dlús a chur le ceadú, maoiniú poiblí agus príobháideach leordhóthanach a shlógadh agus sócmhainní agus próisis eangaí a nuáil. Ó thaobh na hEorpa de, ba cheart díriú ar shuiteáil idirnascairí a mhéadú go tapa. Moltar sa tuarascáil, ar an gcéad dul síos, ‘28ú córas’ a bhunú – i.e. creat dlíthiúil speisialta lasmuigh de na 27 gcreat dlí náisiúnta éagsúla – le haghaidh idirnascairí a mheastar a bheith ina dTionscadail Thábhachtacha ar mhaithe le Leas na hEorpa i gCoitinne (IPCEInna). Leis an gcóras sin, ba cheart fad na nósanna imeachta náisiúnta a ghiorrú agus iad a chomhtháthú in aon phróiseas amháin, rud a sheachnódh an fhéidearthacht go gcuirfeadh leasanna náisiúnta aonair bac ar thionscadail. D’fhéadfadh roinnt tionscadal fuinnimh in-athnuaite an-mhór, amhail gaoth mhór amach ón gcósta sa Mhuir Thuaidh, iarratas a dhéanamh tríd an nós imeachta sin freisin, rud a sheachnódh moilleanna ceadaithe ar an leibhéal áitiúil. Ar an dara dul síos, ba cheart go dtreiseodh an chéad Chreat Airgeadais Ilbhliantúil eile ionstraim an Aontais atá tiomnaithe d’idirnascairí a mhaoiniú (an tSaoráid um Chónascadh na hEorpa). Ar an tríú dul síos, ba cheart comhordaitheoir Eorpach buan a chruthú a bheadh i gceannas ar chúnamh a thabhairt maidir leis na ceadanna is gá a fháil. Bheadh an comhordaitheoir sin freagrach as faireachán a dhéanamh ar dhul chun cinn sa phróiseas deonaithe ceadanna agus as comhar réigiúnach a éascú chun tacaíocht pholaitiúil a áirithiú do bhonneagar trasteorann ó na Ballstáit ábhartha uile.

Ag an am céanna, ba cheart don Aontas an rialachas is gá le haghaidh fíor-Aontas Fuinnimh a fhorbairt ionas go ndéanfar cinntí agus feidhmeanna margaidh a bhfuil ábharthacht trasteorann ag baint leo go lárnach. Is éard a bheadh i gceist le creat institiúideach níos láidre agus níos láidre cumhachtaí faireacháin, imscrúdaithe agus cinnteoireachta a neartú ar leibhéal an Aontais agus an fhéidearthacht maoirseacht rialála iomlán a chur ar fáil maidir leis na cinntí agus na próisis uile a bhfuil tionchar díreach trasteorann acu. Ba cheart d’fíor-Aontas Fuinnimh a áirithiú go ndéanfar feidhmeanna an mhargaidh lárnaigh atá ábhartha do mhargadh comhtháite a fheidmiú go lárnach agus go mbeidh siad faoi réir formhaoirseachta cuí rialála.

Cé go mbainfidh tionscail ar deacair srian a chur leo tairbhe as praghsanna fuinnimh níos ísle, ba cheart don Aontas cur chuige pragmatach a ghlacadh i leith an dícharbónaithe chun comhbhabhtálacha a d’fhéadfadh a bheith ann a mhaolú [féach na caibidlí maidir le tionscail dianfhuinnimh, agus iompar]. Ionas go mbeidh an tAontas ar thús cadhnaíochta i ndícharbónú na EIlInna, tá gá le fócas níos láidre ón Aontas agus ó na rialtais náisiúnta araon chun acmhainní airgeadais leordhóthanacha a chur ar fáil. Moltar sa tuarascáil sciar níos mó d’ioncam CTA a chur le EIlInna, le hacmhainní atá dírithe ar shócmhainní agus próisis a nuáil agus feabhas a chur ar na scileanna is gá le haghaidh dícharbónú, mar shampla trí thacú le glacadh hidrigine glaise nó réitigh gabhála agus stórála carbóin. Ba cheart ioncam CTA a úsáid freisin chun tacú le dícharbónú na hearnála iompair, rud a chuideoidh le garspriocanna an Aontais a bhaint amach chun níos mó gníomhaíochta a aistriú chuig modhanna iompair inbhuanaithe. Ba cheart cistiú an dícharbónaithe ar fud an Aontais a bheith bunaithe ar ionstraimí coiteanna, iomaíocha agus simplí, amhail conarthaí difríochta carbóin nó ceantanna iomaíocha ag an mBanc Hidrigine Eorpach. Ba cheart ciseán roghanna a bheith i bhfeidhm chun tacaíocht airgeadais a thabhairt do dhícharbónú iompair. D’fhéadfaí a áireamh orthu sin conarthaí difríochta chun an riosca a bhaint d’infheistíocht i mbreosláí ísealcharbóin, deontais ón Aontas a chumasc le tacaíocht ó BEI agus ó Bhainc Náisiúnta le haghaidh Spreagadh, agus samhlacha Rialála atá bunaithe ar Shócmhainní le haghaidh infheistíocht i mbonneagar iarnróid (ardluais). Ag an am céanna, ba cheart cothrom iomaíochta domhanda a áirithiú do EIlInna agus d’oibreoirí iompair le linn an aistrithe. Cé gur ionstraim thábhachtach é CBAM do chuideachtaí Eorpacha chun fanacht iomaíoch i gcoinne a bpiaraí idirnáisiúnta a bhfuil praghsanna carbóin níos ísle acu nó nach bhfuil aon phraghsanna carbóin acu, tá a rath fós éiginnte. Ba cheart don Aontas dlúthfhaireachán a dhéanamh ar dhearadh SCCT agus é a fheabhsú le linn na hidirtréimhse agus breithniú a dhéanamh ar dheireadh a chur de réir a chéile le lamháltais saor in aisce CTA do EIlInna mura bhfuil an cur chun feidhme éifeachtach.

Chun leas a bhaint as brú an dícharbónaithe, ba cheart don Eoraip a tacaíocht do mhonarú teicneolaíochta glaine a athdhíriú, ag díriú ar theicneolaíochtaí ina bhfuil ceannaireacht aici nó ina bhfuil cás straitéiseach chun acmhainneacht intíre a fhorbairt [féach an chaibidil maidir le teicneolaíochtaí glana]. Leis an gcéad Chreat Airgeadais Ilbhliantúil (CAI) eile, ba cheart cuíchóiriú a dhéanamh ar líon na gcistí atá dírithe ar mhonarú na teicneolaíochta glaine, ag díriú ar theicneolaíochtaí ina bhfuil buntáiste agus acmhainneacht láidir fáis ag an Aontas – amhail an deis a bhaineann le ceallraí. Le tacaíocht faoi bhuiséad an Aontais, ba cheart pointe aonair iontrála a thairiscint do chuideachtaí a bhfuil nós imeachta aonfhoirmeach iarratais agus coinníollacha aonfhoirmeacha dámhachtana aige, agus ba cheart tacaíocht a bheith ann do

chaiteachas caipitiúil agus do chaiteachas oibríochtaí araon. Chun níos mó cistiú ón earnáil phríobháideach a mhealladh chuig an teicneolaíocht ghlan, agus go háirithe i dtreo cuideachtaí nuálacha, ba cheart scéimeanna maoiniúcháin tiomnaithe a fhorbairt agus úsáid á baint as na straitéisí maoiniúcháin céanna a phléitear i gCaibidil 2. Ar an leibhéal náisiúnta, chun éileamh intuatha ar thionscal teicneolaíochta glaine an Aontais a áirithiú agus chun beartais a shaobhann an trádáil thar lear a fhritháireamh, moltar sa tuarascáil íoschuóta sainráite a thabhairt isteach le haghaidh táirgeadh áitiúil táirgí agus comhpháirteanna roghnaithe sa soláthar poiblí agus i gceantanna CfD agus cineálacha eile tógála táirgeachta áitiúla. Ba cheart an cuóta sin a chomhcheangal le critéir arna mbunú ar leibhéal an Aontais chun táirgeadh áitiúil a dhírú ar na réitigh is nuálaí agus is inbhuanaithe. D'fhéadfaí tacú leis an gcur chuige trí chomhfhiontair nó comhaontuithe comhair a chruthú le haghaidh aistriú agus comhroinnt eolais idir cuideachtaí de chuid an Aontais agus cuideachtaí nach cuideachtaí de chuid an Aontais iad. I gcás 'tionscail naíonán', moltar do na Ballstáit ceantanna agus nósanna imeachta soláthair poiblí atá ar na bacáin a phleanáil chun gníomhú mar 'chustaiméir seolta' le haghaidh teicneolaíochtaí nua.

Beidh an beartas trádála rithábhachtach chun an dícharbónú a chomhcheangal leis an iomaíochas, chun slabhraí soláthair a dhaingniú, chun margáí nua a fhás agus chun iomaíocht státurraithe a fhritháireamh.

Ós rud é go bhfuil slabhraí soláthair le haghaidh roinnt teicneolaíochtaí glana an-chomhchruinnithe, tá deiseanna chun leasa cách ag an Aontas dul i gcomhpháirtíocht go straitéiseach le réigiúin eile i gcéimeanna spriocdhírthe de shlabhraí soláthair na teicneolaíochta glaine. D'fhéadfadh réigiúin chomharsanacha a bhfuil an dearcadh céanna acu agus a bhfuil rochtain acu ar fhoinní fuinnimh in-athnuaite agus amhábhair ar chostas íseal cabhrú leis an Eoraip a spriocanna fuinnimh agus aeráide a bhaint amach ar bhealach inacmhainne agus éagsúlú soláthair á leathnú ag an am céanna. An tráth céanna, ba cheart don Aontas a sheasamh láidir sa teicneolaíocht ghlan a ghíaráil agus deiseanna a shaothrú chun infheistíocht a dhéanamh i dtíortha eile chun an margadh úsáide le haghaidh teicneolaíochtaí atá á bhforbairt sa réigiún a leathnú, amháil próisis atá beagnach saor ó astaíochtaí le haghaidh táirgeadh ábhar. Chun na spriocanna sin a chumasú, moltar sa tuarascáil go mbunódh an tAontas comhpháirtíochtaí tionsclaíoch le tríú tíortha i bhfoirm comhaontuithe ceannaigh ar fud an tslabhra soláthair nó i bhfoirm comhinfeistíochta i dtionscadail mhonaraíochta. D'fhéadfaí Global Gateway an Aontais a ghíaráil le haghaidh na hinfeistíochta is gá. Mar sin féin, i gcásanna ina bhfuil cuideachtaí de chuid an Aontais atá táirgiúil ar shlí eile faoi bhagairt ag iomaíocht státurraithe, ba cheart don Aontas a bheith ullamh chun bearta trádála a chur i bhfeidhm i gcomhréir leis na príonsabail a thuairiscítear thuas [féach an Bosca i gcaibidil 1 – an túsphointe].

Mar chuid dá straitéis dícharbónaithe, ba cheart don Aontas plean gníomhaíochta tionsclaíoch a fhorbairt don earnáil mótarfeithiclí [féach an chaibidil maidir le mótarfeithiclí]. Sa ghearrthéarma, ba cheart é a bheith mar phríomhchuspóir ag an earnáil dí-chomhchruinniú radacach táirgeachta ar shiúl ón Aontas nó táthcheangal tapa ghléasraí agus cuideachtaí an Aontais ag táirgeoirí eachtracha a fhaigheann fóirdheontas ón stát a sheachaint, agus leanúint den dícharbónú ag an am céanna. Na taraifí frithchúitimh a ghlac an Coimisiún le déanaí in aghaidh cuideachtaí gluaisteán Síneacha a dhéanann feithiclí leictreacha ceallra, cuideoidh siad le cothrom iomaíochta a bhaint amach i ndáil leis sin agus freastal á dhéanamh ar ghnóthachain táirgiúlachta dáiríre sa tSín ag an am céanna. Ag féachaint chun cinn, moltar sa tuarascáil go bhforbródh an tAontas treochlár tionsclaíoch arb ionann é agus cóineasú cothrománach (i.e. leictriú, digitíú agus ciorclaíocht) agus cóineasú ingearach (i.e. amhábhair chriticiúla, ceallraí, iompar agus bonneagar luchtaithe) slabhraí luacha san éiceachóras mótarfeithiclí. Mar chuid den phlean gníomhaíochta sin, ba cheart don Aontas meastóireacht a dhéanamh ar thacaíocht do IPCEInna in earnáil na ngluaisteán. Beidh scála, caighdeánú agus comhar rithábhachtach chun go mbeidh monaróirí an Aontais iomaíoch i réimsí amháil feithiclí leictreacha Eorpacha beaga agus inacmhainne, réitigh feithiclí atá sainithe ag bogearraí agus réitigh tiomána uathrialaitheacha, agus an slabhra luacha ciorclaíochta. Ba cheart do bheartas digiteach comhleanúnach, lena gcuimsítear éiceachóras na sonraí, tacú leis na forbairtí sin. Agus treochlár den sórt sin á thógáil aige, ba cheart don Aontas cur chuige atá neodrach ó thaobh na teicneolaíochta de a leanúint chun an bealach i dtreo laghdúithe CO2 agus truaileán a shainiú agus ba cheart dó forbairtí sa mhargadh agus forbairtí teicneolaíochta a mheas.

Ní mór do straitéis níos leithne an Aontais i dtreo comhtháthú trasteorann agus módach agus iompar inbhuanaithe pleanáil don iomaíochas agus ní hamháin don chomhtháthú [féach an chaibidil maidir le hiompar]. Ba cheart an t-iompar a bheith bunaithe ar chur chuige aontaithe nua maidir le pleanáil ar leibhéal an Aontais agus ar an leibhéal náisiúnta, agus é dírithe ar chomhchuíbhíú agus ar idir-inoibritheacht chomh maith le comhtháthú. Ba cheart an cur chuige sin a mheaitseáil le comhordú níos doimhne le tionscail líonra chónagaracha (fuinneamh agus teileachumarsáid) agus le dreasachtaí nua i mbuiséad an Aontais do na Ballstáit chun bacainní ar chomhtháthú an Aontais a bhaint agus chun idir-inoibritheacht agus iomaíocht a áirithiú i ngach deighleog iompair, nuair a théann na spriocanna sin thar chur i bhfeidhm dhlí an Aontais. Ba cheart don Aontas leanúint dá sheasamh ceannasach san iompar nuálach a threisiú trí thionscadail nuálaíochta tionsclaíche a sheoladh le haghaidh dúshláin dícharbónaithe, amháil léiritheoir tionsclaíoch (mar chuid de Chomhghnóthas

Iomaíochais nua, a chuirfear in ionad na gcomhpháirtíochtaí poiblí-príobháideacha atá ann faoi láthair) nó IPCEI le haghaidh eitilt astaíochtaí nialasacha na todhcháí.

Fabhtanna

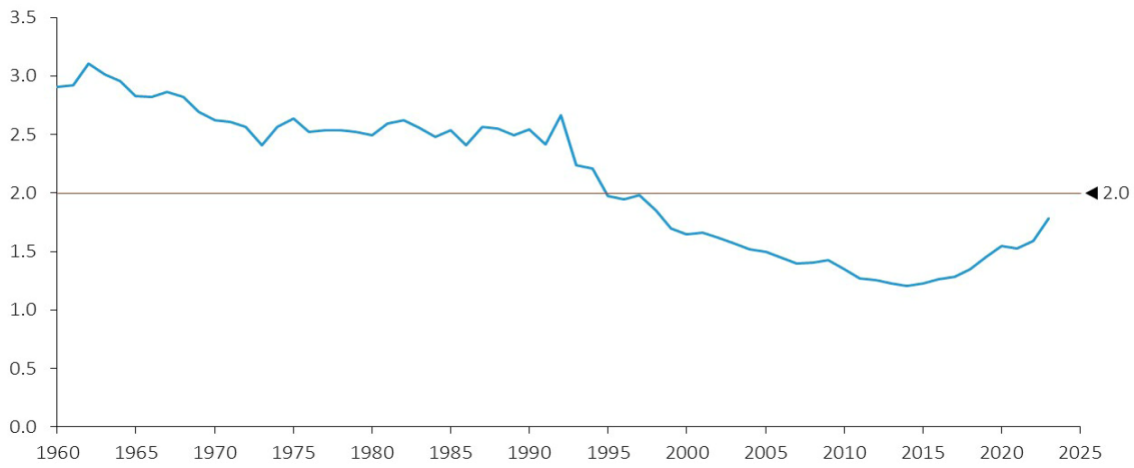
-
- i An Coimisiún Eorpach, ‘Meastacháin [mheántéarmacha ar fhás ionchasach OTI le linn tréimhsí suaithe](#)’, Réamhaisnéis Eacnamaíoch na hEorpa, Earrach 2023, Eagrán Speisialta 4.1, 2023.
 - ii BEI, ‘Suirbhé Infheistíochta [BEI 2023: Forléargas ar an Aontas Eorpach](#)’, 2023.
 - iii IEA, [Treochlár Glan-Nialasach](#), nuashonrú 2023
 - iv DiPippo, G., Mazzocco, I., & Kennedy, S., ‘DúchDearg: [Estimating Chinese Industrial Policy Spending in Comparative Perspective](#) [Meastachán a dhéanamh ar Chaiteachas Bheartas Tionsclaíoch na Síne i bPeirspictíocht Chomparáideach], an Lárionad um Staidéar Straitéiseach agus Idirnáisiúnta, 2022.
 - v BCE, Uathriail Straitéiseach Oscailte [an Aontais ó thaobh na baincéireachta ceannais de: Dúshlán roimh thírdhreach an bheartais airgeadaíochta ó thimpeallacht gheopholaitiúil atá ag athrú](#), Sraith Páipéar Ócáideach BCE Uimh. 311, 2023.
 - vi BCE, [Éabhlóid shamhail fáis na Síne: challenges and long-term growth prospects](#), Feasachán Eacnamaíoch BCE, Eagrán 5/2024, 2024.
 - vii ESMA, Anailís riosca [TRV – margáí díorthach gáis nádúrtha an Aontais: rioscaí agus treochtaí](#), 2023.
 - viii BEI agus Oifig Eorpach na bPaitinní, [Maoiniú agus tráchtálú na nuálaíochta teicneolaíochta glaine](#), 2024.
 - ix Ibid
 - x IEA, [Déantúsaíocht Teicneolaíochta Glaine a Chur Chun Cinn](#), 2024.

4. Slándáil a mhéadú agus spleáchais a laghdú

Cé gur sráid dhá threo iad spleáchais, tá an Eoraip i mbaol comhéigin agus, i gcásanna tromchúiseacha, ilroinnt gheo-eacnamaíoch. Tá spleáchais sheachtracha fhairsinge ag an Eoraip, idir amhábhair chriticiúla (CRManna) agus ardeicneolaíochtaí. D'fhéadfadh go leor de na spleáchais sin a bheith ina leochaileachtaí i gcás ina mbeadh ilroinnt trádála ann ar bhonn geopholaitiúil. Faightear thart ar 40 % d'allmhairí na hEorpa ó líon beag soláthróirí agus is deacair iad a ionadú, agus tagann thart ar leath de na hallmhairí sin ó thíortha nach bhfuil sé ailínithe go straitéiseach leoⁱ. Mar thoradh air sin, tá leibhéal ard neamhchosanta barúlaí ag an Eoraip ar aon 'stadanna tobanna' sa trádáil arb é an éiginnteacht gheopholaitiúil is cúis leo. In éagmais fórchas gan choinne, áfach, is cosúil nach dócha go ndéanfar an trádáil dhomhanda a dhíchúpláil go tapa agus go domhain sa mheántearma. Tá fianaise theoranta ann faoi láthair maidir le dídhomhandú, agus b'fhearr le cuideachtaí soláthraithe a éagsúlú seachas táirgeadh ar scála suntasach a dhéanamh ar an gcladach arís nó gar don chladachⁱⁱ. Níl dreasacht ag an tSín ná ag an Aontas dlús a chur leis an bpróiseas sin: mar a léiríodh sa chaibidil roimhe seo, tá an tSín ag brath ar an Aontas a acmhainneacht iomarcach i dteicneolaíochtaí glana a ionsú. Is é an riosca is práinní don Eoraip go bhféadfaí spleáchais a úsáid chun deis comhéigin a chruthú, rud a d'fhágfadh go mbeadh sé níos deacra don Aontas seasamh aontaithe a choinneáil agus an bonn a bhaint dá chomhchuspóirí beartais. Dá mbainfí níos mó úsáide as spleáchais mar 'arm geopholaitiúil', is dócha go méadófaí an éiginnteacht agus go mbeadh tionchar díobhálach aige sin ar infheistíocht ghnóⁱⁱⁱ.

Leis an gcaidreamh geopholaitiúil atá ag dul in olcas, cruthaítear riachtanais nua freisin maidir le caiteachas ar acmhainneacht thionsclaíoch na cosanta agus na cosanta. Tá gnáthchogaíocht roimh an Eoraip anois ar theorainn an Oirthir agus ar an gcogaíocht hibrideach i ngach áit, lena n-áirítear ionsaithe ar bhonneagar fuinnimh agus ar theileachumarsáid, cur isteach ar phróisis dhaonlathacha agus an imirce a bheith á húsáid mar uirlis troda.^{iv} Ag an am céanna, tá teagasc straitéiseach na Stát Aontaithe ag aistriú ón Eoraip agus i dtreo imeall an Aigéin Chiúin – mar shampla i bhformáid AUKUS – arna spreagadh ag bagairt bhraite na Síne. Mar thoradh air sin, tá an t-éileamh méadaitheach ar chumas cosanta á shásamh le soláthar atá ag laghdú – bearna nach mór don Eoraip féin a líonadh. Mar sin féin, a bhí le tréimhse fhada síochána san Eoraip agus faoi scáth slándála na Stát Aontaithe, ní chaitheann ach deich mBallstát níos mó ná nó cothrom le 2 % de OTI i gcomhréir le gealltanais ECAT, cé go bhfuil caiteachas cosanta ag ardú [féach Fíor 1]. Tá infheistíochtaí ollmhóra de dhíth ar an tionscal cosanta chun breith suas leo. Mar phointe tagartha, dá ndéanfaidh Ballstáit uile an Aontais ar Comhaltaí de ECAT iad agus nach bhfuil an sprioc 2 % bainte amach acu go fóill é sin in 2024, thiofadh méadú EUR 60 billiún ar an gcaiteachas cosanta. Tá gá le hinfeistíochtaí breise freisin chun cumais chailte a athbhunú mar gheall ar na blianta fada de thearcinfheistíocht agus chun stoic ídithe a athshlánú, lena n-áirítear na stoic sin a deonaíodh chun tacú le cosaint na hÚcráine ar fhogha na Rúise. I mí an Mheithimh 2024, mheas an Coimisiún go bhfuil gá le hinfeistíochtaí cosanta breise de thart ar EUR 500 billiún sna deich mbliana amach romhainn.

TORTHAÍ NA gCOIMISIÚN EORPACH – Cuid A - ?? 4. Slándáil a mhéadú agus spleáchais a laghdú

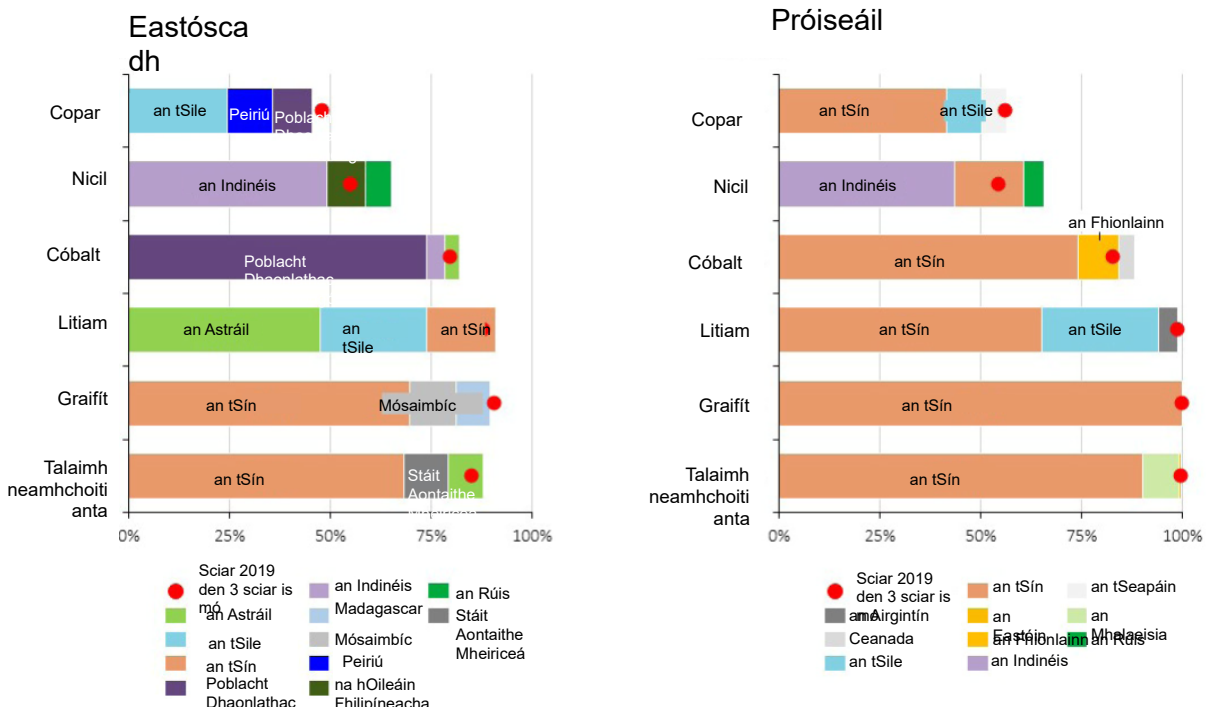
Foinse: SIPRI. Arna rochtain in 2024.

Fíor 1: Caiteachas cosanta Bhallstáit an Aontais % de OTI

Le bheith níos neamhspleáiche, cruthaítear “costas árachais” don Eoraip, ach is féidir na costais sin a mhaolú trí chomhar. Chun spleáchais a laghdú ar fud na bpríomhréimsí ina bhfuil an Eoraip neamhchosanta, beidh gá le hinfheistíochtaí suntasacha agus beidh costais shuntasacha ag baint leo. Chun slándáil CRManna a mhéadú, tá gá le hinfheistíochtaí sa mhianadóireacht – sa bhaile agus i dtíortha atá ar mhórán acmhainní araon – i bpróiseáil, i stoc-charnadh agus in athchúrsáil. Beidh na céadta billiún de chaiteachas nua ag teastáil chun an slabhra soláthair le haghaidh leathsheoltóirí a neartú. Sa dá chás, ní cheannóidh an Eoraip ón soláthróir is éifeachtúla a thuilleadh mar thoradh ar na hinfheistíochtaí sin agus, dá bhrí sin, d’fhéadfadh siad brúnna costais a mhéadú don gheilleagar sa ghearrthéarma. Mar sin féin, méadaíonn ‘luach rogha’ infheistíochtaí den sórt sin go heaspóntúil i gcásanna foircneacha, mar a léiríodh le scoithphointe ghás na Rúise. Trí laghdú a dhéanamh ar an mbaol ó ghiaráil sheachtrach, bainfidh an tAontas tairbhe freisin as neamhspleáchas cinnteoireachta méadaithe. Ach chun comhbhabhtáil a d’fhéadfadh a bheith ann idir neamhspleáchas agus costais a sheachaint, beidh comhar Eorpach ríthábhachtach. Is sampla ríthábhachtach iad CRManna de na háiteanna is costéifeachtaí do na Ballstáit chun árachú i dteannta a chéile – lena n-áirítear le comhghuaillithe nach den Aontas iad – seachas iad féin a árachú. Is éifeachtaí a bheidh sé acmhainneacht intíre a fhorbairt le haghaidh ardteicneolaíochtaí má dhéantar tosaíochtaí agus riachtanais éilimh a chomhordú roimh ré. Ar an gcaoi chéanna, maidir leis an gcosaint agus an spás: éireoidh na Ballstáit uile níos sláine más féidir le tionscal cosanta na hEorpa freastal ar éilimh nua agus teicneolaíochtaí nua a fhorbairt, agus má choinníonn an tAontas rochtain neamhspleách ar an spás.

Leochaileachtaí seachtracha a laghdú

Mar a leagtar amach sa chaibidil roimhe seo, tá rochtain ar CRManna ríthábhachtach don tionscal teicneolaíochta glaine agus gluaisteán, ach tá an soláthar comhchruinnithe go mór [féach an chaibidil maidir le hamhábhair chriticiúla]. Tá méadú faoi dhó tagtha ar an margadh domhanda le haghaidh mianraí criticiúla don aistriú fuinnimh le 5 bliana anuas, ag sroicheadh EUR 300 billiún in 2022.^v Mar thoradh ar dhlús a chur le húsáid teicneolaíochtaí fuinnimh ghlain, tá fás nach bhfacthas a leithéid riamh roimhe seo ag teacht ar an éileamh. Ó 2017 go 2022, tháinig méadú faoi thrí ar an éileamh domhanda ar litiam, agus tháinig méadú 70 % agus 40 % ar an éileamh ar chóbalt le haghaidh nicile. De réir réamh-mheastacháin IEA, meastar go bhfásfaidh an t-éileamh mianraí ar theicneolaíochtaí fuinnimh ghlain faoi fhachtóir 4 go 6 faoi 2040. Mar sin féin, tá soláthar CRManna comhchruinnithe go mór i ndornán soláthraithe, go háirithe maidir le próiseáil agus scagadh, rud a chruthaíonn dhá phríomhriosca don Eoraip. Is é an chéad cheann luaineacht praghsanna, rud a chuireann bac ar chinntí infheistíochta. Mar shampla, cé gur cás foircneach é, tháinig méadú faoi dhó déag ar phraghas litiam thar dhá bhliain sular thit sé arís níos mó ná 80 %, rud a chuir cosc ar mhianaigh iomaíocha a oscailt san Aontas. Cé go bhfuil ról tábhachtach ag stoic ola agus stóráil gás maidir le turraingí sa mhargadh fuinnimh a mhaolú, níl aon choibhéis ann do mhianraí criticiúla i gcás luascáin mhóra sa mhargadh. Is é an dara riosca gur féidir CRManna a úsáid mar arm geopholaitiúil, ós rud é go bhfuil cuid mhór den eastóscadh agus den phróiseáil comhchruinnithe i dtíortha nach bhfuil an tAontas ailínithe go straitéiseach leo. Mar shampla, is í an tSín an processer aonair is mó de nicil, copar, litiam agus cóbalt, arb ionann í agus idir 35-70 % den ghníomhaíocht phróiseála, agus léirigh sí toilteanas a cumhacht mhargaidh a úsáid [féach Fíor 2]. Tháinig méadú naoi gcinn ar na srianta ar onnmhairiú ón tír idir 2009 agus 2020. Is beag dul chun cinn atá déanta go dtí seo ó thaobh na Gaeilge de. I gcomparáid le 3 bliana ó shin, níl aon athrú ar sciar na dtrí tháirgeoir is mó le haghaidh príomh-amhábhair chriticiúla nó tá méadú breise tagtha air.

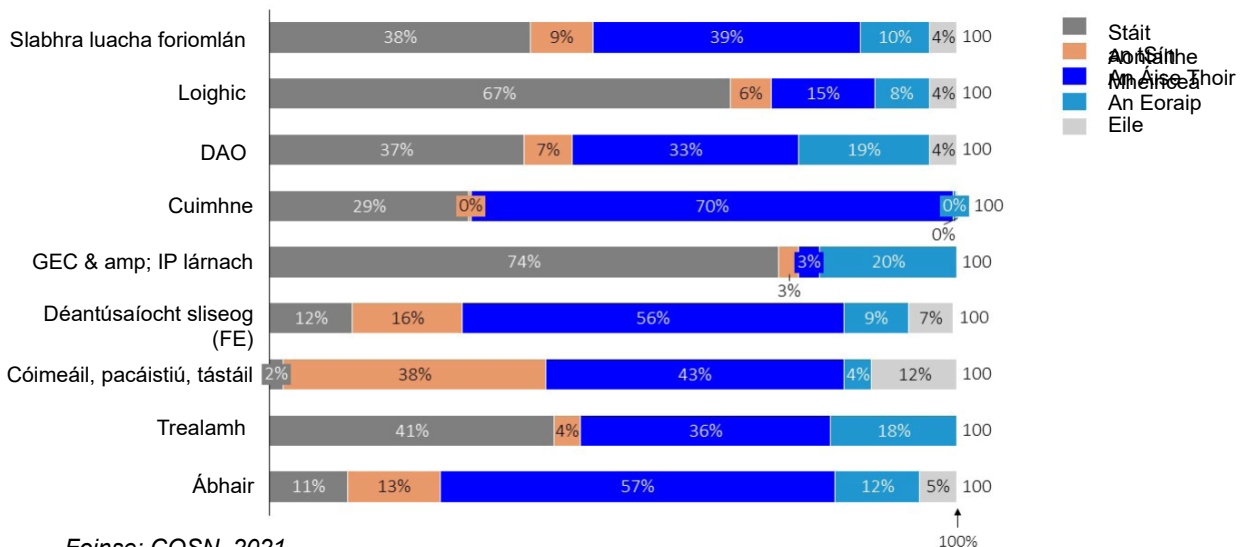

Fíor 2: Eastóscadh agus próiseáil acmhainní criticiúla a chomhchruinniú. Sciar na dtrí thír is mó a tháirgeann acmhainní agus mianraí roghnaithe a tháirgeadh go hiomlán, 2022

I bhfianaise na srianta sin, tá CRManna faoi réir rás domhanda chun slabhraí soláthair a dhaingniú, agus tá an Eoraip ag titim ar gcúl faoi láthair. Tá geilleagair mhóra eile ag bogadh chun slabhraí soláthair neamhspleácha a dhaingniú agus a leochaileacht a laghdú. In éineacht lena ceannasacht i bpróiseáil agus scagadh, tá an tSín ag infheistiú go gníomhach i sócmhainní mianadóireachta san Afraic agus i Meiriceá Laidineach agus scagadh thar lear trína thionscnamh Creasa agus Bóthair. Shroich a infheistíocht thar lear i miotail agus mianadóireacht tríd an Tionscnamh Creasa agus Bóthair an leibhéal is airde riamh de USD 10 mbilliún sa chéad leath de 2023 amháin, agus tá sé beartaithe aige úinéireacht mianaigh thar lear ina bhfuil mianraí criticiúla ag cuideachtaí Síneacha a dhúbailt. Tá an ABL, an tAcht um Bonneagar Dépháirteach agus

maoiniú cosanta imscartha ag na Stáit Aontaithe chun acmhainneacht próiseála intíre, scagtha agus athchúrsála a fhorbairt ar scála, chomh maith lena chumhacht gheopholaitiúil a úsáid chun an slabhra soláthair domhanda a dhaingniú. Tá an tSeapáin ag brath go mór ar réigiúin eile do CRManna, agus ó na 2000idí tá cur chuige straitéiseach forbartha aici chun rochtain ar thionscadail mianadóireachta thar lear a mhéadú. Déanann Eagraíocht na Seapáine um Miotail agus um Shlándáil Fuinnimh infheistíocht i gcothromas i sócmhainní mianadóireachta agus scagtha ar fud an domhain, bainistíonn sí stoc-chnardh straitéiseach agus, ó tugadh isteach an dlí slándála eacnamaíche le déanaí, tá cumhachtaí aici saoráidí próiseála agus scagtha a fhorbairt laistigh den tSeapáin. Os a choinne sin, tá leibhéal incomparáide spleáchais ag an Eoraip, agus í ag brath go mór ar thír amháin nó ar dhá thír i gcás fhorhóir a hallmhairí mianraí criticiúla. Mar sin féin, níl cur chuige comhordaithe den chineál céanna á leanúint aige. Níl straitéis chuimsitheach ag an Aontas lena gcumhdaítear gach céim den slabhra soláthair (ó thaiscéalaíocht go hathchúrsáil) agus, murab ionann agus a chuid iomaitheoirí, fágtar mianadóireacht agus trádáil tráchtearraí faoi ghníomhaithe príobháideacha agus faoin margadh den chuid is mó.

Leathnaíonn spleáchais straitéiseacha freisin chuig teicneolaíochtaí criticiúla chun geilleagar na hEorpa a dhigiú [féach an chaibidil maidir leis an digiú agus ardteicneolaíochtaí]. Braitheann an tAontas ar thíortha iasachta le haghaidh breis agus 80 % de tháirgí digiteacha, seirbhísí, bonneagar agus maoin intleachtúil^{vi}. Tá spleáchais an-ghéar, áfach, do leath-sheoltóirí mar gheall ar struchtúr an tionscail, a bhfuil líon beag imreoirí móra i gceannas air. Tá speisialtóireacht ag na Stáit Aontaithe i ndearadh sliseanna, sa chóiré, sa Téaváin agus sa tSín i monarú sliseanna, agus sa tSeapáin agus i roinnt Ballstát de chuid an Aontais i bpríomhábhair agus i bpríomhthrealamh – optaic, ceimic agus innealra [féach Fíor 3]. Is beag acmhainn intíre atá ag an Eoraip in go leor codanna den slabhra soláthair. Mar shampla, níl aon teilgcheárta ag an Aontas faoi láthair a tháirgeann nóid phróisis faoi bhun 22 nm agus braitheann sé ar an Áise le haghaidh 75 % go 90 % den acmhainneacht monaraithe sliseog (mar a dhéanann na Stáit Aontaithe). Tá an Eoraip ag brath anois ar thíortha nach Ballstáit den Aontas iad maidir le sliseanna a dhearadh, a phacáistiú agus a chóimeáil freisin. Tá spleáchas géar freisin ar ardteicneolaíocht eile. Braitheann tionscal IS an Aontais ar chrua-earraí a tháirgeann cuideachta amháin atá lonnaithe sna Stáit Aontaithe den chuid is mó do na próiseálaithe is forbartha. Ar an gcaoi chéanna, tá an Eoraip ag brath go mór ar néaiseirbhísí arna bhforbairt agus arna reáchtáil ag cuideachtaí SAM. Maidir le hardáin ríomhaireachta candamaí, tá sé spleáchas criticiúla ag an Aontas ar fud 17 bpríomhtheicneolaíocht, príomh-chomhpháirt agus príomhábhar. Tá ceannaireacht theicneolaíoch ag an tSín agus ag na Stáit Aontaithe sa chuid is mó de na heilimintí criticiúla sin. In earnáil na teileachumarsáide, níl an Eoraip chomh spleách céanna ar an teicneolaíocht eachtrach: tá príomhdhíoltóirí an Aontais suite go maith sa soláthar domhanda trealaimh teileachumarsáide. Mar sin féin, beidh sé tábhachtach nach dtiocfaidh méadú ar spleáchais, go háirithe ar sholáthróirí ardriosca a d'fhéadfadh slándáil líonraí an Aontais agus sonraí na saoránach a chur i mbaol. Faoi láthair, níl aon srian i bhfeidhm ag 14 Bhallstát ar sholáthróirí ardriosca.

Foinse: COSN, 2021.

Fíor 3: Sciar den slabhra luacha leathsheoltóirí de réir tíre, % den iomlán domhanda, 2019

Chun a leochaileachtaí a laghdú, ní mór don Aontas ‘beartas eacnamaíoch eachtrach’ dáiríre a fhorbairt bunaithe ar acmhainní criticiúla a dhaingniú [féach an chaibidil maidir le hamhábhair chriticiúla]. Sa ghearrthearma, ní mór don Aontas an Gníomh um Amhábhair Chriticiúla (CRMA) a chur chun feidhme go tapa agus go hiomlán. Molann an tuarascáil an tAcht seo a chomhlánú le straitéis chuimsitheach a chlúdaíonn gach

céim den slabhra soláthair mianraí criticiúla, ó eastóscadh go próiseáil go hathchúrsáil. Chun seasamh na hEorpa ag céim an tsoláthair a neartú, tá sé beartaithe Ardán tiomnaithe Amhábhair Criticiúil de chuid an Aontais a chruthú. Dhéanfaidh an t-ardán cumhacht mhargaidh na hEorpa a ghíaráil tríd an éileamh ar cheannach comhpháirteach ábhar criticiúil a chomhiomlánú (de réir na samhla a úsáidtear sa Chóiré Theas agus sa tSeapáin) agus trí chaibidlíocht na gceannachán comhpháirteach le tíortha is táirgeoirí a chomhordú. Chuideodh sé freisin le ‘costais árachais’ a laghdú do na Ballstáit trí stoc-chairn straitéiseacha a bhainistiú amach anseo ar leibhéal an Aontais, rud a rachadh níos faide ná an iarraidh bhog ar stoc-chairn náisiúnta a áirítear sa Ghníomh um Amhábhair Chriticiúla. Ag an am céanna, moltar don Aontas tuilleadh forbartha a dhéanamh ar a ‘thaidhleoireacht acmhainní’ le haghaidh CRManna. I measc na dtograí tá uasghrádú a dhéanamh ar Global Gateway – lena gcuirtear infheistíocht i dtríú tíortha chun cinn – chun díriú ar riachtanais straitéiseacha an Aontais agus straitéisí comhpháirteacha a fhorbairt le ceannaitheoirí eile ó thíortha atá ailínithe go straitéiseach, mar shampla trí Chlub Amhábhair Criticiúil G7+ (lena n-áirítear an tSeapáin, an Chóiré Theas agus an Astráil). Ba cheart don Aontas freisin féachaint go cúramach ar acmhainneacht na mianadóireachta domhainfharraige atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de: tugann meastacháin le fios go bhfuil iolraí móra de na cúltaisí talún ar eolas i ngrinneall na farraige, mar shampla le haghaidh copair, tíotáiniam, mangainéise, cóbailt, nicile agus dúile tearc-chré^{vii}.

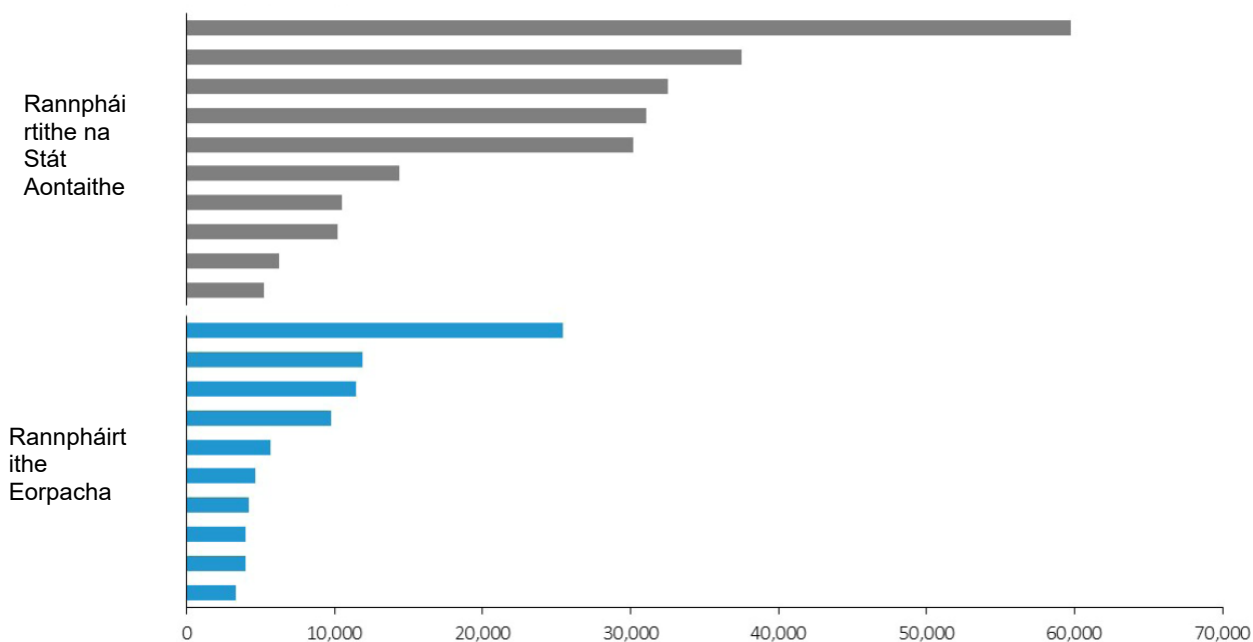
Ní mór don Aontas leas a bhaint freisin as acmhainneacht acmhainní intíre trí mhianadóireacht, athchúrsáil agus nuálaíocht in ábhair mhalartacha. Murab ionann agus breoslaí iontaise, tá taiscí roinnt amhábhair criticiúil ag an Aontas, amhail litiam sa Phortaingéil. Dá gcuirfí dlús le hoscailt mianach intíre, d’fhéadfadh sé go mbeadh an tAontas in ann freastal ar a éileamh iomlán ar roinnt mianraí criticiúla. Iarrann an Gníomh um Amhábhair Chriticiúla cheana féin ar na Ballstáit tréimhsí ama ceadaithe níos giorra a chur chun feidhme le haghaidh ‘Tionscadail Straitéiseacha’: 27 mí le haghaidh ceadanna eastósca agus 15 mhí le haghaidh próiseála, i gcomparáid le próisis a thógann trí go cúig huaire chomh fada leis an lá inniu. Mar sin féin, moltar sa tuarascáil gníomhaíochtaí breise chun dlús a chur le luas an cheadaithe, mar shampla acmhainneacht riaracháin a mhéadú trí shainordú a thabhairt acmhainní foirne réamhshainithe a leithdháileadh ar Thionscadail Straitéiseacha. Ag an am céanna, is soláthar breise iad ábhair a fhaightear in feithiclí leictreacha ar scor, i muilt gaoithe agus in earraí eile a d’fhéadfaí leas a bhaint astu trí athchúrsáil. D’fhéadfadh an tAontas níos mó ná leath go trí cheathrú dá riachtanais mhiotail maidir le teicneolaíochtaí glana a chomhlíonadh in 2050 trí athchúrsáil áitiúil^{viii}. Moltar, dá bhrí sin, fíor-Mhargadh Aonair le haghaidh dramhaíola agus ciorclaíochta a bhunú. Chun an sprioc sin a bhaint amach, beidh gá leis an margadh tánaisteach le haghaidh dramhaíl amhábhair criticiúil a neartú, leis an reachtaíocht atá ann cheana maidir le bailiú agus loingsiú dramhaíola a fhorfheidhmiú go héifeachtach chun méadú scála a cheadú, agus le rialuithe onnmhairiúcháin an Aontais maidir le dramhaíl a chomhordú. Ar deireadh, beidh sé ríthábhachtach borradh a chur faoi T&F;I le haghaidh ábhair nó próisis mhalartacha chun amhábhair chriticiúla a ionadú. Mar shampla, chuir cuideachtaí teicneolaíochta SAM saotharlanna taighde feidearálacha le chéile le déanaí chun IS a úsáid chun ábhar nua a fhorbairt a d’fhéadfadh an t-ábhar litiam i gcadhnraí a laghdú 70 %^{ix}.

I gcás tionscail straitéiseacha, ba cheart don Aontas straitéis chomhordaithe de chuid an Aontais a shaothrú chun acmhainneacht táirgeachta intíre a neartú agus chun príomhbhonneagair líonra a chosaint [féach an chaibidil maidir le teicneolaíochtaí digiteacha agus ardteicneolaíochtaí]. Cé go bhféadfadh úinéireacht an Aontais ar theilgcheártaí móra a bheith neamhréalaíoch ag an gcéim seo mar gheall ar na leibhéil infheistíochta is gá, ba cheart don Eoraip a hiarrachtaí comhpháirteacha a uasmhéadú chun an nuálaíocht i leathsheoltóirí agus a láithreachta sna deighleoga sliseanna is forbartha a neartú. Moltar sa tuarascáil comhstraitéis a sheoladh bunaithe ar cheithre ghné. Ar an gcéad dul síos, maoiniú le haghaidh nuálaíochta agus bunú saotharlann tástála gar d’ionaid barr feabhais atá ann cheana. Ar an dara dul síos, deontais nó taighde agus taise a chur ar fáil; Dreasachtaí cánach forbartha do chuideachtaí ‘fáblaí’ atá gníomhach i ndearadh sliseanna agus i dtailgcheártaí i ndeighleoga straitéiseacha roghnaithe. Ar an tríú dul síos, tacú le hacmhainneacht nuálaíochta na sliseanna príomhshruitha. Ar an gceathrú dul síos, iarrachtaí an Aontais a chomhordú maidir le hardphacáistiú 3T cúil, ardábhair agus próisis bhailchríche. Fógraíodh infheistíochtaí iomlána in imscaradh tionsclaíoch de thart ar EUR 100 billiún san Aontas ó bhí an togra le haghaidh Gníomh Eorpach um Shliseanna ann, arna dtacú den chuid is mó ag na Ballstáit atá faoi rialú Státchabhrach. Mar sin féin, tá an baol ann go mbeidh comhordú lag ar thosaíochtaí agus ar cheanglais éilimh, easpa scála do tháirgeoirí intíre, agus dá réir sin níos lú cumais chun infheistíocht a dhéanamh i ndeighleoga leathsheoltóra níos nuálaí, mar thoradh ar chur chuige ilroinnte. Tá sé beartaithe, dá bhrí sin, leithdháileadh buiséadach láraithe de chuid an Aontais a chruthú a bheidh tiomnaithe do leathsheoltóirí le tacaíocht ó IPCEI ‘mear’ nua. Is éard a bheadh i gceist le húsáid na huirlise sin cómhaoiniú ó bhuiséad an Aontais agus amanna formheasa níos giorra do thionscadail leathsheoltóra. Maidir le teileachumarsáid, moltar breithnithe slándála a neartú maidir le foinsí teicneolaíochta trí thús áite a thabhairt d’úsáid díoltóirí iontaofa an Aontais le haghaidh sannadh speictrim i ngach tairiscint amach anseo, agus trí sholáthraithe trealaimh teileachumarsáide atá bunaithe san Aontas a chur chun cinn mar sholáthraithe straitéiseacha sa chaibidlíocht trádála.

Acmhainneacht thionsclaíoch don chosaint agus don spás a neartú

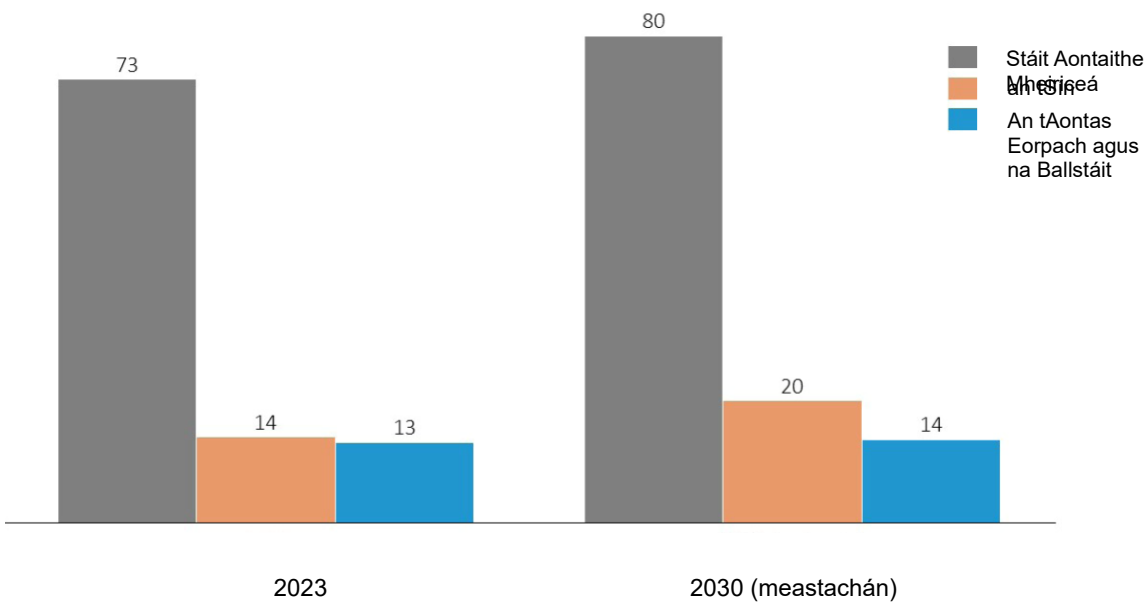
Ní hamháin go bhfuil tionscal cosanta na hEorpa thíos le caiteachas cosanta níos ísle ach freisin le heaspa fócais ar fhorbairt teicneolaíoch [féach an chaibidil maidir le cosaint]. Tá earnáil cosanta na hEorpa an-iomaíoch ar fud an domhain, agus cláraíonn sí láimhdeachas bliantúil EUR 135 bhiliún in 2022 agus méideanna láidre onnmhairí. Tá roinnt táirgí agus teicneolaíochtaí de chuid an Aontais níos fearr nó ar a laghad ar cháilíocht atá coibhéiseach leo siúd a tháirgeann na Stáit Aontaithe, amhail príomhthancanna catha, gnáth-fhomhuireáin, teicneolaíocht longchlóis chabhlaigh agus aerárthaí iompair. Mar sin féin, tá tionscal cosanta an Aontais ag fulaingt mar gheall ar bhearna acmhainneachta ar dhá thaobh. Ar an gcéad dul síos, tá an t-éileamh foriomlán níos ísle: tá an caiteachas comhiomlán ar chosaint san Aontas thart ar aon trian chomh hard leis an gcaiteachas sna Stáit Aontaithe. Ar an dara dul síos, níl caiteachas an Aontais chomh dírithe céanna ar an nuálaíocht. Is tionscal an-teicneolaíoch í an chosaint a bhfuil nuálaíocht shuaiteach mar shaintréith aici, rud a chiallaíonn go bhfuil gá le hinfheistíochtaí ollmhóra T&F chun paireacht straitéiseach a choinneáil. Thug na Stáit Aontaithe tús áite do chaiteachas T&F thar gach catagóir caiteachais mhíleata eile ó 2014. In 2023, leithdháil sé EUR 130 billiún (USD 140 billiún) ar Thaighde, Forbairt, Tástáil agus Meastóireacht, arb ionann é agus thart ar 16 % den chaiteachas iomlán ar chosaint. Chonacthas an méadú coibhneasta is mó ar an mbuiséad cosanta sa chatagóir sin freisin. San Eoraip, b'ionann an cistiú iomlán le haghaidh T&F cosanta agus EUR 10.7 billiún in 2022, arb ionann é agus díreach 4.5 % den chaiteachas iomlán. Maidir le córais chosanta chasta den chéad ghlúin eile i ngach réimse straitéiseach, beidh gá le hinfheistíocht ollmhór T&F a sháraíonn acmhainneacht Bhallstáit aonair an Aontais.

Tá tionscal cosanta na hEorpa ilroinnte freisin, rud a chuireann teorainn lena scála agus a chuireann bac ar éifeachtacht oibríochtúil sa réimse. Is gníomhaithe náisiúnta atá ag feidhmiú i margaí baile réasúnta beag is mó atá i dtírdhreach tionsclaíoch cosanta an Aontais [féach Fíor 4]. Cruthaítear dhá mhórdhúshlán leis an ilroinnt. Ar an gcéad dul síos, ciallaíonn sé nach bhfuil scála ag an tionscal, rud atá riachtanach in earnáil dianchaipitil a bhfuil timthriallta fada infheistíochta aici. Mar thoradh air sin, dá gcuirfeadh Ballstáit an Aontais dlús suntasach leis an gcaiteachas cosanta, d'fhéadfadh géarchéim soláthair tarlú agus na Ballstáit in iomaíocht le chéile ar mhargadh srianta na hEorpa um threalamh cosanta. Ar an dara dul síos, eascraíonn saincheisteanna tromchúiseacha as ilroinnt a bhaineann le heaspa caighdeánaithe agus idir-inoibritheacht trealaimh, a tháinig chun solais le linn thacaíocht an Aontais don Úcráin. Le haghaidh airtléire 155 mm amháin, chuir Ballstáit an Aontais deich gcineál éagsúla habhatsair ar fáil don Úcráin óna stoic, agus seachadadh cuid acu in athraithe éagsúla fiú, rud a chruthaíonn deacrachtaí lóistíochta tromchúiseacha d'fhórsaí armtha na hÚcráine. Maidir le táirgí eile, mar shampla, oibríonn Ballstáit an Aontais dhá chineál déag umar catha, ach ní tháirgeann na Stáit Aontaithe ach ceann amháin^x.

Foinse: Mionsaothrú ar Nuacht Cosanta Barr 100. I measc na ngníomhaithe Eorpacha tá cuideachtaí neamh-AE
LÉIGH 4: Comparáid idir ioncam mór gníomhaithe cosanta na hEorpa agus na Stát Aontaithe, EUR milliún, 2023

Tá earnáil spáis den chéad scoth forbartha ag an Aontas, in ainneoin leibhéil i bhfad níos ísle maoinithe, ach tá sé ag dul ar gcúl anois [féach an chaibidil maidir leis an spás]. Tá bonneagar criticiúil spáis faoi úinéireacht agus faoi bhainistiú an Aontais. Tá sócmhainní agus cumais straitéiseacha den chéad scoth forbartha aige, agus inniúlachtaí teicniúla aige atá ar aon dul le cumhachtaí spáis eile i bhformhór na réimsí. I gcás na loingseoireachta satailíte, mar shampla, soláthraíonn Galileo an fhaisnéis suite agus uainiúcháin is cruinne agus is sláine, agus i gcás feidhmeanna míleata freisin. Le linn Fhaire na Cruinne, cuireann Copernicus na sonraí is cuimsithí ar fáil ar fud an domhain, lena n-áirítear sonraí maidir le faireachán ar an gcomhshaol agus ar an athrú aeráide, bainistiú tubaistí agus slándáil. Mar sin féin, tá a phríomhshuíomh margaidh cailte ag an Aontas i lainseálaithe tráchtála (Ariane 4-5) agus i satailítí geochobhsaí. Bhí air brath go sealadach ar roicéid Space X chun na satailítí a lainseáil dá chlár straitéiseach Galileo. Tá an tAontas chun deiridh ar na Stáit Aontaithe freisin maidir le tiomáint roicéad, meigeabhuíonta le haghaidh teileachumarsáide agus glacadóirí agus feidhmchláir satailíte, ar margadh é atá i bhfad níos mó ná na deighleoga spáis eile. Dála an tionscail cosanta, tá bearna shuntasach infheistíochta in earnáil an spáis lena hiomaitheoirí móra. Le daichead bliain anuas, tá an infheistíocht idir 15% agus 20% de leibhéil na Stát Aontaithe. In 2023, ba é USD 15 bhiliún an caiteachas poiblí ar an spás san Eoraip, i gcomparáid le USD 73 bhiliún sna Stáit Aontaithe. Meastar go sáróidh an tSín an Eoraip sna blianta beaga amach romhainn, ag baint amach caiteachas USD 20 billiún faoi 2030 [féach Fíor 5].

Foinse: Euroconsult, 2023.

Fíor 5: **Caiteachas rialtais ar chlár spáis USD billiún**

I gcás na dtionscal cosanta agus spáis araon, cuireann comhiomlánú agus comhordú neamhleor an chaiteachais poiblí san Eoraip le hilloinnt thionsclaíoch. Ní raibh sa soláthar comhoibríoch Eorpach ach 18 % den chaiteachas ar sholáthar trealaimh cosanta in 2022, méid a bhí go mór faoi bhun an tagarmhairc 35 % a comhaontaíodh i gcreataí na Gníomhaireachta Eorpaí um Chosaint. Cruthaíonn an easpa comhordaithe sin fáinne fí do thionscal cosanta an Aontais. Gan comhiomlánú éilimh i measc na mBallstát, tá sé níos deacra don tionscal riachtanais níos fadtéarmaí a thuar agus an soláthar a mhéadú, rud a laghdaíonn a acmhainneacht fhoriomlán chun freastal ar an éileamh agus a cheileann orduithe agus deiseanna ar an tionscal. Mar thoradh air sin, atreoraítear soláthar cosanta lasmuigh den Aontas. Idir mí an Mheithimh 2022 agus mí an Mheithimh 2023, chuaigh 78 % den chaiteachas soláthair chuig soláthróirí neamh-AE, agus chuaigh 63 % de sin chuig na Stáit Aontaithe. Ag an am céanna, nuair a eagraíonn agus nuair a chomhoibríonn Ballstáit an Aontais, bíonn na torthaí dearfach. Sampla amháin den sórt sin is ea an A330 Multi-Role Tanker Transport, a forbraíodh trí thionscadal comhoibríoch a ligeann do thíortha rannpháirteacha acmhainní a chomhthiomsú agus costais oibríochta agus chothabhála a roinnt. Ar an gcaoi chéanna, cuirtear bac ar earnáil spáis na hEorpa mar gheall ar chomhiomlánú éilimh agus comhordú infheistíochta neamhleor i measc na mBallstát. Thairis sin, oibríonn Gníomhaireacht Spáis na hEorpa (GSE) bunaithe ar phrionsabal an ‘toraidh gheografaigh’, rud a chiallaíonn go ndéanann sí méid atá cosúil le ranníocaíocht airgeadais na tíre leis an ngníomhaireacht a infheistiú i ngach ceann dá balltíortha trí chonarthaí tionsclaíocha le haghaidh clár spáis. Is é an toradh a bhíonn ar an bprionsabal sin ilroinnt dosheachanta na slabhraí soláthair, dúbailt neamhriachtanach acmhainneachtaí i margai réasúnta beag agus neamhréir idir na gníomhaithe tionsclaíocha is iomaíche agus leithdháileadh iarbhrí acmhainní.

In éagmais comhchaiteachas Eorpach, ní mór gníomhaíochtaí beartais d'earnáil na cosanta a dhíriú ar éileamh a chomhiomlánú agus ar shócmhainní cosanta tionsclaíocha a chomhtháthú [féach an chaibidil maidir le cosaint]. Sa ghearrthearma, tá gá leis an Straitéis Eorpach maidir le Tionsclaíocht na Cosanta agus Clár gaolmhar Thionscal Cosanta na hEorpa a chur chun feidhme go pras. Go háirithe, tá sé fíor-riachtanach comhiomlánú an éilimh idir grúpaí Ballstát a mhéadú go suntasach, ar a laghad ina measc siúd a roghnaíonn déanamh amhlaidh, agus sciar an tsoláthair chomhpháirtigh cosanta a ardú. Moltar sa tuarascáil céimeanna breise chun Beartas Tionsclaíoch Cosanta meántéarmach de chuid an Aontais a fhorbairt lena bhféadfar tacú le comhtháthú struchtúrach trasteorann sócmhainní cosanta agus le comhtháthú agus comhdhlúthú roghnaitheach acmhainneacht thionsclaíoch an Aontais, agus é mar aidhm shainráite scála, caighdeánú agus idir-inoibritheacht a mhéadú. Ba cheart go gcumasódh beartas iomaíochta AE comhdhlúthú den sórt sin nuair a sholáthródh scála méadaithe éifeachtúlachtaí nó nuair a cheadódh sé infheistíochtaí atá iomaíoch ar fud an domhain a réadú. Ina theannta sin, agus caiteachas cosanta an Aontais ag dul i méid, ba cheart tacú le comhdhlúthú tionsclaíoch cosanta, le comhtháthú agus le nuálaíocht theicneolaíoch le prionsabail tosaíochta Eorpacha atreisthe sa soláthar, lena n-áiríteofar go mbeidh sciar íosta den éileamh méadaitheach sin dírithe ar chuideachtaí Eorpacha seachas ar shreabhadh thar lear.

Mar aon leis an ngéarghá atá leis an infheistíocht fhoriomlán i réimse na cosanta a mhéadú, tá cás láidir ann an comhar a threisiú agus acmhainní a chomhthiomsú le haghaidh T&F i réimse na cosanta ar leibhéal an Aontais. Tá riachtanais ollmhóra infheistíochta roimh earnáil na cosanta [féach an chaibidil maidir le hinfeistíocht]. Cé go mbainfidh earnáil na cosanta ar an iomlán tairbhe as bearta chun margaí caipitil an Aontais a dhoimhniú, beidh tacaíocht bhreise de dhíth ar FBManna cosanta nuálacha. D'fhéadfaí a áireamh ar na bearta ábhartha beartais iasachtaithe Ghrúpa BEI a mhodhnú maidir le hinfeistíocht chosanta a eisiáimh agus creataí Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachais an Aontais maidir le maoiniú táirgí cosanta a shoiléiriú. T&F Cosanta; Is catagóir speisialta caiteachais í D, áfach, a éilíonn cur chuige uathúil. Faoi láthair, infheistíonn an tAontas thart ar EUR 1 bhilliún in T&F cosanta in aghaidh na bliana, agus déantar formhór na hinfeistíochta ar leibhéal na mBallstát. Ach tá gá le comhordú uile-Eorpach i gcás roinnt deighleog nua nó deighleog atá casta go teicniúil – amhail ladraínn, diúrcaín hipearsonacha, airm fuinnimh dhírithé, intleacht shaorga chosanta agus cogaíocht ar ghrinneall na farraige agus sa spás. Ní féidir le haon Bhallstát na cumais agus an bonneagar uile is gá a mhaoiniú, a fhorbairt, a tháirgeadh agus a chothú chun ceannaire a choinneáil sna teicneolaíochtaí sin. Ag an am céanna, is mór iad na hiarmhairtí ó T&F cosanta chuig earnálacha eile den gheilleagar agus T&F a chistítear go príobháideach.^{xi} Moltar sa tuarascáil, dá bhrí sin, go méadófaí an cistiú Eorpach le haghaidh T&F agus go ndíreofaí an cistiú sin ar chomhthionscnaimh. D'fhéadfaí an cur chuige sin a fhorbairt trí chláir nua dé-úsáide agus trí Thionscadail Leasa Choitinn Eorpacha atá beartaithe chun an comhar tionsclaíoch is gá a eagrú.

Bhainfeadh earnáil spáis na hEorpa tairbhe as rialacha nuashonraithe rialachais agus infheistíochta, agus as comhordú níos fearr ar chaiteachas poiblí i bhfíor-Mhargadh Aonair don spás. Moltar sa tuarascáil deireadh a chur de réir a chéile le prionsabal Údarás Faireacháin CSTE maidir le filleadh geografach. Ba cheart go léireofaí le rialacha soláthair ÚME toradh na hiomaíochta tionsclaíche agus rogha na soláthraithe is fearr, agus ba cheart acmhainní a dhíriú ar thionscadail a léiríonn go bhféadfaí dul chun cinn suntasach eolaíoch nó teicneolaíoch a dhéanamh, gan beann ar shuíomh na n-eintiteas rannpháirteach. Ag gabháil leis an bpróiseas sin, ba cheart Margadh Aonair feidhmiúil don spás a bhunú, ina mbeadh caighdeáin choiteanna agus comhchuíbhiú na gceanglas ceadúnúcháin (i gcomhréir le Dlí Spáis an Aontais atá beartaithe). Tá sé beartaithe freisin Ciste Tionscail Spáis ilchuspóireach a bhunú a chuirfeadh ar chumas an Choimisiúin Eorpaigh gníomhú mar 'chustaiméir ancaire' chun seirbhísí agus táirgí spáis a cheannach go comhpháirteach agus teicneolaíochtaí criticiúla a chistiú, rud a chabhródh le bonn tionsclaíoch an Aontais a acmhainneacht a mhéadú. Ar an gcaoi chéanna, ba cheart tacú le tosaíochtaí straitéiseacha comhpháirteacha don spástaighde agus don nuálaíocht spáis trí chomhordú, cistiú agus comhthiomsú acmhainní méadaithe chun cláir chomhpháirteacha mhóra nua de chuid an Aontais a fhorbairt. Ar deireadh, maidir le hearnáil na cosanta, ba cheart fás FBManna nuálacha spáis, gnólachtaí nuathionscanta agus gnólachtaí atá i mbun fáis san Aontas a chumasú trí rochtain níos fearr ar mhaoiniú agus trí rialacha tosaíochta Eorpacha spriocdhírithé a thabhairt isteach.

Fabhtanna

- i Baba, C., Lan, T., Mineshima, A., Misch, F., Pinat, M., Shahmoradi, A., Yao, J., & van Elkan, R., 'Bloghadh [Geo-eacnamaíoch: What's at Stake for the EU](#)', Páipéar Oibre CAI Uimh. 2023/245, 2023.
- ii BCE, op cit., 2023.
- iii Caldara, D., & Iacoviello, M., 'Tomhas [Riosca Geopholaitiúil](#)', Athbhreithniú Eacnamaíoch Mheiriceá, 112(4), 2022, lgh. 1194-1225.
- iv An Coimisiún Eorpach, [A new method to help policymakers defend democracy against hybrid threats \[Modh nua chun cabhrú le lucht déanta beartas an daonlathas a chosaint ar bhagairtí hibrideacha\]](#), 2023.
- v IEA, [Athbhreithniú 2023 ar an Margadh Mianraí Criticiúla](#), lch. 5, 2023.
- vi An Coimisiún Eorpach, [Tuarascáil ar staid na Deacáide Digití 2023](#), an 27 Meán Fómhair 2023.
- vii Hein, J. R., Mizell, K., Koschinsky, A., & Conrad, T. A., [Fosuithe mianraí domhain-aigéanacha mar fhoinsé miotal criticiúil le haghaidh feidhmeanna ardteicneolaíochta agus teicneolaíochta glaise: Comparáid le hacmhainní talamhbhunaithe](#), Ore Geology Reviews, Imleabhar 51, 2013, leathanaigh 1-14,
- viii Eurométaux, Grégoir, L., van Acker, K., op. cit., 2022.
- ix Microsoft, [Ré nua le haghaidh fionnachtain eolaíoch a dhíghlasáil le AI: How Microsoft's AI screened over 32 million candidates to find a better battery](#)[An chaoi a ndearna Microsoft scagadh ar bhreis agus 32 mhilliún iarrthóir chun ceallra níos fearr a aimsiú], 2024.
- x An Ghníomhaireacht Eorpach um Chosaint.
- xi Moretti et al., 'Scriosanna Intleachtúla an Chogaidh? Defense R&D, Productivity and International Spillovers', Páipéar Oibre NBER Uimh. 26483, 2021.

5. Infheistíochtaí a mhaoiniú

Is riachtanais ollmhóra iad na riachtanais mhaoiniúcháin atá ag teastáil ón Aontas chun a chuspóirí a bhaint amach, ach tá an infheistíocht tháirgiúil lag in ainneoin go leor coigilteas príobháideach [féach an chaibidil maidir le hinfeistíocht]. Chun na cuspóirí a leagtar amach sa tuarascáil seo a bhaint amach, tá gá le hinfeistíocht bhreise íosta bhliantúil idir EUR 750 billiún agus EUR 800 billiún, bunaithe ar na meastacháin is déanaí ón gCoimisiún, a chomhfhreagraíonn do 4.4-4.7 % de OTI an Aontais in 2023. Ar mhaithe le comparáid a dhéanamh, b'ionann an infheistíocht faoi Phlean Marshall idir 1948-51 agus 1-2 % de OTI an Aontais. Chun an méadú sin a bhaint amach, bheadh gá le sciar infheistíochta an Aontais a mhéadú ó thart ar 22 % den OTI sa lá atá inniu ann go dtí thart ar 27 %, rud a d'aisiompódh meath ildeich mbliana ar fud fhorhmór gheilleagair mhóra an Aontais. Mar sin féin, níl infheistíocht tháirgiúil san Aontas ag dul i ngleic leis an dúshlán sin. Ó bhí an Ghéarchéim Mhór Airgeadais (GFC) ann, tá bearna shuntasach leanúnach ann idir infheistíocht tháirgiúil phríobháideach¹⁸ san Aontas agus sna Stáit Aontaithe. Ag an am céanna, ní dhearnadh an bearna infheistíochta príobháidí ar fud an dá gheilleagar a fhritháireamh le hinfeistíocht rialtais níos airde, a thit freisin tar éis Choimisiún Foraoiseachta na Guáine agus a bhí níos ísle go leanúnach san Aontas i gcomparáid leis na Stáit Aontaithe mar sciar de OTI. Soláthraíonn teaghlaigh an Aontais neart coigiltis chun infheistíocht níos airde a mhaoiniú, ach faoi láthair níl na coigiltis sin á dtreorú go héifeachtúil chuig infheistíochtaí táirgiúla. In 2022, b'ionann coigilteas teaghlaigh an Aontais agus EUR 1,390 billiún i gcomparáid le EUR 840 billiún sna Stáit Aontaithe. Ach, in ainneoin a gcoigilteas níos airde, tá saibhreas i bhfad níos ísle ag teaghlaigh an Aontais ná mar atá ag a gcontrapháirtithe sna Stáit Aontaithe, go príomha mar gheall ar na torthaí níos ísle a fhaigheann siad ó mhargaí airgeadais ar a sealúchais sócmhainní.

Is féidir leis an Aontas freastal ar na riachtanais infheistíochta sin gan an iomarca brú a chur ar acmhainní gheilleagar na hEorpa, ach beidh tacaíocht phoiblí de dhíth ar an earnáil phríobháideach chun an plean a mhaoiniú. Tá ionsamhlú déanta ag an gCoimisiún Eorpach agus ag Roinn Taighde CAI ar chásanna ina mbeadh brú leanúnach infheistíochta de thart ar 5 % de OTI ag an Aontas, agus úsáid á baint as a samhla ilnaisiúnta. Tugann na torthaí le fios go méadóidh infheistíocht den mhéid seo aschur thart ar 6% laistigh de 15 bliana. Ós rud é go gcoigeartaítear an soláthar ar bhealach níos céimsí ná an t-éileamh – de réir mar a thógann sé am caipiteal breise a charnadh – tugtar le tuiscint le céim an aistrithe go bhfuil roinnt brúnna boilscithe ann, ach scaiptear na brúnna sin le himeacht ama. Beidh sé dúshlánach an infheistíocht a dhíghlasáil. San Eoraip go stairiúil, is í an earnáil phríobháideach a rinne tuairim is ceithre chúigiú den infheistíocht tháirgiúil, agus is í an earnáil phoiblí a rinne an cúigiú cuid eile di. Chun infheistíocht phríobháideach de thart ar 4 % den OTI a sholáthar trí mhaoiniú margaidh amháin, bheadh gá le laghdú ar chostas príobháideach an chaipitil – laghdú thart ar 250 bonnphointe i samhail an Choimisiúin Eorpaigh. Cé go bhfuiltear ag súil go laghdóidh éifeachtúlacht fheabhsaithe an mhargaidh caipitil (e.g. trí Aontas na Margaí Caipitil a chur i gcrích) costais maoinithe phríobháidigh, is dócha go mbeidh an laghdú i bhfad níos lú. Dá bhrí sin, is cosúil go bhfuil gá le dreasachtaí fíoscacha chun leas a bhaint as infheistíocht phríobháideach chun an plean infheistíochta a mhaoiniú, chomh maith le hinfeistíocht dhíreach rialtais.

Beidh tionchar éigin ag an spreagadh is gá don infheistíocht phríobháideach ar an airgeadas poiblí, ach is féidir leis na gnóthachain táirgiúlachta na costais fhíoscacha a laghdú. Mura ndéantar caiteachas an rialtais a bhaineann le hinfeistíocht a chúiteamh le coigilteas buiséadach in áiteanna eile, d'fhéadfadh meath sealadach teacht ar chomharduithe fíoscacha príomha sula bhfeidhmíonn an plean infheistíochta a thionchar dearfach ar aschur ina iomláine. Mar sin féin, má chuirtear an straitéis agus na hathchóirithe a leagtar amach sa tuarascáil seo chun feidhme ag an am céanna, ba cheart méadú suntasach ar tháirgiúlacht tosca iomlána an Aontais (TFP) a bheith ag gabháil leis an mbrú ar infheistíocht. Feabhsóidh méadú suntasach ar TFP barrachas buiséid an rialtais, rud a laghdóidh go suntasach na costais idirthréimhseacha a bhaineann leis an bpleana réiteach, ar choinníoll nach gcaithfear an t-ioncam breise go hiomlán chun críoche eile. Mar shampla, d'fhéadfadh méadú 2 % ar leibhéal TFP laistigh de dheich mbliana a bheith leordhóthanach cheana féin chun suas le haon trian den chaiteachas fíoscach (fóirdheontais infheistíochta agus infheistíocht rialtais) is gá chun an plean a chur chun feidhme a chumhdach. Is féidir a mheas gur méadú measartha é an méadú 2% ar an gClár um Sceimhlitheoireacht agus a Maoiniú a Rianú i bhfianaise na bearna 20% atá ann faoi láthair idir an tAontas agus na Stáit Aontaithe.

CUSPÓIRÍ ROOT na hÚisbéiceastáine Íochtraí san Eoraip

18 Sainmhínítear infheistíocht tháirgiúil mar ollfhoirmiú caipitil sheasta lúide infheistíocht chónaithe.

Príomhchúis le hidirghabháil airgeadais nach bhfuil chomh héifeachtúil céanna san Eoraip is ea go bhfuil na margáí caipitil ilroinnte i gcónaí agus go bhfuil sreafaí coigiltis isteach sna margáí caipitil níos ísle. Cé go bhfuil roinnt beart tugtha isteach ag an gCoimisiún chun Aontas na Margáí Caipitil (CMU) a thógáil, tá trí príomhlochta ann fós. Ar an gcéad dul síos, níl rialtóir margaidh urrús aonair ná leabhar rialacha aonair ag an Aontas maidir le gach gné den trádáil agus tá éagsúlacht mhór fós ann i gcleachtais mhaoirseachta agus i léirmhínte ar rialacháin. Ar an dara dul síos, tá an timpeallacht iarthrádála le haghaidh imréitigh agus socraíochta san Eoraip i bhfad níos lú aontaithe ná mar atá sna Stáit Aontaithe. Ar an tríú dul síos, in ainneoin an dul chun cinn a rinneadh le déanaí maidir le córais cánach siarchoinneálaí, cánach agus dócmhainneachta ar fud na mBallstát, tá siad fós neamhailínithe go mór. Ina theannta sin, níl dóthain caipitil fhadtéarmaigh ar fáil do mhargáí caipitil an Aontais i gcomparáid le mórgheilleagair eile, mar gheall, den chuid is mó, ar thearcfhorbairt cistí pinsin. In 2022, ní raibh ach 32 % de OTI i leibhéal na sócmhainní pinsin san Aontas agus sna Stáit Aontaithe b'ionann iomlán na sócmhainní agus 142 % de OTI agus 100 % sa Ríocht Aontaithe. Léiríonn an difríocht sin go bhfuil an chuid is mó de shuibhreas pinsin na dteaghlach Eorpach i bhfoirm éileamh ar chórais slándála sóisialta íoc-mar-a-úsáidtear. Tá sócmhainní pinsin an Aontais comhchruinnithe go mór i ndornán Ballstát ina bhfuil córais phinsin phríobháideacha níos forbartha. Is ionann sciar iomlán na hÍsiltíre, na Danmhairge agus na Sualainne i sócmhainní pinsin an Aontais agus 62 % d'iomlán an Aontais.

Is í an íomhá scátháin ná go mbraitheann an tAontas go hiomarcach ar mhaoiniú ó na bainc, rud nach bhfuil chomh hoiriúnach céanna chun tionscadail nuálacha a mhaoiniú agus a bhfuil roinnt srianta air. Cé gur thug GFC agus díghiaráil na mbanc ina dhiaidh sin ról níos mó do mhargáí caipitil agus do mhaoiniú neamhbhainc san Eoraip, is iad iasachtaí bainc fós an fhoinsé airgeadais sheachtraigh is tábhachtaí do chuideachtaí. Mar sin féin, is iondúil nach mbíonn na bainc in ann cuideachtaí nuálacha a mhaoiniú: níl an saineolas acu chun iad a scagadh agus faireachán a dhéanamh orthu agus bíonn deacrachtaí acu a gcomhthaobhacht (doláimhsithe den chuid is mó) a luacháil, go háirithe i gcomparáid le hairgeadaithe aingeal, caipitlithe fiontair agus soláthraithe cothromais phríobháidigh. Tá bainc san Eoraip thíos freisin le brabúsacht níos ísle ná a gcontrapháirtithe sna Stáit Aontaithe – den chuid is mó toisc go bhfaigheann bainc na Stáit Aontaithe glantáille níos airde agus ioncam coimisiúin níos airde ó bheith ag feidhmiú ina margáí caipitil níos doimhne – agus toisc nach bhfuil siad ar scála i gcoibhneas lena gcontrapháirtithe sna Stáit Aontaithe mar gheall ar an Aontas Baincéireachta neamhiomlán. Tá roinnt bacainní sonracha rialála roimh bhainc an Aontais freisin a chuireann srian ar a gcumas iasachtaí a thabhairt. Go háirithe, ní féidir le bainc an Aontais brath ar urrúsú a mhéid céanna lena gcontrapháirtithe sna Stáit Aontaithe. Ní raibh in eisiúint bhliantúil urrúsuithe san Aontas ach 0.3 % de OTI in 2022, agus i gcás na Stáit Aontaithe ba é 4 % an figiúr. Déanann an t-urrúsú cláir chomhardaithe na mbanc níos solúbtha trí ligean dóibh riosca áirithe a aistriú chuig infheisteoirí, caipiteal a scaoileadh agus iasachtú breise a dhíghlasáil. I gcomhthéacs an Aontais, d'fhéadfadh sé gníomhú freisin in ionad easpa comhtháthaithe sa mhargadh caipitil trí chead a thabhairt do bhainc iasachtaí a thagann ó Bhallstáit éagsúla a phacáistiú i sócmhainní caighdeánaithe agus intrádála ar féidir le hinfeisteoirí neamhbhainc iad a cheannach freisin.

Ag an am céanna, tá tacaíocht an AE d'infheistíocht phoiblí agus príobháideach araon srianta ag méid bhuiséad an AE, a easpa fócais agus dearcadh ró-choimeádach i leith riosca. Is buiséad beag é buiséad bliantúil an Aontais, arb ionann é agus beagán os cionn 1 % de OTI an Aontais, agus tá buiséid na mBallstát gar do 50 % i dteannta a chéile. Ní dhéantar é a leithdháileadh ach oiread ar thosaíochtaí straitéiseacha an Aontais: d'ainneoin iarrachtaí ar athchóiriú, is iad 30.5% agus 30.9%, faoi seach, na sciartha de Chreat Airgeadais Ilbhliantúil (CAI) 2021-2027 a leithdháiltear ar chomhtháthú agus ar an gcomhbheartas talmhaíochta. Thairis sin, tá buiséad an Aontais ilroinnte ar fud beagnach 50 clár caiteachais, rud a chuireann cosc ar mhaoiniú ón Aontas scála leordhóthanach a bhaint amach do thionscadail uile-Eorpacha níos mó. Tá an rochtain ar chistiú ón Aontas casta agus maorlathach do ghníomhaithe príobháideacha, agus tá teorainn leis an deis freastal ar thosaíochtaí beartais nua nó freagairt d'fhorbairtí gan choinne. Tá bac á chur freisin ar chumas bhuiséad an Aontais infheistíocht phríobháideach a shlógadh trí ionstraimí comhroinnte riosca mar gheall ar a laghad suime atá ann i leith riosca. Is é clár InvestEU an ionstraim roinnte riosca is mó atá i bhfeidhm faoi láthair, ach tá na comhpháirtithe cur chun feidhme, amhail Grúpa BEI, fós dírithe den chuid is mó ar raon feidhme infheistíochta lena mbaineann riosca níos ísle. Ar deireadh, cuirfeadh tús le haisíocaíocht iasachtaí an Aontais faoi chlár NextGenerationEU (NGEU) in 2028 agus is ionann é agus EUR 30 billiún in aghaidh na bliana. Gan cinneadh maidir le hacmhainní dílse nua, dhéanfaí cumhacht caiteachais éifeachtach ar leibhéal an Aontais a laghdú go meicniúil trí aisíocaíochtaí úis agus príomhshuime.

Níl aon amhras ach go mbeadh sé i bhfad níos éasca Aontas na Margáí Caipitil a bhaint amach agus é a dhéanamh níos iomláine dá n-eiseofaí comhshócmhainn shábháilte. Ar an gcéad dul síos, d'éascódh sé praghsáil aonfhoirmeach bannaí corparáideacha agus díorthach trí phríomhthagarmharc a sholáthar, rud a chuideodh le táirgí airgeadais a chaighdeánú ar fud an Aontais agus le margáí a dhéanamh níos trédhearcaí agus níos inchomparáide. Ar an dara dul síos, sholáthródh sé cineál comhthaobhachta sábháilte is féidir a úsáid

i ngach Ballstát agus i ngach deighleog den mhargadh, i ngníomhaíochtaí contrapháirithe lárnacha agus i malartuithe leachtachta idirbhainc, lena n-áirítear ar bhonn trasteorann. Ar an tríú dul síos, sholáthródh sócmhainn shábháilte choiteann margadh mór leachtach a mhealladh infheisteoirí ar fud an domhain, as a dtiocfadh costais níos ísle caipitil agus margaí airgeadais níos éifeachtaí ar fud an Aontais. Bheadh an tsócmhainn sin mar bhonn freisin do chúlchistí idirnáisiúnta euro atá i seilbh banc ceannais eile, rud a chuirfeadh feabhas ar ról an euro mar airgeadra cúltaca. Ar an gceathrú dul síos, chuirfeadh sé sócmhainn mhiondíola shábháilte agus leachtach ar fáil do theaghlach uile na hEorpa a bheadh inrochtana ar phraghas coiteann, rud a laghdódh neamhshiméadrachtaí faisnéise agus ‘claontacht bhaile’ i leithdháileadh cistí miondíola.

Tá gá le roinnt comhchistithe infheistíochta ar leibhéal an Aontais chun fás táirgiúlachta a uasmhéadú, chomh maith le hearraí poiblí Eorpacha eile a mhaoiniú. Dá mhéad a chuireann rialtais an straitéis a leagtar amach sa tuarascáil seo i bhfeidhm, is ea is mó an méadú ar tháirgiúlacht a bheidh ann, agus is amhlaidh is éasca a bheidh sé do rialtais na costais fhioscacha a bhaineann le tacú le hinfeistíocht phríobháideach agus le hinfeistíocht a dhéanamh iad féin a íoc. Beidh cistiú comhpháirteach le haghaidh tionscadail shonracha ríthábhachtach chun gnóthachain táirgiúlachta na straitéise a uasmhéadú, amhail infheistíocht a dhéanamh i dtaighde ceannródaíoch agus i mbonneagair cheannródaíoch chun an intleacht shaorga a leabú sa gheilleagar. Ag an am céanna, saináithnítear earraí poiblí eile sa tuarascáil seo – amhail infheistíocht a dhéanamh in eangacha agus in idirnascairí, agus maoiniú a dhéanamh ar sholáthar comhpháirteach trealaimh cosanta agus T&F cosanta;| – nach soláthrófar a ndóthain gan comhghníomhaíocht ná cistiú. Ar deireadh, ionas go mbeidh na Ballstáit in ann cóineasú níos dlúithe a dhéanamh ina mbeartais – bíodh sin sa Mhargadh Aonair nó ar bhonn níos ginearálta sna beartais a ndéantar cur síos orthu sa tuarascáil seo amhail an aeráid, an nuálaíocht, an chosaint, an spás agus an t-oidreachas – beidh gá le rialáil agus dreasachtaí araon. Beidh comhchistiú ag teastáil freisin le haghaidh dreasachtaí. Mar sin féin, mura gcuirtear an straitéis chun feidhme go hiomlán agus mura dtagann borradh faoin bhfás táirgiúlachta, d’fhéadfadh sé go mbeadh gá le fiachas poiblí a eisiúint ar bhealach níos leithne chun go mbeidh cistiú na n-aistrithe níos réadúla.

D’fhéadfadh eisiúint comhshócmhainní sábháilte chun comhthionscadail infheistíochta a chistiú teimpléid atá ann cheana a leanúint – mar sin féin, níor mhór na coimirce uile a bheadh i gceist le céim bhunúsach den sórt sin a bheith ag gabháil leis. Tá fasach seanbhunaithe ag baint le húsáid sócmhainne sábháilte coitinne i gcistiú NGEU. Tá na cúinsí reatha chomh tromchúiseach céanna, fiú mura bhfuil siad chomh drámatúil céanna. Ach bheadh sraith rialacha fioscacha níos láidre ag teastáil chun sócmhainní den sórt sin a eisiúint ar bhonn níos córasaí lena n-áirítear go mbeadh conair fiachais náisiúnta níos inbhuanaithe ag gabháil le méadú ar an bhfiachas comhchoiteann. Ar an gcaoi sin, d’fhéadfadh Ballstáit uile an Aontais rannchuidiú le sócmhainn den sórt sin gan dochar d’inbhuanaitheacht a bhfiachais phoiblí. Bheadh ar an eisiúint leanúint de bheith misean-sonrach agus tionscadal-sonrach.

Pribhléid Mhóibíleach agus Airgeadas Poiblí de réir Scála

Chun leas a bhaint as caipiteal príobháideach, ní mór don Aontas fíor-Aontas na Margaí Caipitil a thógáil, aontas a mbeidh pinsean níos láidre ag tacú leis. Mar phríomhchólún d’Aontas na Margaí Caipitil, ba cheart don Údarás Eorpach um Urrúis agus Margaí (ESMA) aistriú ó chomhlacht a chomhordaíonn rialtóir náisiúnta go dtí an comhrialtóir aonair le haghaidh mhargaí urrús uile an Aontais, cosúil le Coimisiún um Urrúis agus Malartú na Stát Aontaithe. Céim bhunriachtanach chun gníomhaireacht den sórt sin a dhéanamh de ESMA is ea a phróisis rialachais agus chinnteoireachta a mhodhnú ar aon dul le próisis Chomhairle Rialaithe BCE, agus iad a scaradh a mhéid is féidir ó leasanna náisiúnta Bhallstáit an Aontais. Beidh sé ríthábhachtach creataí dócmhainneachta a chomhchuibhiú freisin chun deireadh a chur leis an ilroinnt a chruthaítear le hordlathais éagsúla creidiúnaithe, agus ba cheart don Aontas leanúint de dheireadh a chur le bacainní cánachais ar infheistíocht trasteorann. D’fhágfadh na bearta sin go mbeadh sé níos éasca lárú a chothú maidir le himréiteach agus glanadh. I ndeireadh na dála, ba cheart é a bheith d’aidhm ag an Aontas ardán contrapháirtí lárnaigh aonair (CPL) agus taisclann lárnaigh urrús aonair (CSD) a chruthú le haghaidh gach trádála urrús. Maidir le tithe imréitigh níos lú, d’fhéadfadh sé nach mbeadh buntáistí móra ag baint leis an gcomhdhlúthú, d’fhéadfaí tús a chur le conair phraiticiúil i dtreo comhdhlúthú leis na CPLanna agus na taisclanna lárnaigh urrús is mó a chomhdhlúthú, agus ansin ag brath ar a dtarraingt imtharraingteach chun cinn níos lú a mhealladh. Ní mór don Aontas coigilteas na dteaghlach a dhíriú ar infheistíochtaí táirgiúla ar bhealach níos fearr freisin. Is é an bealach is éasca agus is éifeachtaí chun é sin a dhéanamh trí tháirgí coigiltis fadtéarmacha (pinsin). Chun sreabhadh na gcistí isteach sna margaí caipitil a mhéadú, ba cheart don Aontas infheisteoirí miondíola a spreagadh trí scéimeanna pinsin dara colún a thairiscint, rud a dhéanfadh macasamhlú ar shamplaí rathúla roinnt Ballstát de chuid an Aontais.

Chun cumas maoinithe na hearnála baincéireachta a mhéadú, ba cheart é a bheith d’aidhm ag an Aontas an t-urrúsú a athbheochan agus an tAontas Baincéireachta a thabhairt chun críche. Moltar sa tuarascáil

seo go ndéanfaidh an Coimisiún togra chun ceanglais stuamachta a choigeartú le haghaidh sócmhainní urrúsaithe. Ní mór muirir chaipitil a laghdú i gcás catagóirí simplí, trédhearcacha agus caighdeánaithe áirithe nach léiríonn muirir ina leith rioscaí iarbhir. Ag an am céanna, ba cheart don Aontas athbhreithniú a dhéanamh ar rialacha trédhearcachta agus díchill chuif le haghaidh sócmhainní urrúsaithe, atá sách ard i gcomparáid le haicmí sócmhainní eile agus a dtarraingteacht a laghdú. Ach ardán urrúsúcháin tiomnaithe a bhunú, mar atá déanta ag geilleagair eile, chuideofaí leis an margadh urrúsúcháin a dhoimhniú, go háirithe dá mbeadh tacaíocht phoiblí spriocdhírthe mar thaca leis (mar shampla, ráthaíochtaí poiblí dea-cheaptha don tráinse céadchailleanais). Ba cheart don Aontas a mheas freisin an leor an rialáil stuamachta atá ann faoi láthair, i bhfianaise chur chun feidhme féideartha Basel III amach anseo freisin, chun córas baincéireachta iomaíoch idirnáisiúnta láidir a bheith ann san Aontas. Céim íosta i dtreo an tAontas Baincéireachta a thabhairt chun críche is ea dlínse ar leith a chruthú do bhainc Eorpacha a bhfuil oibríochtaí suntasacha trasteorann acu a bheadh 'dall ar thír' ó thaobh na rialála, na maoirseachta agus na bainistíochta géarchéime de.

Ba cheart buiséadan Aontais a athchóiriú chun a fhócas agus a éifeachtúlacht a mhéadú, chomh maith le gearáil níos fearr a dhéanamh chun tacú le hinfeistíocht phríobháideach. Ba cheart acmhainní airgeadais an Aontais a athdhírú ar thionscadail agus ar chuspóirí straitéiseacha a comhaontaíodh go comhpháirteach, i gcás ina dtugann an tAontas an breisluach is mó. Faoin gcéad bhuiséad eile de chuid an Aontais, moltar sa tuarascáil 'Colún Iomaíochais' a bhunú chun cistiú ón Aontas a dhírú ar thionscadail tosaíochta a shaináithnítear faoin gCreat um Chomhordú Iomaíochais [féach an chaibidil maidir le rialachas]. Mar chuid den phróiseas sin, ba cheart don Aontas a struchtúr buiséid a chuíchóiriú chun scála leordhóthanach a bhaint amach chun tacú le tionscadail straitéiseacha agus chun rochtain ar thairbhíthe a shimpliú. Tá sé beartaithe líon na gclár cistiúcháin uile a athghrúpáil agus a laghdú go suntasach. Ba cheart scéimeanna cistiúcháin tiomnaithe a chur i bhfeidhm chun aghaidh a thabhairt ar an mbearna infheistíochta le haghaidh cuideachtaí teicneolaíochta uas-scálaithe san Aontas [féach an chaibidil maidir leis an nuálaíocht], chomh maith le hacmhainneachtaí monaraíochta i gcásanna áirithe, amhail an teicneolaíocht ghlan. Ba cheart solúbthacht bhuiséad an Aontais a fheabhsú ionas gur féidir acmhainní a ath-leithdháileadh ar fud na gclár agus laistigh díobh agus ar fud tairbhíthe féideartha. Ba cheart gearáil níos fearr a dhéanamh ar bhuiséad an Aontais freisin chun tacú le hinfeistíocht phríobháideach trí chineálacha éagsúla ionstraimí airgeadais agus trí níos mó fonn riosca ó chomhpháirtithe cur chun feidhme. Go háirithe, moltar méid ráthaíocht AE do Chlár InvestEU a mhéadú. Ba cheart do chlár InvestEU, dá réir sin, díriú ar infheistíocht lena mbaineann riosca níos airde agus níos mó fáis a mhaoiniú. Leis an gcuspóir sin, ceanglófar ar Ghrúpa BEI níos mó agus níos mó tionscadal ardriosca a ghlacadh, agus úsáid níos mó á baint as cumhacht airgeadais Ghrúpa BEI féin.

Ar deireadh, ba cheart don Aontas dul i dtreo comhshócmhainní sábháilte a eisiúint go rialta chun comhthionscadail infheistíochta a chumasú i measc na mBallstát agus chun cuidiú le margáí caipitil a chomhtháthú. Má tá na dálaí polaitiúla agus institiúideacha i bhfeidhm mar a leagtar amach thuas, ba cheart don Aontas leanúint – ag tógáil ar shamhail NGEU – d'ionstraimí fiachais coiteanna a eisiúint, a d'úsáidí chun tionscadail infheistíochta chomhpháirteacha a mhaoiniú lena méadófar iomaíochas agus slándáil an Aontais. Ós rud é gur de chineál níos fadtéarmaí iad roinnt de na tionscadail sin, amhail maoiniú T&F;I agus soláthar cosanta, ba cheart margadh níos doimhne agus níos leachtaí i mbannaí an Aontais a tháirgeadh le himeacht ama le comheisiúint, rud a chuirfeadh ar chumas an mhargaidh sin tacú de réir a chéile le comhtháthú mhargáí caipitil na hEorpa. Ag an am céanna, in éineacht leis na hathchóirithe thuas, chun cláir éagsúla a mhaoiniú atá dírithe ar an nuálaíocht agus ar tháirgiúlacht a ardú, d'fhéadfadh na Ballstáit breithniú a dhéanamh ar na hacmhainní atá ar fáil don Choimisiún a mhéadú trí aisíocaíocht NGEU a chur siar.

6. Rialachas a neartú

Ní éireoidh le straitéis thionsclaíoch nua don Eoraip mura ndéanfar athruithe comhthreomhara ar leagan amach agus ar fheidhmiú institiúideach an Aontais. Mar a léiríodh sa tuarascáil seo, chun go n-éireoidh le beartais thionsclaíocha sa lá atá inniu ann, tá gá le straitéisí lena gcuimsítear infheistíocht, cánachas, oideachas, rochtain ar mhaoiniú, rialáil, trádáil agus beartas eachtrach, agus iad aontaithe taobh thiar de sprioc straitéiseach chomhaontaithe. Is féidir le príomhiomaitheoirí na hEorpa, mar thíortha aonair, na straitéisí sin a chur i bhfeidhm. Tá rialacha cinnteoireachta an Aontais bunaithe ar loighic inmheánach bhailí – chun comhthoil a bhaint amach nó tromlach leathan a bhaint amach ar a laghad – ach is cosúil go bhfuil siad mall agus anásta i gcomparáid le forbairtí a tharlaíonn go seachtrach. Thar aon ní eile, níor tháinig aon athrú suntasach ar rialacha cinnteoireachta na hEorpa de réir mar a mhéadaigh an tAontas agus de réir mar a d'éirigh an timpeallacht dhomhanda atá os comhair na hEorpa níos naimhdí agus níos casta. Is iondúil go ndéantar cinntí de réir saincheiste i bhfochoistí éagsúla, gan mórán comhordaithe ar fud na réimsí beartais. Is féidir le himreoirí crosta iolracha moill a chur ar ghníomh nó é a chaolú. Is próiseas reachtach é an t-urchar a thógann 19 mí ar an meán chun dlíthe nua a chomhaontú¹⁹ – ón togra ón gCoimisiún go dtí síniú an ghnímh a glacadh – agus nach soláthraíonn torthaí fiú ansin ar an leibhéal agus ar an luas a bhfuil saoránaigh an Aontais ag súil leis. Chun an tAontas Eorpach a neartú, tá gá le hathruithe ar na Conarthaí, ach ní réamhchoinníoll é don Eoraip dul chun cinn a dhéanamh: Is féidir go leor a dhéanamh le coigeartuithe spriocdhírithé. Go dtí go mbeidh an comhdhearcaid maidir le hathruithe ar na Conarthaí i bhfeidhm, ba cheart comhpháirtíocht Eorpach athnuaite a thógáil ar thrí sprioc uileghabhálacha: obair an Aontais a athdhírú, dlús a chur le gníomhaíocht agus comhtháthú an Aontais, agus rialacha a shimplíú.

Ag athmhachnamh ar obair an Aontais Eorpaigh

Moltar sa tuarascáil “Creat nua um Chomhordú Iomaíochais” a bhunú chun comhordú ar fud an Aontais a chothú i réimsí tosaíochta, agus é a chur in ionad ionstraimí comhordúcháin forluiteacha eile. Tá uirlisí éagsúla ag an Aontas chun beartais a chomhordú, amhail an Seimeastar Eorpach le haghaidh beartais eacnamaíocha agus Pleananna Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide le haghaidh beartais fuinnimh. I bhformhór na gcásanna, áfach, tá sé cruthaithe go dtí seo go bhfuil na próisis bhunaithe maorlathach agus neamhéifeachtach den chuid is mó maidir le fíor-chomhordú beartais ar fud an Aontais a chothú. Leis an gcreat nua, ní thabharfaí aghaidh ach ar thosaíochtaí straitéiseacha ar leibhéal an Aontais – ‘Tosaíochtaí Iomaíochais an Aontais’ – a dhéanfaidh an Chomhairle Eorpach a fhoirmiú agus a ghlacadh. Dhéanfaí na tosaíochtaí sin a shainiú ag tús gach timthrialla pholaitiúil Eorpaigh i ndíospóireacht de chuid na Comhairle Eorpaí agus ghlacfaí iad sna conclúidí ón gComhairle Eorpach.²⁰ Ina dhiaidh sin, dhéanfaí comhordú na mbeartas eacnamaíoch uile atá ábhartha do thosaíochtaí straitéiseacha comhaontaithe an Aontais a chumasc sa chreat nua comhordúcháin, cé is moite d’fhaireachas ar an mbeartas fíoscach a leanfaidh de bheith á rialú ag cleachtadh an tSeimeastair Eorpaigh. Ní hamháin go gcuideodh an cuíchóiriú sin le gníomhaíochtaí an Aontais a eagrú agus a dhírú, ach bheadh sé ina bheart simplithe mór do riaracháin an Aontais agus do riaracháin náisiúnta araon.

Dhéanfaí an Creat um Chomhordú Iomaíochais a roinnt ina Pleananna Gníomhaíochta Iomaíochais le haghaidh gach tosaíochta straitéiseí, ina mbeadh cuspóirí, rialachas agus maoiniú dea-shainithe. Don chéad timthriall, d’fhéadfadh na cuspóirí a bheith ag teacht leis na spriocanna a leagtar amach sa tuarascáil seo. Ba cheart é a bheith d’aidhm ag rialachas na bPleananna Gníomhaíochta maorlathas a íoslághdú agus raon leathan geallsealbhóirí a bheith rannpháirteach ann: Ballstáit, saineolaithe teicniúla, an earnáil phríobháideach, agus institiúidí agus gníomhaireachtaí an Aontais. Ba cheart sainordú a bheith ag an gCoimisiún le haghaidh gníomhaíochtaí cothrománacha agus inniúlachtaí eisiacha an Aontais, amhail an beartas iomaíochta a athchóiriú agus ualaí riaracháin agus rialála a laghdú. I gcás inniúlachtaí comhroinnte amhail an bhearna scileanna a dhúnadh agus dlús a chur leis an nuálaíocht, ba cheart don Choimisiún treoirínte a chur ar fáil agus an socrú institiúideach maidir le cur chun feidhme a chomhroinnt le comhlachtaí náisiúnta ábhartha agus le saineolaithe tionscail, mar a phléitear sna caibidlí ábhartha den tuarascáil seo. In earnálacha sonracha den gheilleagar, d’fhéadfaí socrú nua a bheartú lena dtabharfaí le chéile an Coimisiún, an tionscal agus na Ballstáit, chomh maith le gníomhaireachtaí earnála ábhartha.

¹⁹ Le linn an chéad leath de théarma parlaiminteach 2019-2024.

²⁰ Le hAirteagal 121 CFAE soláthraítear bunús dlí chun Creat um Chomhordú Iomaíochais a bhunú. Bíonn an Chomhairle agus an Chomhairle Eorpach páirteach sa nós imeachta.

Ba cheart comhdhlúthú na n-acmhainní buiséadacha a mheitseáil le comhdhlúthú shásraí comhordúcháin éagsúla an Aontais. Ba cheart acmhainní an Aontais a dhíriú ar earraí poiblí atá ríthábhachtach do thosaíochtaí straitéiseacha an Aontais a mhaoiniú, ar earraí iad nach ndéanfadh na Ballstáit ná an earnáil phríobháideach soláthar leordhóthanach orthu murach sin [féach an chaibidil maidir le hinfheistíocht]. Cheana féin faoin gCreat Airgeadais Ilbhliantúil (CAI) reatha, d'fhéadfaí cláir amhail InvestEU a dhéanamh níos éifeachtaí trí shainorduithe na gcomhpháirtithe cur chun feidhme a choigeartú chun glacadh níos mó rioscaí a chumasú. Faoin gcéad CAI eile, moltar sa tuarascáil 'Colún Iomaíochais' a shainiú le cistiú curtha in áirithe chun na Pleananna Gníomhaíochta a chur i gcrích. Ní mór don Aontas freisin cumhacht chaiteachais mhór na mBallstát a ghairiú ar bhealach níos fearr – cumhacht atá coibhéiseach le mórgheilleagair eile i dteannta a chéile – trí fheabhas a chur ar an gcomhar agus ar an bhfócas. Moltar clúdaigh réamh-leithdháilte náisiúnta a chruthú in CAI chun tionscadail thionsclaíocha ilnáisiúnta a dhreasú agus a chómhaoiniú, ar féidir le foghrúpa Ballstát leasmhar iad a ghníomhachtú más gá. Tá sé beartaithe freisin dhá uirlis athchóirithe a úsáid: IPCEI Iomaíochais nua lena gceadaítear Státchabhair do thionscadail trasteorann, lena n-áirítear struchtúr bonneagair thionsclaíoch, agus Comhghnóthas Iomaíochais nua chun comhpháirtíochtaí poiblí-príobháideacha a chur ar bun go tapa idir an Coimisiún, na Ballstáit agus na tionscail leasmhara.

Ag an am céanna, tugann athdhíriú le tuiscint gur cheart don Aontas a bheith níos déine agus prionsabal na coimhdeachta á chur i bhfeidhm aige agus gur cheart dó níos mó 'féinsrianta' a fheidhmiú. Tá méadú as cuimse ag teacht ar ghníomhaíocht reachtach an Choimisiúin, mar gheall freisin ar ghrinnscrúdú éighníomhach a bheith á dhéanamh ag parlaimintí náisiúnta ar phrionsabal na coimhdeachta, lena leagtar síos teorainneacha cheart tionscnaimh an Choimisiúin. Cé go bhfuil sé de chumhacht ag parlaimintí náisiúnta grinnscrúdú a dhéanamh ar cé acu a chomhlíonann nó nach gcomhlíonann reachtaíocht an Aontais prionsabal na coimhdeachta trí thuairimí réasúnaithe – agus go bhféadfadh siad 'nós imeachta an chárta bhuí', mar a thugtar air, a spreagadh – ní fheidhmíonn go leor acu an ceart sin go gníomhach. Mar shampla, as na 39 bparlaimint nó seomra tionóil náisiúnta san Aontas, níor eisigh ach naoi gcinn (as seacht mBallstát) tuairimí réasúnaithe i gcomhthéacs grinnscrúdú a dhéanamh ar an gcoimhdeacht in 2023. Ba cheart fiosrúchán uile-Aontais a sheoladh chun anailís a dhéanamh ar na cúiseanna atá le feidhmiú éighníomhach na bparlaimintí náisiúnta maidir lena ngrinnscrúdú ar phrionsabal na coimhdeachta. Ag tógáil ar a chonclúidí, ba cheart tionscnaimh a dhéanamh chun acmhainneacht riaracháin agus ról na bparlaimintí náisiúnta agus na mBallstát a threisiú maidir lena rialú ar ghníomhaíocht reachtach an Aontais. Thairis sin, ba cheart d'institiúidí an Aontais prionsabal 'féinsrianta' a chur i bhfeidhm i gceapadh beartas, trí scagadh níos fearr a dhéanamh ar thionscnaimh a bheidh ann amach anseo agus tríd an acquis atá ann cheana a chuíchóiriú, ag tógáil ar na bearta a thuairiscítear in 'Rialacha a shimpliú' thíos.

Ag féachaint d'obair an Aontais Eorpaigh

Ba cheart vótaí na Comhairle atá faoi réir vótáil trí thromlach cáilithe (QMV) a leathnú chuig tuilleadh réimsí, agus má tá bac ar ghníomhaíocht ar leibhéal an Aontais, ba cheart cur chuige difreáilte maidir le lánpháirtíú a shaothrú. Go dtí seo, cuireadh bac ar go leor iarrachtaí chun lánpháirtíú na hEorpa idir na Ballstáit a dhoimhniú trí vótáil aontoilíochta i gComhairle an Aontais Eorpaigh. Dá bhrí sin, ba cheart leas a bhaint as na deiseanna uile a chuirtear ar fáil le Conarthaí an Aontais chun VTC a leathnú. Ba cheart an clásal 'passerelle', mar a thugtar air, a ghairiú chun an vótáil a ghinearálú trí thromlach cáilithe i ngach réimse beartais sa Chomhairle. Chuige sin, bheadh gá le comhaontú roimh ré, faoi réir aontoilíochta ar leibhéal na Comhairle Eorpaí, agus bheadh tionchar dearfach aige ar an luas ar a nglacann an tAontas príomhthionscnaimh reachtacha. Má chuirtear bac ar ghníomhaíocht ar leibhéal an Aontais leis na nósanna imeachta institiúideacha atá ann cheana, is é an chéad rogha eile is fearr go rachadh grúpaí Ballstát atá ar aon intinn leo i muinín comhar feabhsaithe mar a fhoráiltear in Airteagail 20 CAE agus 329 CFAE. Tá dhá choimirce thábhachtacha ag baint le comhar feabhsaithe: toiliú Pharlaimint na hEorpa (PE) agus maoirseacht bhreithiúnach ar Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh (CBAE). Tá sé bunaithe freisin ar thogra ón gCoimisiún. Mar léiriú air sin, mura bhfuil an tAontas in ann córas speisialta a bhunú do chuideachtaí nuálacha faoi ghnáthnósanna imeachta, d'fhéadfadh na Ballstáit toilteanacha iniúchadh a dhéanamh ar an 28ú leabhar rialacha cuideachtaí deonach lena gcomhchuibhítear an reachtaíocht a bhaineann leis an dlí corparáideach agus leis an dócmhainneacht, chomh maith le roinnt príomhghnéithe de dhlí an tsaothair agus den chánachas, a dhéanfaí níos uailmhianaí de réir a chéile. Mar rogha dheireanach, ba cheart comhar idir-rialtasach a mheas. Ag gníomhú dó lasmuigh de na Conarthaí, áfach, cruthaítear creataí dlíthiúla comhthreomhara agus tugtar le tuiscint leis sin nach bhfuil maoirseacht bhreithiúnach á déanamh ag CBAE, go bhfuil dlísteacht dhaonlathach ann trí Pharlaimint na hEorpa, agus go bhfuil an Coimisiún rannpháirteach in ullmhú téacsanna.

Rialacha Samhlaithe

Tá an t-ualach rialála ar chuideachtaí Eorpacha ard agus tá sé ag fás i gcónaí, ach níl modheolaíocht choiteann ag an Aontas chun measúnú a dhéanamh air. Tá an Coimisiún ag obair le blianta chun ‘stoc’ agus ‘sreabhadh’ na reachtaíochta a laghdú faoin gclár oibre maidir le Rialáil Níos Fearr. Mar sin féin, is beag tionchar a bhí ag an iarracht sin go dtí seo. Tá an stoc rialála fós mór agus tá rialáil nua san Aontas ag fás níos tapúla ná i ngeilleagair inchomparáide eile. Cé go bhfuil comparáidí díreacha doiléir ag córais pholaitiúla agus dhlíthiúla éagsúla, achtaíodh thart ar 3,500 píosa reachtaíochta agus ritheadh thart ar 2,000 rún sna Stáit Aontaithe ar an leibhéal cónaidhme le trí shainordú Comhdhála anuas (2019-2024). Le linn na tréimhse céanna, rith an tAontas thart ar 13,000 gníomh. In ainneoin an tsreafa mhéadaithe rialála sin, níl creat cainníochtúil ag an Aontas chun anailís a dhéanamh ar na costais agus ar na tairbhí a bhaineann le dlíthe nua. I measc institiúidí an Aontais, is é an Coimisiún amháin a d’fhorbair modheolaíocht (an tSamhail Chostais Chaighdeánach) chun ualáil rialála a ríomh, ach tá éagsúlacht ann maidir lena cur i bhfeidhm nithiúil thar phársaí reachtaíochta. Níl aon mhodheolaíocht i bhfeidhm ag na comhreachtóirí – Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle – chun tionchar na leasuithe a mholann siad chun reachtaíocht an Aontais a dhréachtú a thomhas. Thairis sin, níl aon mhodheolaíocht aonair i bhfeidhm chun measúnú a dhéanamh ar thionchar reachtaíochta an Aontais nuair a dhéantar í a thrasú ar an leibhéal náisiúnta, agus ní dhéanann ach cúpla Ballstát tionchar dhlí trasuite an Aontais a thomhas go córasach – rud a fhágann go bhfuil sé níos deacra do pharlaimintí náisiúnta grinnscrúdú a dhéanamh.

Tá trí phríomhbhac roimh chuideachtaí san Eoraip ó mheáchan méadaitheach na rialála. Ar an gcéad dul síos, ní mór dóibh carnadh reachtaíochta an Aontais nó athruithe uirthi go minic a chomhlíonadh le himeacht ama, rud a fhágann go bhfuil forluí agus neamhréireachtaí ann. Mar shampla, léirigh anailís ar bhearnaí idir Business Europe i 13 phársa de dhlí an Aontais dúbailt thar 169 gceanglas, lena n-áirítear difríochtaí (29%) agus neamhréireachtaí glan amach (11%). Ar an dara dul síos, tá ualach breise ar chuideachtaí an Aontais mar gheall ar thrasú náisiúnta, mar shampla mar ‘phláta óir’ reachtaíochta an Aontais ag na Ballstáit nó cuireann siad dlíthe chun feidhme a bhfuil ceanglais agus caighdeáin éagsúla acu ó thír amháin go tír eile. Mar a luaitear i gcaibidil 2, cuireadh RGCS chun feidhme go háirithe le méid mór ilroinnte a bhaineann an bonn de spriocanna digiteacha an Aontais. Ar an tríú dul síos, cuireann rialachán an Aontais ualach níos airde go comhréireach ar FBManna agus ar chuideachtaí meánchaipitlithe beaga ná ar chuideachtaí móra, ach níl creat ag an Aontas chun measúnú a dhéanamh ar na costais sin. Baineann thart ar 80 % de mhíreanna Chlár Oibre an Choimisiúin le FBManna ach níl ach thart ar leath de na measúnuithe tionchair dírithe go mór ar na cuideachtaí sin. Ina theannta sin, níl sainmhíniú comhaontaithe ag an Aontas ar chuideachtaí meánchaipitlithe beaga ná ar shonraí staidrimh atá ar fáil go héasca.

Chun tús a chur leis an “stoc” rialála a ísliú, moltar sa tuarascáil Leas-Uachtarán nua de chuid an Choimisiúin um Shimplíú a cheapadh chun an acquis a chuíchóiriú, agus modheolaíocht shoiléir aonair á glacadh ag an am céanna chun costas an “sreafa” rialála nua a chainníochtú. Ag tús gach sainordaithe ón gCoimisiún, sula nglacfar reachtaíocht nua de chuid an Aontais, ba cheart tréimhse shocraithe sé mhí ar a laghad a thiomnú do mheasúnú córasach agus tástáil struis a dhéanamh ar an rialáil uile atá ann cheana de réir earnáil na gníomhaíochta eacnamaíche. Ar an mbonn sin, ba cheart díriú sa dara céim ar chódú agus ar chomhdhlúthú reachtaíochta an AE a shaothrú de réir réimse beartais. Ba cheart go n-áireofaí sa phróiseas sin forluí agus neamhréireachtaí a shimplíú agus a bhaint ar fud an “slabhra reachtaigh” ina iomláine, agus tosaíocht á tabhairt do na hearnálacha eacnamaíocha sin ina bhfuil an Eoraip neamhchosanta go háirithe ar iomaíocht idirnáisiúnta. Ba cheart do chomhaltaí uile Choláiste na gCoimisinéirí an cleachtadh sin a reáchtáil laistigh dá n-inniúlachtaí faoi seach agus ba cheart do Leas-Uachtarán um Shimplíú é a chomhordú. Chun a áirithiú go mbeidh reachtaíocht nua comhsheasmhach leis an iarracht simplíúcháin sin, ba cheart modheolaíocht aonair a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach laistigh den Choimisiún ar fud a mheasúnuithe tionchair. Ba cheart an mhodheolaíocht sin a chur i bhfeidhm maidir leis an reachtaíocht nua uile agus ba cheart do na comhreachtóirí í a ghlacadh agus reachtaíocht á leasú acu. Moltar freisin ceanglas caighdeánach nua a chur leis an airteagal maidir le teoracha a thrasú lena gceanglaítear ar na Ballstáit measúnú córasach a dhéanamh ar reachtaíocht nua agus úsáid á baint as an modheolaíocht chéanna le hinstiúidí an Aontais. Ag an am céanna, ba cheart an Tascfhórsa um Fhorfheidhmiú an Mhargaidh Aonair (SMET) a neartú agus a dhíriú ar chásanna de thrasú agus trasú mícheart a théann thar cheanglais theoracha an Aontais a mheas agus aghaidh a thabhairt orthu. Ar deireadh, ba cheart na húdaráis cur chun feidhme agus forfheidhmiúcháin sna Ballstáit a chuíchóiriú agus a chumas.

Ba cheart don Aontas an laghdú 25 % ar oibleagáidí tuairiscithe a fógraíodh a chur chun feidhme go hiomlán agus gealltanais a thabhairt laghdú breise suas le 50 % a bhaint amach do FBManna, seasamh le comhréireacht do FBManna i ndlí an Aontais agus é a leathnú chuig cuideachtaí meánchaipitlithe beaga. Moltar sa tuarascáil gur cheart gach togra nua atá le glacadh a bheith faoi réir tástáil iomaíochais athchóirithe, le modheolaíocht shoiléir láidir chun an tionchar carnach a thomhas, lena n-áirítear costais chomhlíonta agus ualach riaracháin

araon. Ba cheart na seiceálacha sin a dhéanamh trí pháirt a thabhairt do choistí oibreoirí tionsclaíocha a thacaíonn leis an gCoimisiún measúnú a dhéanamh ar thionchar na ndruchtghníomhartha uathrialacha uile. Ar an mbonn sin, ba cheart go roghnódh an Coimisiún tionscnaimh a chur siar a bhfuil fadhbanna ar leith ag baint leo ó thaobh na nuálaíochta de nó a bhfuil tionchar díréireach acu ar FBManna. Ina theannta sin, ba cheart don Choimisiún bearta maolaithe a leathnú chuig cuideachtaí meánchaipitlithe beaga. Ba cheart don Aontas úsáid bogearraí atá cumhachtaithe ag IS agus sonraí meaisínphróiseáilte a chumasú freisin chun costais chomhlíonta agus riaracháin do FBManna a laghdú. Ba cheart a áireamh ar na bearta teimpléid tuairiscithe chomhchuibhithe, tairseacha tuairiscithe de minimis, agus ceanglais tuairiscithe láraithe a cheangal trí chomhéadan ilteangach amháin a úsáid.

Barúlacha

(Pierre Dieumegard)

Tá an tuarascáil seo tábhachtach chun tuiscint a fháil ar an staid eacnamaíoch reatha san Aontas Eorpach, agus chun a shamhlú conas is féidir feabhas a chur uirthi sna blianta amach romhainn.

Is i dtéarmaí 'fás eacnamaíoch' den chuid is mó a mheastar 'iomaíochas' na hEorpa. B'fhiú a mheas freisin go bhféadfadh sé go mbeadh níos lú fáis eacnamaíoch, nó meath eacnamaíoch fiú, ag teastáil chun aistriú chuig sochaí ísealcharbóin níos glaise nach bhfuil chomh díobhálach céanna don bhithéagsúlacht.

Ar aon chuma, cibé an bhfuil tú ag tacú le fás nó ag tacú le dífhás, is ábhar é seo a bhaineann le saoránaigh uile an AE, ní amháin cúpla speisialtóir beartais eacnamaíoch. Is trua, dá bhrí sin, nach bhfuil sé foilsithe ach i mBéarla, teanga atá deacair d'fhormhór shaoránaigh an Aontais a thuiscint.

Táan doiciméad seo curtha ar fáil ag E ůropo-Demokratio-Esperanto i dteangacha oifigiúla uile AE, chun cuidiú le saoránaigh tuiscint níos fearr a fháil ar an staid reatha, ullmhú níos fearr d'fhorbairtí amach anseo, agus díospóireacht níos fearr a dhéanamh ar a dtodhchaí le chéile.

Ach tá roinnt earráidí ag an aistriúchán uathoibríoch seo, agus bheadh sé i bhfad níos fearr dá nglacadh an tAontas Eorpach ceannas ar na haistriúcháin seo. Dá ndéanfaí seiceáil dhaonna, bheifí in ann earráidí éagsúla a cheartú.²¹

Baineann an chuid dheireanach le rialachas an Aontais a neartú. Sa chuid dheireanach seo, éilíonn focail dheireanacha na míre deiridh comhéadan ilteangach d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide. Is féidir. Ní mór d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide a bheith in ann faisnéis a mhalartú leis an riarachán Eorpach ina dteanga féin.

Ach ar bhonn níos ginearálta, ní mór do shaoránaigh AE faisnéis a fháil ina dteanga féin, seachas i mBéarla, rud atá ródheacair d'fhormhór dhaonra na hEorpa.

21 Chomh maith leis na hearráidí aistriúcháin, tá earráidí sa bhunleagan a d'fhéadfaí a cheartú trí phrofléamh cúramach. Mar shampla, tá fotheideal teasctha 'An Áise agus an tAigéan Ciúin (an chuid eile)' ag an gcéad léaráid (figiúr 1 i gcuid a haon); tá an fotheideal 'Miotail bhunúsacha' ag fíor 1 i gcuid a trí faoi dhó: nach bhfuil ceann acu ag freagairt d'aon bholgán. Tá an dá earráidí ceaptha a bheith ceartaithe sna haistriúcháin (ceart nó mícheart?).

Tábla na mBreithiúna

An intleacht shaorga	An intleacht shaorga
API	Comhéadan Prótacail Feidhmchláir
ATMP	Táirge Íocshláinte Ardteiripe
CBAM	Sásra Coigeartaithe Carbóin ar Theorainneacha
Contrapháirtí lárnach	Ardán contrapháirtí lárnaigh
An Treoir maidir le Comhroinnt Díchill	Conradh Difríochna
CBAE	Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh
Aontas na Margaí Caipitil	Aontas na Margaí Caipitil
CRM	Amhábhair criticiúil
CRMA	An Gníomh um Amhábhair Chriticiúla
Taisclann Lárnach Urrús	Taisclann lárnach urrús
DARPA	An Ghníomhaireacht um Thionscadail Ardtaighde Cosanta
Limistéar Eacnamaíoch Eisiach	Limistéar Eacnamaíoch Eisiach
EHDS	Spás Eorpach Sonraí Sláinte
BEI	An Banc Eorpach Infheistíochta
CNE	An Chomhairle Nuálaíochta Eorpach
CEI	An Ciste Eorpach Infheistíochta
EII	Tionscal dianfhuinnimh
PE	Parlaimint na hEorpa
ERC	An Chomhairle Eorpach um Thaighde
ESA	Gníomhaireacht Spáis na hEorpa
ESMA	An tÚdarás Eorpach um Urrúis agus Margaí
CTA	Córas Trádála Astaíochtaí
Infheistíocht dhíreach choigríche	Infheistíocht dhíreach choigríche
TFC	Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide
IEA	An Ghníomhaireacht Idirnáisiúnta Fuinnimh
IPCEI	Tionscadal Tábhachtach ar mhaithe le Leas na hEorpa i gCoitinne
CMI	Ceartha Maoine Intleachtúla
ABL	An Gníomh um Boilsciú a Laghdú
GNL	Gás nádúrtha leachtaithe
CAI	An Creat Airgeadais Ilbhliantúil
NGEU	NextGenerationEU
NZIA	An Gníomh um an Tionscal Glan-nialasachta
PPA	Comhaontú Ceannaigh Cumhachta
PCC	Paireacht Cumhachta Ceannaigh
fótavoltachas	Fótavoltach
VTC	Vótáil trí thromlach cáilithe

R&I	Taighde agus nuálaíocht
SMET	Tascfhórsa um Fhorfheidhmiú an Mhargaidh Aonair
STEM	Eolaíocht, teicneolaíocht, innealtóireacht agus matamaitic
TFP	Táirgiúlacht na bhfachtóirí iomlána
VC	Caipitlí fiontair